په کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې

(دزرو څخه درکهکشانونو دالله جل جلاله مخلوقات)

ليکوال:
ډاکترمحمد راتب (نابلسي)

Ketabton.com

ژباړه اوزياتونې:
محمود (حميدزی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پیژند پاڼه

نوم:په کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې

ليکوال: ډاکتر محمدراتب نابلسي

ژباړه اوزياتونې:محمودحميدزی

ټايپ او ډزين:محمودحميدزی

دخپريد بڼه:انلاين

يادونه:ددې کتاب همدا پي ډي ايف بڼه بيله بدلونه هرڅوک کولی سي خپره کړې. دکتاب دچاپ حق يې يؤازي دژباړن سره خوندي دئ!!!

****

د ژباړن خپاره سوي کتابونه:

په (سمندرکي دملغلرولټون) ويښونکي اوټولنيزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودويلوځايون اوعلتونه يې.

(رونې سيند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
اصحاب کهف	۱
په خلا کي دآسماني جسمونو شمير	۲
دمځکې حجم	۳
دستورو ليروالی اودهغوی تېزوالی	۳
مځکه	۵
هرجسم دبيرته راګرځيدو په حال کي دی	۸
الله جل جلاله په خلا کي دتاريکۍ خبر راکوي	۱۰
دجاذبي قوه	۱۲
دمځکې څخه ليري کهکشانونه	۱۶
کهشانونه ستوري اودهغوې تېزوالی	۱۹
دستورو ځايونه	۲۲
په هسک کي دستورو شمېر	۲۶
لمر	۲۸
دعين القط ستوري چاود نه	۲۹
دستورو اولکۍ لرونکو ستورو ځدارونه	۳۲
ړڼا تېزوالی	۳۵
دلمريز نظام دسيارو ترمنځ ليري فاصلې	۳۹
دتعدل قوه	۴۱
دمځکې داوسيدونکو لمر	۴۵
دلمر اوسپوږمۍ ترمنځ په ليروالي کي اند کول	۴۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
خسوف اوکسوف	۵۰
دهوا فشار اودهغه پایلې	۵۲
دهوافشار	۵۴
دمځکې کروي توب	57
دمځکې استقرار	۵۸
هغه څوک دی چي مځکه یې ستاسو دژوندکولو ځانګو ګرځولې	۶۱
مځکې تېزوالی	۶۵
دمځکې دجاذبې قوه	۶۸
غرونه	۶۹
سپین زر	۷۳
دبادونو دلوری بدلون	۷۵
اوسپنه	۷۶
خاوره اوپه هغې کي اوسیدونکي ژوندي موجودات	۷۹
زلزله	۸۲
کعبه شریف دمځکې په مرکزکي	۸۵
سعودي عربستان به شین سي	۸۶
اوبه	۸۸
دهوا اواوبو ترمنځ اړیکه	۹۰
دسمندرونو لویوالی	۹۲
دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه یې لري	۹۶
دالبر او البحر کلموترمنځ	۹۹
دسمندرونو داوبو تریوالی	۱۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک	پاڼه
داوبو جریان	۱۰۴
دقرآنکریم دتلاوت اغیزه پرنباتاتو	۱۰۸
ددو سمندرونو ترمنځ خنډ	۱۱۲
دنباتوتو جذبیدنه دلمر لورته	۱۱۶
دنباتاتو دنده داوبو ساتل دي	۱۱۸
دشنې پاڼې کارخونه	۱۱۹
دنباتاتو تخمونه اودهغوئ دولونه	۱۲۳
دنباتاتو زرغونوالی	۱۲۵
تخمونه	۱۲۵
دمورزړه	۱۲۷
اوښ	۱۲۸
دغوا شیدې	۱۳۰
زرافه	۱۳۳
دکانګرو په شان ژوی	۱۳۵
دخوګ دغوښې حرموالی	۱۳۶
سپی او د دهغه څخه رامنځنه کیدونکي ناروغۍ	۱۳۷
دسپي بویا یي حس	۱۳۸
دوینې اړیکه دمیکروبونوسره	۱۳۹
دوینې حرموالی	۱۴۱
آس	۱۴۳
لوی کبان	۱۴۴
دهلامي کب	۱۴۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړليک

سرليک	پاڼه
سمندري بريښنا لرونکي کبان	۱۴۷
دسالمن کبان	۱۴۸
ډاکتر کب	۱۵۱
مرغان	۱۵۳
کوترې دتاريخ لومړئ ليک ليږدونکي	۱۵۷
دمرغان کډوالې مهاجرت	۱۵۹
ټکټکی مرغه	۱۶۳
دشاتو مچۍ	۱۶۵
شات	۱۷۰
دوريښمو چينجيان او وريښم	۱۷۲
لړم او هستوي چاودنه	۱۷۴
ملخان	۱۷۵
غوماشي	۱۷۷
دجولا ګی ځاله	۱۷۹
مچان	۱۸۱
ميږيان	۱۸۴
په حشراتو کي حسي ښکرونه	۱۹۰
دهوا اوچاپيريال ککړتيا	۱۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژباړن خبرې

دالله جل جلاله بې شمېره حمد اوثنا وايم چې ماته يې داتوان راکړ چې دډاکټر محمد راتب نابلسي دکتاب ژباړه په خپلې خوږې ژبې پښتو باندې وکړم او در پښتو ورنو اوخويندو پورې دا ګټور کتاب ورورسوم.

دا کتاب زما په آند يؤغوره کتاب دئ او په لوستلوسره يې موږ ته ددونيا اوخرت ګټې انشاءالله را رسيږي خويؤه خبره ديادولو وړبولم چې هغه وخت کله چې موږ دالوستنه په پوره ارمۍ او غۆرسره وکړو.

ددې کتاب دلوستلو سره به زموږ نه اندزه کيدونکي مينه نوره هم دقرآنکريم سره ډېره سي،ددېرو ساينسي رازونو څخه به خبر سو دکايناتو په اړه به ډېر مالومات لاسته راوړو،دغرونو،سمندرونو،اوبو مرغانو،حيوناتو،مځکې آسمانې جسمونو،نباتاتو،حشراتو، فلزونو په اړه به په ډېرو هغو خبرو پوه سو چې نه په پوهيدو. زموږ ددينې اوعصري مالوماتو ذخيره به لانوره ډېره سي،دمغرضوبحث کوونکو ملحدانو اوکفارو دپوښتونو ځوابونه به وموندو اونور ډېر هغه څه به زده کړو چې موږ يې لټه کول چې زده يې کړو.

داژباړه ټکي په ټکي ژباړه نه ده بلکې ما ځيني زياتوني اوځينې کموونې په ياده ژباړه کې کړې دي الله جل جلاله دې مې په دې کړنه نه ګناهکار وې زماپه نيکيو کې دې وشمېرل سي ،زياتونې مې ځکه کړې چې مالومات نوې کيږې اوما نوې مالومات ور ډېرکړې کيداى سي تاسوته ځيني مالومات زاړه يانيمګړې مالوم سي دازما اودليکوال ستونزه نه ده بلکې مالومات تل دبدلون منونکې او دبدلون اونوښت په حال کې و

(c) ketabton.com: The Digital Library

متن مي ځکه ځيني ځايونه لنډ اوخلص کړی چي ددې کتاب حجم لوی دئ؛دلوستونکي دلاښه پوهيدني لپاره مې داکړنه سرته رسولي ده.

بل ديادولو وړسکالو(موضوع)داده چي ديادې ژباړې دقرآنکريم ژباړه او اياتونه (قرآنکريم په پښتو)اپليکيشن څخه را اخيستل سوي او که خدای ج مه کړه دقرآنکريم داياتونو په زورو، زيرو، پيښونوکي کومه کمي يا

ډيرښت راغلی وي نودا کمښت اوډيرښت دکمپيوټري ليکنې له کبله دئ.

په دي ژباړه کي دځينوحديثونو ژباړه دصحيح بخاري اوصحيح مسلم شريفونو دشرحو څخه سوي دي

.ستاسو درنولوستونکو دخير ددعا په هيله.

يادونه:ددې کتاب في ډي اف بڼه هرڅوک بيله بدلونه خپروای سي که دچاپ حقوق يې دژباړن سره خوندي دي،دژباړن بې اجازې يې دچاپ حق څوک نه لري.

ددې کتاب ځيني ليکنې د2020څخه در2023کار پوري زما (محمودحميدزی)پرفيسبوک اې ډې خپرې سوي دي.

دويمه يادونه:دې کتاب ته ورته ديؤبل کتاب په ژباړې بوخت يم انشاءالله (دانسان په بدن کي دقرآنکريم علمي معجزې)نومی کتاب به هم وژباړم او تاسو درنولو ستونکو ته به يې **Pdf** بڼه خپره کړم.

ديادونې وړده چي دياد کتاب ځيني برخې به زما پر فيسبوک اې ډې:درکتاب درخپريد مخکي خپرې کړم انشاءالله.

که کوم وړانديز،لارښوونه او غوښتنه لري پرلاندي وټساپ نمبر راسره اړيکه نيولی سئ:0704056109

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصحاب کهف

ېولمريز کال 365،1422 ورځې دی،مګر يوسپوږميز کال بيا 354،36780ورځې دی، چي دلمريزاوسپوږميز کال ترمنځ توپير10،875137ورځې دی.په 33سپوږميزو کلونو کي ياد عدد چي دلمريز کال دورځو ځخه لږدی 358،87929 ورځې کيږي چي نژدې ديوه کال سره سمون خوري.

که سل لمريز کلونه تير سي نو سپوږميز کال به دلمريز کال ځخه دري کاله مخته وي.که 300لمريز کلونه تيرسي هغه وخت به سپوږميز کال درلمريز کال 9کاله مخکي وي ياني دسپوږميز کال نيټه به 309 کاله وي.

ياده کره شمېرنه خلا پيژندونکو چي شپږ عشاري عدده مخته تللي دي دلويو تلسکوپوپه مرسته کړي ده،يوه ثابته اودنوې پوهې په شتون کي منونکي محاسبه ده،

مګر يادې محاسبې ته 14سوه کاله مخکي د قرآن کريم په الکهف سورت کي داصحاب کهف په کيسه کي اشاره سوې ده!الله جل جلاله دسورت الکهف په 25 نمبرايات کي فرمايي:

(وَلَبِثُوا فِى كَهْفِهِمْ ثَلَٰثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا)

ژباړه:او هغوی په خپله ځمځه کښې درې سوه (لمريز) کاله پاتي شول، او(ځينو خلکو د مودې په حسابولو کښې) نهه (سپوږميز) کاله نور زيات کړيدي.

يادونه: داصحاب کهف شمېر په شمسي کلنو باندي وو، نو په لمريز حساب نهه کاله نور ور زيات سول. ياني د لمريز او سپوږميز کلنو تر منځ په ياده موده کي نهه کاله توپير موجود دی.قرآن کريم دمعجزو ځخه پريمان، دبريا سمت ته رابلونکی کتاب دی.راسئ دخپل ژوندونونو دسمون او بريا په پار قران کريم تلاوت اوپه لاربښوونو يې عمل وکړو.

په اوردون کي داصحاب کهف سمڅه

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضأ ي ياخلاي موجودات

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خلاء کي داسماني جسمونو شمېر

الله جل جلا له دسُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصِّلَت په 53نمبرايات کي فرمايي:

سَنُرِيهِمْ ءَايٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

مګر کومي دي دالله جل جلاله نښاني؟په ريوايتونو کي راغلي دي چي په هسک کي دستوروشمېر دريګو ددانو اوشيګو په شمېرردی!

په پخو وختونوکي ستور پېژاندو دستورشمېر دزرګونو په شاوخوکي ښوويٍ،ورسته ترځينو څېړونو اوساينسي پرمختګو يې په خلأ کي دستورشمېرمېليونونه يادکړ،دڅه نورڅېړونو اوپرمختګو ورسته يې يادشمېر ميليارډونو ته لوړکړ،خواوس ساينس پوهانو دنويو ټيکنالوژکي وسيلو،لويو او پياوړو تلسکوپونو په مرسته يوازي په شيدو لارې کهکشان کي چي زموږ لمريزنظام هم دياد کهکشان يؤه برخه ده څه ناڅه د 200ميلياردو ستورو دشتون خبر ورکړی دی.دياد کهکشان چټکوالی په ساعت کي۹۵۰۰۰کيلومتره ښودل سوی دی.

دشيدو لارې کهکشان پراخوالی،حجم نسبت نورو کهکشانوته دمنځني کچې درلودونکی اود سل ګونو زرو ميليونو کهکشانو دډلي څخه يؤدی چي دهغوی په کره شمېرباندي يوازي الله جل جلاله ښه خبر دی.الله جل جلاله دسورت ق په 6نمبرايات کي فرمايي:أَفَلَمْ يَنْظُرُوٓا إِلَى السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنٰهَا وَزَيَّنّٰهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ

ښه نو، دوی هيڅکله د ځان له پاسه اسمان ته ندي کتلي؟ - په څه ډول موږ هغه جوړ او سينګار کړ؛ او په هغه کښي هيڅ درز نشته.*الله جل جلاله دسورت الملک په 3نمبرايات کي فرمايي:الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرٰى فِى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفٰوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُورٍهغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز نااړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!* دستورو شمېر دومره ؤ الله جل جلاله ښه خبر دی چي دهغوی پراخوالی به څومره وي*

(c) ketabton.com: The Digital Library

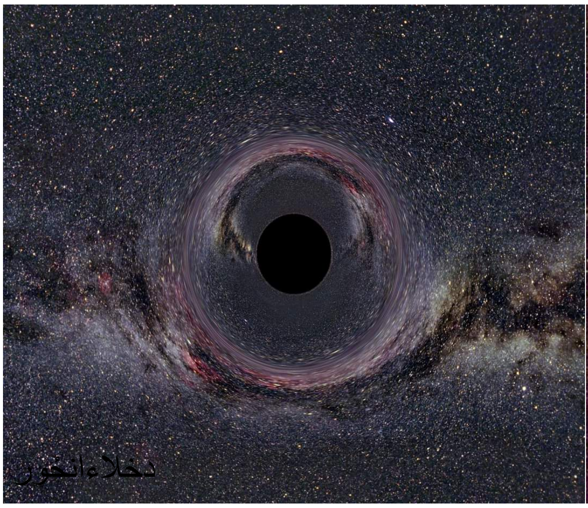

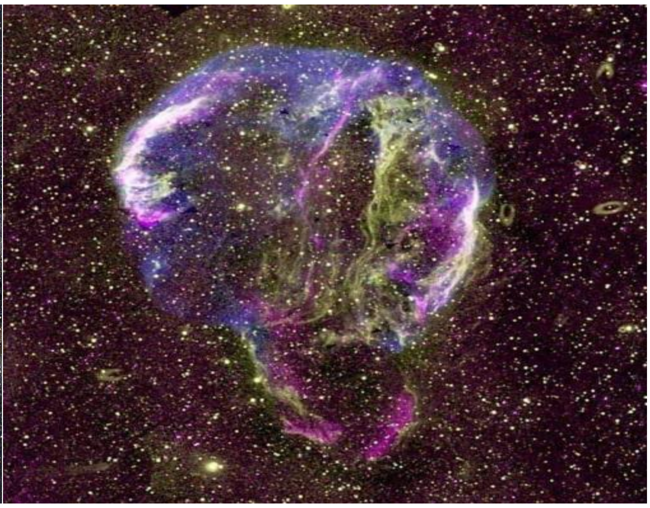

دمځکې حجم

دمځکې حجم 1ميليو کيلومتره مکعب دی،لمر نسبت ځمکي ته 1300000ځله لوی دی، دځمکي اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله 150000000کيلومتره دی.

ديؤه ستوري لويوالی دلړم برج دستورو دډلې څخه هومره دی چي دځمکي اولمر ترمنځ ليروالی،فاصله خپل ځانته ځانګړې کولی سي.يوبل ستوری چي نوم يې منکب الجوزأ دی ١٠٠ميليونه واري دلمرڅخه لوی دی.دياد مسايلو دپوهيدلو ورسته دالله جل جلاله سپيڅلي کلام ته نظر کوو اودهغه په لويوالي او اعجاز کي آند(فکر) کوو!الله جل جلاله دسورت ذاريات په 47نمبر ايات کي فرمايي:وَالسَّمَآءَ بَنَيْنٰهَا بِأَيْيدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

او اسمان موږ په خپل قدرت سره جوړ کړيدی او موږ د دې وس لرو.

***

٢دستوروليريوالی ادهغوی تيزوالی:

دستورو ترمنځ ليري والی، فاصله دنوري کال په مټ اندازه کيږي.درڼا تيزوالی په يؤه ثانيه کي 300000کيلومتره دی چې په يؤه کال کي 10زره ميلياردە کيلومتره کيږي.جالبه خو لا دا چي سپوږمۍ زموږڅخه يؤه نوري ثانيه اولمر د8نوري دقيقو په شاوخوکي زموږڅخه ليري دی.دتوله لمريز نظام قطر د13نوري ساعتونو څخه ډېر نه دی،اوترټولو نيژدي نوري سياره،ستوری دمځکي څخه 4ځلور نوري کاله ليري ده.که ديادې سيارې لوري ته په يؤه داسي سپرلۍ کي چې تيزوالی يې دسپوږمۍ دتيزوالي په اندازه وي سفر پيل کړو:موږ به ورسته درسلو زرو کلونو خپل منزل ته ځان ورسوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدرنګه که دمځکې په يؤه سپرلۍ کي چي د راوسه هم څومره چټکې جوړې سوې دي خپل سفر ديادې سيارې سمت ته پيل کړو: زموږسفر به 50ميليونه کاله ورسته يادي سيارې ته په رسيدو پای ته ورسيږي،يانې څلور نوري کاله ورسته.اوس نو دهغه کهکشان په اړه چي نوی کشف سوی دی،چټکوالی يې په يؤه ثانيه کي 240000کيلومتره دی اوسلګونه بيليونه نوري کاله زموږڅخه دکشف په وخت کي ليري وو څه ووايو؟هوسلګونه بيليونه نوري کاله چي يوبيليون دزر ميليونه سره مساوي دی.ربښتيا هم الله جل جلاله څومره ښه فرمايلي دي.سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75ـ 76نمبراياتونه:فَلَاۤ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِنو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌاو که وپوهيږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛ ****څه چي مخکي وليکل سول دکايناتو څخه لږ شمېر عجايب وه،مګر دکهکشانونو سيارو،ستورو اونوروخلايي جسمونو دحرکت،دهغوی دډېرې چټکتيا،لوی مدارونو،استحکام،دهغوی درڼا خوررولو دتونايي، دهغوی ترمنځ دجاذبې دقوي او په حرکت کي دهغوی دتعادول په اړه مو خبرې نه دي کړي.الله جل جلاله سُوۡرَةُ الزُّمَر په 67نمبرايت کي فرمايي:

وَمَا قَدَرُوا اللهَ حَقَّ قَدۡرِهِۦ وَالۡأَرۡضُ جَمِيعًا قَبۡضَتُهُۥ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطۡوِيّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦۚ سُبۡحٰنَهُۥ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشۡرِكُونَ*

دوی هغسي د الله قدر ونه کړ لکه څنګه چي د هغه د قدر کولو حق دی (د هغه کامل قدرت خو داسي دی چي) د قيامت په ورځ به ټوله ځمکه د هغه په موټي کښې وي او اسمانونه به د هغه په ښي لاس کي نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دی چي دوی يې کوي.

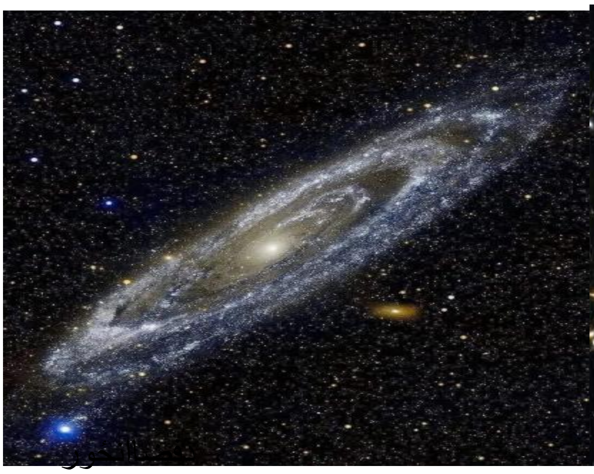

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه

الله جل جلاله دسُوْرَةُ الطّارق 12نمبرايات کي فرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
او (قسم دی) په چاودېدونکې ځمکه (چي اوبه، بوټي او داسي نور شيان ځني راوځي)؛
***

موږ نه سوای کولی چي دمځکي ټول اوصاف په يؤه کلمه کي راغونډ کړي وای،مګر الله جل جلاله مځکه يوازي په يوه ويی سره موصوفه کړې ده اوفرمايي:[وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ]
*

دمځکي ټولي لويي وچي يوخت سره موښتي وي.خوورسته يي منځ کي درزونه پيداسول اوديؤبل څخه بيلي اوپر شپږو برخو"آسيا،افريقا،اروپا،امريکا،استراليا،اوانترکتيکا باندي ووېشل سوې.په (1915)ميلادي کال کي الماني پوه (وګنر)دهغو شوهدو په رڼاکي چي لاسته يي راوړي وه وويل۲۰۰ميليونه کاله پخو ټولي لويي وچي سريوځای اويوه لويه وچه چي (پنګيا) په نامه يادېدل جوړه کړي وه.
د1950ــ1968 ميلادي کلونو ترمنځ جيولوجستانو دوګنر نظريه،تيوري ومنل اودځمکې چاوديدل،درز کول يي تائيد کړل."که يؤ څوک د مځکي توصيف داسي وکړې چي دپيل څخه در اوسه دمځکي ثابتي ځانګړني په برکي ونيسي په ناچارۍ سره به ووايي:مځکه درز کوونکي،چاوديدونکي ده.
ياني دهغې ځانګړني درلودونکي ده کومه چي الله جل جلاله ورته ورکړې ده او په خپل پاک کلام کي يې دمځکي يادې ځانګړني ته اشاره کړې ده.مګر دمځکي ياد چاوديدل څنګه دي،څه کيفيت لري.
څرګنده چي مځکه دبيلا بيلو طبقو،پوړونو درلودونکې ده.دچرګې هګۍ ته پام کوو چي باندنۍ پوښ يي اهک،چوني ته ورته دی او نسبتً کلک جوړښت لري،ورسته يؤه نازکه لايه،درهغې ورسته دهګۍ سپين اودرهغه هم ورسته دهګۍ ژړ شتون لري.دهګۍ کروړه،سخته طبقه دهګۍ دباندنی پوښ دی.همدرنګه څومره چي موږ دمځکي تل ته نيژدې کيږو دهغې سختې کميږي.
"مځکه دلاندي طبقو (پوړونو) درلودونکي ده.لومړی دمځکې قشر:دمځکې قشر نا متجانس ترکيب لري چي دژوروالي پر بنسټ پر دريو طبقو ويشل سوی دی:1رسوبي طبقه2ګرانيتي طبقه3بزالتي طبقه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوبي طبقه:ددې طبقې پيروالی دځوسانتي متروڅخه در10او15کيلومتروپوري رسيږي

ګرانتي طبقه:ددې طبقې پيروالی ديؤه کيلومتر څخه پيل اودر 20او40کيلومتروپوري رسيږي.ددي طبقې د لاندينی سرحد تودوخه دسانتي ګريډ در 1000درجوپوري پورته کيږي.

بزالتي طبقه ددې طبقې پيروالی د8څخه در 30کيلومترو پوري رسيږي،ديادې طبقې لاندنی سرحددمځکې دقشر دلاندينې سرحد په توګه منل سوی، يادسرحد ته دموهو يا (M)سرحدوايي.

2دمځکې هسته.

دهستې پوښ(مانتل) چي داته څخه در80اوهتادر2900کيلومتروژوروالي پوري موقعيت لري. مانتل غيري متجانس ځانګړتيا لري،په غالب ګمان ماده ډېروخت په مانتل کي جامد حالت لري دتودوخي درجه يې دژوروالي په ډېريدو سره بدلون مومي.دتودوخي درجه يې په 100کيلومتره ژوروالي کي د 1400څخه در 1500درجوپوري رسيږي په ياده طبقه کي دژوروالي په ډېريدو سره تودوخه هم زياتوالی مومي.

دمځکې هسته

دمځکې په هسته کي داتوموسفير فشار ميليونو ته رسيږي دمځکې په هسته کي دتودوخي درجه د2000سانتي ګريډ څخه زياته ده .انسان نه سي کولی نيغ په نيغه د دمځکې هستې ته لارپيداکړېدهستې په اړه تول مالومات پر اټکلونو اوفرضيو ولاړدي."ځينو جيولوجستانو دمځکې طبقه بندي داسي کړي ده :1:داوبوکلک قشر 2:کلکه برخه ياوچه

3:پوګه برخه 4:پورتنی پوښ 5:کورنی پوښ

6:باندنی هسته 7:کورنی هسته.

*دمځکې په هسته کي مايع،بهيدونکي، آتش فشاني،ايشدونکي موادشتون لري.الله جل جلاله سُوْرَةُ المُلك په 16 نمبرايات کي فرمايي:[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]ايا تاسي له دې څخه بې‌غمه ياست چي هغه ذات چي په اسمانونو کښي دی، تاسي به په ځمکه کښي ښخ کړي؛ او بيا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزيږي، وخوځيږي؟

**د(تَمُورُ)معنا لړزيږي. لړزيدل دمځکې دهغه مايع دجوش اوايشېدو لکبله کومه چي دمځکې په تل (هسته) کي په جوش اوخروښ کي ده."دزلزلې دپېښيدو يؤلامل داورشيدونکوفعليت او دآشتفشاني موادو فعليت دی."موږبختوريو چي دمځکې پرمخ(سطحه)يو دارام والي څخه دمځکې دباندنی طبقې برخمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو او کولی سو دمځکې پرسطحه ودانۍ جوړې اوژوند پکښي وکړو،که مځکه دخپل هستې د ايشيدونکو، مايع موادو پرمخ ورولويږي،ورژيږي پايله به يې داوي چي الله جل جلالـه دسُوْرَةُ المُلك په 16 نمبرايات کي فرمايي:

[ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِى السَّمَآءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ تَمُورُ]

ايـا تاسـي لـه دې څخـه بېغمـه ياسـت چـي هغـه ذات چـي پـه اسـمانونو کښـي دی، تاسـي بـه پـه ځمکه کښي ښخ کړي؛ او بيا به دغه ځمکه په ناڅاپي ډول ولړزيږي، وخوځيږي؟

***

اوس نوآند(فکر)وکړې چي چا حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم دمځکې اوآسمانونو ديـادو ځـانګړو څخـه خبر کړ!؟هغـه پيغمبر چـي ليـک لوسـت يـې نـه وو زده څـه پوهيدی چي دمځکې په خيټه کي سوځونکي،ايشېدونکي مايع شتون لري؟آيا دقرآن دالله جل جلالـه کـلام نـه دی؟"بيلـه شـکه چـي داقرآن دکاينـاتو دخـالق الله جـل جلالـه کـلام دی چـي پـر حضـرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم يې نازل کړی دی!."

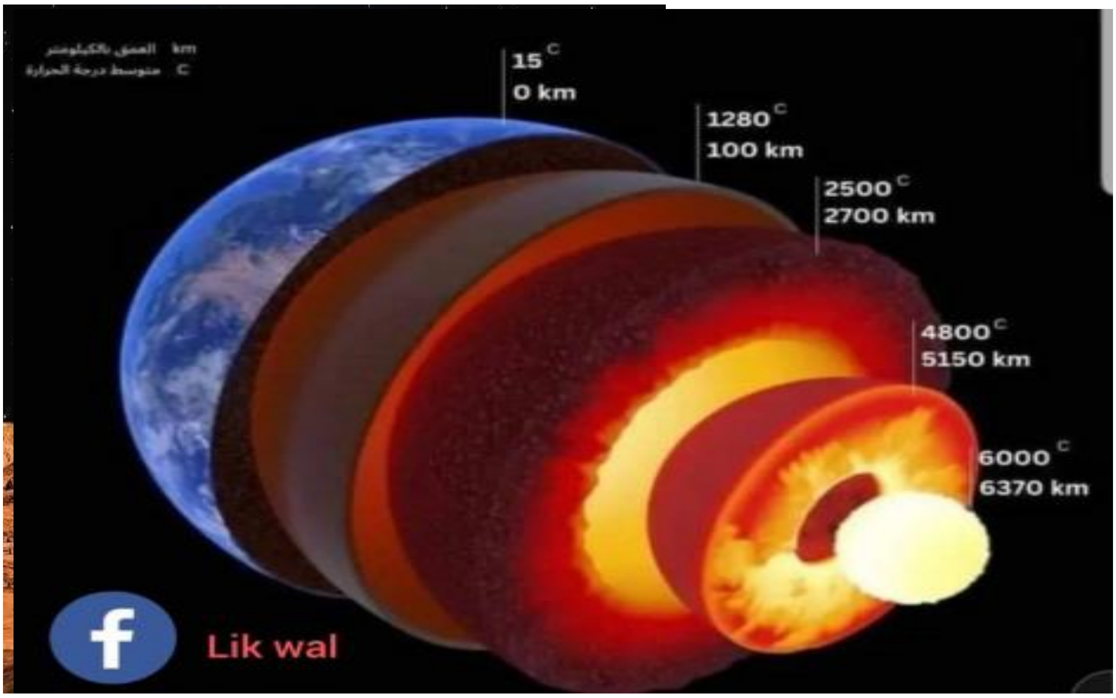

دسپوږمی څخه مځکه دويم دمځکي طبقي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرجسم دبيرته راگرځيدوپه حال کي دی

الله جل دسُوْرَةُ الطّارق په 11 نمبرايات کي فرمايي: [وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ]

قسم دی په باران اورورونکي اسمان؛

*(1)د "رجع" کلمه دراگرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته گرځيدو په مانان ده.

*دادکايناتو خالق دی چي يوازي په يؤه ويی(کلمه) سره دهسک(آسمان) توصيف کوي!

څومره چي علم،پوهه پرمختگ کوي نوي حقيقتونه راڅرگنديږي هومره قرآني معجزې رابښکاره کيږي اودقرآني معجزو ښخه ملاترکيږي.سپوږمی ته پام کوو چي په خپل مدارکي دمځکې ښخه راگرځي اوورسته دريؤه وار راگرځيدو دويم ځل بيرته خپل ځای ته ستنيږي.

لمرته پام کوو چي نسبت خپل محورته دگرځيدو په حال کي دئ او ورسته ترهر ځل گرځيدو بيرته خپل لومړي ځای ته راگرځي،همدارنگه دېرشمېر آسماني جسمونه دگرځيدو اوبيرته ستنيدو په حال کي دي.

په (1910)ميلادي کال کي يؤ شمېر لکی لرونکي ستوري دځمکي دښنډو ښخه تېر سول چي بيا (76)کاله ورسته په (1986)ميلادي کال کي بيا هم ياده چاره سرته ورسيدل، ياني ياد لکۍ لرونکي ستوري (آسماني دبرې) بيا راوگرځيدل او هر (76)کاله ورسته ياد راگرځيدل دالله جل جلاله په حکم سره بيا تکراريږي.

موږته څرگنده ده چي لمر،ستوري،سيارې،سپوږمی،لکۍ لرونکي ستوري (آسماني دبرې)اوهر هغه څه چي په دايروي يا بيضوي بڼو مدارنو کي په خلأ کي شتون لري:لېږي ځي اوبيرته خپل ځای ته راگرځي.الله جل جلاله موږته (14)سوه کاله مخکي په خپل کلام کي دآسماني جسمونو په خپل مدار کي دگرځيدو او په خلأ کي دمداروڼو دشتون خبر راکوي! الله جل جلاله دسُوْرَةُ الأنبيَاء په (33)نمبر ايات کي فرمايي:

وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمی يې پيدا کړل، هر يو د دغو سيارو څخه په يو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، گرځي.

*داخبره چي الله جل جلاله آسمان په(ذَاتِ الرَّجْعِ) ويی سره مصوف کړی دی په بشپړډول رشتيا او موږ وربانـدي ايمان لرو.دستاينې وړدی الله جل جلاله چي بشه اندازه کونکی اوجوړونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينوپوهانو دا ايات شريف : وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ]*بل ډول تفسير اوتعبير کړی دی،هغوی وايي:په هواکي موجود ګازونه راګرځيدونکي،بدليدونکي ياتغيرکوونکي دي.دبيلګې په ډول اکسيجن که انسان يا ژوی تنفس کړې په کاربن دای اکسايډبدليږي.که دنباتاتو دګټې وړ وګرځي بيرته په طبيعت کي په اکسيجن بدليږي،همداډول په طبيعت کي نور ګازونه هم لېږي ځي اوبيرته راګرځي.

که چيرې الکترومقناطيسي امواج خلأ ته واستول سي دوهم ځلي خپل ځای ته راګرځي.

د ټول بشر دګټې وړ امواج دهمدې تغير بدلون اوبيرته راګرځيدو دوړتيا درلودونکي دي.

داوبو بړاس ورسته تردې چي فضأ ته پورته سي دباران دڅاڅکو په ډول بيرته مځکې ته راګرځي .که ګازونو دځمکي داتموسفير فشارڅخه تېښته کولی سوای نو يؤ زيان به يې داوای چي دځمکي دابو بړاسونه به دځمکي څخه خلاء ته تلای خو بيرته به دباران په ډول مځکې ته نه راګرځيدلی.دا دالله جل جلاله ستره پيرزوينه ده چي دځمکې څخه خلأ ته ګازونه نه تښتي .

الله جل جلاله کايناتوته دتغير،بدلون اوبيرته راګرځيدو وړتيا ورکړې اوهغوئ يې دهمدې وړتيا درلودونکي خلق کړي دي چي هيڅ يؤ يې دالله جل جلاله دحکم څخه مخالفت نه سي کولی!

خوانسان چي الله جل جلاله اشر المخلوقات خلق کړی دی ولې دالله جل جلاله د امرونو څخه مخالفت کوي!؟

موږته دامعلومه سول چي آسمان،فضا دالله جل جلاله په اراده دمځکې بخار دباران په ډول،الکترو مقناطيسي امواج د راديويی امواجو په ډول،ګازونه در هغو تغيراتو دتېرولو ورسته چي په هغو کي شتون لري،اوهرخلأيی جسم بيرته خپل لمړي ځای ته راګرځي، دستوروپه شان چي په خلأ کي په دايروي شکله يا بيضوي شکله مدارو کي دخوځښت په حال کي دي.

ښه نوکه الله جل جلاله په خپل سپيڅلي کلام قرآن کريم کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)

داپه دې معناده چي دا سپيڅلی قرآن کريم دکايناتو دخالق الله جل جلاله دلوري پر حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم باندي نازل سوی دی اوموږ ورباندي ايمان راوړی دی.

يادونه،(1)د "رجع" کلمې دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو يادې ژباړې:

دقرآن کريم اعجازقرآن اوتخنيک پښتوژباړل سوکتابونوڅخه را اخيستل سوي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله په خلا کي دتيارې (تاريکی) خبر راکوي!

يو خلا پيژندونکي پوه چي ديوه پرمختللي هيواد دفضايي بيړيو ديوه مرکز څخه يې ليدنه کړې وايي:څه موده مخکي زما ومخته يؤه فضايي بيړۍ خلا ته وتوغول سول: چي دياد مرکز عمليه دخلا يي بيړۍ دعمليې سره په پرلپسي ډول په اړيکه کي وه دفضايي الوتکې مشر په يوه اړيکه کي چي دبيړيو دمرکز سره يي ونيول ووېل:موږ اوس هيڅ شی نه وينو:دا په داسي حال کي وه چي فضايي بيړۍ په روښانه ورځ وتوغول سول،څه موده ورسته فضايي بيړۍ دمځکې داتموسفير څخه په بشپړډول خلا ته ووتل چي په پوره ډول تاريکه او بې نوره ده،

دفضايي بيړۍ رئيس اندېښنه وښودل او وي ويل:موږ هيڅ شی نه وينو داسي انګيرو لکه ړانده سوي چي يو:څه پيښه سويه ده؟

هغه څه چي دفضايي بيړۍ عمليې ته وړپيښ سوي وه داوه:دلمر وړانګې په خلا کي پاشل کيږي،خپريږي او دهوا ګرد اوغبارپه منځ کي سرګردانه کيږي: هغه څه چي فزيک پوهان ورته دنور انتشار يا خپريدنه وايي.

په خلا کي نور دهوا په ذراتو اوګرد پا شل کيږي اوټول نوراني اوځليدلي ښکاري،هغه کار چي په مځکه کي هم پيښيږي.ځيني ځايونه دلمر په نيغو وړانګو روښانه کيږي اوځيني ځايونه دلمر په منعکسه رڼا روښانه ښکاري:دمسجد په ډول:موږ يوبل وينو مګر هلته دلمر نيغي (مستقيمي)وړانګي شتون نه لري،بلکي دلمر منعکيسي وړانګي دي چي دشيانو سره دټکر ورسته زموږ سترګو ته رارسيږي او موږ هغه وينو.

فضايي بيړۍ هم ورسته تردي چي دمځکې داتموسفيرڅخه ووتل او دنور دانتشار پيښه(پديده) له منځه ولاړل دخلاپه بشپړې تاريکۍ کي راګيرسول اودبيړۍ کارکوونکو هيڅ نه ليدل.

اوس که دالله جل جلاله سپيڅلي کلام پاک قرآن ته چي 14سوه کاله مخکي نازل سوی دی او هغه وخت وګړو خلا،سپوږمۍ ته دتګ او دمځکې داتموسفيرڅخه په اوسنۍ طريقه د وتلوسره آشنايي نه درلودل مراجعه وکړو يوه علمي اعجازته رسيږو.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الحِجر په 14او15نمبراياتوکي فرمايي [سُوۡرَةُ الحِجر : 14](وَلَوۡ فَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعۡرُجُونَ)که موږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې وای او هغوی په رڼا ورځ په کښې ختلي هم وای،[سُوۡرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوٓا إِنَّمَا سُكِّرَتۡ أَبۡصَٰرُنَا بَلۡ نَحۡنُ قَوۡمٌ مَّسۡحُورُونَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به یې هم همدا ویل چي زموږ سترګي غولول کیږي، بلکي پر موږ کوډي شویدي.

*دسورت سُوْرَةُ الحِجر د15نمبرایات ژباړه یې په تفسیرديوبندی کي داسي راوړې ده:"بیشکه!هم داخبره ده چی تړلی سوی دی سترګی زموږ بلکه موږ یوقوم یوچی جادو راباندی کړی دوی دی""(سُكِّرَتْ)ژباړه:چی تړل سوی دی"هغه څه چي دفضایي الوتکې دعملیې رئیس وویل: چي موږفکرکوو چي ړانده سوي یوو،تاریکی کي راګیر اوهیڅ شی نه وینو:14سوه کاله مخکي په قرآن کریم کي بیان سوي دي!آیا دایوقطعي دلیل پر دې نه دی چي قران دمخلوقاتو دخالق جل جلاله کلام دی؟

داپیښه څوکاله مخکي وسول:هغه وخت کله چي انسان دمځکې پوښ اتموسفیر وپیژندئ اوپه هغه کي یې نفوذ کړی وو،هغوی داسي یوځای ته ورسیدل چي دنور دانتشار پدیده (پیښه)دمنځه تللي وه او په پوره تاریکی کي راګیر سوي وه!په دې پیښې سره انسان وپوهیدئ،وي لیدل چي دمځکې دپوښ (اتموسفیر)څخه دباندي تیاره ده اوبغیر دروښانو ستورو دنور څخه نوره رڼا شتون نه لرییا نور (رڼا)نه منعکس کیږي ترڅو ولیدل سي.الله جل جلاله فرمایي:[سُوْرَةُ الحِجر : 14](وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ)

که موږ پر هغو د اسمان کومه دروازه پرانستې وای او هغوی په رڼا ورځ په کښې ختلي هم وای،[سُوْرَةُ الحِجر : 15]لَقَالُوٓا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَٰرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ

بیا به یې هم همدا ویل چي زموږ سترګي غولول کیږي، بلکي پر موږ کوډي شویدي.

*دسورت سُوْرَةُ الحِجر د15نمبرایات ژباړه یې په تفسیر (دیوبندی) کي داسي راوړې ده:("بیشکه!هم داخبره ده چی تړلی سوی دی سترګی زموږ بلکه موږ یوقوم یوچی جادو راباندی کړی دوی دی")"(سُكِّرَتْ)ژباړه:چی تړل سوی دی"

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوه

هغه څه چي ډېرښکاره دي دکايناتو ناپايني ده اوچي علم هرڅومره ډېر دسلګونو زرو ميليونو ليرې کهکشانو (آسمان ټولګو)په کشف باندي برلا سی سي،خودکايناتو داپراخوالی لانور ډېر روښــانه کيږي،مګــر ډېــر جالــب ټکــی دادی:دکايناــاتو پرناپــايني پراخــی بانــدي يــو ثابــت قانونوحکمراني کوي:چي دجاذبې قوې په نوم سره پېژندل کيږي!

هره ټولګه دکايناتو يوه بلـه ټولګـه دکاينـاتو پـه خپل حد او ددوی ترمنځ اندازه کـي جذب کـوي (خپل ځان ته يې راکاږي):دجاذبې قوي ديوازني قانونپه مرسته.

کولی سو ووايو ټول کاينات يوه ټولګه ده که چيرې هريو ددوی څخـه همدغـه رکم يوبـل جذب کـړي (ځـان تـه راکـش کـړې)مګـر څـه شـي ددوی تـرمنځ دليروالي،پاشـل کيـدو اوپـه زمـن کـي ديوځـای والـي اويـوې ټـولګي پـه شـان دښـودني لامـل سـوی دی؟الله جل جلالـه دسُوْرَةُ الطّـارق پـه 11نمبرايات کـي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دی پـه بـاران اوروونکـي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليرولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په معنا هم ژباړل سوې ده.

هرڅه چي په آسمان،فضاکي دي په خپل مدارکي دګرځيدلو،راځرخيدلو،ليري تللو اوبيرته خپل ځای ته راتللو په حال کي دي.دا دوراني اوپرلپسي حرکت ديوې قوې دراپارونـي سبب سـوی دی:يوه قوه(ځواک)دجاذبې دقوې په مقابل کي:دامخامخ کيدل او حرکت ددې دوو قـوو پـه منځ کي حرکتي تعادل (بربروالی) منځ تـه راوړې چي بياهم دا يـوه نښـه دنښـانو او دقدرتونو څخـه دالله جل جلاله ده.الله جل جلاله د سُوْرَةُ الرّعد په 2نمبرايات کي فرمايي:

(اَللّٰهُ الَّذِی رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِی لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

الله هغـه ذات دی چـي اسـمانونه يـې لـه سـتنو پرتـه همداسـي درولـي دي، تاسـي يـې پـه خپلـه وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قانون تـابع ګرزولـي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کـوي؛ هغه نښاني په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.

*(عَمَـد) دعمـود جمعـه ده يـاني سـتني مګـر دآسـمان سـتني دليـدلو وړنـه دي(بِغَيْـرِ عَمَـدٍ تَرَوْنَهَ)***ځيني پوهان وايي چي دا ايات شريف دکهکشانونو،ستورو،سيارو اونـورو فضـايي جسمونو ترمنځ دجاذبې دقوې پرشتون دلالت کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوې ته د سُوْرَةُ النَّمل په 61 نمبر ايات کي اشاره سوې ده،الله جل جلاله فرمايي:

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې كښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پكښي ټكوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ كښي يې پرده حائله كړه؟ - ايا له الله سره كوم بل خداى هم (پدغو چارو كښي شريك) دى؟ - نه، بلكي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***

څوک دی چي دمځکې پرمخ يې ټول شيانو ته قرار،ارام ورکړی او دهغه په خوښه مځکه ټول شيان ځان ته جذب کوي،ځان ته راکاږي؟

دوزن حقيت څه دی؟

هوا دريابونه اوهرڅه چي دمځکې پرمخ دي هغې ځان ته راکښلي،جذب کړي دي.

که چيرې انسان خلا ته پروازو وکړې اودمځکې جاذبې قوې دکرښې دورستي حدڅخه دباندي ووزي:دبي وزنی احساس به وکړې. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَءِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې كښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پكښي ټكوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ كښي يې پرده حائله كړه؟ - ايا له الله سره كوم بل خداى هم (پدغو چارو كښي شريك) دى؟ - نه، بلكي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.***نور اياتونه چي دمځکې پرجاذبې قوې باندي دلالت کوي:الله جل جلاله د سُوْرَةُ الانشقاق په 3او4نمبراياتونو کي فرمايي[سُوْرَةُ الانشقاق : 3](وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ)او کله چي ځمکه وغوړوله شي،[سُوْرَةُ الانشقاق : 4](وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ)او څه چي په هغې کښي دننه دي هغه دباندي را وغورځوي او تشه شي؛***دمځکې دجاذبې قوې په لمنځه تللو سره:مځکه خپل ټول شته دننه شيان،اجسام دباندي غور ځوې، چي بيا بيرت خپل لومړي حالت ته نه ستنيږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپورت دليلونو محور دا لاندي ايات شريف دى:الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41]
(إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دى، يوازي همدا الله دى چي اسمانونه او ځمکه يي د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بي ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.******

دلمروتل دآسمان لمنځه (دلمريزنظام دمنځه)دلمر دخپلي سمي طبعي لارې څخه کږيدل،انحراف شمېرل کيږي.که چيرې خبير الله جل جلاله وفرمايي:[سُوۡرَةُ الطَّارق : 11]
(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دى په باران اورورونکي اسمان؛***

(1)د "رجع" کلمه دراګرځيدو،،بيا ليږولو،دوباره استولو،بيرته ګرځيدو په معنا هم ژباړل سوې ده.همدغه دفضايي جسمونو بيرته راګرځيدل يي خپل لومړي ځای ته دآسمان قانون ګرځولی هره سياره.. چي په کايناتو شتون لري دخپل کروي يا بيضوي دوران په طی کولو بشپړولو سره دوباره خپل لومړي ځای ته راګرځي:هغه هم بيله کوم کوچني انحرافه.

دادقت اونظم دچا کاردی؟

که لمر دخپل تګ لوري څخه منحرف او ووزې:ديوې بلي سياري..سرټکرکوي اوددوی دټکرلکبله دمځکي څخه ژوند کډه کوي!څوک دی چي کهکشانونه(آسمان ټولګي)ستوري اوسيارې يي دخپل حرکت پر مسير(تګ لوري)ثابتي اوټينګي ساتلي دي؟

که يو اورګاډی داوسپني دپټلی څخه ووزې سقوط کوي،غوځاريږي، اورګاډی در هغوپوري خوندي دی ترڅوهغه داوسپني پر پټلی باندي روان وي.همدرنګه مځکه هم ،که خپل پر مسير دحرکت په حال کي وي:پرخپل حال به ثابته پاته وي،که يي په درووران اومسير کي لږ هم توپير راغلی جوړوالی به يي دمنځه ولاړسي!خو دا دقادار ذات الله جل جلاله دقدرت يوه نښه ده چي مځکه دخپل تګ لوري څخه نه منحرفه کيږي!دا دالله جل جلاله جوړښت دی!دادالله جل جلاله فضل دی!الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دى، يوازي همدا الله دى چي اسمانونه او ځمکه يي د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*****

ياني دهغوی کنټرول اونه وتل دخپل مسير څخه دالله جل جلاله په واک اوکنټرول کي دي.

هغه لکی لرونکي ستوري چي په 1910م کال کي اودويم ځل په 1986م کال کي دخواوا څخه تيرسول:او ورسته درزرګونو کلونو دتيريدويې اوس هم په دقيق اومنظم مسير کي توپير نه دی راغلی:توپير څه حتی دردې چي لږ فرق يي په سرعت کي هم نه دی راغلی!ټولو لکی‌لرونکوستورو،کهکشانونو،ستورو،سيارو،سپوږميانو،مځکې، لمريز نظام اوکايناتو دغه ډول دقيق اومنظم وضيعت دچا په قدرت خپل کړی دی؟الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.*****دکايناتو ټولي برخي،اجزاوي په خپل ټاکل سوي مسير کي دحرکت په حال کي دي اودهغه څخه سرغړونه نه کوي،نه اوړي،ولي؟ولي چي قادر ذات الله جل جلاله دهغوی سمبالونکی دی!الله جل جلاله دسُوۡرَةُ فَاطِر په 41نمبرايات کي فرمايي:(إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*

آيا دمځکي ټول ځواقونه داوړتيا اوتوان لري:که مځکه دخپل تګ لوري،مسير څخه واوړې چي بيرته يې خپل اصلي(اره)تګلوري ته راولي؟او آيا که لمر دخپل مسير څخه منحرف سي دمځکي اوسيدونکي يې بيرته خپل اصلي حالته دروستلو توان لري؟؟؟

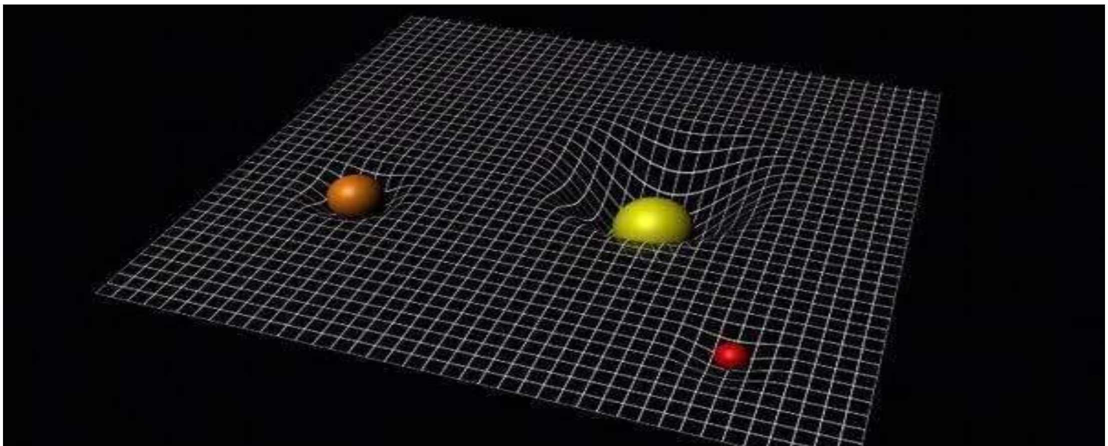

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه ليري کهکشانونه (آسمان تړولګې)

الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الواقِعَة په 75 او76نمبر اياتونو کي فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75]
(فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛
[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛
******

يوې نړۍ والي رسنۍ اعلان کړه: چي ديوه پرمختللي هيواد يوه فضايي بېړۍ (الوتکه)چي ديوه لوی تلسکوپ ليږدونکي وه فضاته وتوغول سول.دياد تلسکوپ دعدسي قطر 8متره وو،دفضايي بيړۍ تيزوالی نژدي 40زره کيلومتر پرساعت وو،چي دکايناتو درازونو دکشفولو لپاره فضا ته واستول سول.

ياده فضايي بيړۍ دتلسکوپ په ګډون کيدای سي اوس مشتري سيارې ته نژدي سوې وي .

دې فضايي بيړۍ ديوه کهکشان څخه چي تر اوسه نه وو کشف سوی عکاسي کړي:

مځکي ګمان کيداي چي ترتولو ليري کشف سوی کهکشان به زموږ څخه 000/000/24000 فاصله (ليريوالی)لري اونژدي ترين ستوری به زموږ څخه 4نوري کاله ليري وي:4نوري کاله ياني:که يوڅوک وغواړې يادستوي ستوري ته دمځکې په يوه ليږدونکي ماشين،وسايل کي سفر وکړې،يادسفربه يې 50ميليونه کاله ورسته منزل ته په رسيدو پای ته ورسيږي.

قطبي ستوری 400زره نوري کاله او (M33)نبيوله (وريځي)7،2ميليونه نوري کاله زموږڅخه ليري دي.يوبل کشف سوی کهکشان (آسمان تړولګه)زموږڅخه 24ميليونه نوري کاله فاصله لري.

مګر څه لږوخت مخکي هغې فضايي بيړۍ چي يولوی تلسکوپ دځان سرليږدوي ديوبل کهکشان انځور چي دمځکې څخه سلګونه بيليونه کاله ليري دی مځکي ته راستولی دی.

په دقت سره اند وکړئ!سلګونه بيليونه نوري کاله!

دايوه ډېره ليري فاصله ده:هريوبيليون دزرميليونه سره سمون خوري.

جالب ټکی خودادی:يادکهکشان په هره ثانيه کي د240زرو کيلومترو په سرعت دحرکت په حال کي دی.زموږڅخه يې ليروالی هغه وخت چي ليروالی يې ثبت سو سلګونه بيليونه نوري کاله وو داچي اوس به زموږڅخه څومره ليري وي معلوم نه دی.اوس ديادو سوو مالوماتو په نظرکي نيولو سره په دي ايات شريف کي ژور اند(فکر)وکړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٞ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛****

دایو لوی قسم دی که دنجوم ستور پيژندني په علم باندي وپوهيږو.آيا موږ ته ښايي چي دستر خالق جل جلاله داموروڅخه سرغړونه وکړو؟آيادابه ښه وي چي دالله جل جلاله څخه بغير دبل چا څخه وبيريږو؟آيا دابه ښه وي چي دالله جل جلاله دياد اوذکر څخه غافله سو اوذکريی ونه کړو؟آيا دابه شه وي چي داسلامي امورڅخه بي خبره اودهغوڅخه سرغړونکي واوسو؟راسئ بيا په ياد سوي ايات شريف کي ژور اند وکړودقيق ليروالی دمځکې څخه دهغه کهکشان چي تراوسه کشف سوی اودمځکي څخه ډېر ليري دی.

ياد کهکشان د(MACS–JD0647)په نوم نومول سوی اودمځکي څخه 13،3ميليارده نوري کاله ليري دی.اوس که دنور(رڼا)تيزوالی چي په ثانيه کي 3لکه کيلومتره دی په 60کي چي ديوې دقيقې سره سون خورې بيا په 60کي چي ديوه ساعت سره سمون خوري،ساعت په 24کي چي ديوې ورځې سره برابريږي،ورځ په 365کي چي ديوه کال سره سميږي ضرب کړو څه په لاس راځي؟ديادې پايلې په ليدو بله چاره نه لرو چي په دي ايات شريف کي په غور اودقت اند وکړو اودالله جل جلاله دقدرتونو په ليدلو سره خپل سر زموږ او ټولو کايناتو پيداکوونکي ته پرسجده کښيږدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کهکشانونه،ستوري.. اودهغوی تيزوالی

دکهکشان ويی(کلمه)ډېره اورو اود هغه په اړه ډېر معلومات لولو،مګر نوي کشفيات دهغوی په اړه دومره هيرانوونکي دي چي ځيني وخت انسان دشک په سترګه ورته ګورې.

کهکشانونه (آسمان تږولګې) دکايناتو اساسي واحدونه بلل کيږي چي دستورو،سيارو،سيارګيو،سياره وزمو،لکی لرونکوستورو،سپوږميانو،آسماني ډبرو او دسختو،شديدو مقناطيسي او الکتريکي ميدانونو.. څخه جوړدي،په يوه کهکشان کي يادسوي ټول فضايي جسمونه شتون لري.دپاملرنې وړتکی خودادی :

ددې سره سره چي انسان د لويو اوځواکمنو تلسکوپو په مرسته زرميليونه کهکشانونه ليدلي،مشاهده کړي دي،مګر موږ بيله تلسکوپه په طبعي ډول لاندي کهکشانونه په پاکو تاريکو شپوکي په ښکلي هسک کي ليدلی سو:

لومړی(دشيدولارې) کهکشاندويم :د(SMC)يادماژاالاني کوچنۍ وريځ) کهکشان يادکهکشان زموږڅخه 200زره نوري کاله ليري دی.

3:د (Large Magellanic Cloud)يا (LMC)دماژالاني لويه وريځ) کهکشان چي زموږڅخه دياد کهکشان ليروالی 160زره نوري کاله دی.

4:د (آنډرومډا) يا (M31)کهکشان چي زموږڅخه 2،5ميليونه نوري کاله ليرئ دی.

ځيني تيز نظر کسانو د (M33)کهکشان چي زموږڅخه 2،7ميليونه نوري کاله فصله لري او درهغه هم ليري کهکشان (M81) چي 11ميليونه نوري کاله زموږڅخه ليري دی،دليدلو ادعا کړي ده.هرکهکشان(آسمان ټولګه)په منځني ډول ددري لکه ميليونو ستورو درلودونکی وي.

الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

اوس دشيدولارې آسمان ټولګه په نظر کي نيسو چي زموږ آسمان ټولګه شمېرل کيږي:

زموږ لمريزنظام دشيدولارې کهکشان يوه کوچنۍ برخه ده.ديادکهکشان اوږدوالی 150زره نوري کاله دی.داپه داسي حال کي چي موږ دسپوږمی څخه يوه نوري ثانيه او دلمر څخه 8نوري دقيقي او 17ثانيي ليروالی لرو،همدارنګه دټول لمريز نظام طول،اوږدوالی در 13نوري ساعته ډېر نه دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او داسي يوه بڼه لري لکه يو لوښي چي دستورو ډک وي.يوبله جالبه خبره داده چي ټوله کهکشانونه ديوه نامالوم ټکي پر ،شاوخوا چي ستورپيژندونکي ورته (تورسورى) وايي راڅرخي،هغه هم په يوداسي سرعت سره چي دباور وړنه دى ياني دنور دسرعت 10:8په نسبت که چيرې نورپه هره ثانيه کي دري لکه کيلومتره مزل کوي ټول کهکشانونه 10:7در10:8پرسرعت دنور دحرکت په حال کي دي.

زموږ لمريز نظام دمځکي په ګډون دخپل کهکشان دمرکز پر شاوخوا په يولوى مداركي په ثانيه کي د220کيلومتره په تيزوالي دحرکت په حال کي دى.زموږ لمريز نظام په 250 ميليونه کاله کي يوځل دخپل کهکشان دمرکز څخه راګرځي، راچورلي،رښتيا دادي چي دآسماني جسمونو سرعت اودهغوى ترمنځ دليروالي تصور دانسان دعقل لپاره نه منونکى دى.

زموږ سياره مځکه په ساعت کي د1600کيلومترو په سرعت سره څرخي،مځکه دلمر پر شاوخوا هم په ثانيه کي د3کيلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده.لمر هم دخپل کهکشان دمرکز څخه په ثانيه کي د200کيلومترو په تيزوالي دګرځيد په حال کي دى.

دشيدولارې آسمان ټولګه هم په ثانيه کي د240زرو کيلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده، ياني دنورتيزوالي ته نژدي تيزوالي باندي .اوس که دا په نظر کي ونيسو چي لمر دشيدو لارې کهکشان دمرکز څخه دپوره دور خوړلو لپاره 250ميليونه کالو ته اړتيا لري نو دټولو کهکشانونو دحرکت نسبت موږته ښه روښانه کيږي.الله جل جلاله د سُوْرَةُ الغَاشِيَة په 17،18،19او20نمبرايانونوکي فرمايي:[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)نو ايا دوى اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوى دى؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 18](وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړاى شوى دى؛[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 19](وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 20](وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ)او ځمکي ته نه ګوري چي څنګه غوړول شوې ده؟

***څه موده وړاندي د(M28)نومي کهکشان په مرکز کي چاودنه وسول:ديادې چاودني داورلمبو سلګونه ميليونه کيلومتره اوږدوالى درلودى.

ددې چاودني لکبله د دوه زرو بيليونو بيليونو هيدروجني بمونو دانرژى دځواک په اندازه انرژي آزاده سول.يو هيدروجني بم څونده ځواک لري؟

يو هيدروجني بم دوندي ځواک لري چي دمځکي ترټولو لوى ښار ويران،خراب کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس که دوه زره بیلیونه بیلیونه هیدروجني بمونو ته چاودنه ورکړو څه به پیښ سي؟

په ربښتیا هم داپیښه به بیخي ډېره هیرانونکي وي.الله جل جلاله فرماییدسُوۡرَةُ فَاطِر په 28 نمبرایات کي فرمايي:(إِنَّمَا يَخْشَى اللهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ۗ إِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ)

(حقیقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه یوازي عالمان د هغه څخه وېرېږي. بېشکه الله برلاسی او ښنونکی دی.)*اوس نو که موږ هرڅومره ډېر دکایناتو درازونو څخه خبرېږو:زموږ وېره به دالله جل جلاله دعذابونو څخه لاډېرېږي.موږ انسانان دمځکي پرمخ دډېرو کوچنیو کوچنیو ستور په شان یو.مځکه دلمر پر شاوخوا، لمر دکهکشان دلوی ستوري پرشاوخوا، کهکشان دتورسوري پرشاوخوا په فضا کي راڅرخي او دوی ټوله د راچورلیدلو،راګرځیدلو په حال کي دي.الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الطّارق په11نمبرایات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجۡعِ)قسم دی په باران اوروونکي اسمان؛(1)د "رجع" کلمه دراګرځیدو،،بیا لیږولو،دوباره استولو،بیرته ګرځیدو په مانان هو ژباړل سوې ده.****هرآسماني جسم په بیضوي شکله یا کروي شکله مدارکي دراګرځیدو په حال کي دی،ښه نو اوس به دمځکي او آسمان په پیدایښت کي آند وکړو!زموږ خالق جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خدای یادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پیدایښت کښي غور او فکر کوي (هغوی په غیر ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شیان تا بابیزه او بې مقصده نه دي پیدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو ځايونه

الله جل جلاله فرمايي[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او كه وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛

****سوال دادی چي موخه دستورو دځايونو څخه څشي ده؟

دري ماناوي يې بيان سوي دي:

لومړی دستورو ترمنځ ناپايانه ليروالی دی ،چي دياد ليروالي درک دعقل لپاره ستونزمن چار دی،دبيلگې په ډول:دځينو آسمان تولگو اومځکې ترمنځ 18زره ميليونه نوري كاله ليروالی شتون لري،اوس كه دنور تيزوالی چي په ثانيه كي دري سوه زره كيلومتره دی،په پام كي ونيسو،ياد تيزوالی به: په دقيقه،گړی،ورځ،مياشت اوكلونو كي څوندي مزل وكړي اوڅومره به زموږ څخه ليري سي؟الله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76] (وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)*****

مځكه اوسپوږمی يوازي يوه نوري ثانيه سرليري دي.دلمر اومځكي ترمنځ ليروالی 8دقيقي او17ثانيي دچي نژدي 150ميليونه كيلومتره كيږي.دلمريز نظام طول 13نوري ساعته(گړيه)اودشيدو لارې كهكشان طول 150زره نوري كاله دی.ايا د داسي فاصلو تصوركول چي زموږ او ستورو ترمنځ دي،ديوبل څخه دهغوی د ليري ځايونه تصور كول دعقل لپاره ممكن دي.ځای ددې دی چي بيا دا ايتونه په پوره آندكولوسره تلاوت اوبيا يې تكراروكړو. : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوٰقِعِ ٱلنُّجُومِ)[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ) ******دويمه مانا:ستوري تل په مختليفوځايونواو حركت كي وي.

ددوی څخه هريويې دځانگړي تک لوري او مدار درلودونكی اوهغه لوري ته ستنيدونكی دی.

الله جل جلاله دسورت يٰسٓ په 40نمبرايات كي فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا ٱلشَّمۡسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدۡرِكَ ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُونَ)نه د لمر په وس كښي دا شته چي سپوږمی ونيسي او نه شپه پر ورځي مخكي كېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) كښي لامبو وهي (په اسمان كي چورلېدونكي دي).*****

دسورت الواقِعَة 75نمبرايات كي د (بِمَوٰقِعِ)كلمه ددې ايات شريف د اعجاز راز دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې چي ديو ستوري ځای په مانا سره ددې نه دی چي هغه ستوری چي چېري کشف سوی وو په هغه وخت کي هغه ستوري په هم هغه ځای کي شتون درلودی،دبيلګي په ډول موږ دمځکي څخه دلمر انځور اخلو دلمرياد انځور د8دقيقو او17ثانيو پخوانی انځور دی، نه دهم هغه شيبې!

همدرنګه که زموږ څخه يوستوری يونوري کال ليروي داپه دي مانا ده چي دهغه ستوري نور يوکال ورسته زموږ سترګوته راسيدلی دی اوداچي اوس به څومره ليري وي موږ نه يوخبر!

خدای جل جلاله دستورو ترمنځ په ليروالي سرقسم نه دی يادکړی: ولې چې ستوري پريوه ځای ثابت نه دي:دحرکت په حال کي دي.

الله جل جلاله دستورو دځايونو ترمنځ ليروالی يادکړی دی.که يوستورپيژندونکی دايات شريف ولولي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلاَ أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛****

نوپه عاجزی سره به الله جل جلاله ته سرپرسجده کښيږدي او دقرآن کريم اعجازته به عاجزه سي.مځکه پرلمرباندي خپل راګرځيدل په 365ورځو اوڅوساعتونو کي پوره کوي،ځيني نوري سيارې په 2کاله 3کاله اوياد1يوه کال څخه کمه موده کي ياد کارسرته رسوي او هريوه ددوی څخه دبيلوځايونو، دلويو او وړو کروي شکله اوبيضوي شکله مدارو درلودونکيه ده:هغه څه چي ددې ايات شريف تصديق کوي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلاَ أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ)****

په واقعت کي هرستوری،سياره..په هرثانيه کي ځانګړي ځايونه لري.داپه داسي حال کي چي دبشر په لاس جوړسوی دقيق ترين وخت ښوودونکی ساعت هم ځيني وخت بې وخته، کيږي بې دقته کيږي،دلته داسول پيدا کيږي: چي څشي دهغوی دتنظيم معياردی؟په ځواب کي وايو: يادساعتونه د هغو ستورو دحرکت ددقت پراساس تنظيم کيږي چي وړه خطا او بې دقتي يې په حرکت کي شتون نه لري،همدارنګه دهغو دښکاره کيدلو لپاره هم ځانګړي ځايونه شتون نه لري،ولې؟

ځکه چي يادستوري ديوه هيرنونکي سيستم پراساس هره ثانيه په نوي ځای کي وي!هغه ستوري چي په 1910م کال کي ورسته په 1986م کال کي دمځکي دخوا څخه تيرسول او اوس موږ انتظار باسو چي په 2062م کال کي به يادستوري ووينو.ديادو ستورو ګرځيدل بيرته راګرځيدل 76کال وخت نيسي،هيڅ وخت دځنډ اومخکي والي سره نه دي مخ سوي ياني هروخت پرخپل ټاکلي وخت دثانيو په دقت بيرته راګرځيدلي دي،په داسي حال کي چي هغوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې څخه 30ميليونه کلومتره ليري واقع دي.دريمه مانا:دستوروترمنځ دجاذبې قوه شتون لري اولوی ټولګې کوچنی ټولګې خپل ځان ته راکاږي،يوبل مهم عامل چې په دي امر کې داخل دی،دستورو دټولګو ترمنځ ټاکل سوی مناسب ليروالی دی،که چيري په دي ليروالي کې توپير راځي:دکايناتوتوازون(برابروالی)به دمنځه ولاړسي آسماني جسمونه به ديوبل سره ټکروکړي اوکاينات به په يوې بي ترتيبي ټولګې بدل سي.

مګردستورو..ځايونه دستور دترتيب کوونکي دلوري ځومره منظم ټاکل سوي دي چې ددې منظم والي پايله داده چې دهغوی دوران اوپه زمن کې دهغوی پر خپل ځای ټينګوالی،محکموالی يې په وجود راوړی دی!بنه نو په اوله معنا کي بيان سول چې دستورو دځايونه څخه موخه دهغوی ډيرې ليري فاصلي دي.په دويمه مانا کي بيان سول:چي دستورو حرکت ليرد راليرد ديوځای څخه نوي ځای ته مګر مخکي ټاکل سوي:ياني دهغوی په ټاکل سوفاصلو ،مدارو او دحرکت په ډول کي توپير نه راتلل،لکه مځکه کي چي سهاراومابنام بيله کوم توپيره په پرلپسي ډول راځي.

په دريمه مانا کي ويل سول: ستوري دهغوی دلوالي ،کوچنيوالي، ليروالي اونږدي والي سره ټولو ته په يوه ټاکل سوي دقيق ټکي کي قرار ورکول سوی او دهغوی ترمنځ دجاذبې قوې هغوی ته ټينګوالی،محکموالی وربخښلی اودا هيرانوونکی اوبې بيلګې نظام يې منځ ته راوړی دی!خدای جل جلاله دسُوۡرَةُ فَاطِر په 41نمبرايت کي فرمايي:(إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖٓ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

حقيقت دا دی، يوازې همدا الله دی چې اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.

******

د (أَن تَزُولَا)معنا ځشي ده هيڅکله يې مانا (انْ تَفْنى)ياني نابوديدل لمنځه تلل نه دي،بلکي مانا يې ده (اوکه هغه بې ځايه سي)يعنی دخپل مسير څخه خارج سي ده.

دبيلګې په ډول که مځکه لمرته نږدي سي تيزوالی يې ډيريږي،ترڅو دلمر دجاذبې قوې دتعدل(برابروالي)په حال کي وساتي ،دهغه لورته جذب نه سي اوپه خپل مسير کي لانوره هم پاته سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يوار بيا دپاک قرآن ددې اياتونه تکرار کوو:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ) نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٞ لَّوۡ تَعۡلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*****

تاسواړياست په دې ايات شريف کي اند وکړئ،تحقيق اوغور وکړئ ولې چې:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20](وَفِى ٱلۡأَرۡضِ ءَايَٰتٞ لِّلۡمُوقِنِينَ)په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډېري نښاني دي؛*****اودغه رکم:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ ٱنظُرُواْ مَاذَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَمَا تُغۡنِى ٱلۡءَايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوۡمٖ لَّا يُؤۡمِنُونَ)

دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.*****په رښتيا سره چي په آسمانونو اوځمکه کي دالله جل جلاله دقدرتونو،لويوالي بې شمېره نښې نښاني شتون لري اوهيڅ وخت پای نه مومي،داداسي نښې دي چي يوازي قانع کوونکي نه بلکې دهغوی څخه هيڅ انکار نه سي کيدای او دليل دهغوی څخه دانکار نه کيدلو درقانع کولو ډېر بيانوونکی اوبليغ دی.

يادونه که غواړئ ددې برخي په مطالعه په هراړخيز ډول پوه سئ تېرې دوې برخي هم ولولئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هسک کي دستورو شمېر

مخکي وختونو کي ستورپيژاندو دستورو شمېر دزرګونو پورته بلئ،څه موده ورسته يې ياد شمېر ميليونونه ياوئ اوڅه لږوخت ورسته يې ميلياردونه يادکړ،خو اوس وخت کي ستورپيژندونکو يوازي دشيدو لارې په کهکشان کي چي په کايناتو کي يو متوسط(منځنی)کهکشان دی،د30 ميلياردو ستورو دشتون خبر ورکړی دی،چي زموږ لمريز نظام هم ديادې آسمان ټولګي يوه برخه ده.ستورپيژندي ديوبل کهکشان دستورو په شمېرلوکي يو بل لوی عدد ته رسيدلي دي يانې:يوميليون ميليون ستوري،مګر دراوسه هم دې پوښتني ته چي: په فضا کي څومره ستوري شتون لري؟ځواب نه دی مونډل سوی!دراوسه ديوميليون ميليون کهکشانونو شمېر انسانانو کړی چي هرکهکشان په همدومره شمېر ستورو ته په خپل ځان کي ځای ورکړی دی،داچي په هغوی کي څومره: سيارې،سپوږمياني او آسماني ډبرې.. شتون لري؟دايوه ډېره ستونزمن بي ځوابه پوښتنه ده.دخالق جل جلاله خلقتونه دانسان دتصور څخه ډېر هسک دي!الله جل جلاله دسُوۡرَةُ الذّاريَات په 47 نمبرايات کي فرمايي:(وَالسَّمَآءَ بَنَيۡنٰهَا بِاَيۡيۡدٍ وَاِنَّا لَمُوسِعُوۡنَ)اوآسمان موجودکړی دی مونږ په ايدی(دقدرت خپل)اوبيشکه مونږخامخاپراخوونکی يو(اوهرشی موله واک (اختيار)اوقدرته پوره دی)*****ورستي اعداد چي بيان سول بيان کوونکی په آسمانونو کي دخلقت دعظمت دي :هغه خلقت په لاس سره دهغه خالق جل جلاله چي فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ‌ ؕ وَمَا تُغۡنِى الۡاٰيٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُوۡنَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.*************************

مودې مخکي آند کيدئ چي ځيني ستوري متحرک اوځيني نوربيا دلمرپه ګډون ثابت اوبي حرکته دي،دوخت تېريدل دهغوی په ثابتوالي اوحرکت باندي کومه اغېزه نه لري،دا په داسي حال کي چي دالله جل جلاله په کلام کي الله جل جلاله دلمر په اړه خبر راکوي اوحال يې راته داسي بيانوي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمۡسُ تَجۡرِى لِمُسۡتَقَرٍّ لَّهَا‌ ؕ ذٰلِكَ تَقۡدِيرُ الۡعَزِيزِ الۡعَلِيمِ)او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.*

په دې ورستيو وختونو کي کشف سول:چي لمر اولمريز نظام په ثانيه کي د200کيلومترو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېزوالي ديوبل ستوري پرشاوخوا په فضا کي دحرکت په حال کي دی او هرځل راګرځېدل یې میلیونونه کاله وخت نیسي.همدارنګه مځکه هم په ثانیه کي د30کیلومترو په تېزوالي دلمرڅخه دراګرځېد(چورلیدو)په حال کي ده.ستورپیژاندو دځینو کهکشانونو(آسمان تولګو)تېزوالی ډېر لوی عدد لاسته راوړی، ښوولی دی:240زرکیلومتره په ثانیه کي چي دا یو ډېر تېز اوهيرانونکی سرعت دی.یادسرعت نژدي درنا دتېز والي سره سمون خوري.ددې پراخیدونکو اوهیرنونکو کایناتو پیداکوونکی،سمبالونکی اوڅښتن څوک دی؟په رښتیا سره ددې کایناتو اوټولو مخلوقاتو پیداکوونکی پالونکی اوڅښتن پاک خدای جل جلاله دی!خدای جل جلاله دسُوۡرَةُ الأنبيَاء په 33نمبرایات کي فرمايي:(وَهُوَ الَّذِى خَلَقَ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ‌ؕ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسۡبَحُوۡنَ)او هماغه الله دی چي شپه او ورځ، او لمر او سپوږمۍ یې پیدا کړل، هر یو د دغو سیارو څخه په یو (بېل بېل) مدار حرکت کوي، ګرځي.****یاني هرستوری هغه که کوچنی وي یا لوی په دورنې حالت کي دی.قرآنکریم دالله جل جلاله کتاب دی او دټوکایناتو پیداکوونکی الله جل جلاله دی،نوددې دوو ترمنځ توافق اوهم غاړیتوب اړین دی،لاندي دوړ مبارکو ایاتونو کي دې موضوع(سکالو)متن ته اشاره سوې ده:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 1](الۡحَمۡدُ لِلّٰهِ الَّذِىۡ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضَ وَجَعَلَ الظُّلُمٰتِ وَالنُّوۡرَ‌ؕ ثُمَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا بِرَبِّهِمۡ يَعۡدِلُوۡنَ)ثنا او ستاینه الله ته ده چي اسمانونه او ځمکه یې هست کړل، رڼا او تیارې یې پیدا کړې. بیا هم هغه کسان چي د حقي بلني له منلو څخه یې انکار کړیدی، نور شیان د خپل رب سیالان ګڼي.[سُوۡرَةُ الكهف : 1](الۡحَمۡدُ لِلّٰهِ الَّذِىۡۤ اَنۡزَلَ عَلٰى عَبۡدِهِ الۡكِتٰبَ وَلَمۡ يَجۡعَلْ لَّهٗ عِوَجًا ؕ‏)ثنا او ستاینه الله ته ده چي پر خپل بنده یې دغه کتاب نازل کړ او په هغه کښي یې کوم کوږوالی پرې نښودی.*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمر

دا روښانه اوپيژندل سوی واقعت په پام کي نيسو:دلمر دمخ،سطحي تودوخه 6زره سانتي ګريډ درجي او دمرکز ګرمښت يې 20ميليونه سانتي ګريډ درجي دی،درڼا خپريدني،غورځوني توانايي يې هومره ډيره ده چي دڼا په په ځانګړو واحدونو اندازه اومعلوميږي.مګراړين ټکی دلته دی چي په فضا کي داسي ستوري شتون لري چي دهغوی نور دلمر 26برابره دی،همدارنګه نور داسي ستوري هم شتون لري چي نور(رڼا)يې دلمر100برابره او500 زره برابره ته رسيږي.

لمر دهغوی سره په پرتله کولو بيله دي چي يو متوسط(منځنی)ستوری وګڼوبل شی نه دی.

يادې سوې ټولي بېلګي ددې ايات شريف تصديق کوی چي خدای جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمْ ءَايٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره ځرګنده شی چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟*******

انځوکي لمراومځکه ښکاري چي دلمربادې څپي دمځکي څوبرابره لويي ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عين القط(NGC 6543)ستوري چاوديدل او دقرانکريم معجزه

هرڅيړونکی محقيق اومتفکر په کايناتو کي په آند،تحقيق،څيړني کولو او دکايناتو اړوند قرآني اياتونو کي په ژور آند اوغور کولو سره دې پايلې ته رسيږي چي :قرآن العظيم الشان دالله جل جلاله کلام دی چي پر حضرت محمد صلی الله عليه وسلم يې نازل کړی دی.داناشوني چاردی چي يوانسان ياپيری يوازي يا په ډليز ډول وکولی سي دقرآنکريم ديوه ايات مثل راوړي!انړئ والي جرګي چي دنړئ په بيلا بيلو ځايونو کي دقرآنکريم اوسنت دعلمي اعجاز پر سکالو(موضوع)جوړيږي،داروښانه کوې:چي علمي دقيقي اوپربېلګو ولاړې څيړني چي غيري مسلمانو پوهانو ددې لپاره نه چي قرآنکريم او اسلام ته خدمت وکړې کړي دي:يادو څيرونو چي لسګونه کاله وخت نيولی او ميليونونه ډالر پري لګيدلي داسي پايله تري لاسته راغلي چي بيله کوم زور،جبر اوتينګاره،بيله دې چي حقايق يې لمنځه يوړل سي په پوره ډول دسپيڅلي قرآن داياتونو او احاديثو سره مطابقي اوهم غاړې دي.يوازي دانه چي دقرآن شريف ديوايات سره بلکي دتورو سره يې هم غاړېتوب لري.يادسکالو(موضوع)تصديق کوونکي ددې ايات شريف ده:[سُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصِّلَت : 53]سَنُرِيهِمْ ءَايٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ*

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلې نښانې په افاقو (هيوادونو) کښې هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښې هم؛ تر دې پورې چې دوی ته دا خبره څرګنده شي چې دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چې ستا رب پر هر څه شاهد دی؟****

د 1990ميلادي کال داکتوبر په 31نيټه يوه پيژندل سوي تشاپالي مرکز دخپل يوه لوی اوپياوړي تلسکوپ په مرسته دتشيال(فضا)داسي انځور خپورکړ:چي هرليدونکي يې په لمړي ليدو هغه په پوره ډول ديوسور ګل په شان ليدئ :داسي يوسور ګل چي دسرلويو پاڼو،ګل پاڼي يې په منځ کي ابي او کوچنيو زرغونوپاڼو درلودونکی وو.ليدونکي په يادوليدلو کي هيڅ شک نه کوئ چي ياد انځور دي دګل نه وي،مګر ياد انځور په حقيقت کي(دعين القط/NGC6543)لوی ستوري دچاودني وو چي دمځکي څخه 13زره نوري کاله ليري دی.

ديادونې وړده چي په ياد فضايي مرکز کي زرګونه رنګه انځورونه چي دلويو تلسکوپونو په مرسته لاسته راغلي اوهريو يې دتشيال عجايب ليدلو ته وړاندي کوي پيداکيږي،مګر دياد انځور يادونه موځکه وکړل چي دقرآنکريم علمي اعجاز څرګندوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد انځور دسورت رحمن د37نمبر ايات علمي اعجاز څرګند کړ الله جل جلاله فرمايي:
[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چی وچوی څيری شی آسمان نو وبه ګرځی ګل سورنګ لکه سرى څرمنى (يازيتون تيل).*په تفسير کابلى کي يې ددې ايات شريف تفسير داسي کړی دی:"يعني دقيامت په ورځ کښى به آسمان وچوی اورنګ به يى لکه سره څرمن غوندی بريښى يا به په شان دتيلو دزيتون ځليدونکی پرکيدونکی وی نودابه څه لوی هيبت وی"والله اعلم!ځيني پوهان وايي:ياد انځور دقيامت په ورځ "دچاودېدونکي آسمان سرشباهت(ورتوالی لري)لري."والله اعلم!که چيرې موږ تول هغه تفسيرونه چي مخکي درياد انځور درخپريدو ليکل سوي وګورو:داسي مطلب به ونه لولو چي انسان ته قنا عت ورنه کړي.حقيقت دادی چي دياد ستوري دچاوديدلو په پايله کي دچاودني څخه لاسته راغلي خپرو سو دودونو اوګازونو ځان ته ديوځليدونکي ګل بڼه خپله کړي وه.په هرحال که چيرې ديادستوري چاودنې ځانته هرډول ښکلي څيره غوره کړي وای:بيابه هم يومناسب تفسر دياد ايات شريف لپاره شمېرل کيدای،يادې چاودني دقرآنکريم د اعجاز ددوام داره لري دنورکړيو لپاره دمځکي اوسيدونکي د دې ته ورته هيرانونکوپيښو دپيښيدلو انتظار ته منتظر کړل.په همدي خاطر حضرت محمد صلی الله عليه وسلم په خپل اجتهاد او يا دالله جل جلاله دخواڅخه په ورته سوي الهام دډېرو هغواياتونو څخه چي ورته بيان پکښي سوی دتفسير څخه پرهيز کړی دی:ولي چي که ديادو اياتونو شرحه او تفسير سوی وای راتلونکو وګړو به تري انکار کوای او دهغه وخت اوسيدونکو به له دې کبله چي دایاتونو دتفسير اوشرحي به يې پوره درک نه سوای کولی دنبي کريم صلی الله عليه وسلم دنبوت څخه به يې انکار کولی.ديادو اياتونو شرحه اوتفسير دعلم اوژوند دچارو دپرمختګ اوپوروالي سره بشپړې سوې.دابني کثير(رح)په تفسير کي (فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ) تفسير داسي سوی:څنګه چي غوړي اوطلا ويلي کيږي.حسن بصري (رح)وايي:آسمان رنګا رنګ کيږي.مجاهد(رح)دغوړو اوروغني رنګو په شان کيږي،دانظر يي دابن کثير(رح)په تفسير کي راغلی.په تفسيري قرطبي کي:آسمان دغوړو په شان صاف اوپاک کيږي.سعيد بن جبير(رح) اوقتاده (رح)هم ويلي: چي خپل ځان ته سوررنګ غوره کوي.څنګه چي مو وويل هغه څه چي په دي مبارک ايات زموږ پام ځان ته جلبوي دادي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعين القط ستوري دچاودنې انځور چي په پوره ډول ديوه سره ګل سره ورته دی دناسا تشيالي (فضايي) اداري دهابل تلسکوپ په مټ اخيستی اوپه نړيوال جال(انترنيټ)کي يې خپور کړی ددې ايات شريف دتفسير تصديق کونکی دی:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 37](فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ)بيا کله چی وچوی ځيری شی آسمان نو وبه ګرځی ګل سورنګ لکه سری ځرمنی (يازيتون تيل).***بنه نو په ياده پيښه سره بياهم.. ځرګند سول چي قرآنکريم دالله جل جلاله کلام دی اوداسي معجزه ده چي دکايناتو درپای پوري به دوام کوي!چا ګومان کوئ چي ستوری په آسمان کي چاوديږي او ديوه داسي سور ګل بڼه به ځانته غوره کوي چي پاڼې يې ګلابي،ګل پاڼې يې په منځ کي ابي او کوچنی پاڼې به يې زرغون رنګ لري.ياد انځور دهابل لوی تلسکوپ په مرسته دعين القط ستوري څخه په داسي حال کي اخيستل سوی چي دچادني انځور يې وو.ياد ستوری دمځکي څخه 13زره نوري کاله ليري دی،داپيښه يوبرخه دورځو دپيښيدونکو پيښو څخه ده،له بله اړخه ياده قضيه زموږ په ژوند کي دالله جل جلاله دهغه کتاب ده چي زموږ دژوند قانون ،نيغه او روښانه لار راته ښاکي،هرڅوک چي په هغه عمل وکړي:خوشبخته اوبرياليی به وي اوکه څوک عمل نه په وکړي نو بدبخته اوهلاک به سي!ياده پيښه دالله جل جلاله دقدرت دنښو څخه يوه نښه ده،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53](سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره ځرګنده شی چي دغه قُرآن په ريښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟*

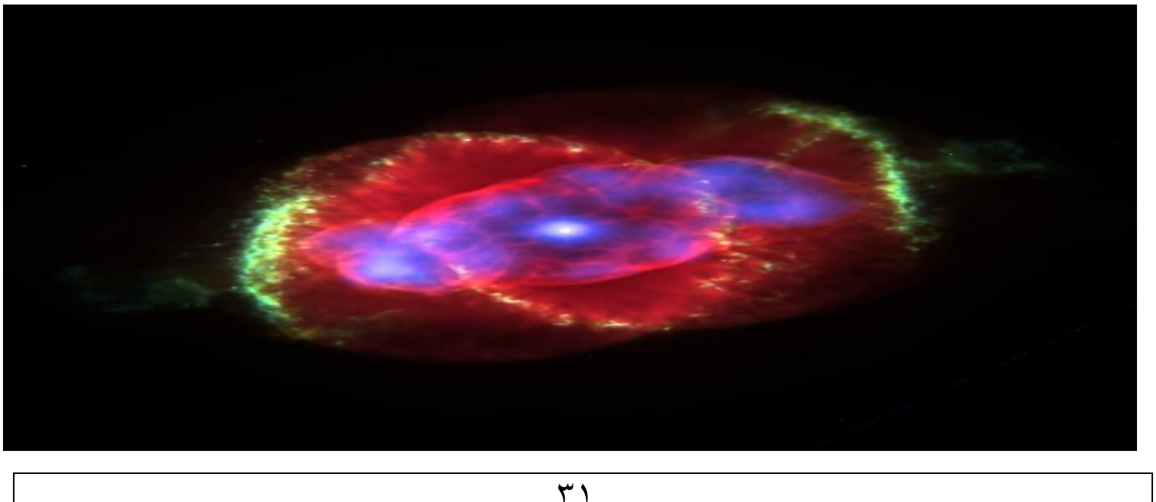

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستورو.. اولکۍ لرونکو ستورو مدارونه

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا الشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نـه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي). *****ديـاد ايات شريف څخـه خو پـه ښکاره داسي معلوميږي :چـي سپوږمۍ اولمر هر يو دبيلو مدارونو درلودونکی دئ او يو دبل څخه ليريوالی لري.ددې ايات شريف دې برخې ته په پام سره لمر دسپوږمۍ سره نه مخامخ کيږي ياني ټکر نـه کوي:(وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ) ښه نو داښکاره سول چي هرشی چي په آسمانونو او مځکه کي دئ:ديادو مدارونو درلـودونکی دئ،چي داخبردا ايات شريف تايدوي [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41]إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)

بيشکه الله ساتي (دغه)آسمانونه او ځمکه لـه دې نـه چي زائل سي (اولـه خپل محوره بيځايه سي)او (قسم دئ)که (بالفرض)مخ په زوال سي دادواړه نو وبه نه ساتي (لـه زوالـه)دغه دواړه هيڅوک ماسواء لـه دغه(الله)نـه، *****مخکي ليکنو کي هم بيان سول چي (أَن تَزُولَا)ياني داچي الله جل جلاله هغوئ دخپلو مدارونو څخه وتلو ته نه پريږدي؛منعه کوونکی يې دئ!

يا ده کلمه (ويی)دزوال دلمر سره چي دماپښين په وخت کي دآسمان دمنځه څخه انحراف کوي،اوږي توپير لري.دسُوۡرَةُ يٰسٓ د40نمبر ايات څخه هم معلوميږي چي ټول ستوري دځانګړو مدارونو،تګ لـورو درلـودونکي دي اوهمدارنګـه سُوۡرَةُ الطّارق د 11نمبر ايات(وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ)قسم دئ په آسمان خاوند دبيرته ګرځيدلو (چورليدلو)*هم ددې مطلب وړاندي کوونکی دئ؛حتـی تـردې چـي ځينـو پوهـانو بيـان سـوی مطلـب دآسماني جسمونو ځـانګړی صـفت يـاد کړی،هغوئ داسي عقيده لري چي هيڅ ستوری.. په تشيال کي بيله مداره نـه دئ،دتشيال پرمخ دحرکت اوتاکلي ځای ته درسيدو ورسته بيرته هرستوری..خپل لومړي ځای تـه راګرځي.لکه هغه لکۍ لرونکي ستوري چي 1986ميلادي کال کي دمځکې دڅنډو څخه تېرسول.هغه لکۍ لرونکي ستوري چي موږ يې په 2062ميلادي کال کي دليدلو انتظار کوو او دمځکي او آسمانو نو دپيداينت دوخته دحرکت په حال کي دي:دګوتي دبند په اندازه هم دخپل مسير،تګ لوري څخه بل لوري ته نه دي اوښتي.ديادوستورو دمدار ځيني برخې دمځکې څخه 300ميليونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيلومتره ليروالی لري،ځيني وخت خلک بيره لري:چي ياد ستوري به خپل تګ لوري ته دمځکي دمخ خواته دوام ورکړي او دخپل 93کيلومتره لکی سره به دمځکي سره ټکروکړي؛مګر الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.*ديادولکي لرونکو ستورو ميليونونه کاله کيږي چي په خپل مدار کي ټينګ دي او دخپل مسيرڅخه نه اوړي.مځکه اولمر هم دميليونو کالو راپه دې خوا په خپل مدارکي دحرکت په حال کي دي!بنه نو خپله دغه دآسماني جسمونو ټينګوالی،مستحکموالی په خپل مدار کي دالله جل جلاله دقدرتونو دښنو څخه يوه ښه ده چي دقرآن کريم په دې مبارک ايات کي ورته اشاره سوې ده:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 40](لَا الشَّمْسُ يَنبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).

***دهيڅ ستوري مدار نه اوړديږي اونه لنډيږي!دستورو په تېزوالي کي ډېرښت او کمښت نه راځي!لمر دسپوږمی سره نه ټکريږي؛دمځکي پر خپل ځان راګرځيدل ثابت او دهرې شپې اوږدوالی پر خپل حال توپير نه کوي!ټول تاريخونه دزرګونو کلونو دتېريدو ورسته خپل ټاکلي اعداد بيانوي،دبېلګي په ډول:کولی سو ووايو چي سل کاله ورسته يا که ووايو په 3000ميلادي کال کي به لمر دمارچ مياشتې پر 21نيته ( ) پر 6:10دقيقې راخيږي.

داسي ويل په څه مانا دي؟آيا الله جل جلاله په قرآن کريم کي نه دي فرمايلي:(وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ)*جالبه ده چي وپوهيږو چي د(كُلٌّ)کلمه په دې ايات کي راغلې ده ښشي ته اشاره کوي.زما په آند ټولو هغو پيداسو شيانو ته چي موږ يې وينو اشاره کوي:

يوه لرګينه وسيله چي داټومونو څخه جوړه سوې ده او هرآټوم دنيوټرون درلودنکی دئ او هرنيوټرون په ځانګړي مدارکي دحرکت په حال کي دئ،په واقعيت کي داټوم سيستم دکهکشان په شان دئ.هرهغه څه چي انسان ويني دحجرو،ذراتو درلودونکی دئ.ذرات داټوم،هغه دهستې او هغه دالکټرونو څخه چي دښلوونکي مقناطيس درلودنکي دي جوړسوي دي،چي همدغه الکټرونونه دهستې پر شاوخوا په ثابت تېزوالي راچورلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو هرڅه چي په کايناتو کي موږ وينو په خپل مدارکي ګرځيدونکي؛لامبووهونکي دي (فِی فَلَكٍ يَسْبَحُونَ) *****هرهغه څه چي ستاسو دسترګو مخته دي:غرونه،ډبرې؛سمندرونه،انسانان،حيوانات..دحجرو،ذراتو څخه جوړدي هغه داټوم،اټوم دهستي.. او الکټرونو څخه جوړسوی دئ.

انځورلکی لرروونکي ستوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

درڼا تېزوالی (سرعت)

الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبْ ِرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مْ ِمَّا تَعُدُّونَ «هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر (۱۰۰۰) کاله ده.*****ددې ايات شريف خطاب د(تَعُدُّونَ)په کلمي کي هغه وګړي دي :چي هغوئ نېټې په سپوږميز کال سره په نښه کوي.سپوږمۍ دمځکې څخه په 29ورځو اوشپږو ساعتونو کي راچورلي(راګرځي)،اوس که که دسپوږمۍ دمرکز څخه دمځکې درمرکز پوري ليروالی په لاس راړو ياني که موږ دمځکې څخه دسپوږمۍ دراګرځيدلو دديرې نيم قطر يا ديادې دايرې ديوې وړانګي ليروالی په لاس راوړ:کولی سو دمځکې څخه دسپوږمي دراګرځيدلو؛دطی سوو کيلومترونو اندزه مالومه کړو.درڼا تېزوالی (سرعت)الله جل جلاله د سُوْرَةُ السَّجدَة په 5نمبرايت کي فرمايي:يُدَبْ ِرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مْ ِمَّا تَعُدُّونَ *هغه له اسمانه تر ځمکي پوري د نړۍ چاري اداره کوي او د دې اداري راپور پاس د هغه حضور ته په يوه داسي ورځ ورځي، چي د هغې اندازه ستاسي د شمېر له مخي يو زر(۱۰۰۰) کاله ده.*****که چيرې دهغې دايرې طول چي سپوږمۍ ور باندي راګرځي په 12کي چي ديوه سپوږميز کال دمياشتو سره سمون خوري ضرب کړو او همدغه لاسته راغلی عدد په زرکي ضرب کړو:هغه مساحت چي سپوږمۍ دمځکې څخه په راچورليدلو په 1000کاله کي طی کړی دئ لاسته راوړ،هغه مساحت چي دسورت سجده په 5نمبر ايات کي بيان سوی دئ.والله اعلم!اوس که چيرې هغه ليروالی چي سپوږمۍ يې په زرکاله کي طی کوي ديوې پوره ورځي پر (86400)ثانيو وويشو په يوه ورځ کي دنور لخوا طی کيدونکو کيلومترونو اندازه لاسته راوړو.که چيرې دسپوږمۍ په زرو کالو کي وهل سوی مساحت درڼا ديوې ورځي پر طی کيدونکي مساحت باندي وويشو؛داعداد لاسته راځي:5/299792چي ياد عدد دنور(رڼا)دتېزوالي هغه دقيق عدد دئ چي دپاريس دنړۍ وال کنفرانس دلوري اعلان سو.په حقيقت کي هغه ځای ته چي سپوږمۍ په زرکالو کي رسيږي هغه ته نورپه يوه ورځ کي رسيدلی سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کشفول چي رڼا په يوه ثانيه کي 5/299792کيلومترتيږوالی لري:په 20مه پيړۍ کي دانسان دلاسته راوړونوڅخه يوه وه.ياد سرعت په نړۍ کي ترټولو ګړندی تيږوالی دئ؛که چيرې کوم بل شی درڼا په تيږوالي حرکت وکړي:درڼا په شان به په ذراتو واوړي،ناپاينه حجم به پيداکړي،ځانګړي بڼه به نه لري، وخت به دهغه لپاره ودريږي اوکه چيرې بيا کوم شی درڼا څخه هم ګړندی سي وخت به دهغه لپاره شاته وګرځي يابه وخت دهغه لپاره لندسي.ټول پوهيږو چي سپوږمۍ ديوه سپوږميز کال په يوه مياشت کي دمځکي څخه اوپه همدومره موده کي دخپل ځان څخه هم راګرځي،په همدي خاطر موږ تل دسپوږمۍ يواړخ وينو اوبل اړخ يې په سترګو نه سو ليدلئ ولې چي دسپوږمۍ پرخپل ځان دراګرځيدلو تيږوالی دهغه تيزوالي سره برابر دئ چي دمځکي څخه په هغه تيږوالي راچورلي،ياد ګرځيدل دسپوږمۍ دځان او مځکي څخه 29ورځې او شپږساعته وخت نيسي.دپام وړتکی دادئ چي سپوږمۍ هرورځ 13درجې دخپل مدارڅخه دمځکي پر شاواخوا طی کوي او هرورځ درمخکينۍ ورځې 49دقيقې ورسته ښکاره کيږي يا راخيږي.که چيرې دسپوږمۍ په راختلو کي هرورځ همدغه 49دقيقې ځنډنه وای:تل به موږ سپوږمۍ دڅورلسم يا بدر سپوږمۍ په شان ليدای، مګر دا ورستوالی ددې سبب سوی دئ چي موږ سپوږمۍ دمياشتې په ورځوشپوکي په بيلا بيلو بڼو سره وينو؛ياني سپوږمۍ بيلا بيل پړاونه طی کوي:هلال(نوې مياشت)اوله ربع؛دڅورلسم سپوږمۍ؛اخيردمياشتي اوټوله پټه سپوږمۍ،په همدي دليل الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِى جَعَلَ الشَّمۡسَ ضِيَآءً وَالۡقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالۡحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالۡحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ الۡءَايَٰتِ لِقَوۡمٍ يَعۡلَمُونَ *هماغه ذات دی چي لمر يې روڼ او سپوږمۍ يې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نري کېدو او غټېدو پړاوونه يې په منظم ډول ټاکلي دي، چي تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړی. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکي) له يو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلې نښانې د هغو خلکو لپاره چي علم لري په روښانه څرګنده توګه وړاندي کوي.***دازموږ دپيداکوونکي دخوا پرموږ،يوبل لوی نعمت دئ او دکايناتو يوه بله جالبه پيښه ده:چي سپوږمۍ ته يې داسي فرمان کړی:چي هرورځ درمخکينۍ ورځې 49دقيقې ورسته راوخيږي،ترڅو بيلابيل منزلونه اوپړاونه طی کړې ترڅو دوختونو شمېرل او کليزه دهسک په منځ کي شتون ولري او دمځکې اوسيدونکي په حساب،کتاب،ورځو،مياشتواوکلونو باندي وپوهيږي.حقيقت دادئ چي خدای جل جلاله دنړيوداوسيدونکو پالوونکی دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جالبه داده:سپوږمی دلويوالي داږخه دمځکې د80مې برخې سره برابريږي،همدرنګه دسپوږمی دجاذبې قوه دمځکې6:1پرنسبت ده،ياني دسپوږمی دجاذبې قوه در مځکې کمه ده:که چيرې يو60کيلويي وګړی دسپوږمی پرمخ وتلل سي دهغه وزن به لس کيلو کم وي ياني 50کيلو وزن به لري.ددې سربيره ورته نوري سپوږمۍ هم په کايناتوکي شتون لري چي دهغوئ پرخپل ځان راګرځيدل کلونه وخت نيسي چي ځيني يې ډيرليري اوځيني يې ډير نژدي دي؛مګر د الله جل جلاله تدبير داسي وو چي دمځکې دسپوږمی خلقت داسي سوی دئ: چي په څومره وخت کې دمځکې څخه راګرځي په همدومره وخت کي دخپل ځان څخه هم راګرځي.که چيرې داسي نه وای اوپه هرځل دمځکې څخه په راګرځيدو کي يې 13درجې دخپل مدارڅخه نه طی کولی او همدرنګه يې هرورځ درمځکينی ورځې 49دقيقې په راختلو کي ځنډ نه راتلای موږ نه سوای کولی چي دسپوږمی څخه مو دمياشتو او کلونو دشمېرلو کې کاراخيستی وای او دنيټو معلومونکي موټاکلي وای.يوبل سوال چي دسپوږمی په اړه مطرح دئ:که چيرې دسپوږمی ليروالی دراوسني ليروالي لږوای څه کيدل؟خدای جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 5]الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ**لمر او سپوږمی د يو حساب پابند دي؛
****

بنه نو دسپوږمی څخه درمځکې پوري ليروالی دخالق جل جلاله دلوري داسي دقيق ټاکل سوی:که چيرې دراوسنی اندازې يې ليروالی کم وای ياکم سي دسمندرونو اوبه به لوړې راسي،توله وچه به ونيسي (غوټه کړې)او دمځکې پر مخ به ژوند ناشونی سي.که چيرې ډيرې مځکې ته نژدي سي مځکه به يې ځان ته رواکړي سپوږمی به دمځکې سره ټکروکړې اوکه چيرې يې ليروالی ډيرښت پيداکړي دجزر اومد پيښه چي پرسمندرونو مهمه اغيزه کوي دمينځه تلای او پرژوند باندي به يې ربړونکي اوځورونکي اغيزي پريښي وای،او که چيرې بيا نور هم ليروالی راسي :نوري سيارې به سپوږمی خپل ځان ته جذب کړي؛ياده پيښه به ددې لامل سي چي مځکه به خپل انتقالي حرکت په 4ساعته کي بشپړوي؛ورځ اوشپه به دوه ساعته سي.د سُوْرَةُ الرَّحمٰن 5نمبرايات شريف ياده توله محاسبه په خپل ځان کي رانغاړلي ده:الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ*لمر او سپوږمی د يو حساب پابند دي؛*****الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 39]وَالْقَمَرَ قَدَّرْنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ *او سپوږمی ته موږ پړاوونه ټاکلي دي، تر دې پوري چي د هغو پړاوونو څخه په تېريدو بيا هغه د خُرما وچه څانګه غوندي شي.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ یٰسٓ : 40]لَا الشَّمۡسُ يَنۡۢبَغِىۡ لَهَاۤ اَنۡ تُدۡرِكَ الۡقَمَرَ وَلَا الَّيۡلُ سَابِقُ النَّهَارِ‌ ؕ وَكُلٌّ فِىۡ فَلَكٍ يَّسۡبَحُوۡنَ)نه د لمر په وس کښې دا شته چې سپوږمۍ ونیسي او نه شپه پر ورځې مخکې کېدلای شي. دا ټول په یو یو فلك (مدار) کښې لامبو وهي (په اسمان کې چورلېدونکي دي).*دسُوۡرَةُ إبراهیم په 33نمبرایات کې الله جل جلاله فرمایي:وَسَخَّرَ لَـكُمُ الشَّمۡسَ وَالۡقَمَرَ دَآٮِٕبَيۡنِ‌ۚ وَسَخَّرَ لَـكُمُ الَّيۡلَ وَالنَّهَارَ‌**او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسې لپاره په کار واچول چې د قانون تابع چلیږي. او شپه او ورځ يې ستاسي لپاره په کار واچول.*الله جل جلاله دلمر او سپوږمۍ ځانګړونوپه اړه فرمايي.[سُوۡرَةُ الفُرقان : 61]تَبٰرَكَ الَّذِىۡ جَعَلَ فِى السَّمَآءِ بُرُوۡجًا وَّجَعَلَ فِيۡهَا سِرٰجًا وَّقَمَرًا مُّنِيۡرًا**هغه ذات ډېر مبارك دی چې په اسمان کښې یې برجونه پېداکړل او په هغه کښې یې یوه ډیوه (لمر) او یوه ځلانده سپوږمۍ روڼه کړه.*الله جل جلاله دسُوۡرَةُ نُوح په 15 او16نمبرایاتو کې فرمايي:[سُوۡرَةُ نُوح : 15]اَلَمۡ تَرَوۡا كَيۡفَ خَلَقَ اللّٰهُ سَبۡعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا)ایا نه وینئ چې په څه ډول الله لاندي باندي اووه اسمانونه پیدا کړل؟[سُوۡرَةُ نُوح : 16]وَّجَعَلَ الۡقَمَرَ فِيۡهِنَّ نُوۡرًا وَّجَعَلَ الشَّمۡسَ سِرَاجًا**او په هغو کښې يې سپوږمۍ رڼا او لمر ډیوه وګرځوله؛*جالبه ده چې وپوهیږو دسپوږمۍ خاوره درڼا راغبرګوونکي،منعکس کوونکي ده.او دا دالله جل جلا له دحکمتونو څخه یؤحکمت دئ.دسپوږمۍ رڼا دلمر داتلسمې برخې رڼاسره برابره ده.دسپوږمۍ څخه دلمر راغبرګیدونکي رڼا موږ ته دسپوږمۍ دلیدلو وړتیا راکړي ده او موږ کولی سو دیؤې داسې کلیزې څخه ګټه واخلو چې دښکلي هسک په منځ کي ده .الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 5]هُوَ الَّذِىۡ جَعَلَ الشَّمۡسَ ضِيَآءً وَّالۡقَمَرَ نُوۡرًا وَّقَدَّرَهٗ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُوۡا عَدَدَ السِّنِيۡنَ وَالۡحِسَابَ‌ ؕ مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰ لِكَ اِلَّا بِالۡحَقِّ‌ ۚ يُفَصِّلُ الۡاٰيٰتِ لِقَوۡمٍ يَّعۡلَمُوۡنَ**هماغه ذات دی چې لمر یې روڼ او سپوږمۍ یې روښانه پېدا کړېده. او د سپوږمۍ د نري کېدو او غټېدو پړاوونه یې په منظم ډول ټاکلي دي، چې تاسي په هغو سره د کلونو او نېټو حساب معلوم کړئ. الله دا هر څه (د لوبې په ډول نه، بلکې) له یو مقصد سره پېدا کړيدي. هغه خپلې نښانې د هغو خلکو لپاره چې علم لري په روښانه څرګنده توګه وړاندي کوي.**دادالله جل جلاله دکلام دایاتونو یؤه کوچنۍ برخه وه چې دالله جل جلاله پرلویو قدرتونو شاهدي اداکوي.داهغه پیښې وي چې داوسني وخت ډېرمختللو وسیلو په مټ دننۍ زماني انسانانو کشف کړي دي،مګر د الله جل جلاله په پاک کلام قرآن کریم کې 14سوه کاله مخکي هغوته اشاره سوې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو څنګه عاجزه او دخاورو څخه جوړسوی انسان دالله جل جلاله دپاک کلام دایاتونو څخه سرغړونه کوي؟

دالله جل جلاله اودهغه درسول حضرت محمدمصطفی صلی الله علیه وسلم دامور څخه سرغړونه کوي؟په ربښتیاسره چي یاد کړن کوونکي وګړي ستر زیان کوونکي وګړي دي.

دلمريزنظام دسيارو ترمنځ ليري فاصلي

يؤ داسي ربښتيا چي دهغه څخه انکارنه کيږي دادئ:تراوسه سل ميليونه زره آسمان ټولګي په تشيال کي پيژندل سوي ياکشف سوي دي،دشيدو لارې آسمان ټولګه د100زره ميليونوستورو،150زره نوري کالو په اوږدوالي او د25زرو نوري کالو د بره؛په درلودلو سره دمنځنيو حجم درلودونکو آسمان ټولګو دډلي څخه ده.دمځکي او سپوږمی ترمنځ ليروالی يؤازي يوه نوري ثانيه دئ .همدارنګه دلمر او مځکي ترمنځ ليروالی 8نوري دقيقي او 17ثانيي دئ.دمځکي او لمريز نظام ترمنځ ليروالی 13نوري ساعته دئ.اوس نوکه پوه سو چي نور(رڼا)په يؤه کال کي لس ميليونه ميليونه کيلومتره ليروالی طی کوي، هغه وخت موږ ديادو فاصلو ښه درک کولی سو.لمريز نظام چي موږ په هغه کي يوو او13نوري ساعته اوږدوالی لري په نظر کي نيسو:دالماني سترپيژدونکي:(جوهان بوت) څيړونو ته پام کوو هغه وايي:دلمريز نظام دسيارو ترمنځ ليروالی ديوې دقيقي رياضکي يا هندسي قاعدې څخه پيروي کوي.هغه يؤه پاڼه خپره کړي وه چي دغه عددونه پکښي ليکل سوي وه:0- 3- 6- 12- 24- 48- 96- 192په دې عددونو کښي هرعدد دمخکيني عدد دوه برابره دئ.د0صفر عدد يې دعطارد لپاره،د3عدديې دزهرې لپاره،دمځکې لپاره يې د6عدد او د12عدد يې دمريخ لپاره په نظر کي ونيوئ او پرهمدغو عددونو يې بسنه وکړل.ورسته يې هريؤ ديادو عددونو څخه د4سره جمع کړ او دهغه حاصل يې د9ميليونه مايله سره ضرب کړ:هغه عدد چي ديادو عمليو دجمعي اوضرب څخه لاسته راغلی، دټاکلي عدد دسيارې ليروالی يې درلمر پوري بيانوئ.داقاعده په 19ميلادي پيړۍ کي بيان سول او ډېر جنجالونه يې پيداکړل:په هغه وخت کي په دوه ځايه کي ياده قاعده سمه نه وه:که د24او 192عدد په ياده قاعده کي جمعه او ضرب سوی وای په پايله کي يې داسي ځای په نښه کوئ چي هلته هيڅ سيارې شتون نه درلودئ؛مګر دڅه مودې ورسته کشف سول چي د24عدد په ځای کي کوچنۍ سيارې او د192عدد په ځای کي داورانوس سياره شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هره سياره په يادو عددونو سره په نښه کړو ورسته يې د4سره جمعه کړو اوبيايې په 9ميليونه مايله کي ضرب کړو:ددې اعدادو حاصل به دهرې سيارې ليروالی دلمرڅخه بيان کړي.ثنا اوستاينه ده هغه ذات ته چي ټول مخلوقات يې په داسي او ددې څخه هم جالب نظم او ترتيب سره جوړکړي او پيداکړي دي.په رښتيا چي دقايناتو هره ذره دالله جل جلاله دقدرتونو،نښو اونښانو ښکارندويه ده.ځای ددې دئ چي دهغه جل جلاله ستاينه اودخدای جل جلاله په کلام پاک قرآن کي ژورآندوکړو الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِي الْآيٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ

دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.*****

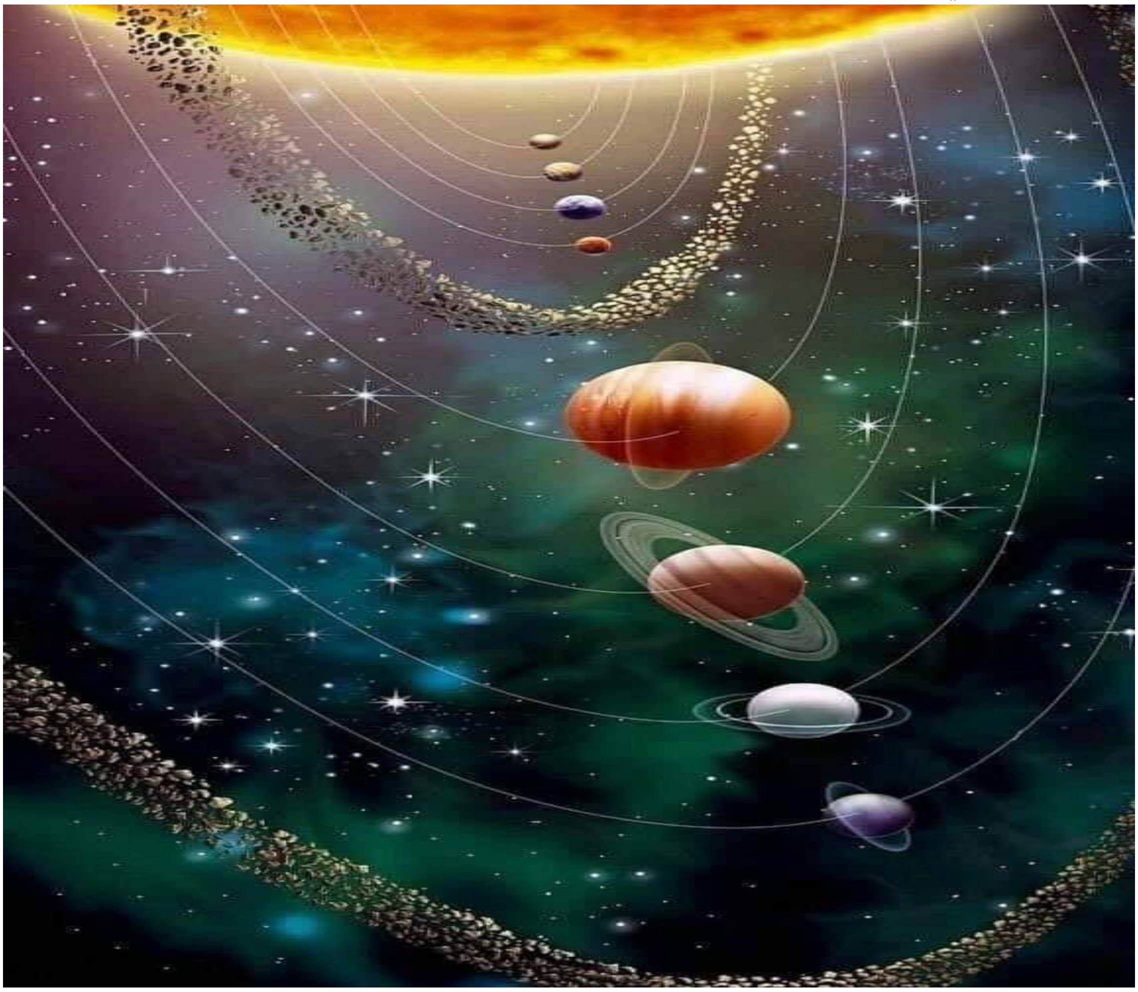

زمورډلمريزنظام سياری

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجاذبې قوه

دحديثو څخه څرګنديږي چي:دالله جل جلاله ذکر اوياد دمومن انسان په ژوند کي ډېرې مهمې اغيزې لري او ولې به يې نه لري ولي چي په قرآنکريم کي ددرو سوو څخه په زياتو اياتونو کي تکرار سوي او بيان سوي دي:چي انسان بايد په هر حال کي دالله جل جلاله په ذکر اوياد بوخت وي،ولي چي عبادت دزړه،فکراوژبې دئ.يؤ دالله جل جلاله د ذکر اوياد کولو د ډلي څخه دالله جل جلاله په قدرتونو،نښو او نښانو کي په کايناتو کي آند،فکر کول اوپه دې اړه دقرآنکريم اياتونه لوستل دي.دالله جل جلاله دښکار اوپټو نعمتونو شکر اوياد،دالله جل جلاله په امورو عمل کول او دنواهيو پريښودل،دهغه جل جلاله ذکر په زړه اوژبه کول،دتسبيح او حمد ويل،دتو حيد او تکبيرويل،په هر حال کي دهغه جل جلاله شکر اداکول،دعا کول،الله جل جلاله ته دخپلو ګناهونو دبخښي په پار بغاري، وهل:دالله جل جلاله ذکرونه دي.الله جل جلاله ډېر ياد کړې ترڅو زړه مو ارام سي،غمونه موليري سي،سينه مو پراخه سي او پر دښمن بريالي سي.دالله جل جلاله په اياتونو کي آند،فکرکول ذکر دئ.ياد فکر کول دالله جل جلاله دپيژندني لپاره دومره اړين دئ چي الله جل جلاله دسُوْرَةُ آل عِمرَان په 190او191نمبراياتونو کي فرمايي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبٰبِ)د اسمانونو او ځمکي په پيداينت او د شپې او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډېري نښاني دي:[سُوْرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خداى يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيداينت کښي غور او فکر کوي (هغوى په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛*****

دهغو اياتود ډلي څخه چي په هغوئ کي آسماني جسمونو او دهغوئ ځانګړونو ته پکښي اشاره سوې يؤه ديادو اياتونو د اشارو څخه دستورو ترمنځ دجاذبې قوه ده،الله جل جلاله فرمايي:

[سُوْرَةُ الرّعد : 2](اللهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله هغه ذات دی چي اسمانونه يې له ستنو پرته همداسي درولي دي، تاسي يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمۍ يې د يو قانون تابع کړزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښانې په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.
*ددې ايات شريف څخه څرګندېږي چي الله جل جلاله آسمانونه په داسي ستنو،ميلونو درولي دي چي موږ يې نه سو ليدلی او دا ناليدلی شی همدا دجاذبې قوه ده چي دټولو کايناتو دذرې څخه درآسمان ټولګو(کهکشانونو)پوري سمبالوونکي اوټينګوونکي ده.والله اعلم!
دبيلګې په ډول لمرځمکه په خپل لوی قوت،پياوړتيا سره خپل ځان ته کشوې:په همدي خاطر مځکه په تړلي ديرې کي دلمر څخه راچورلي(راګرځي)،که چيرې دمځکې او لمر ترمنځ دجاذبې قوه لمنځه ولاړه سي:مځکه به دخپل مسير څخه ووزې په تشيال او دتاريکيو په منځ کي به لالهانده، يخی سي او دمنفي 270درجې چي مطلق(بيخي)دصفر درجه ده او ذارات په ياده يخه هوا کي دحرکت وړتيا نه لري،دمځکې څخه به ژوند کډه وکړي.الله جل جلاله فرمايي:
[سُوْرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او ښنونکی دی.
***ددې لپاره چي لمر دجذب قوه ښه درک کړو:که په هر دليل دلمر دجاذبې قوه دمنځه ولاړه سي،ددې دپاره چي مځکه پراوسني ځای پاته سي اړيوو چي دفولادي تنابونو،مزو په وسيله چي دفلزاتو دډلي څخه کروړ اوټينګ فلزدئ، مځکه دلمرسره په يادو مزو وتړو.هرفولادي مزی ديڅوه ميلي متر قطر په درلودلو سره دسلو کيلو وزن دپورته کولو او ټينګولو زغم لري.موږ ددې لپاره چي مځکه خوندي وساتو او دلمر سره يې وتړو يڅ ميليون ميليون فولادي مزوته چي هريڅ يې 156 ميليونه کيلومتره اوږدوالی، 5مترقطر ولري او وکولی سي چي هريڅ ددوئ څخه ددوه ميليونه ټنه وزن دټينګولو يا پورته کولو زغم ولري اړتيا لرو.په واقعت کي دلمر دجاذبې قوه داسي ده: 1ميليون ×1ميليون×2ميليونه ټنه.اوس نو که وغواړو ديادو مزو يڅ اړخ پرمځکه ټينګ يا ښخ کړو ددې لپاره چي مزي،مځکه او لمر سره وصل سي:موږ به په مځکه کي دفولادي مزو دځنګل سره مخ سو،داسي چي ديادو مزو ترمنځ به په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله ځمکه کي ليروالی در5 متره کم وي او دومره حجم به ولري لکه يو لوی غر،ياد مزي به زموږ څخه دلمر وړانګي پټي کړي او دمځکي خوځښتونه او فعاليت به دمنځه ولاړسي.داټول لوی ځواکونه ددې لپاره دي چي مځکه په هره ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دلمر پر شاوخوا په خپل مدار کي حرکت وکړي.الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الرّعد : 2](اللَّهُ الَّذِى رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ يَجْرِى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْءَايٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ)

الله هغه ذات دی چي اسمانونه يې له ستنو پرته همداسي درولي دي، تاسي يې په خپله وينئ. بيا يې پر عرش استوا وکړه او لمر او سپوږمی يې د يو قانون تابع ګرزولي دي. ددې ټول نظام هر شی تر يو ټاکلي وخت پوري چليږي. او همغه الله ددې ټول کار تدبير کوي؛ هغه نښاني په ډاګه څرګنده بيانوي، ښايي چي تاسي له خپل رب سره په يو ځای کېدو باور وکړئ.*يو دثابتو سوو حقيقتونو دډلي څخه دادئ :مځکه په بيضوي بڼې مدار کي دلمر پر شاوخوا ګرځي،دا مدار دکوچني او لوی قطر لرونکی دئ.دمځکي اولمر ترمنځ دجاذبي قوه هم پردې اساس ده چي لوی جسم کوچنی جسم خپل ځان ته راکاږي او هرڅومره چي يو شی لوی وي دجاذبې قوه يې هم زياته وي.دليروالي په ډېريدو سره دجاذبې قوه کميږي.

دمځکي تېزوالی دلمر پرشاوخوا 30کيلومتره پر ثانيه دئ؛کله چي مځکه دخپل مدار کوچني قطر درلودونکي برخي ته رسيږي او ليروالی يې دلمر سره لږيږي په دې حالت کي داشوني وي چي لمر يې خپل ځان ته جذب کړې او دلمر دمخ په 6000درجي تودوخه کي دمنځه ولاړه او تبخير سي.ځکه مځکه لمر ته نژدي وي او دانژدي والی ددې سبب سوی وي چي دلمر دجاذبي قوه پر مځکه ډېره سي.مځکه ديادې سوي پيښي دنه پيښيدلو په پار په دې کوچني قطر درلودونکي برخه کي دخپل مدار، دمځکي سرعت ډېريږي او دلمر دراکښوونکي قوې زياته اغيزه په خپل تېز حرکت سره لمنځه وړې.کله چي مځکه دخپل مدار لوی قطر لرونکي ساحي ته رسيږي دمځکې سرعت هم کميږي ددې لپاره چي دلمر دراکښوونکي قوې اغيزه پري ډېره سي، دخپل مدار څخه ونه وزې او دتشيال په تاريکه او يخ کي يخی نه سي.ښه نو دمځکې تېزوالی(سرعت)دخپل مدار په بيلا بيلو برخو کي ديادو عواملو لکبله توپير کوي،داسي چي دخپل مدار په کوچني قطر درلودونکي برخه کي يې تېزوالی ډېريږي او په لوی قطر درلودونکي برخه کي يې تېزوالی کميږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد توپيرونه دمځکې په تېزوالي کي په ډېره ارمه سره پيښيږي ترڅو دمځکې پرمخ ژوند بې ترتيبه نه سي او دمځکې دمخ دويجاړۍ سبب ونه ګرځي.الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ فَاطِر : 41](إِنَّ اللهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهٖ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)حقيقت دا دی، يوازي همدا الله دی چي اسمانونه او ځمکه يې د منځه تلو څخه ساتلي دي، او که هغه بې ځايه شي، نو د الله څخه وروسته کوم بل څوك د هغو راټينګوونکی نشته. بېشکه الله ډېر زغمونکی او بښونکی دی.

***

زموږکهکشان*دشېدولارې آسمان ټولګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې د اوسيدونکو لمر

خدای جل جلاله د سُوْرَةُ عَبَسَ د 17نمبرايات څخه در 32نمبرايات پوري فرمايي:[17](قُتِلَ الْإِنْسٰنُ مَآ أَكْفَرَهُ)لعنت (هلاکت) دي پر (کافر) انسان وي، څومره کلك د حق منکر دی.[18](مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ)الله له څه شي څخه دی پيدا کړی دی؟! [19](مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ)

د نطفي له يو ځاڅکي څخه الله پيدا کړ، بيا يي د ده تقدير وټاکه؛[20](ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ)بيا يې د ده لپاره د ژوند لاره اسانه کړه؛[21](ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ)بيا يې دی مړ کړ او قبر ته يې ورساوه؛[22](ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُ)بيا کله چي يې خوښه شي، هغه به دوهم ځل راپاځوي.

[23](كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ أَمَرَهُ)هيڅکله نه، ده هغه فرض نه دی اداء کړی، چي الله ورته حُکم کړی ؤ.[24](فَلْيَنظُرِ الْإِنسٰنُ إِلٰى طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.[25](أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛[26](ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا)بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولي (څيرلي) ده؛[27](فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا)بيا په هغې کي مو غلي، دانې را زرغوني کړي دي،[28](وَعِنَبًا وَقَضْبًا)او انګور او سابه،[29](وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا)او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،[30](وَحَدَآئِقَ غُلْبًا)او ګڼ باغونه،[31](وَفٰكِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛[32](مَّتٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعٰمِكُمْ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يُونس : 101](قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښې چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.***لمر دروښانو نښو نښانو څخه دالله جل جلاله دقدرتونو يؤ دئ،چي دخپل ځلا په خورولو سره موږ دالله جل جلاله لوري ته هدايت کوي!لمر دمنځني حجم درلودونکی ستوری دئ،چي دمځکې څخه يؤ ميليون او دري سوه زره برابره لوی دئ،لمر دمځکې څخه 156ميليونه کيلومتره چي د اتو نوري دقيقواو 17ثانيو سره سمون خوري ليري دئ.داسي ستوري هم شتون لري چي دلمر اومځکې او ددوئ ترمنځ ليروالي څخه يې هم حجم غټ دئ.دلمر دمرکز تودوخه 20ميليونه درجې ده،که چيرې مځکه دلمر په غيرکي وغورځول سي په ډېر لږوخت کي به په تبخير(توښ)بدله سي.دلمر داور دڅپو اوږدوالی يؤ ميليون کيلومتره ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر توخه دومره ده چي په هره ثانيه کي ددوو زرومیلیاردو ټنو دډبرسکرو دتودوخې په اندازه تودوخه توليدوي.دا روښانه اوځليدونکی جسم هرورځ دري لکه شپيته زره ميليونه ټنه وزن دخپل حجم څخه دلاسه ورکوي.دستورپيژاندو داټکل پر اساس دلمر د ژوند پنځه زره ميليونه کاله تېر سوي دي او وګړو ته وايي چي مخکي درپنځه میلیاردو نورو کالو پوري به داډيوه مړه نه سي.والله اعلم*که دلمر روښنايي دمنځه ولاړه سي:مځکه به په سختي تاريکۍ کي راګيرسي،دتودوخي درجه به يې منفي 270درجې ته راټيټه سي او ديخي په هديره به بدله سي.دتودخې او رڼا په لمنځه تللو بسنه کوي چي دژوند ټولې نښې نښانې په مځکه کي دمنځه ولاړې سي.لمر دبيلابيلو حرکتونو درلودونکی دی:دلمر وضعي حرکت چي په هرو 5/25ورځو کي خپل پرځان ګرځي.دلمر انتقالي حرکت دآسمان دجنوب څخه دشمال لورته دلمريزنظام په ګډون په هرثانيه کي 5/19کيلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کي دئ.همدارنګه لمر دټول لمريز نظام په ګډون په ثانيه کي د225کيلومترو په تېزوالي دشيدولاري دآسمان ټولګي پر شاوخوا راګرځي.دلمر دننه ټول عمر هستوي چاودني کيږي ترڅو رڼا،انرژي اوتودخه توليد کړي.لمر ته وګورئ او وپوښتئ:چا دا اور لګولی او پارولی دئ؟چا داروښانه اوځلانده نښه ځړولي ده؟چا داسور رنګې سکه دهسک په منځ کي وهلي ده؟چا داساعت په تشيال کي ځوړند کړی دئ داسي يوساعت چي دهغه ستني دقيامت در ورځي پوري دګرځيدو په حال کي دي؟چا هغه ته دا پورته والی ورکړی دئ چي په بيلابيلوځايونو کي په دقيق مدار کي دچورليدلو په حال کي دئ؟اوڅوک دئ چي دهغه روښنايي يې ددونيا آسمان ته راوړي ده؟دلمر ګټې دژوندیو موجوداتو لپاره بلها ډيرې دي.دموسمونو بدلون دمځکې او لمر دبدلون پايله ده.که چيرې لمر نه وای کلونه،مياشتي او ورځې نه ترتيبدلي يا په شمار کي نه سوای راتلای.درڼا او تاريکۍ توپير نه سو کيدلی.دلمر دلويدلو په وخت کي ژړزګي او دشپې دپيل سوروالی چي دلمر دوړانګو دخپريدو لکبله منځ ته راځي:نه به وای.زموږ،لمر،کايناتو اوپه هغوکي دټولو شته مخلوقاتو خالق جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 37])وَمِنْ ءَايٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِى خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمۍ د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمۍ ته سجده مه کوئ، بلکي هغه خدای ته سجده وکړئ چي دا يې پيدا کړي دي که په رښتيا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي ياست.*

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ إبراهيم : 33](وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ)او هغه لمر او سپوږمۍ ستاسي لپاره په کار واچول چي د قانون تابع چليږي. او شپه او ورځ يې ستاسي لپاره په کار واچول.*

همدرنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 38](وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ) او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي، دا د خورا ډېر ځواکمن پوه ذات، وضع کړی حساب دی.****

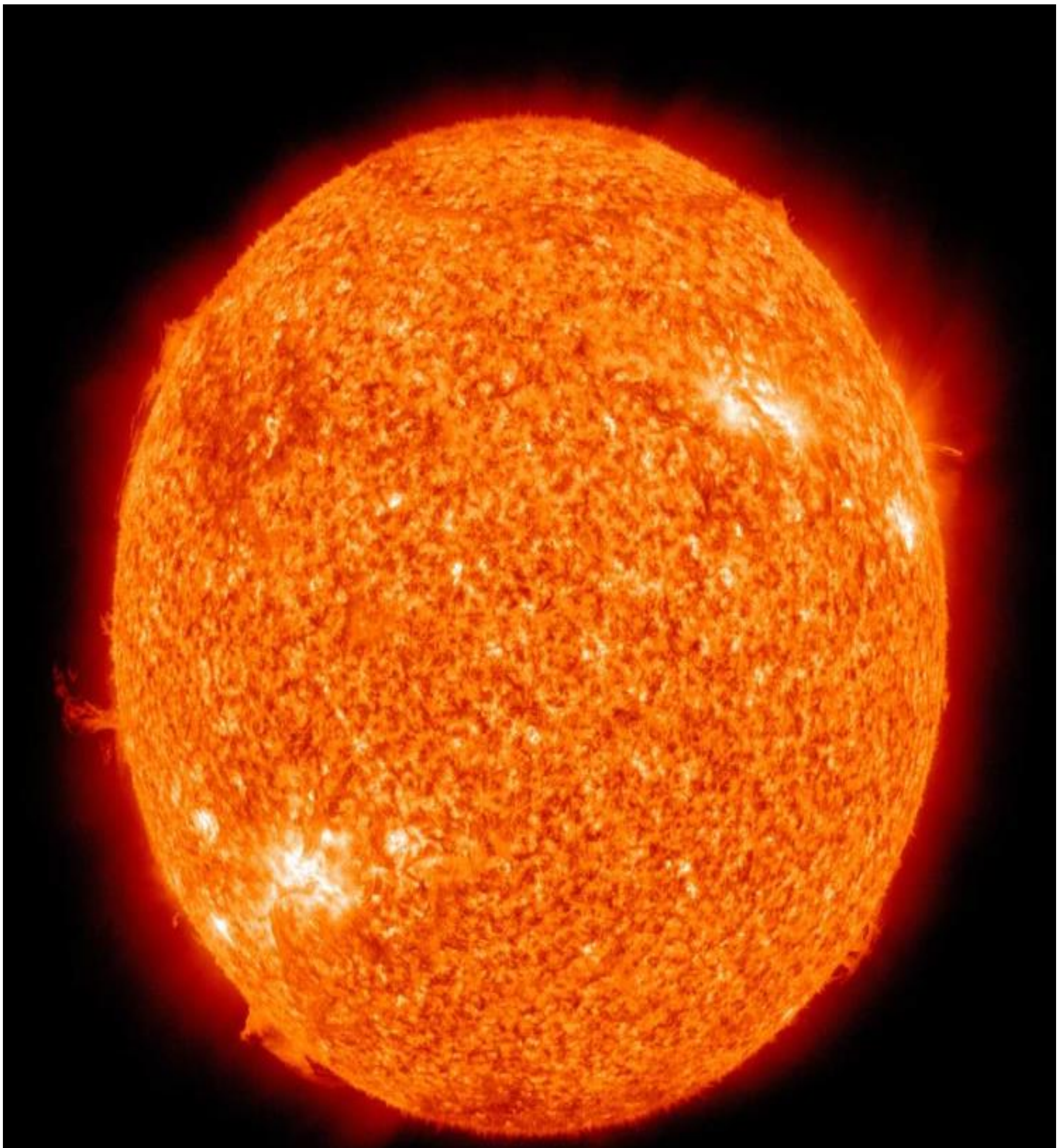

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر او سپوږمی ترمنځ په ليروالي کي آند(فکر)کول

الله جل جلاله دسُوْرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غرېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوْرَةُ يُوسُف : 105]په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښاني دي چي پر هغو دوی تېريږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****

لمر دمځکي څخه يؤ ميليون او دري لکه واري لوی دئ،کومې داورڅپې چي دلمر څخه دباندي خوريږي يؤميليو کيلومتره اوږدوالی لري او که چيرې مځکه دلمر پرمخ ولويږي په يؤ ثانيه کي به په توبښ بدله سي.ستورپيژاندو دلمر دژوند موده درپنځه زره ميليونوکالو ډېره ياده کړي او وايي:چي لمر دمځکي څخه 8نوري دقيقې او 17ثانيې چي د156ميلونو کيلومترو سره سمون خوري ليري دئ.ياد پوهان زياتوي:دعقرب برج په منځ کي يؤ نوراني ستوری شتون لري ياد ستوري ته (قطب العقر)وايي او دومره لوی دئ چي لمر او مځکه او ددوئ ترمنځ ليروالی په برکي نيولی سي.الله جل جلاله دسُوْرَةُ يُونس په 101نمبر ايات کي فرمايي:(قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غرېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.****بيا الله جل جلاله فرمايي [سُوْرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّنْ مِنْ ءَايَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ)*په اسمانونو او ځمکه کښي څومره نښاني دي چي پر هغو دوی تېريږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.****همدرنګه بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ)نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندي قسم خورم؛[سُوْرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ)او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوی قسم دی؛*دسپوږمی اومځکي ترمنځ ليروالی يوه نوري ثانيه، دلمر او مځکي ترمنځ ليروالی 8نوري دقيقې او 17ثانيې او د لمريز نظام دترټولو ليري سيارې سره مځکه 13نوري ساعته ليروالی لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ ته تر ټولو نژدې هغه ستورى چې زمونږ دلمريز نظام(غونډال) څخه نه دئ قطبي ستورى دئ،ياد ستورى زمونږ څخه څلور زره نوري کاله ليري دئ،داليروالى دسپوږمى دليروالي سره چې يؤازي يوه نوري ثانيه زمونږ څخه ليري ده؛پرتله کړئ. انسان تراوسه دتشيال په نيولو کي يؤازي يوه نوري ثانيه مخته تللى دئ.دتشيال لټوونکو پوهانو يؤ وخت په غرور وويل:کولى سو د شالنجر په فضايي الوتکې آسمان فتحه کړو،مګر څه وسول:ياده فضايي الوتکه په تشيال کي در70ثانيو تګ ورسته داور په ټوټو بدله سول.دشيدو لارې آسمان ټولګې دترټولو ليري ستورې اومځکې ترمنځ ليروالى 150زره نوري کاله دئ او دځيني نورو هغو بيا زمونږ سره ليروالى 18زره نوري کاله دئ.سُوۡرَةُ الواقِعَة : 75](فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُومِ) نو داسي نه ده، زه د ستورو د پرېوتلو په ځايونو باندې قسم خورم؛***

په دې ايات شريف کي دستور دپرېوتلو دځايونوڅخه يادونه سوې ده،چې بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 76](وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ) او که وپوهېږئ نو دا ډېر لوى قسم دى؛****که چيرې دليروالي څخه يادونه سوې واى څه کيدل؟اسلامي پوهان مسلمانان دتفکر کولو عبادت ته هڅوې؛دالله جل جلاله دمخلوقاتو په پيدايښت او جوړښت کي آند (فکر)کولو ته يې رابولي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 190](إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبٰبِ) د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت او د شپې او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډېري نښاني دي:[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللهَ قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) چې په ولاړې، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خداى يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت کښي غور او فکر کوي (هغوى په غير ارادي توګه غږ کوي چې:) "اې زمونږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چې عبث كار وكړې؛ نو اې ربه! مونږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛*بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 67] وَمَا قَدَرُوا اللهَ حَقَّ قَدْرِهِۦ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ ۚ سُبْحٰنَهُۥ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ

دوى هغسي د الله قدر ونه کړ لکه څنګه چې د هغه د قدر کولو حق دى (د هغه کامل قدرت خو داسي دى چې) د قيامت په ورځ به ټوله ځمکه د هغه په موټي کښي وي او اسمانونه به د هغه په ښي لاس کي نغښتل شوي وي. الله د هغه شرک څخه پاك او لوړ دى چې دوى يې کوي.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

خسوف او کسوف

حدیث شریف ژباړه: د رسول الله صلی الله علیه وسلم زوی ابراهیم وفات سو په همدغه ورځ لمر ترنځي ونیوئ خلکو داسي ګمان کاوه چي دغه کسوف د اسلام د پېغمبر د زوی د مړيني له کبله دی ، کله چي رسول الله صلی الله علیه وسلم خبر سو د خلکو دا خبره یې رد کړه او وې فرمایل:یو شمېر خلک په دې اند دي چي د لمر او سپوږمۍ ترنځه نیول د سترو شخصیتونو په مړینه د غم له امله وي، دغه خبري درواغ دي، دا خو د الله تعالی دلایل او نښاني دي چي بنده ګان پند ورڅخه واخلي.په بل حدیث کي راځي :ژباړه: د ابو موسی اشعري رضی الله عنه څخه روایت دی چي لمر ترنځې ونیوئ رسول الله صلی الله علیه وسلم چي د بیرې اثر درباندي وو چي قیامت نسي ولاړ سو او مسجد ته راغئ یو اوږد لمونځ یې وکئ چي رکوع او سجده یې هم اوږده وه او دومرې اوږد لمونځ یې وکئ چي ما مخکي دده دومري اوږد لمونځ نه وو لیدلی، او بیا یې وفرمایل چي دغه کسوف د خدای د قدرت یوه علامه ده تر څو بندګان وبېرېږي ، دا نه د چا د مرګ له کبله ده نه د ژوند، کله چي داسي کسوف راسي تاسي د خدای ذکر کوئ، دعاوي کوئ او استغفار وایاست .***خسوف دټولي سپوږمۍ یا دسپوږمۍ دیؤې برخې پټیدلو ،نه ښکاریدلو ، ته وایي.یاده پېښه هله رامنځته کیږي کله چي مځکه دلمر اوسپوږمۍ دمنځ څخه تېرېږي.همدارنګه کسوف هغه پیښې ته وایي:کله چي سپوږمۍ دمځکي اولمر ترمنځ تېرېږي،داسي چي کله دهمدې تېریدو لکبله لمر په پوره ډول یا دلمر یؤه برخه پټه سي همدغه حالت ته دلمر ترنځه نیول یا کسوف وایي. دادوې پیښې دالله جل جلاله هغه عظمت او رحمت ته اشاره کوي،چي فرمایي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 37] وَمِنْ ءَايٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۚ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِى خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ)دغه شپه او ورځ، لمر او سپوږمۍ د الله له نښانو څخه دي. لمر او سپوږمۍ ته سجده مه کوئ، بلکي هغه خدای ته سجده وکړئ چي دا یې پیدا کړي دي که په رښتیا سره تاسي د هغه عبادت کوونکي یاست.***همدارنګه بیا الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ القَصَص : 71]قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا إِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍۖ أَفَلَا تَسْمَعُونَ[اې پېغمبره (ص)!] دوی ته ووایه: "تاسي کله غور وکړ چي که الله تر قیامته پوري پر تاسي د تل لپاره شپه خوره کړي، نو د الله څخه پرته هغه کوم معبود دی چي تاسي ته رڼا راولي؟ - ایا تاسي نه اورئ؟"*

(c) ketabton.com: The Digital Library

کيدای سي يؤڅوک سوال وکړي:څنګه کيدای سي چي سپوږمۍ دلمر ټکۍ وپوښي په داسي حال کي چي سپوږمۍ دلمر څخه څلور سوه ځله کوچنۍ ده؟ځواب دادئ چي لمر دمځکي څخه درسپوږمۍ څلور سوه واري ليري دئ او دا ليروالی ددې سبب سوی دئ چي لمر اوسپوږمۍ دمځکي څخه په يؤه اندازه مالوميږي،په همدې خاطر سپوږمۍ کولی سي چي دلمر دهغو وړانګو مخه ونيسي کومې وړانګې چي مځکه رڼا کوي او نه پريږدي چي دمځکي د اوسيدونکو سترګو ته دې دلمر نيغي وړانګي ورسيږي.

بايد په ياد ولرو چي دلمر دترنځې ښکلا موږ دې ته راونه بولې چي بيله داسي عينکو لمرته ونه ګورچي هغه عينکي دلمر دوړانګو مخنيوی کولی سي.ولې چي دلمر دترنځې په وخت کي لمر ته کتل زموږ سترګو ته سخت زيان رسوي. دلمر دترنځې په وخت بيله عينکو لمر ته کتل زموږ دسترګو شبکيې ته ډېر زيان رسوې؛په تېره بيا دماشومانو دسترګو شبکيه ديادو وړانګو پروړاندې ډېره حساسه ده.په همدې.. خاطر پيغمبرصلی الله عليه وسلم دکسوف لمونځ سنت کړی دئ!داسي لمونځ چي د اوږده قرائت اوسجدې درلودونکی دئ،کله چي موږ ياد لمونځ کي بوخت يوو ديادې پيښې سره نه مخ کيږو،ياني موږ به په لمانځه بوخت يوو او دې ته به وخت ونه موندو ترڅو دلمر دترنځې په وخت کي دلمر ټکۍ ته وګورو.والله اعلم!

څه موده وړاندې داګست پر يؤلسمه نيټه ټول عربي هيوادونه دکسوف په ليدو قادره وه،خو يؤازي ديادو هيوادونو په شمال ختيځو پولو کي لمر په پوره ډول ترنځې نيولی وو.ديادو هيودونو ددلې څخه دسوريې په شمال ختيځ کي ديؤه ساعت لپاره دلمر يؤه برخه ترنځې نيولې وه چي ورسته د دوو دقيقو لپاره لمر په پوره ډول په ياده سيمه کي ترنځې ونيوئ؛په همدغه وخت کي دلمر داور دڅپو چي اوږدوالی يې يؤميليون کيلومترو ته رسيږي دليدلو مناسب فرصت پيداسو،همدارنګه دلمريزغونډال دېنځو سيارو:عطارد ،زهرې،مريخ،مشتري،او زحل ليدل هم ممکن سول، او هغه خبره چي وايي: په غرمه کي مې ستوري وليدل رښتيا سول.ښه نو ويلی سو کله چي لمر په پوره ډول ترنځه ونيسي موږ کولی سو په سترګو باندې بيله کومې وسيلې په غرمه يا دورځې په يؤه بله برخه کي سيارې او نورستوري ووينو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسوف دلمر دترنځي نیولوانځور

خسوف دسپوږمۍ دترنځي نیولوانځور

دهوا فشار اود هغه پایلې

الله جل جلاله د سُوَرَةُ الأنعَام په 125نمبرایات کي فرمايي:فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (دا حقيقت دی) چا ته چي الله د لارښوونې اراده وکړي، د هغه سينه د اسلام لپاره پرانيزي. او چا ته چي په گمراهۍ کښې د غورځولو اراده وکړي، د هغه سينه تنگوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنگه د اسلام تصور په ذهن کښي راگرځوي نو) داسي ورته معلوميږي، چي ته به وايې ساه يې د اسمان لوري ته پورته کيږي. په دې توگه الله (له حق څخه د تېښتي او کرکي) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ايمان نه راوړي؛***

ياد ايات شريف يو دهغو اياتونو دډلي څخه دئ چي دقرآنكريم علمي اعجاز څرگندوي.په روغتيا پوهني؛طبي علم كي بيان سوي دي: كله چي انسان جگو يالوړو برخو ته دالوتكي يا بلې كومې وسيلې په مټ وخيږي، بدن يې دروغتيايي ستونزو سره مخ كيږي.ددې ستونزو دډلي څخه نفستنگي،دسا بندښت يا خپه كيدل دي چي په ياد ايات شريف كي ورته اشاره سويه ده:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ)***څومره چي موږ لوړ خيږو دهوا فشار كميږي او داكسيجن اندازه لږيږي.كه موږ دسمندر دمخ(سطحې) څخه لس زره فوټه لوړ ولاړسو:دفشار دلږيدو او اكسيجن دكمښت احساس نه كوو،مگر دلس زرو څخه درشپاړس زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي څخه لوړ داكسيجن دكمښت احساس دهغو سيستمونو،جوړښتونو په وسيله چي الله جل جلاله دانسان په بدن كي ځاى پرځاى كړي دي درک كوو.ياد سيستمونه په داسي هسكو برخو كي چي لوړوالى يې 16زرو فوټو ته رسيږي خپل ځان دياد چاپيريال دهوا دفشار او اكسيجن داندازې سرسم جوړوې او دانسان دبدن اړتيا وي پوره يا تأ مينوي،مگر دا جوړښتونه هله دكاره لويږي او دانسان دژوند حياتي اړتياوي نه سي پوره كولى كله چي انسان د16زرو څخه در25زرو فوټو پوري دسمندر دسطحي(مخ) څخه لوړ ولاړسي.په ياد لوړوالي كي دانسان بدن دبيلابيلو ستونزو سره مخ كيږي چي لومړۍ هغه يې سابندي او خپه كيدل دي.(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ)***د25زرو فوټو څخه لوړ انسان په پوره ډول بي هوښه كيږي،ځكه خو هغه الوتكي چي دمځكې دمخ څخه 40زره فوټه لوړ الوزې،دننه هوا يې دمځكې دمخ دهوا څخه اته ځله د متراكمې هوا درلودونكي وي،ترڅو دمځكي دهوا دفشار سرمتناسب فشار دخپلو سفرليو يا هغې كي ناستو وگړو لپاره برابركړي،بيله ياد جوړښته به دالوتكې ټول سپاره دپوره بي هوښۍ سره مخ سي.په حقيقت كي ياد ايات شريف دقرآنكريم علمي اعجازبيانوي.والله اعلم*تراوسه مو داكسيجن دكمښت داغيزو په اړه وويل خوكه دهوا فشار كم سي څه به وسي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

فشار او دهغه پايلې

پوهان وايي:دهوا دفشار په غورځېدو يا کښته کېدو سره دانسان په بدن کي شته ګازونه دانبساط او پاشل کيدو سره مخ کيږي ياده پېښه دانسان دبدن دانساجو،دبدن دجوړښتونو،هوايي لارو،لويو کلمو اومنځني غوږ دشليدلو يا څيري کيدلو لامل کيږي.

دهوا دفشار ډارونکي پايلې پر همدې ځای نه ختميږي بلکې:نه زغمونکي دنس دردونه په ځانګړي ډول دلويو کلمو په برخه کي،دهويي لارو سره تړلي دردونه،همدارنګه دغوږونو او بندونو دردونه يې يوه برخه وي.اوس نوځای ددې پوښتنې دئ چي ووايو آيا حضرت محمد صلی الله عليه وسلم بيله هغه چي اسلام او مسلمانان وايي هسک ته ختلی وو چي وي کولی سوای داسي دقيق علمي مطالب په خوږو اشارو سره بيان کړي؟

آيا په هغه وخت کي کوم بل کس تشيال يا دمځکي داتموسفير څخه دباندي وتلی او پورته سوی وو؟آيا الوتکو شتون درلودئ چي دهغو په وسيله يوڅوک تشيال ته ولاړسي او داسي خبرونه دپيغمبرصلی الله عليه وسلم لپاره راوړي؟ښه نو راسئ چي دياد ايات شريف تلاوت يو واربيا ښه په غور او پوره پاملرني سره وکړو: [سُوْرَةُ الأنعَام : 125](فَمَن يُرِدِ اللهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِى السَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ) نو (دا حقيقت دی) چا ته چي الله د لارښووني اراده وکړي، د هغه سينه د اسلام لپاره پرانيزي. او چا ته چي په ګمراهی کښي د غورځولو اراده وکړي، د هغه سينه تنګوي او داسي فشار پرې راولي چي (څنګه د اسلام تصور په ذهن کښي راګرځوي نو) داسي ورته معلوميږي، چي ته به وايې ساه يې د اسمان لوري ته پورته کيږي. په دې توګه الله (له حق څخه د تېښتي او کرکي) ناپاکي پر هغو کسانو مسلطوي چي ايمان نه راوړي؛***

بيان سوي علمي حقيقتونه ورسته در علمي پرمختګونو او دردې چي انسان دالوتکې او ستور مزلو په مټ دمځکي د اتموسفير څخه دباندي ولاړ سي،کشف سوي ثابت سوي دي.موږ چي نن ورځ په الوتکه کي دسپريدو او تشيال يا دهسک لور ته دپرواز په وخت کي دستونزو سره نه مخ کيږو علت يې دادئ چي الوتکې او ستور مزلي بيړۍ داسي ترحه او جوړې سوې دي چي هغوئ دهوا دفشار په موزينه او دانسان لپاره يې مناسبوالي باندي برلاسي وي.که دهر علت لکبله دالوتکې دهوا دفشار دتوزون ساتلوجوړښتونه دکاروليږي بيله ځنده به الوتکه خپل لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرواز ته دپای ټکی ږدې او الوتکه سمبالوونکي به دلوړې ارتفاع څخه کښته لورته دالوتکې په راوستلو دالوتکي سپاره دمرګه ژغوري.ځای ددې دئ چي ددې ايات شريف علمي اعجاز ته په غور پام وکړو:(يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ ۚ)

****

پوهيږو چي هر انسان دخپل بدن په يوه يادوو مترو مساحت باندي د10څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار زغملی سي،مګر ياد فشار نه احساسوي په واقعت کي موږ ټوله ديوه داسي سمندر په تل کي چي دهوا څخه ډک دئ ژوند کوو چي دلسو څخه درشلو ټنو پوري دهوا فشار خپل پرتن ليږدوو.پوهان وايي:هغه فشار چي دمځکي دننه شتون لري داتموسفير دفشار څخه دري لکه اوشپږسوه ميلونه ځلي ډېردئ.

همدارنګه يو نيوټروني ستوری چي مخکي دلمر هومره وو او د ډېر فشار دراغيزې لاندي دومره کوچنی سوی چي قطر يې يوازي 14کيلومتره ته رسيدلی فشار يې داتموسفير دفشار يوميليو ميليون بيليون برابره دئ.

درمځکي درفشار لاندي درټولو کروړ(کلک)عنصر الماس دي ياد فلز داتموسفير دفشار دځلور ميليونه فشار دپياوړتيا هومره فشار باندي تخته سوی دئ، دالماسو فشار په وار وار دمځکي د دننه فشار څخه ډېردئ.په دې ورستيو کي پوهانو وکولی سول چي د2000درجې حرارت او داتموسفير دپنځه زره برابره فشار هومره فشار باندي عادي سکروټه تراکم ورکړي:ياده ماده په صنعتي الماسو مشهوره ده.يو بل اړين ټکی چي دفشار سره اړه لري دادئ: روغتيا پوهان درمتراکمو او جامدو درملو مايع درمل ډېر خوښوې او وايي چي کيدای سي جامدو درملو دفشار دراغيزې لاندي خپلې ځيني ځانګړني دلاسه ورکړي وي.اوس به خپل بيان رالنډکړو اوددې بيان ښکلي معنوي پايله به راوسپړو.الماس دطبعت کروړه ماده ده چي يوسلوڅولښت ميلونه ډالره قيمت لري،اوس که همدومره اندازه عادي سکاره دډېر لوړ فشار لاندي راولو په الماسو اوړي او ارزښت يې هم نژدې دالماسو سره برابريږي .

که چيرې يوڅوک پر خدای جل جلاله او دهغه پر پيغمبر صلی الله عليه وسلم ايمان ولري،دالله جل جلاله دلوري پر ښوول سويه لاره ولاړسي،اسلامي امورو ته په ربښتيني ډول غاړه کښيږدي پرهيز ګاري وکړي،دالله جل جلاله په لار کي جسماني،مادي او معنوی تکليفونه وګالي او صبر پر وکړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام ددين لپاره کار وکړي،هغه ديؤه عادي انسان څخه دلوړې مرتبې درلودونکي انسان باندي بدليږي،داسي لکه يؤ عادي تور رنګ درلودونکي سکاره چي در ډېر فشار دتيږولو اوزغملو ورسته په ارزښتمندو الماس باندي بدل سي.

ټنبلي اوکسالت،دسترېا څخه تېښته،شهوت خوښوونه،فسق او بې لارې،غلا،قتل،مسلمان زوروونه: هيڅ وخت انسان ميراني،پرمختګ،او بريا ته نه سي رسولی،بلکي داسلام په لاره کي داسلامي قوانينو په رڼا کي سختی،تکليفونه او زحمتونه ګالل او پرلپسي کوښښونه دي چي انسان ته لويه بريا وروپه برخه کوي.حضرت محمد صلی الله عليه وسلم داسلام دپاک دين دخپرولو اونيغې لارې ته دبشر درابللو لپاره سختی او تکليفونه ګاللي دي.

تل داسي کيږي چي در تکليفونو،زحمتونو او کړاونو ورسته هوساينه،بريا او پراخي راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې کُروي توب او دهغې اړیکه دعمیق دویي(لغات) سره!

په قرآنکریم کي دې موضوع (سکالو)ته اشاره سوې ده! الله جل جلاله دسُوْرَةُ الحَجّ په 27 نمبرایات کي فرمايي:(وَأَذْ ِنْ فِى النَّاسِ بِالْحَجْ ِ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلٰى كُلْ ِ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلْ ِ فَجْ ِ عَمِيقٍ)او خلکو ته د حج لپاره عمومي اعلان وکړه چي هغوی تا ته له هر ليري مزل څخه پلي او پر اوښانو سپاره راشي؛

***ښايي داسوال وسي چي ولې (مِن كُلْ ِ فَجْ ِ عَمِيقٍ)کلمي د(عَمِيقٍ)ويي پرځای د(بَعِيدٍ)ويي ونه فرمايل سو؟علماپه دې اړه وايي:دعميق دويي کارول دبعيد پرځای دمځکې کُرويتوب ته اشاره کوي،ولې چي دمځکې دمخ کرښې نيغي(مستقيمي)نه دي بلکي منحني دي او دهغوئ په څرګندولو کي دريم ُبعد ياني عمق ته اړتيا ده،نوپه همدې خاطر پاک الله جل جلاله په دې کلمه سره دمځکې کرويتوب ته اشاره کړي ده.**

والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مځکې استقرار،ارام والی

دمځکې دارام والي په اړه الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]

(أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله، په هغې کښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پکښي ټکوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ کښي يې پرده حائله کړه؟ - ايا له الله سره کوم بل خدای هم (پدغو چارو کښي شريك) دی؟ - نه، بلکي له دوی څخه زياتره خلك ناپوهان دي. **********************

څوک دئ چي مځکه يې دقرار او ارام ځای ګرځولې ده؟

دمځکې پرمخ دنګې ودانۍ او ماڼۍ بيله دې چي راپريوځي ولاړې دي:چا هغوئ ته دنه پرځيدلو اونه ورانيدلو وړتيا دداسي يوجسم پرمخ ورکړي ده چي:په هرثانيه کي دخپل مدار څخه 30کيلومتره طی کوي!مګر سره ددې خوځښته هم دمځکې پرمخ هسکي ماڼۍ ودانۍ دي. که چيري مځکه په لړزيدا سي هيڅ يؤه ماڼۍ به روغ پاته نه سي بلکي دمنځه به ولاړې سي! الله جل جلاله موږ ته بې شمېره نعمتونه راکړي اوهغه جل جلاله دهغو اخيستونکی هم دئ!الله جل جلاله دمځکې په اړه فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚصُنْعَ اللهِ الَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚإِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ)

نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

****

مځکي تردي ګومان کيدئ چي غرونه پر خپل ځای ثابت دي:مګر غرونه دوريځو په شان دحرکت په حال کي دي ولې چي دمځکې سره يؤ ځای دراګرځيدو راچورليدو په حال کي دي.

يؤجنګ چي ددوو هيوادونو ترمنځ ونښتئ او شپږمياشتې يې دوام پيداکړ ډول ډول وسلې په ياد جنګ کي وکاريدلې:هغوئ دپرمختللو وسلو،د رادار ضد الوتکو،ليزري وسلو کمپيوټرونو،سپوږمکيانو اودشپې دبمبارونو څخه دريغ نه کوئ،هرورځ څلورسوه الوتکي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسک کي ښکاره کيدلې او په سختئ سره يې بمبارکوئ،دې پيښې شپږمياشتې دوام وکړ او دري سوه زره ميلونـه ډلـره لګېښت پـري راغلـی مګـر بسـنه کـوي چـي يـؤه سـياره 45ثـانيي ولړزيږي او دياد اونـورو لويـو جنګونـو څخـه سـتر زيانونـه او ورنـی منځ تـه راولـي الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ البُرُوج : 12](إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ)په حقيقت کښي ستا د رب نيونـه ډېره سخته ده.

****

دمځکي ملکيت دالله جل جلالـه پـه اختيـار کـي دئ اومـوږ هيڅ شی پـه اختيـارکي نـه لرو،کـه چيري مځکه دريکتر دمقياس پراساس اته درجې ولړزيږي اوټولې ودانـی ړنګي کړې څوک کولی سي دياد کار مخه ونيسي؟

په حقيقت کي په داسي حال کي انسان هيڅ نه سي کولی،بيله دي چي فرياد وکړي!

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 65] (قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ ۗ انظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ)ووايه: هغه پر دې قادر دی چي پر تاسي کوم عذاب له پاسه نازل کړي يا ستاسي تر قدمونو لاندي يې را پورته کړي، يا تاسي پر ډلو ووېشي، پر يوې ډلي باندي د بلي ډلي د زور خوند وڅکي. وګوره! موږ په څه شان په مکرره توګه له بېلا بېلو لارو څخه خپلي نښانې دوی ته وړاندي کوو، ښايي چي دوی په دې حقيقت وپوهيږي.

****

بيا الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 112] (وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ)الله د يـوه کلـي (د وګـړو) مثـال راوړی دی: هغـه (د کلـي اوسـېدونکو) د ډاډينـي او بيغمـی ژونـد تيـراوه او لـه هـر لـوري ورتـه پريمانـه روزي رسـېدله. نـو هغـه (د کلـي اوسېدونکو) د الله د پېرزوينو پر ناشکری لاس پوري کړ، نو بيا الله د هغه پر اوسېدونکو د هغو د کړو وړو دا خوند وڅکه چي د لوږي او ويري غمونه پرې خواره شول؛

****

دسورت نمل د61نمبرايات شريف څخه دويمه مانـا دجاذبې دقوې اخيستلی سو،هغه دجاذبې قوه چي دمځکې پرمخ هرڅه دي خپل ځانه ته يې راکشوي،هغه چي دشيانو وزنونـه ورڅخـه سرچينه اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستورپيژاندي دخوب په حال کي وه چي ناځاپه دخوبه راپاځيږي ولي چي دبي وزنی منطقې ته رسيدلي وه،خپل ځانونه په هوا کي ويني چي دخلايي بيړی پرچت باندي موښتي دي او دبي وزنی احساس کوي.ياد حالت دځه لږوخت لپاره زغمل کيدای سي مګر کلونه په ياد حالت کي ژوند کول ډېر ستونزمن دئ.بايد دځانه وپوښتو هغه څه چي زموږ دلاسونو څخه لويږي دچا په امر دمځکې پرمخ ارام نيسي او څوک دئ چي دجاذبې قوه يې پيداکړي ده؟طبعاً ځواب دادئ چي خدای جل جلاله يې پيداکونکی دئ.چا اې انسانه ستا دارتيا وړتول شيان په مځکه کي پيدا کړي دي؟ ايا داسي ځای چي هلته اوبه نه وي کولی سي ژوند وکړي؟
آيا بيله الله جل جلاله داسي څوک سته چي دپوهانو په وينا285زره ډوله غذا يې مادې يې دانسان دتغذيي لپاره پيداکړي دي.په رښتياسره چي دالله جل جلاله دسترو قدرتونو نښې زموږ په منځ اوزموږ دسترګو وړاندي دي،نيکبخته هغه دئ چي دهغو څخه پند واخلي اوبدبخته هغه دئ چي بابيزي يې وګڼي اوسرغړونکی ،سرکښي کوونکی سي،کفر اختيار کړي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ السَّجدَة : 21] (وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ) له هغه لوی عذاب څخه مخکي به موږ په همدې دُنيا کښي (د يو نه، يو واړه) عذاب خوند په دوی باندي وڅکو، ښايي چي دوی (د خپلي سرکښی له کړنلاري څخه) راواوړي.**************بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)
په وچه او لمده کښي د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شويدی؛ نو (الله) په دوی باندي د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چي دوی کړي دي، ښايي چي دوی راوګرځي.
***

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه څوک دئ چي مځکه يې ستاسو دژوند کولو ځانګو وګرځول؟

موږ ديوې سيارې پرمخ چي مځکه نوميږي دژوند کولو په حال کي يوو،مګر ولې دلمريز غونډال دنورو سيارو سره سره يوازي مځکه دژوند کولو لپاره مناسبه او د هوسا ژوند تېرولو وړده؟ عطارد په پام کي نيسو،ديادې سيارې يو کال 88ورځې دئ چي څلور څلويښت ورځې يې پرلپسي شپه او 44 ورځې يې ورځ ده.آيا داسي يو ځاى چي 44ورځې يې پرلپسي شپه او 44ورځې يې ورځ وي دژوند کولو لپاره مناسب دئ؟
که موږ په عطارد سياره کي يوو او شپه وي نو چي هرڅومره بيديږو او راويښيږو ياده اوږده شپه به پاى ته نه رسيږي!دکال څلور موسمه دعطارد سيارې په همدې 88ورځوکي دي.ياده سياره په 88ورځو کي يوځل دلمر دشاوخوا څخه راچورلي (راګرځي)ياني پوره دور پري وهي.پر همدې سربيره عطارد بې هوا ده.ددې ځانګړونو په درلودلو سره عطارد سياره دژوند کولو وړنه ده.دزهرې دسيارې يو کال 225ورځې دئ چي لږ ترلږه نيم کال يې شپه او دکال پاته برخه يې په پرلپسي ډول ورځ ده.ديادې سيارې تودوخه دورځې دخوا د20درجې څخه پورته او شپې در منفي شل درجې کښته کيږي.آياداسي ځانګړني درلودونکي سياره چيري چي هوا او اوبه هم شتون نه پکښي لري دانسان دژوند کولو لپاره مناسبه ده؟
دمريخ سياره چي هره ورځ يې 24ساعته ده مګر يوکال يې دمځکي د687کالو سره سمون خوري،ياني که چيري يو انسان هلته ژوند کوي دهغه دژوند په تېريدو دهغه داولادونو او لمسيانو دژوند په ختميدو سره هم نه سي کولى هغوئ نوى موسم ووينې،ياني ددوئ ټول ژوند به په ژمي کي هلته تېريږي او پسرلى به دعمر درپايه پوري ونه وينې،دوئ به ونه سي کولى چي دموسمونو دښکلا څخه خوند واخلي.
مريخ سياره دلمر دشاوخوا څخه په 687کلونو کي راګرځي،تودوخه يې درمنفي 70درجو پوري کښته کيږي،مريخ کي داوبو او هوا دشتون هم څرک نه ليدل کيږي آياد داسي ځانګړني درلودونکي سياره کي يوښه ژوند کيداى سي؟دمشتري سياره چي ورځ يې دپنځو ساعتونو په تېريدوسره پاى ته رسيږي او هرکال يې دمځکي د12کالو برابر دئ،تودوخه يې منفي 30درجې ده،ضخامت يې دمځکي دضخامت 4/1بابره دئ،په واقعت کي مشتري دغازونو څخه متشکله سياره ده، ښه نو آيا انسان په داسي سياره کي ښه ژوند کولى سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه زحل سياره چي هر کال يې دمځکې د29کالو سره سمون خوري او دلمر څخه يوملیارد اوڅلورسوه زرکيلومتره ليري ده، اورانوس سياره چي هر کال يې دمځکې 48کاله کيږي،نپتون چي هر کال يې دمځکې د169کالو هومره دئ،پلوتو چي هر کال يې دمځکې 247کالو سره برابردئ:آياداسي سيارې دژوند کولو لپاره مناسبې او ښه دي؟

بلکي يا!مځکه دانسان دژوند کولو لپاره ښه او وړځای ده. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِی جَعَلَ لَکُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَکُمْ فِیهَا سُبُلًا لَّعَلَّکُمْ تَهْتَدُونَ)

هماغه ذات دی چي ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښې يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چي تاسي سمه لاره وموندلای شئ.*****

څنګه کيدای سي چي موږ انسانان دخپلو ماشومانو لپاره هوسا اونرمه ځانګو چي دمعتدل حرارت (تودوخې) درلودونکي وي تياره کړو داسي چي دهغوئ لپاره دهراړخه ښه وي؟

مګر خدای جل جلاله دخپلو بندګانو: انسانانو سره داسي نه کوي بلکي الله جل جلاله په خپلې مهربانۍ سره مځکه دانسان لپاره دژوندکولو ځانګو:يو داسي ځای چيري چي انسان په رحت او هوساينې سره ژوند کولی سي پيداکړی دئ! خدای جل جلاله دمځکې ليروالی دلمر څخه په متوسطه ډول ټاکلی دئ يانې نه ډېر ليري چي مځکه ديخې په ټوټه بدله سي او نه ډېر نژدې چي مځکه داور په کندې بدله سي! دمځکې تودوخه يې درمنفي څلويښت درجې پوري ټاکلي ده،ضخامت يې ماينه،لمر،دجاذبې قوه،ورځنی تيزوالی،دموسمونو اوږدوالی يې متوسط او هرڅه يې دانسان دبدن دزغم سره وړ اوښه جوړ کړي دي اوخپل نعمت يې پرموږ پوره کړی دئ...الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الزّخرُف : 10](الَّذِی جَعَلَ لَکُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَکُمْ فِیهَا سُبُلًا لَّعَلَّکُمْ تَهْتَدُونَ)هماغه ذات دی چي ستاسي لپاره يې دغه ځمکه زانګو وګرځوله او په دې کښې يې ستاسي لپاره لاري جوړي کړې، تر څو چي تاسي سمه لاره وموندلای شئ.

****

خدای جل جلاله په دې بيان او همدرنګه په دې ايات شريف سره :[سُوْرَةُ النّبَإِ : 6]

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛

*******يادونه:په تفسيرکابلی کي يې ديا د ايات شريف تفسير داسي کړی دئ:"چي خلګ په سکون او اطمنان پري ولګوې او هستوګنه پري وکړي او په ارامۍ او هوسائي (رحت)سره ناسته ملاسته پکښې وکړې"************

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ افکار بيدار،عقلونه هوښيار او زمونږ نظر يې خپل لورته متوجي کړی دئ. دامځکه زمونږ لپاره پيداسوې ده:آيا په دې کي مو آند کړی دئ؟ آيا په مځکه کي چي الله جل جلاله زمونږ دارام اوثبات ځای گرځولی آند او غور کړی دئ؟هغه مځکه چي په ثانيه کي دخپل مدار څخه دېرش کيلومتره طی کوي آيا دهغې پرمخ دهغې دتګ له امله کوم شی تکان خورې،لړزيږي؟آيا يؤه مانۍ ياودانۍ دمځکې دحرکت لکبله ورنه سوې ده؟ :[سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا) ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولي ده؛ *********

دمځکې دشاوخوا هوا دمځکې سره دحرکت په حال کي ده:چي ښکلي،نرم او دهوا پا کوونکي بادونه منځ ته راولي چي انسان ته يې لا نوره هوساينه او ارامي وربخښلي ده!

که چيري داسي نه وای هوا ولاړه او مځکه دحرکت په حال کي وای:د1600کيلومترو په تيزوالي به سخت توپانونه پيښ سوي وای:ياد توپانونه به دومره خطرناک اونه زغمونکي وای چي دژونديو موجوداتو ژوندي پاتي کيدل به يې دمځکې پر مخ پای ته رسولي وای.

په لوړه کچه دتوپانونو تيزوالی په ساعت کي 600کيلومترو ته رسيږي:کله چي دتوپان سرعت 200کيلومترو ته په ساعت کي ورسيږي سترزيانونه درشا پريږدي که ديادو توپانونو تيزوالی 1600کيلومترو ته ورسيږي څه به پيښ سي؟[سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6]

(أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولي ده؛******څنګه کيدای سي چي مځکه دي داوسيدلو ارام ځای وواوسي سرددې چي مځکه په زيات سرعت سره دحرکت او خوځښت په حال کي ده؟څنګه کيدای سي لويې مانۍ او ودانۍ دمځکې پرمخ پاته سي په داسي حال کي که مځکه لږ هم ولړزيږي هرڅه ورانيږي:مانياني،کورونه،پولونه او داوبو ويالې؟ اې انسانه!ستا دبيداری او دغفلت دخوب څخه دراکښينستلولپاره څيني وخت الله جل جلاله دمځکې لړزيدل:زلزلې تاته ښکاره کوي چي چي په يؤ څو ثانيو کي لوی ښارونه دخاور سره سم کړې. [سُوْرَةُ النَّبَإِ : 6] (أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي مونږ ځمکه فرش غوړولي ده؛************ چا مځکه پر خپل تګ لوري تينګه ساتلي ده؟څوک دمځکې سرعت په کوچني قطر کي ډېر اوپه لوی قطر کي کموې؟څوک دمځکې ياد توپيرونه په ارامۍ اوبيله دې چي مونږ په وپوهيږو پيښوي؟آيا بيله الله جل جلاله بل کوم څوک ديادو کارونو دکولو قدرت لري ياي په توان کي سته چي يادکارونه دي وکړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوْرَةُ النّبَاِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛
****

څوک دئ چي مځکي ته يې مناسب حرارت بخښلی دئ:که مځکه ودريږي دمځکي حرارت به دورځې در 350درجو پورته اودشپې منفي 270درجوته ورسيږي.
ښه نو څوک دئ چي شپه اورځ يې زموږ دخوب اوبيدارئ لپاره پيداکړي دي؟
شريف سره :[سُوْرَةُ النّبَاِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛*********كله چي دقرانكريم تلاوت كوئ په اياتونو كي يې ژورآند كوئ.كله چي الله جل جلاله فرمايي :[سُوْرَةُ النّبَاِ : 6](أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهٰدًا)ايا داسي نه ده چي موږ ځمکه فرش غوړولې ده؛********غور وكړئ چي څنګه مځکه زموږ لپاره په داسي ډول جوړه سوي چي هرڅه پکښې زموږ لپاره مناسب او وړدي.غور وكړئ چي څنګه مځكه الله جل جلاله په مناسبه اندازه او سرعت سره پيداكړي ده او هغه يې په اوبو،هوا،لمر،نباتاتو،حيواناتو،شپه او ورځ حركت او دجاذبې قوې په شتون كي زموږ داړتياوو پوره كوونكي پيداكړي ده.**
آندو كړي چي څنګه يې تاسوته دوې پښې،دوه لاسونه،دوې ستركي،دوه پښتوركي،دوه سږي،يؤزړه،ميلياردونه عصابي حجرات او دبدن نور پيچلي جوړښتونه،پياوړی عقل او مغز خبرې كوونكي ژبه اوريدونكي غوږونه اونورډېر زيات نعمتونه بخښلي دي.

ښه نو دالله جل جلاله په مخلوقاتو کي آند اوغوروکړئ ترڅو دخپل خالق جل جلاله پر سترو سترو نعمتونو شكر وكاږئ او دهغه جل جلاله او دهغه درسول صلى الله عليه وسلم امور ته غاړكښيږدئ.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالْأَنْعٰمِ مُخْتَلِفٌ أَلْوٰنُهُ كَذٰلِكَ ۗإِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ۗإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ) او په همدې ډول د انسانانو، ځناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه ويريږي. بې‌شكه الله برلاسی او ښښونكی دی.
****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمځکې تېزوالى(سرعت)

دوه اياتونه په قران کريم کي شتون لري چي دمځکې تېزوالي ته په کښي اشاره سوي ده. لومړى ايات شريف دغه دئ:[سُوْرَةُ النَّمل : 61] [أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلٰلَهَآ أَنْهٰرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ]

او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې كښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پكښي ټكوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ كښي يې پرده حائله كړه؟ - ايا له الله سره كوم بل خداى هم (پدغو چارو كښي شريك) دى؟ - نه، بلكي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.******* په دويم ايات شريف كي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ المؤمن/غَافر : 64] [اللّٰهُ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَآءَ بِنَآءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۚذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ ۖفَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِينَ]**

هغه خو همدا الله دى چي ستاسي لپاره يې ځمكه ارام ځاى وګرځوله او پاس يې د اسمان ګمبته جوړه كړه. هغه ستاسي صورت جوړ كړ او ډېر ښكلى يې جوړ كړ، هغه تاسي ته د پاكو شيانو روزي دركړه. هماغه الله (چي دغه يې كارونه دي) ستاسي رب دى. الله د بې حسابه بركتونو څښتن دى، هغه د مخلوقاتو رب دى.

****

دمځکې سرعت دخداى جل جلابه دلويو نښو څخه يوه نښه ده چي ډېر وګړي ورته نسبتً ډېر غور اوپام نه كوي.مځكه داستوا په ليكه كي د1600كيلومترو په تېزوالي خپل پرځان سره راڅرخي،همدارنګه مځكه دلمر دشاوخواڅخه په ثانيه كي د30كيلومتروپه تېزوالي څرخي،ياني مځكه ددوه ډوله حركت درلودونكي ده:وضعي اوانتقالي،مګر دمځكې ديادو او نورو حركتوپه شتون كي هم مځكه دپوره ارام او اسقرار خاونده ده او دګوتې ديوه بند په اندازه هم تكان او لړزه نه لري.كه مځكه لړزيداى:دمځكې پرمخ به ټولې ودانى نړيدلي واى. خداى جل جلاله پوښتي چي[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله،)****څوک دئ چي مځكه يې دارام او قرار په حال كي ساتلي ده؟اې موږ اوتاسو ناتونه بندګانو هغه ساتلي ده او آيا داكار مو په توان كي سته،ښه نو بيا ولې هغه وخت چي يو ښار زلزله خرابوي دهغه دورانيدلو او خرابيدلو مخه نه سو نيولى؟**

(c) ketabton.com: The Digital Library

که داسي وسي چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحِجر : 74] [فَجَعَلْنَا عَلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ] او موږ هغه سيمه پر بل مخ نسکوره کړه او پر هغو مو د پخې شوي ختې د تيږو باران ووروه.*****

څه کوئ آيا کولی سئ دمځکي دلړزيدو او ورانيدو څخه مخنيوی وکړئ؟آيا کولی سئ ورسته دمځکي درلړزيدو مځکه بيرته خپل لومړي حالت ته ستنه کړئ؟ انسانان داکارنه سي کولی بلکي خدای جل جلاله کولی سي داسي کار وکړي چي فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)*****

دځان څخه پوښتنه وکړئ هغه کورچي دنړی په يوه پرمختللي ښار کي مو په لسګونو ميليونو ډالرو رانيولی،ورسته دردې چي مځکه لړ ولړزيږي او ياد کور وران سي:څه کولی سئ؟ ښه نو په دې ايات شريف کي ژور آند وکړئ:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا](او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)****

په يوې پرمختللي الوتکي کي سپاره سئ او پوار دهغې وزرونو ته پام وکړئ:وبه وينئ چي دالوتکه راسته اوچپه سمت ته تکان خوري:آيا کولی سئ په داسي الوتکه کي سفر وکړئ چي هيڅ ډول تکان نه خوري؟ مګر مځکه دخپلو ټولو حرکتوسره دارام استقرار په حالت کي ده ، دسلګونو زرو کلونو په تېريدو بيا هم په خپل لومړي حال پاته ده اوهيڅ ډول توپير،تحول په هغې کي نه سی پيداکولی دا دمځکي دارام والي او استقرار نښه ده.:[سُوْرَةُ النَّمل : 61][أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا] (او هغه څوك دی چي ځمکه يې ارام ځای وګرځوله،)
****

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 88][وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ] نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يي په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.******

په دې ايات شريف کي دغرونو حرکت ته دوريځو په سرعت اشاره سوې ده او داد مځکي دوضعي حرکت دليل دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه په هره ثانيه کي نيم کيلومتر پر خپل مر کز باندي راڅرخي ځکه چي دمځکي محيط 40000زره کيلومتره دئ ياني ورسته در24ساعتونو درتېريدلو خپل دحرکت لومړي ټکي ته راګرځي. دمځکي دتېزوالي دمالومولو لپاره بايد دمځکي دمدار دکيلومترو اندازه چي څلويښت زره کيلومتره ده پر څلرويشت ساعته وويشو چي په ساعت کي 6/1666کيلومتره کيږي،همدا دمځکي دوضعي حرکت سرعت په يوه ساعت کي ښيي. څوک دئ چي مځکي ته يې په پوره ډول ارام او قرار وربخښلی دئ،سره ددې چي مځکه پر خپل مرکز سره راڅرخي،مځکه دلمر دشاوخوا څخه راچورلي،مځکه دلمر په ګډون ديوبل ټکي څخه راګرځي،همدارنګه مځکه،لمريز غونډال او کهکشان چي دڅرخيدو په حال کي دي هيڅ کومه اغيزه دمځکې پر ارام او استقرار نه لري. په واقعت کي دټولو کايناتو څرخيدل چي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يٰسٓ : 40]]لَا الشَّمْسُ يَنْۢبَغِى لَهَآ أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ] نه د لمر په وس کښي دا شته چي سپوږمۍ ونيسي او نه شپه پر ورځي مخکي کېدلای شي. دا ټول په يو يو فلك (مدار) کښي لامبو وهي (په اسمان کي چورلېدونکي دي).****دمځکې پر استقرارکومه اغيزه نه لري!**

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مځکې دجاذبې قوه او دشيانو ثابتوالى،ټينګولى

اند وکړئ یؤ وګړی په تشيالي (فضايي)بيړۍ کي سپور سو،دمځکې دجاذبې قوې دميدان څخه په وتلو:هغه ځای چي هلته وزن مانا نـه لري، کـه هلتـه کوم شی پريښنو دل سي پـه تشيالي بيړۍ کي الـوزي او پـر چت يې موښـلي ښـه نـو اوس چـي مـوږ دارام او قـرار دنعمت څخـه برخمن يو دخپل ځان څخـه بـه وپوښـتو چي چا دمځکې پر مـخ ټولـو شيانو تـه ارام او قـرار ورکړی او هغه يې ثابت ساتلي دي؟الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 102]

[ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمۡ‌ۚ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ‌ۚ خَالِقُ كُلِّ شَىۡءٍ فَاعۡبُدُوۡهُ‌ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ وَّكِيۡلٌ]

هم دغه الله ستاسي رب دی، هيڅ کوم بل خدای له هغه پرته نشته، د هر څه خالق دی. نو لـه دې امله تاسي د هماغه بندګي وکړئ؛ او هغه د هر شي ساتونکی څارونکی دی؛*****

که چيري دمځکې ثېزوالى ډېر يادوه چنده سي:ټول شيان بـه دهسک لورتـه وغورځيږي او هيڅ شی به پرمځکه پاته نه سي. که موږ په يؤه لوښـي کي اوبـه واچوو او هغـه پـه مناسبه اندازه وڅرخوو ديـاد لوښـي څخـه بـه اوبـه دبانـدي ونـه تښتي:ځکـه دجاذبې قـوه ديـاد کـار مخنيوی کوي. پوښـتو چـا دجنوبي نيمې کرې اوبـه پـه مځکې پوري موښـتي پـه مځکـه کـي خوندي ساتلي دي؟ په يادو اياتونو کي الله جل جلاله زموږ پام دمځکې دجاذبې قوې تـه اړوي. ښـه نـو بريـا او مبـارکي دي وي هغـه چاتـه چـي دقرانـکريم پـه اياتونو کـي ژور انـد او غـور کوي:ځکه چي په اسلام کي اند او فکر کول لوی ځای لري. الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ‌ؕ وَمَا تُغۡنِى الۡاٰيٰتُ وَالنُّذُرُ عَنۡ قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُوۡنَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کبني چي څه دي، هغه په غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرونه

پاک الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوٰسِىَ شٰمِخٰتٍ وَأَسْقَيْنٰكُم مَّآءً فُرَاتًا) او په هغې کښې مو دنګ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې.************

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى السَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 19]
وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟
****

په دې ايات شريف کي په غور کولو موندو چي الله جل جلاله موږ ته صرحتً په غرونو کي آند کولو اودهغوئ په داسي ډول ښخ درولو ته غور کولو ته رابولي.
غرونه دميخونو په شان دي چي 2:3برخه دهغوئ دمځکې په زړه کې ښخه يا شتون لري چي ياده برخه يې دمځکې دبيلا بيلو پوښونو څخه تيريږي:ترڅو دمځکې دغه لايې (پوښونه)دمځکې دڅرخيدو په وخت کي دېوبل څخه ليري نه سي او ديو بل سره موښتي و اوسي.
يوبله خبره چي دغرونو دهيرانوونکي جوړښت په اړه ده هغه داده چي:کومه برخه دغرونو چي موږ په خپلو سترګو وينو هغه يوازي دغره 1:3برخه ده،پاتي دوې برخې دغره دمځکي په زړه کي دي. دهيماليا دغره لوړه څوکه (ايورسټ)د8000څخه زيات لوړوالی لري چي ياد لوړوالی دټول غره لوړوالی نه دئ بلکي دا 8000متره لوړوالی دغره دريمه برخه لوړوالی دئ. د ياد او پاتي ټولو غرونو دوې برخې لوړوالی دمځکي په زړه کي ځای لري چي موږ يې نه سوليدای،همدا وجه ده چي الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّازعَات : 32]وَالْجِبَالَ أَرْسٰهَا او غرونه يې په کښې ښخ درولي دي؛[سُوۡرَةُ النَّازعَات : 33]مَتٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعٰمِكُمْ
د ژوندانه د وسائلو د برابرولو په غرض، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره (يې دا کړني تر سره کړي دي).*په دې ايات کي په آند کولو:[سُوۡرَةُ النّحل : 81] وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلٰلًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنٰنًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرٰبِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرٰبِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ ۚ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ)**

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د خپلو پيدا کړو، زياتره شيانو څخه ستاسي له پاره سيوري برابر کړل. پـه غرونـو کښـي يې ستاسي لپاره پناه ځايونه جوړ کړل، او تاسي ته يې داسي پوښاکونـه در پـه برخـه کړيـدي چي د ګرمۍ څخه مو ساتي او ځيني نور پوښاکونه چي پـه خپل منځـي جګړو کښـي ستاسـي ساتنه کوي. په دغه ډول هغه پر تاسي باندي خپل نعمتونه بشپړ وي، ښايي چي امر منوونکي شئ.*****************

دغرونو دريمه ځانګړنـه هم روښانه کيږي اوهغه داده چي دسمندر دغاړې ياساحل دغرونـو دشا لـورى پـه پوره ډول وچ اوبې اوبـو سوى وي ،تونـد اوسرکښـه بادونـه پـه يادځـاى يانې ساحل کي نه ښکاره کيږي، دبيلګې په ډول که چيري تاسو دحمص دښار دلارې دحلب ښـارته سفر وکړئ: وبه وينئ چي ټولې ونې له دې کبله چي هلتـه دغرددو برخو تـرمنځ يـو درز دئ کړې يا په ما يل شکل دي.

ښه نو يؤ دصفتونو څخه دغرونو پټنځاى دئ ؛يانې غرونه دبادونو منعه کوونکي دي غرونـه دبادونو مخ ته خنډ ګرځي او دروې يې.

دغرونو څلورمه ځانګړنه :

الله جل جلا لـه فرمايي:[سُوۡرَةُ الرّعد : 3] وَهُوَ الَّذِى مَدَّ الۡأَرۡضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوٰسِىَ وَأَنۡهٰرًاۖ وَمِنۡ كُلِّ الثَّمَرٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوۡجَيۡنِ اثۡنَيۡنِۖ يُغۡشِى الَّيۡلَ النَّهَارَۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوۡمٍ يَتَفَكَّرُونَ)او همغه دى چي دا ځمکه يې غوړولې ده، په دې کښي يې د غرونو ميخونه ټکوهلي دي او سيندونه يې بهولي دي. همغه د هر راز مېوو جوړې دوه پيدا کړي دي او پر ورځـي باندي شپه خوروي. په دې ټولو شيانو کښي د هغو خلکو لپاره ستري نښانې دي چي لـه غور او فکر کولو څخه کار اخلي.**********

هغه څه چي زيات ددې ايات شريف څخه څرګنديږي دغرونو اوسيندونو تـرمنځ اړيکـه ده،پـه حقيقت کـي غرونـه دسيندونو سرچينې دي،يـانې سيندونو دغرونـو څخـه رابهيږي. پنځمـه ځانګړنه دغرونو الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 15]وَأَلۡقٰى فِى الۡأَرۡضِ رَوٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِكُمۡ وَأَنۡهٰرًا وَسُبُلًا لَّعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ)

هغه په ځمکه کښي د غرونو ميخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه څرخيږي. هغه سيندونـه وبهېول او لاري يې جوړي کړې، چي تاسي لاره ومومئ.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ لپاره خاورينه مځکه دخپل تېز سرعت په درلودلو بايد دلړزيد اوښوريدو سره مخ سوي واى،مګر دغرونو په مناسيبو او ورځايونو كي دالله جل جلاله دلوري په پيداكيدو يا ميخيدو سره داخاورينه سياره دلړزيدو څخه ساتل سوي ده اوپه غرونو سره پاک الله جل جلاله مځکه په پوره ډول دپوره اراموالي اوثبات خاونده کړي ده چي ددې ايات شريف ددې برخې (وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ) هغه په ځمکه کښي د غرونو ميخونه ټکوهل، چي ځمکه پر تاسو ونه ښوري.*******

مانا همداده ياني دغرونو شتون ددې سبب سوى دئ چي مځکه دخپل تېز سرعت په شتوم كي دلړزيدو،ښوريدو څخه خوندي وي.دغرونو شپږمه ځانګړنه:الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَآ أَنْهَرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ)

او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې كښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پكښي ټكوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ كښي يې پرده حائله كړه؟ - ايا له الله سره كوم بل خداى هم (پدغو چارو كښي شريك) دى؟ - نه، بلكي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.

****** څوک دئ چي مځکي ته يې پوره ارام اوسکون وربخښلی دئ ؛په داسي حال کي چي مځکه په ثانيه کي د30کيلومترو په تېزوالي دحرکت په حال کي ده او ديؤزر شپږسو کيلومترو په تېزوالي په ساعت کي پرخپل ځان دراڅرخيدو په حال کي ده،مګر ددې ټوله سرعت سره سره هم يؤه ودانۍ لا نه ورانيږي. كه چيرې الله جل جلاله مځکي ته دا استقرار نه واى وربخښلی نو په يؤه كوچني تكان به دمځكي پرمخ ټولې ودانۍ او آبادۍ لمنځه تللي واى! ښه نو راځئ چي ښه غور وكړو چي الله جل جلاله څه فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 61]

أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَآ أَنْهَرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗأَءِلَٰهٌ مَّعَ اللهِ ۚبَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) او هغه څوك دى چي ځمكه يې ارام ځاى وګرځوله، په هغې كښي يې سيندونه وبهول او (دغرونو ميخونه) يې پكښي ټكوهل او د اوبو د دوو ذخيرو په منځ كښي يې پرده حائله كړه؟ - ايا له الله سره كوم بل خداى هم (پدغو چارو كښي شريك) دى؟ - نه، بلكي له دوى څخه زياتره خلك ناپوهان دي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدارنګه يؤبل شی چي په لاندي ايات شريف کي روښانه سوی دئ ؛الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ المُرسَلات : 27] وَجَعَلۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ شَٰمِخَٰتٍ وَأَسۡقَيۡنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا)

او په هغې کښې مو دنګ او لوړ غرونه ښخ ودرول؛ او پر تاسي مو خوږې اوبه وڅښلې.

****

پوهان وايي :دغرونو دمساحت په نظر کي نيولو سره دمځکي مساحت دخپل اوسني مساحت څلور برابره کيږي ياني که دغره دخوا نيول سوی مساحت خپل دغره سره مقايسه کړو وبه وينو چي پنځه واحده کم درهغه دئ.

ښه نو دې غرونو مساحت ته پراخوالی ورکړی دئ،هوا يې ښه،پاکه اوخوندوره کړي ده،نورې دندې هم کيداسي ولري چي په هغوباندي يؤازي الله جل جلاله علم لري په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17]أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى ٱلۡإِبِلِ كَيۡفَ خُلِقَتۡ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 18]وَإِلَى ٱلسَّمَآءِ كَيۡفَ رُفِعَتۡ)او اسمان ته نه ګوري چي څنګه اوچت کړای شوی دی؛[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 19] وَإِلَى ٱلۡجِبَالِ كَيۡفَ نُصِبَتۡ)او غرونو ته نه ګوري چي څنګه ښخ درول شوي دي؟

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين زر

په يوځای کي ليکل سوي وه چي "دګازي ښيښنو دجوړولو په کارخايونو کي کله چي هغوئ خپل داړتيا وړ اوبه په ورستي پړاو کي دسپينو زرو دميلو څخه تيره وي ترڅو په اوبو کي سته ميکروبونه دمنځه ولاړسي. څه موده ورسته مي په يوکتاب کي چي دفلزاتو په اړه ليکل سوی وو دسپينو زرو درعنوان لاندي مي دا متن ولوستی،ماته جالبه داوه چي دياد متن ليکوال مسلمان هم نه وو!"سپين زر ديوې موهيمې (اړينې) ځانګړني درلودونکي دي چي کولی سي ټول د اوبو په دننه کي ميکربونه دمنځه يوسي. ياده ځانګړنه د سپينو زرو،دهغوئ دځانګړو تشعشاتو لکبله ده.

که موږ وغواړو اوبه دميکروبو څخه پاکي کړو کولی سو اوبه دسپينو زرو دميلو يا دسپينو زرو ټوټې په اوبو کي کښيږدو ترڅو اوبه دمايکرو اورګانيزمونو څخه پاکي سي.

په يو بل ځای کي ليکل سوي وه چي" دا فلز(سپين زر)دباکترياوو قاتل دئ" اوبيايې ليکلي وه "که غواړو يوليټر اوبه پاکي کړو نو ديوه ګرام سپينو زرو ميلياردمه برخه بايد په اوبو کي حل کړو،بسنه کوي چي يو ليټر اوبه دي دميکروبونو څخه پاکي سي. يوه بله ځانګړنه دسپينو زرو داده چي کولی سو دهغوئ په مرسته دهوا پاکي او نا پاکي مالومه کړو ولې چي :سپين زر په ناپاکه هوا کي خپل رنګ ته بدلون ورکوي او دا ښکاره کوي چي په هوا کي زهري ګازونه شتون لري.

ديادو ځانګړو نو سربيره سپين زر نورې ځانګړني هم لري چي بشر ورڅخه په صنعت کي ګټه اخلي او په بيلا بيلو بربښنايي او نورو وسأيلو کي کاريږي. دټولو فلزاتو دنرخ معيار هم دسپينو زرو په مټ ټاکل کيږي؛پردې ټولو سربيره الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 15](وَيُطَافُ عَلَيۡهِمۡ بِـَٔانِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكۡوَابٍ كَانَتۡ قَوَارِيرَا۟)د هغو مخي ته به د سپينو زرو لوښي او د ښيښنو ګيلاسونه ګرځول کيږي؛[سُوۡرَةُ ٱلدَّهۡر/الإنسَان : 16]قَوَارِيرَا۟ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقۡدِيرًا)ښيښني، هم هغه چي د سپينو زرو په ډول به وي او هغه به (د جنت خدمتکارانو) په سمه اندازه برابر ډک کړي وي.*****

ډېر دغور ځای دئ چي ولې الله جل جلاله په دې ځای کي دسرو زرو ذکر ونه کړ په داسي حال کي چي دسپينو زرو څخه ګران بيه هم دي او يو دهغو فلزاتو دډلې څخه دي چي دجنت بختور اوسيدونکي به يې کاروي ؟

روښانه ده: په دې دلیل چي دسپینو زر ارزښتمنې ځانګړنې موږ تـه لانورې څرګندې سي والله اعلم. باید دا هم پر زیاته کړو :ځکه چي په قرآن کریم کي دبشر دعلومو اساسي اصول شتون لري؛

****

سپین زر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبادونو د لوري بدلون

يؤدهغو اياتونودډلې چې د الله جل جلا له لويې نوره هم موږ ته ښه ښکاره کوي دبقري سورت 164نمبر ايات شريف دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 164]إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمَٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَٰفِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِى تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَٰحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ)

(ددې حقيقت پېژندني لپاره که کومه نښه نښانه په کار ده، نو) د اسمانونو او ځمکي په جوړښت کي، يوه په بلې پسې د شپې او ورځي په پرله پسې راتګ کښي، په هغو بېړيو کښي چې د انسانانو د ګټي وړ شيانو د وړلو راوړلو لپاره په سيندونو او سمندرونو کښي ګرځي راګرځي، د باران په هغو اوبو کښي چي الله يې له پاسه را اوروي او د هغو په وسيله ځمکه ژوندۍ کوي او په خپل دغه انتظام سره يې په ځمکه کښي هر راز ساه کښان خواره کړيدي، د بادونو په لګېدو کښي او په هغو وريځو کښي چي د اسمان او ځمکي په منځ کښي د امر ښکيل دي؛ د هغو خلکو لپاره بې شمېره نښاني دي چي د پوهي څخه کار اخلي.

****

بادونه دانسانانو اونورو ژونديو موجوداتو دژوند اړتيا او اسباب دي.اوس به په دې خبره ځان وپوهو چي الله جل جلاله بادونو ته څنګه بدلون ورکوي:پوهان وايي،که يوجامدياسخت جسم او اوبه يؤځای ديوې اندازې تودوخې لاندې کښيږدو،داوبو تودوخه به دمالوم وخت دتيريدلو ورسته دجامد جسم درتودوخې کمه وي.

په يؤې بلې ازموينې کي دا قضيه لاښه ثابتيدای سي، که يؤجامد جسم او اوبه ديؤه ساعت لپاره دلمر تودوخې ته کښيږدو وبه وينو چي داوبو دتودوخې درجه تر 6او دجامد جسم دتودوخې درجه به در10درجو پوري پورته تللې وي، ښه نو اوبه دحرارت په اخيستلو اومخه نيولو کي درنورو اجسامو ښه عمل کوي.په همدې خاطر په ساحلي سيمو کي دوچې حرارت داوبو در تودوخې زيات وي،همدعلت دی چي دوچې هوا منبسطه سي لوړ لورته حرکت وکړي اوبيا رقيقه سي په پايله کي يې دهو فشار هم کميږي دبلې خوا په همدې حال کي دسمندر هوا غلظه، يخه اودهوا فشار يې ډېر سي او دوچې لورته حرکت وکړي ترڅو دهغې هوا ځای ونېسي کومه چي پورته تللې ده،همدا علت دی چي دسمندر غاړه دماپښين

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسته دهغه شمال خاونده وي کوم باد چي خونک او د وچې لورته دحرکت په حال کي وي.

ښه نودالله جل جلاله ددې ايات شريف منظور (وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه همدادی،والله اعلم*

امام طبري په خپل تفسير کي دهمدې ايات شريف پـه اړه وايي:راجح انـد د(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ)څخه،دالله جل جلاله دطرفه دمختليفو ماموريتونو ورکړه وه بـاد تـه ده:ځيني وخت دنباتـاتو القاح اودهغوی دنسل ډېرښت، ځيني وخت دعذاب په بڼه ؛چي باد هرڅه نابودوي،،،

ځيني عرب لغات پيژندونکي وايي:(وَتَصْرِيفِ الرِّيٰحِ) يـاني بادونـه يـؤار دجنوب يـوار دشمال لويديځ اوختيځ دلوري وي.والله اعلم

اوسپنه

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الحَديد : 25](لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنٰتِ وَأَنزَلْنَـا مَعَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۖ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنٰفِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللهُ مَنْ يَنصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ اللهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ)موږ خپل پېغمبـران لـه روښـانو ځرګنـدو نښـانو اوهداياتو سره ولېږل؛ او لـه هغو سره مو کتـاب او تلـه نـازل کړل، تر ځو چي خلك پرعدل ولاړ وي. او اوسپنه مو راکوزه کړه چي په هغې کښې ډېر زور دی او د خلکو لپـاره ګټـي دي. دا د دې لپاره شويدي چي الله معلومه کړي چي څوك د هغه لـه ليدلو پرتـه د هغه او د هغه د پېغمبرانو مرسته کوي. بېشکه الله ډېر قوی او برلاسی دی.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضا پوهان ستور پيژاندي پردې باور دي چي آسماني ډبرې چي دهسک لوی او کوچني جسمونه دي. ديادو ډبرو ډېره برخه اوسپنه جوړوي. دا چي دانسان دخوا لومړی موندل سوی،کشف سوی فلز اوسپنه ده. ښه نو دا خبره په اثبات رسيږي چي اوسپنه په خپله ښه يا دآسماني ډبرو په ښه ځمکې ته را لويدلي،راغورځول سوي يا را استول سوي ده. دکاله په زرګونو آسماني ډبرې پر ځمکه را لويدلي يا موښتي،چي دځينو هغو وزن يې سلګونو ټنو ته رسيږي. دبيلګې په ډول په امريکا کي يوه آسماني ډبره وموندل سول چي وزن يې 62ټنو څخه ډېر وو او د دوو عنصرونو اوسپنې او نيکل څخه (تشکيل) سويه جوړه سويه وه.

په آيزونا ايالت کي يوبله آسمانې ډبره چي د دوو سوو مترو په ژور والي او دزرو مترو په پراخوالي يې يوه کنده جوړه کړي وه وموندل سول. ديادې آسماني ډبرې دپارچو څخه لسګونه ټنه اوسپنه چي دنيکل سره ګډه وه راووتل.

دقرآنکريم ددې ايات شريف دابرخه چي الله جل جلاله فرمايي (وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ)موخه خورا روښانه سوه مګر ددې ايات په دې برخه کي چي الله جل جلاله فرمايي

(فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ) دلته داوسپنې دډېرې پياوړتيا اوډېرو ګټو څخه کومه پياوړتيا اوګټې مطلب دي چي ورته اشاره سوې ده. په ځواب کي بايد وويل سي:پوهان داوسپنې په اړه دې پايلې ته رسيدلي دي چي اوسپنه دډېرې مودې لپاره پاته کيدای سي ياني ډېر دوام درلودای سي زورلري او دفشار په وړاندې ډېر مقامت کولی سي، دضخامت داړخه ضخيم ترين فلز دئ چي دمځکې دبرابروالي سبب هم سوې ده. ديادولو وړده چي دژونديو موجوداتو دجوړښت اساسي او اړين عنصر هم اوسپنه جوړوي: نباتات دخاورو څخه اوسپنه اخلې، نور ژوندي موجودات بيا خپل ځان دنباتاتو څخه تغذيه کوي،دهمدې لارې داوسپنې ذرات وينې ته لاره پيداکوي او دژونديو موجوداتو په رګونو کي شتون لري. په 1910ميلادي کال کي يوکنفرانس چي دفلزنو په اړه جوړسوی وو،دې انديښنې شتون درلودئ چي در 1970ميلادي کال پوري به دمځکې داوسپنې ټولې ذخيرې پای ته ورسيږي،مګر ورسته داسي خبرونه خپاره سول چي ياد فلز په مځکه کي په پراخه پيمانه شتون لري.

په دې ورستيو کي چي کومې څېړنې په دې اړه سوې دي په هغوکي دا روښانه سويه ده چي دمځکې دقيشر پنځه په سلوکي وزن اوسپنه جوړه وي، پوهان دا اندازه اوسپنه اوه سوه پنځوس زره ميليون ميليون ټنه اټکل کړي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر هغه څه چي دیادولو وړدي هغه دادې چي :زمونږ اوټولو ژوندیو موجوداتو ژوند داوسپني دشتون سره تړلی دئ؛ که څه هم دیادې خبرې منل به موږته ستونزمن وي مګر اوسپنه دویني په جوړښت کي جوړښتیز رول لري.

که چیري هر انسان دخپل بدن دري ګرامه اوسپنه دلاسه ورکړي:ژوند به یې دمرګ سره مخ سي دا په داسي حال کي چي دانسان په بدن کي اوسپنه دپنځو ګراموڅخه ډېره نه ده،مګر همدا اندازه اوسپنه دویني په هیمو ګلوبین کي ده چي ویني ته یې سور رنګ ورکړی دئ.

والله اعلم************

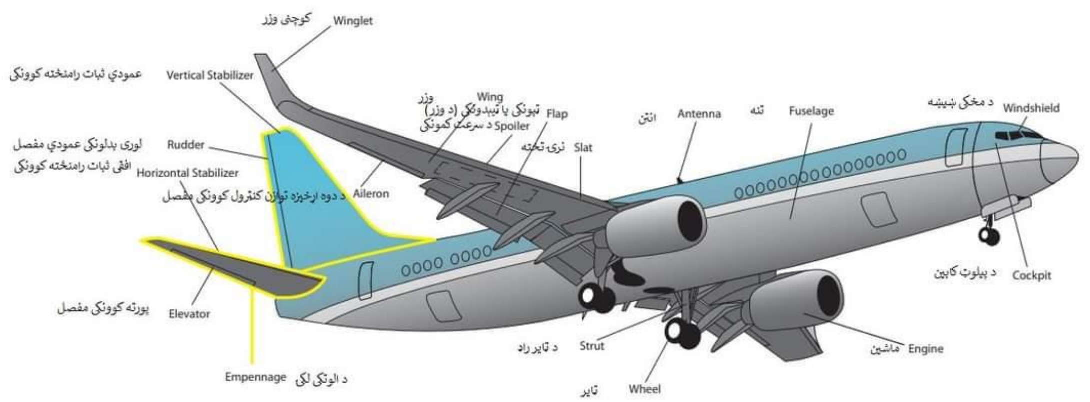

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره اوپه هغې کي اوسيدونکي ژوندي موجودات

ښايي دباور کولو وړنه وي چي ووايو :په هر متر مکعب زرعتي مځکه کي ددوو لکو څخه ډېر چينجيان،سل زره حشرې،دري سوه عادي چنجيان؛په زرګونو مېليونه ميکروبونه اوډېر نور کوچني موجودات شتون لري.

ديادې خاورې هر ګرام دڅوميلياردو باکترياوو ،ډېرو کوچنيو موجوداتو او ميکربونو درلودونکی دئ چي ځيني دهغوئ څخه اکسيجن ته اړتيالري اوځيني نوريې بيا اکسيجن ته اړتيا نه لري؛ځيني يې بې له غړو حرکت کوي اوځيني نور يې دپړو په مرسته حرکت کوي.

په رښتيا چي دا مخلوقات دپرلپسي حرکت اوډېرې اړيني دندې دسرته رسولو په حال کي دي؛دا هغه مسله ده چي درنن ورځې همداسي پيچلې اوبې ځوابه پاتې ده. داسوال اوس هم پرځای پاته دئ چي ددې مخلوقاتو اصلي (اره)دنده څشی ده.که څه هم پوهانو ځيني آندو نه په دې اړه وړاندي کړي مګر اصلي موضوع(اره سکالو)ته اوديادو مخلوقاتو دپيدايښت اصلي موخې ته نه دي رسيدلي. مګر هغه څه چي روښانه دي هغه دادي چي دياد مخلوقات فعليت دانسانانو لپاره ډېر ارزښتمن دئ. دبيلګې په ډول که ووايو :که چيري دانسان نسل دمنځه ولاړسي ژوند به بيا هم ادامه پيداکړي مګر که داکوچني موجودات دمنځه ولاړسي ژوند به هم دمځکې پر مخ پای ته ورسيږي،که ووايو چي دهغوئ ژوند دانسان لپاره ډېراړين دئ ښه به مو ويلي وي راځي چي ياده خبره ښه روښانه کړو:زموږ ټول خواړه په مستقيم(نيغ)يا غيري مستقيم ډول دشنو نباتو څخه لاسته راځي، دبيلګې په ډول که موږ دپسه غوښې يادې کړو:پسه دنباتو څخه دتغذيې ورسته وده کړي ده او موږ هغه غوښې خورو چي دنباتاتو په مرسته يې نمو کړي ده. ښه نو ټول غذايي مواد په مستقيم يا غيري مستقيم ډول دنباتاتو سره اړيکه لري،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الۡأَخۡضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنۡهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شني سمسوري وني څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

****

پوهان د (الۡأَخۡضَرِ)په ويي کي په تعجب کي ولويدل چي څنګه امکان لري چي شنه ونه وسوځيږي په داسي حال کي چي دوچو لرګو څخه ياده ګټه اخيستل کيږي مګرولې دلته(مِّنَ الشَّجَرِ الۡأَخۡضَرِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايل سوي دي،ځينو پوهانو په ځواب کي ويلي دي چي د(الْأَخْضَرِ)ويي يوه علمي ټکي ته اشاره کوي دهري ونې ژوند دهغې دشنو پاڼوسره تړلی دئ او دهرنبات وده ديوې عملی سره تړلي ده چي په فتوسنتز سره شهرت لري؛په ياده عمليه کي دلمرورانګي دنبات دشنو پاڼو په مرسته اخيستل کيږي اوخپلې اړتياوي دهمدې لارې پوره کوي. په واقعت کي که دلمر وړانګې اوبه او کاربن ډاي اوکسيډ نه وي دنباتاتو لپاره ژوند هم امکان نه لري. دنباتاتو پاڼې دنباتاتو هغه کار خوني دي چي نباتاتو ته اساسي او داړتيا وړ توکي برابره وي،پاڼې رڼږيږي اودباد په مرسته په چاپيريال کي پاشل کيږي،ورسته يادې پاڼې دميلياردونو ذربيني موجوداتو په مرسته تجزيه کيږي او دهغوئ څخه دغټو موجوداتو دخوړو لپاره تياريږي.
داټول کارونه په دوو مرحلو کي سرته رسيږي مګر ديادو کارونو دسرته رسيدو لپاره هواته اړتياده چي دهغه دپيداکيدو دنده بيا چينجيان سرته رسوي:داسي چي په مځکه کي درزونه جوړوي اوپريږدي چي هوا يادو چاکونو اودرزونوته ننوزي.ښه نو چينجيان ،حشرات ،ماران اونور دخاورو لاندي ژوند کوونکي موجودات دا دنده هم پر غاړه لري چي مځکي ته دهوا دننوتلو لاره خلاصه کړي،که چيري ياده کړنه سرته ونه رسيږي نباتات به لوی نه سي ياني وده اونمو ونه کړي،چينجيان خاوره تجزيه کوي اويوازي خدای جل جلاله پوهيږي چي په هر هکتار مځکه کي به څومره ټنه مواد تجزيه کوي او دهغوئ دکود يا امبار اندازه په هر کيلو متر مربع کي به څومره وي. اوس به ښه وي چي وپوښتو موږ چي دالوی کاينات ستر خالق جل جلاله او حکيم شريعت لرو چيري ځو او کوم شيان موو دکايناتو دپيدا کوونکي داوامرو دمنلو څخه غافله کوي. کوم څه چي وويل سول دکايناتو ديوې کوچنې برخي يوه بيخې لږ برخه رښتياوه ولې چي دکايناتو دپيداکوونکی الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ بنىٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 85](وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِۖ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنۡ أَمۡرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلۡعِلۡمِ إِلَّا قَلِيلًا) دوی ستا څخه د روح په باب پوښتنه کوي، ورته ووايه: "روح زما د رب په حکم راځي، خو تاسي له علم څخه لږه برخه موندلې ده."*********
اوبيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ البَقَرَة : 255] ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَىُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٌ وَلَا نَوۡمٌۚ لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِى يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىۡءٍ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِىُّ ٱلۡعَظِيمُ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الله، هغه ژوندي ابدي ذات څخه پرته چي ټول کائنات يې تنظيم کړيدي بل هيڅ خداى نشته؛ هغه نه ويديږي او نه پرېشاني پرې راځي. په اسمانونو او ځمکه کي چي هر څه دي، د هغه دي. څوك د هغه په وړاندي د هغه له اجازې پرته سپارښت کولاى شي؟ - څه چي د بندګانو په وړاندي دي په هغو هم خبر دى او څه چي د بندګانو څخه پټ دي په هغو هم؛ او د هغه لـه معلوماتو څخه هيڅ شى د هغوى په ادراك کښي نشي ايساريداى؛ مګر دا چي الله پخپله د کوم شي علم ورکول وغواړي. د هغه حکومت پر اسمانونو او ځمکه خور شويدى او د هغو ساتنه د هغه لپاره کوم ستومانوونکى کار نه دى. يوازي هماغه (الله) يو لوى او لوړ ذات دى.

***

په هر ګرام خاوره کي ميلياردونـه باکترياوي شتون لري؛داموجودات دخاورو لاندي پـه څـه اخته وي يوازي الله جل جلاله ښه پوهيږي داپټ کارکوونکي کوچني موجودات په حقيقت کـي دالله جل جلاله ورکړه ده اوموږ دياد مسائيلو دحقيقت څخه بي خبره يوو. نباتات ريبو،ټولـوو اودهغوئ څخه ګټه اخلو داټول الهي کارونه دي.ښه اوس بايد ددې ايات شريف سره مـوږ هم ووايو [سُوۡرَةُ إبراهيم : 34] (وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعۡمَتَ اللهِ لَا تُحۡصُوهَآۗ إِنَّ الۡإِنسَٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ) او هغه ټول هغـه څـه چي تاسـي وغوښتل درکړل. کـه تاسي وغواړئ چي د الله نعمتونـه وشمېرئ؛ نـو شمېرلاى يې نـه شئ. حقيقت دا دى چي انسان ډېر بې انصافه او ناشکره دى.

****

الله جل جلالـه دمځکې بانـدني،منځ او دمځکې لانـدې محصـولات زمـوږ دګټې اخيستو لپـاره پيداکړي دي ترڅوموږ دخپل خـالق جل جلالـه ډېر شـکر کـوونکي او امر منـوونکي بنـدګان ووسو[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 56]

(أَن تَقُولَ نَفۡسٌ يَٰحَسۡرَتَىٰ عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ فِى جَنۢبِ اللهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ السَّٰخِرِينَ)

داسي نه چي وروسته څوك ووايي: "افسوس زمـا پـر هغه خطا چي مـا د الله پـه شان کښې وکړه؛ بلکي زه خو په ملنډو وهونکو کښي شامل وم."

*******والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلزله

ډېر وخت په بيلا بيلو ښارونو کي دزلزلې دکيدو خبرونه اورو چي هريوه يې دبلې څخه ځېونکي اوسخته وي او دډېرو وګړو ژوند يې اخيستى وي.

دا دزلزلو ډېرې پيښې اوسختي يې هرڅه دپيغمبر صلى الله عليه وسلم دحديثو ريښتياکوونکي دي چي دځانه خبرې نه کوي بلکي هرڅه چي ده مبارک ويلي دي دالله جل جلاله وحي دي.

ددې زلزلو پايله به داوي چي موږته دقيامت دزلزلي څرنګوالى دريوې اندازې پوري روښانه سي،هغه قيامت چي الله جل جلاله دکافرانو دشکنجه کولو وعده په هغه کښي کړي ده اوفرمايي:[سُوۡرَةُ الحَجّ : 1](يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَىْءٌ عَظِيمٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دی چي د قيامت زلزله لوی (هولناك) شی دی.************

دمځکې وچه دلمريز نظام (لمريز غونډال)په سيارو کي ډېر ضخامت لري. پوهان دزلزلې په اړه وايي :يو حرکت دئ چي دمځکې د دننه څخه پيل سي اوډېر لوی فشار دهغه څخه منځ ته راسي چي دمځکي پوست دهغه دراګرځولو وړتيا دلاسه ورکړي او په پايله کي وچوي يا په بله مانا مات سي چي همدا چول يا پريکيدل دمځکې دپوښ دزلزلې درعنوان لاندي په خبرونو کي اورو؛ ديادولو وړده چي ياد لوی فشار دمځکي په دننه کي داتش فشاني يا بهيدونکو سوځوونکو موادو څخه منځ ته راځي.

ښه ده چي وپوهيږو چي دمځکې دپوست ضخامت در99کيلومترو ډېريږي.ياد پوست دتور مرمر دډبرو څخه جوړ سوی چي يادې ډبرې دډبرو هغه تينګې ډبرې دي.

داپيښه موږته دالله جل جلاله دقدرتونو يوه وړه نښه راښکاره کوي چي فرمايي [سُوْرَةُ الـذّاريَات : 58] إِنَّ اللهَ هُـوَ الـرَّزَّاقُ ذُو الْقُـوَّةِ الْمَتِـينُ) بېشـکه، الله خـو پخپلـه ښـه روزي ورکوونکی دی، د ډېر قوت خاوند او زورور دی.

****

زلزله څيرونکي موږته دنړی دزلزلو دخرابيو او مرګ ژبلو اندازه وړاندې کوي،چي دهغوئ څخه ځيني يې په لاندي ډول سره دي:په 1556ميلادي کال کي په چين کي زلزله وسول چي په هغې کي 859زره نفروژوند دلاسه ورکړ. په 1737ميلادی کال کي په هند کي 180زرو وګړو په 1923م کال کي په جاپان کي 100زره کسانو او په 1976م کال کي بيا په چين کي يوې زلزلې په څو ثانيو کي د35زرو وګړو ژوند ته دپای ټکی کښيښوئ. اوس نو دالله جل جلاله دي کلام ته غوږ ږدو چي فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 1]يَٰأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ إِنَّ زَلْزَلَـةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ)اې خلکو! د خپل رب له غضب څخه ځان وژغورئ، حقيقت دا دی چي د قيامت زلزله لوی (هولناك) شی دی.************

ديوه زلزه څيرونکي پوه څخه وپوښتل سول:آيا کيدای سي دزلزلې دپيښيدلوڅخه څو دقيقي مخکي خبرسو؟ يا دپوه يې په ځواب کي وويل:نه مګر ډېرئ حيوانات مخکي دزلزلې درکيدو هغه درک کوي چي دهغوئ په سرکي يې هغه حيوان دئ چي پر بي عقلی باندي يې وګړي بيلګې ورکوي ياني خر.خر دزلزلي درپيښيدلو 15دقيقې مخکي خبريږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په آند داچې حيوانات دزلزلې درمخه خبرېږي علت يې دادئ چې دانسان په څير مکلف نه دي اودزلزلې دپيښېدلو موخه دوئ نه دي په دې دليل چې الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الأحزَاب : 72]إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنسٰنُ ۖ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا) موږ چې دغه امانت اسمانونو، ځمکي او غرونو ته وړاندي کړ، نو هغوی يې پورته کولو ته تيار نشول او ورڅخه ووېرېدل، خو انسان هغه پورته کړ؛ بېشکه دغه (انسان) غټ ظالم او جاهل دی.*****الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الزّلزَلة : ١؛٨] إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا) کله چې ځمکه په خپل ټول قوت سره وخوځوله شي (ډېره قوي او سخته زلزله وشي)؛وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا) او ځمکه خپل دننه ټول پيټي راوباسي، دباندي يې وغورځوي؛(وَقَالَ الْإِنسٰنُ مَا لَهَا) او (منکر) انسان به ووايي چې په دې (ځمکه) څه شوي دي؛(يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا) په هغه ورځ به ځمکه خپل (پر مخ باندي تېر شوي) حالات بيان کړي؛(بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا)ځکه چې ستا رب به هغې ته (د داسي کولو) امر کړی وي.(يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمٰلَهُمْ)په هغه ورځ به خلك په تيت پرك حالت کښي ور وګرځي، تر څو چې خپل عملونه يې ورته وښودل شي.(فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ)بيا چا چې يوه ذره قدري نېکي کړې وي، وبه يې ګوري؛(وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ)او چا چې يوه ذره قدري بدي کړې وي، وبه يې ګوري.******والله اعلم

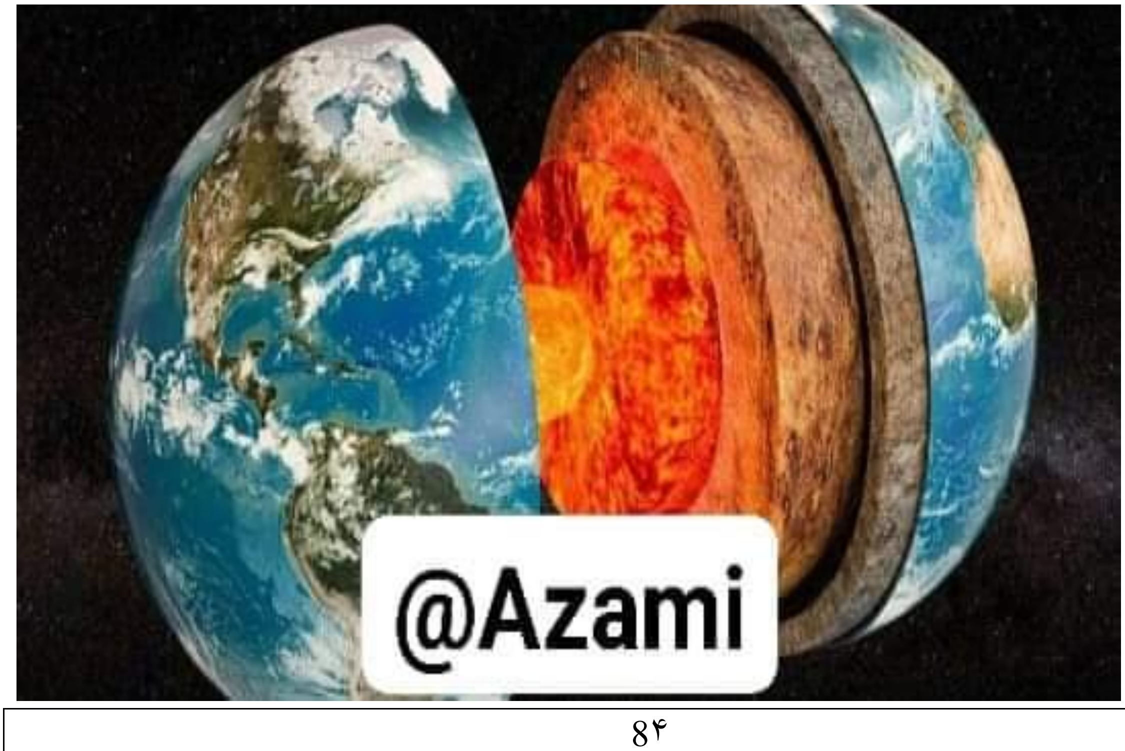

(c) ketabton.com: The Digital Library

کعبه شریفه دمځکې مرکز کي ځای لري

دمځکې لويي وچې دکعبي شريفي پر شاوخوا پاشل سوي دي دا هغه حقيقت دئ چي يؤه ستورپيژندونکي مرکز چي خپلې اخري څيرنې يې په دې باره کي سرته رسولي دمنلو وړ؛ګرځيدلی.ياد مرکز دپيچلو اوپرمختللو محاسبو په مرسته دمکي مکرمې او دهغې دشاوخوا ښارونوترمنځ ليري والی محاسبه کړ:په پايله کي داپه ډاګه سول چي په دريو لويو وچو افريقا،اروپا او آسيا کي دهغوئ ترټولو ليري پرتې سيمې 8زره کيلومتر دمکې مکرمې څخه ليروالی لري. مګر په اوسنۍ مځکه کي چي شمالي او جنوبي امريکا استرليا اوجنوبي منجمداقيانوس دي،ديادو هرې لويي وچې پای دمکې مکرمې څخه 13زره کيلومتره ليروالی لري او دالله جل جلاله کور مکه مکرمه ددې هندسي شکل مرکز جوړوي،مګر دبل لوري مکه مکرمه په آرام اقيانوس کي قرار لري اوپه دې محاسبه کي په نظر کي نه ده نيول سوې.ښه نو په ياده محاسبه کي روښانه سول چي دمځکي دلويو وچو مرکز مکه مکرمه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ آل عِمـرَان : 96](إِنَّ أَوَّلَ بَيۡتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلۡعَٰلَمِينَ) بېشکه تر ټولو لومړی عبادتځی چي د انسانانو لپاره ودان شو، هغه هماغه دی چي په مکه کښې دی، هغه ته خير او برکت ورکړ شوی او د ټولو نړيوالو لپاره د هدايت مرکز ګرځول شويدی؛*************************

(c) ketabton.com: The Digital Library

سعودي عربستان به بيا شين،زرغون سي

يؤ مسلمان پوه ديؤه مځکه پيژندونکي(جيولوجيست)څخه چي په ياده برخه کي متخصص دئ وپوښتل. آيا کوم دليل شتون لري چي عربستان په پخوا زمانو کي دبنونو اوباغچو درلودونکی وو،ياني زرغون اوشين وو؟ هغه په ځواب کي وويل دامسئله دمتخصصينو دتائيد وړده! مسلمان عالم وپوښتل:په کوم دليل؟ هغه وويل دسيندونو رسوبات په جزيرة العرب کي په پراخه کچه ليدل سوي دي؛همدارنګه په الربع الخالی سيمه کي چي يؤ بې اوبوسيمه ده اودعربستان په جنوب علف کي داسي کلي پيداسوي چي درشګولاندي سوي وه او همدارنګه په نورو سيمو کي ډبريني سيمي کشف سوي دي چي ورسته درڅيرنو په ډاګه سول چي هلته دلويو ونو ريښې هم شتون لري.

دا ټول اړخونه داپه ډاګه کوي چي دعربستان سيمه زرغونه اويؤداسي سيمه وه چي سيندونه اوبنونه يې درلودل تردي چي دالربع الخالي سيمه په بنونو پوښلي سيمه وه اوهلته سيندونه بهيدل،دامسئله دجغرفيه پوهانو دتائيد وړمسئله ده.

مسلمان بيا دياد مځکه پيژندونکي څخه وپوښتل :آيا کوم داسي دليل شتون لري چي دعربستان وچه سيمه بيا دپخوا په شان زرغونه سي؟په ځواب کي يې وويل دامسئله هم زموږ په آند يؤه مشهوره اودمنلو وړمسئله ده. پوښتونکي وپوښتل په کوم دليل؟په ځواب کي يې يادپوه وويل :دمځکې دپوست ضخيم ترينې ټوټې دجنوب لوري ته ميلا پيداکړی دئ؛همدا دليل دئ چي څوکاله مخکي دامريکا او اروپا ژمی ډېر سخت اوسوړ وو،دمځکې دپوست ديادوټوټو دحرکت دوام به په راتلونکي وخت کي دمځکې شکل ته بدلون ورکړي چي په پايله کي به يې بارني کربنې او دهوا دتراکم لوری هم بدلون وکړي او همدا دليل دئ چي دعربستان هيواد به په راتلونکي وخت کي بيا دپخوا په شان زرغون سي. مسلمان کس ياد جغرفيه پوه ته وويل :ستا آند دهغه چا په اړه چي 1400کاله مخکي يې دانظر ورکړی وو:(عن ابي هريره ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال لا تقومُ السّاعةُ حتّى يكْثُر الْمالُ ويفِيض حتّى يخْرُج الرّجلُ بِزكاةِ مالِهِ فلا يجِدُ أحدًا يقْبلُها مِنْهُ وحتّى تعُود أرْضُ الْعربِ مرُوجًا وأنْهارًا)مسلم:2339

قيامت به رانسي ترڅو چي مال زيات نسي او ونه بهيږي تردې چي سړی به دخپل زکوة سره را ووځي اوهيڅوک به پيدانه کړي چي هغه قبول کړي تردې چي دعربو مځکه به څرځايونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ويالې وګرځي.**د(تغُّود)ويی پردې خبره دلالت کوي چي عربستان په پخوا کي زرغون وو اوبيا به هم هغسی سي.داصحيح حديث شريف دئ ددې حديث په اوريدلو کافر مځکه پيژندونکی په تعجب کي سو:ولې؟ ولې چي هغه پوهيدئ چي پوهانو داحقيقت په دې ورستيو کي موندلی دئ؛ښه نو بيا څنګه هغه نبي چي ليک لوست يې نه سوای کولی داسي علمي حقيقت چي پرځو څيړنو، ډېرې مطالعې اوږدو سفرونو ته اړتيا لري او داسي يۇ کس ته اړتياده چي په مځکه پيژندنه کي ماهره وي،ښه نو دالله جل جلاله داکلام تلاوت کوو چي فرمايي:[سُوۡرَةُ النّجۡم : 3]وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبري نه کوي؛[سُوۡرَةُ النّجۡم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو يوه وحيي ده چي پر هغه نازليږي.

*************** داسلام دستريپيشوا بلاغت ددې حديث شريف څخه روښانه کيږي چي(تغُّود) دويي په کارولو دپخوا اوراتلونکي څخه ديادې سيمې خبرورکوي :که چيرې هغه د(حتی يصبح)دويي څخه چي مانايي ده (ترڅو چي بدله سي)کاراخيستی وای يوازي به ددې سيمې دراتلونکي خبروای اوکه چيرې يې د(کانت) دويي (لغات)څخه کار اخيستی وای يوازي به يې دپخو خبرورکړی وای،مګر پاک نبي تيرسوي اوراتلوونکي خبر ورکړی دئ ښه نو راځي چي بيا دا ايات شريف تلاوت کړو :[سُوۡرَةُ النّجۡم : 3]وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوٰىٓ)دغه (محمد ص) له خپل نفسي خواهش څخه خبري نه کوي؛[سُوۡرَةُ النّجۡم : 4]إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى)دا (قُرآن) خو يوه وحيي ده چي پر هغه نازليږي.************

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)
ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***
دمځکې پرمخ دژونديوموجودات ژوند دانسانانو،حيوناتواونباتاتو په ګډون په اوبوپوري تړلی دئ،اوبه يوازنی هغه ماده ده چي کولی سي مالګه اونورغذايي مواد دمحلول په بڼه دژونديو موجوداتو بدن ته واستوي.څرګنده ده که اوبه نه وای دمځکې پرمخ به ژوند نه وای!زموږ څخه څوک باور کوي چي دهرې ثانيي په تېرېدو،يوازي ديوې ثانيي په تېرېدلو دهسک(آسمان)څخه دمځکې پرمخ باندي 16ميليونه ټنه اوبه را اوريږي،يانې باران پري کيږي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 25] أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛**********هو! دژوند دپايښت لپاره په هره ثانيه کي 16ميليونه ټنه اوبه دباران په ډول پرمځکه اوريږي.که چيري دغه اوبه په يو وار په (جمعي)ډول دمځکې پر مخ اوريدلای:هرڅه به يې دمنځه وړاي وای او ژوند ته به يې دپای ټکی ايښی وای،مګريادې اوبه دکوچنيوڅاڅکو په بڼه چي دخپل ځان سره لطافت،حکمت اورحمت لري اورې. ديوې علمي څيړني پايلې مي ولوستلې؛هلته يې ليکلي وه:په سوريه کي چي په کال 1988م کي بارانونه اوريدلي وه هلته دحيواناتوغذايي موادو ښه وده اونمو کړي وه دبيلګې په ډول داسي چي که موږ غوښتلی ياد واښه او دحيواناتو نورمغذي مواد په همدې اندازه دبهر(دباندي)څخه راوارد(راوړي)وای نولس ميليارده ليرې لګښت به پري راغلی وای،مګر يادو اورښتونو انسانان ددې ډېر لګښت څخه وژغورل،الله جل جلاله په خپل فضل اوکرم سره پرياده اونورو سيمو هروخت همداسي بارانونه اوروې چي دانسانانو ،حيواناتو اونباتاتو دژوند تېرولو لپاره خورا ډېر اړين دي او دخپل ځان سره خورا ډېرې ګټې لري.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 22]وَفِى السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان کښې ستاسي روزي هم ده او هغه شی هم دی چي ستاسي سره يې وعده کيږي.*******

(c) ketabton.com: The Digital Library

داپه دې مانا ده که بارانونه نـه وای هغه غذايي تـوکي چي مـوږ يې خورو شتون بـه يې نـه درلودای!مګردالله جل جلاله په مهرباني سره په ياد اونوروبـاراني کلونـو کـي دميـوو اونـورو نباتاتو اندازه دتصوروړ نه وه.

پاکي ده پاک الله جل جلاله ته چي موږ ته عطاء کوي! هغه چي خپلـه يـې تـاکي دتوکوقيمتونـه (نرخونه)دي،هغه پـه بـاران اوهوا سره دتوکوپـه کميت اوکيفيت کـي ډېروالـی راولـي غذايي توکي ډېروي ترڅوقيمتونـه يې راکښته سي الله جل جلاله فرمايي::[سُوۡرَةُ الذّٰرِيَات : 22]وَفِی السَّمَآءِ رِزۡقُکُمۡ وَمَا تُوعَدُونَ)په همدې اسمان کښي ستاسي روزي هم ده او هغه شی هم دی چي ستاسي سره يې وعده کيږي.******

الله جل جلاله ستر روزي رسوونکي ،پياوړی اولوی دئ هغه په ثانيه کي پرمځکه 16ميليونـه تنـه اوبـه دبـاران پـه ډول اوروې چـي مـوږ د لـس ميليـاردو ليروپـه انـدازه دغـذايي مـوادو درانيولوڅخه خلاص کړي.

ديادولو وړده دغذايي موادو ياده اندازه ديؤې کوچنی سيمي ده نـه دټولي نـړۍ ! داعددونـه دمؤمنانوپه آند دالله جل جلاله د رحمت او ورکړې نښانه ده.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ بَنِیٓ اسرآئيل/الإسرَاء : 20] کُلًّا نُّمِدُّ هٰٓؤُلَآءِ وَهٰٓؤُلَآءِ مِنۡ عَطَآءِ رَبِّكَ ۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحۡظُورًا)

هم دغو او هم هغو، دواړو ډلو تـه مـوږ (پـه دنيـا کښـي) د ژونـد وسـايل ورکـوو، دا سـتا د رب بخشـش دی. او سـتا د رب ورکـړه د چـا څخـه منـع نـه ده.****بيـا الله جـل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 24:٣٢]فَلۡيَنظُرِ الۡإِنسٰنُ إِلٰی طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلـو خـوړو تـه وګوري.أَنَّا صَبَبۡنَا الۡمَآءَ صَبًّا)موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛**

ثُمَّ شَقَقۡنَا الۡأَرۡضَ شَقًّا)بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛(فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا حَبًّا)

بيـا پـه هغـې کـي مـو غلـې، دانـې را زرغـونې کـړي دي،(وَعِنَبًـا وَقَضۡبًـا) او انګـور او سابه،(وَزَيۡتُونًا وَنَخۡلًا)او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،

(وَحَدَآئِقَ غُلۡبًا)او ګڼ باغونه،(وَفٰکِهَةً وَأَبًّا)او ډول ډول مېوې او شينلي (وابښه)؛

(مَّتٰعًا لَّکُمۡ وَلِأَنۡعٰمِکُمۡ)د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او اوبو ترمنځ اړيکه

راسئ ددولويونعمتونو: اوبو اوهوا يادونه وکړو او ددوئ دوو ترمنځ پراړيکه وږغيږو!

داخبره ډېره اړينه ده:که چيري داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه نه واى دنړی پرمخ به هيڅ ژوندي مخلوق شتون نه درلوداى!

داوبو اوهوا ترمنځ اړيکه عبارت ده: هوا داوبو بړاس (بخار)ته په خپل ځان کي ځاى ورکوي او دتودوخې ددرجې په تناسب يوه اندازه اوبه دخپل ځان سره وړي.

دبيلګي په ډول:هرمترمکعب هوا په صفر درجه سانتيګراډ تودوخه کي 5ګرامه داوبو بړاس ته په خپل ځان کي ځاى ورکوي.

که چيري ديادې اندازې هوا تودوخه 20يا30درجې لوړه ولاړه سي هغه وخت بيا 130ګرامه داوبو بړاس دځان سرووړاى سي. همدا بدلون دتودوخې او دهوا په مرسته داوبو دبړاسونو وړل دتراکم دعمليي لاندې دباران داوريدو لامل کيږي.

ښه نو که باران نه واى:نباتاتو به شتون نه درلوداى اوکه چيري نباتات نه واى:ژونديو موجوداتو نه سواى کولى چي ژوندوکړي،که نور ژوندي موجودات نه واى انسانانوبه هم ژوند نه سواى کولى،ولي چي:اوبه دژوند بنسټ اوسرمايه ده خداى جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوى دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***

څنګه الله جل جلاله دسمندرونو اوبه ټولو دښتو اولويو وچوته رسوي؟

داکار په هوا کي داوبو دبړاسونو په واسطه دتودوخې په متاسيبه درجه کي سرته رسيږي.

کله چي دتبخير دعمليي په مرسته 130ګرامه داوبو بړاس يومترمکعب هوا ته ننباسو هغه وخت ياده خړوبه (مشبوع)سويه هوا داوبو دبړاس په مرسته؛يويځ ځاى ته يوسو داوبو بړاس به ژر خپله تودوخه دلاسه ورکړي.يخه هوا دخپل ظرفيت څخه په ګټي اخيستلو اودتودوخې دکښته والي په مرسته داوبوبړاس دخپل ځان څخه ليري کوي اوهغه داوبودڅاڅکوپه بڼه اوريږي،دباران داوريدو بنسټ اوعمليه همدا ده چي پروږغيدلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمر وړانګې دمځکې پرپرخوبرخويانې سمندرونو لوېږي پرخه برخې موځکه وويلې چې سمندرونه دمځکې4/5برخه جوړوې،دهغه ورسته دسمندريؤه اندازه اوبه په بړاس بدليږي اوهوا يادبړاس دځان سره وړي.دتودوخې سخت اختلاف دساحلي سيمو تودوخه دبيابانونو تودوخه دباد درامنځته کيدلولامل کيږي او باددځپل ځان سره داوبو بړاسونه وړي،کله چې ياده خړوبه سويه هوا دابودبړاسونو په مرسته ديخو سيموسره ټکريږي(جنګيږي)هوا دځان څخه داوبوبړاسونه ليري کوي اوپه همدې ترتيب باران اوري.چا داقانونونه:دبړاس اوتراکم قانونونه رامنځته کړي؟ چا اوبه ته په بړاس دبدليدلوتوانايي ورکړي ده؟چا هوا ته داوبودبړاسونو دوړلو توان ورکړی دئ؟چا دهرې درجې تودوخي لپاره هوا ته دمالومې اندازې داوبودبړاسونو دوړلو اندازه ټاکلي ده:دصفردرجي تودوخي لپاره 5ګرامه د20درجې تودوخي درلودونکي هوا لپاره 130ګرامه،اوکه چيرې بيا صفر درجې ته دتودوخي درجه راکښته سي هوا داوبو بړاس دځانه شړي اوپه څاڅکو بدليږي!چا دا قانون داسي په ترتيب جوړکړی دئ؟ داواقيعتونه په لومړيو کي خوراساده مالوميږي! مګر دباران داوريدلو دا اوږده پړاونه خورا ډېر پيچلي دي! زموږ موخه په ساده ژبه دحقيقت بيانول وه!دغه ځانګړنې داوبو چي دمادې په دريو حالتونو کي پيداکيږي اودهوا ځانګړنې چي يؤه يې دبړاسونوليږد ده،او ددوئ دوو هوا او اوبو ترمنځ اړيکه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرنولويوالى.

دلمروړانګې چې مايع اوبه په غاز بدلوي. بادچي دتودوخې دبدلون لکبله رامنځته کيږي او وربځې تېرو او وچو دښتو ته دځان سره وړي اوهغوئ ورسته تردې چې مړې سوې وي بېرته ژوندوئ کوي .توليې دنښانو څخه دالله جل جلاله دلويي اونعمتونو دي!الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ إبراهيم : 34]وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلۡتُمُوهُۚ وَإِن تَعُدُّوا نِعۡمَتَ اللَّهِ لَا تُحۡصُوهَآۗ إِنَّ الۡإِنسَٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ)او هغه ټول هغه څه چې تاسي وغوښتل درکړل. که تاسي وغواړئ چې د الله نعمتونه وشمېرئ؛ نو شمېرلای يې نه شئ. حقيقت دا دی چې انسان ډېر بې انصافه او ناشکره دی.************

اوبه او دانبساط(پراخيدني)انقباض(غونجيدني)ځانګړني يې

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمۡ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمَٰوَٰتِ وَالۡأَرۡضَ كَانَتَا رَتۡقًا فَفَتَقۡنَٰهُمَاۖ وَجَعَلۡنَا مِنَ الۡمَآءِ كُلَّ شَيۡءٍ حَيٍّۖ أَفَلَا يُؤۡمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چې دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟***********

که چيري پردي مبارک ايات شريف باندي دتفسير ځوکتابونه وليکل سي:بيابه هم دياد ايات شريف پوره تفسير نه وي سوی،مګر دلته يې موږ دتفسير يوه کوچنۍ برخه وړاندې کوو.

يو دپوهانو څخه دابوپه اړه چې الله جل جلاله دژوند بنسټ اوسرمايه ګرځولي ده وايي:

که چيري اوبه خپله يوه کوچنۍ ځانګړنه دلاسه ورکړي بيله شکه به دخاوريني ځمکې پرمخ ژوند پای ومومي.دا اړينه ځانګړنه څشی ده ؟کله چي موږ اوبه سړي کړو دمځکې پرمخ دبلې هري مادې په شان لکه:جامدات،مايعات اوغازاتوپه ډول دهغوئ حجم کميږي اومنقبضي(غونجيږي)ولې چي هرتوکی دتودوخې په ډېريدوسره منبسط(پراخيږي)اودتودوخې په کمولو سره منقبض (راتوليږي)اوبه هم همدا ځانګړنه لري که چيري دابو تودوخه دهغوئ دايشيدو په حال کې راکښته کړو اودهغوئ حجم دحجم مالومونکي وسيلې په مرسته اندازه کړو،وبه وينو چي دهغوئ حجم کم سوی دئ.

که چيري موږ يې دتودوخې درجه د100درجې څخه 60 -30-20-10او 5درجې ته راکښته

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو بيا به دهغوئ حجم ډېر سي اومنبسطې به سي،داهغه کړنه ده چي تاسو يې هم کولی سی ووينئ. پـه يؤه لوښي کي اوبـه واچوئ اوهغه پـه يخچال کي کښيږدئ،داوبو دريخی کيدلو ورسته به ووينئ چي دهغوئ حجم ډېرسوی دئ که چيرې اوبه په منګي کي وي اويخی سي منګی به وچوي،ياده کړنـه هغه ده چي په لويو ډبرو کي پـه همدې بڼـه درزونـه پيداکيږي او دغرونو څخه رالويږي.

مګر ددې عمليي اړيکه دمځکي پرمخ دژوند سره څه ده؟که چيري په يخي کيدلو سره داوبو حجم کم سي ياني منقبضي سي دهغوی غلظت به لوړ ولاړسي اودکثافت اندازه بـه يې درمـايع اوبو لوړه سي او دخپل درونـدوالي لکبلـه بـه دسمندر تل تـه ولويږي،يـانې دسمندرونو دابو سطحه به کښته ولاړه سي.

کـه چيري ټول سمندرونـه يخی سي يـاده کړنـه بـه دتبخير(براس)عمليـه ودروي بڼـه نـو چـي دسمندرونو براس شتون ونـه لري بيابه باران نه اوريږي پايه بـه يې دنباتـاتو دمنځـه تلل وي او دنباتاتو دمنځه تلل دحيواناتو اوانسانانو دژوند دختميدا په مانا دي.

که چيري دابو انبساط او انقباض دنورو مادو په شان وای ميليو نونه کال مخکي بـه دمځکي پـرمخ ژونـد پـای تـه رسيدلی وای،مګر دايوځـانګړی خاصيت دئ چـي الله جل جلالـه اوبوتـه ورکړی دئ .کلـه چي اقيانوسونـه منجمدسي دهغوئ منجمدوالی ددې لامل کيږي چي داوبو حجم ډېرسي او ورسره په خوا کي يې غلظت کميږي ديخي دغلظت کميدل داوبو څخه يايه بلـه مانا دابو ديخي دکثافت اندازه داوبو څخه کميدل ددې لامل کيږي چي ټول سمندر دهغه در پايه پوري يخی نسي!

داوبو همدا ځانګړنه چي په يخی کيدوسره يې دغلظت اندازه کښته کيږي دنړی پرمخ دژونـد کولو لامل ګرځي.که موږ شمالي اوجنوبي منجمد سمندرونو تـه ولاړسو وبـه وينو چـي هلتـه داوبو مخ يخي پوښلی دئ خو دټول سمندر اوبه نه وي يخی.ديخـي ديـادپوښ لانـدي اوبـه وي او ژوندي موجودات په هغه کي ژوندکوي.آيا داوبو ياده ځـانګړنـه خپله رامنځته سوي ده؟

که چيري داوبوياده ځانګړنه نه وای هيڅ ژونـدی موجوج بـه دمځکي پرمخ نـه وای. پـه دي ايات شريف او دالله جل جلالـه دنورو نعمتونـو، قدرتونو پـه نښو نښـانو کي مونـدو چي:ټول کاينـات ستر پيداکوونکی،حکيم اداره کوونکی،اوريدونکی،ليدونکی،مهربانـه خـالق جل جلالـه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول کاینات دا شا هیدي ورکوي چي دا هرڅه الله جل جلاله پیداکړي دي! الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الحِجر : 21] وَإِن مِّنۡ شَىۡءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَآئِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعۡلُومٍ) هیڅ شی داسي نشته چي د هغه زیرمي (خزانې) زموږ سره نه وي. او موږ چي هر شی نازلوو په یوه ټاکلې اندازه یې نازلوو.

****

په صحيح البخاري شريف کي د زيد بن خالد(ض)څخه روايت دئ.ژباړه: "رسوالله صلى الله عليه وسلم دسهار ترلمانځه ورسته مخ راواړه ويي ويل: پوهيږئ ستاسو رب څه وويل ؟موږ وويل الله اورسول يې ښه خبردي.ده وويل:الله وويل چي زما په بندګانو کي ځينو پرما ايمان راووړاوځيني راباندي کافرن سول چاچي وويل:پرموږ دالله په رحمت،دالله په رزق او الله په فضل باران وسو نو هغه پرما ايمان راوړی او په ستوري کافران دی اوچاچي وويل :پرموږ فلاني ستوري باران وکړ نوهغه پرستوري ايمان راوړي اوپه ما کافردی".بخاري 4147

*****دالله جل جلاله دلوري دباران..کمښت دانسانانو دتربيي اوتاديب په پاروي.

داروپا فضايي اداري يوخبر خپورکړی،په دې خبرکي راغلي دي چي ديادې اداري يوپياوړی تلسکوپ دمځکې داتموسفير څخه دباندي داوبو دبخارونو يوه وريځه ليدلي ده چي په هغې وريځې کي دومره اوبه دي چي کولی سي په يوه ورځ کي ټول اقيانوسونه 60واري دخوړوو اوبوڅخه ډک کړي.يوه ستورپيژاندي په دې اړه ويلي دي :يادتلسکوپ دکايناتوپه څو برخوکي داوبو دبخارونو وريځې کشف کړي دي ،مګر اخيري وريځه چي کشف سوي ده هغه دابو دبخارونو لويه توليدوونکي وريځ ده. داخبر دالله جل جلاله دکلام ددې ايات شريف علمي اعجاز ښه څرګند اوروښانه کوي!مګر دالله جل جلاله دنعمتونو څخه محروم کيدل:دانسانانو دتربيې اوتاديب لپاره دي! په لاندي اياتونو کي راغلي دي:[سُوۡرَةُ الشّورىٰ : 27]

وَلَوۡ بَسَطَ اللهُ الرِّزۡقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوۡا فِى الۡأَرۡضِ وَلٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرٌۢ بَصِيرٌ)

که الله خپلو ټولو بندګانو ته پراخه روزي ورکړې وای، نو هغوی به په ځمکه کښې د سرکښۍ طوفان برپا کړی وای، خو هغه په يو حساب سره چي څومره غواړي نازلوي يې. په باوري ډول هغه له خپلو بندګانو څخه باخبر دی او هغوی ويني.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الجنّ : 16]وَأَلَّوِ اسۡتَقَٰمُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسۡقَيۡنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا)او (اې پېغمبره (ص)! ووايه، ما ته دا وحيي شوې ده چي) "كه خلك په ثبات سره پر سمه لاره تللي واى، نو موږ به هغوى ښه خړوبه كړي واى؛[سُوۡرَةُ الجنّ : 17] لِّنَفۡتِنَهُمۡ فِيهِ ۚوَمَن يُعۡرِضۡ عَن ذِكۡرِ رَبِّهِۦ يَسۡلُكۡهُ عَذَابًا صَعَدًا)تر څو چي پـه دې نعمت سره هغوى وازمـايو؛ او څوك چي د خپل رب د ذِكر څخه مخ واړوي، نو د هغه رب به يې په سخت عذاب كښي اخته كړي.***[سُوۡرَةُ المَائدة : 66]وَلَوۡ أَنَّهُمۡ أَقَامُوا التَّوۡرَٰىٰةَ وَالۡإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِم مِّن رَّبِّهِمۡ لَأَكَلُوا مِن فَوۡقِهِمۡ وَمِن تَحۡتِ أَرۡجُلِهِمۚ مِّنۡهُمۡ أُمَّةٌ مُّقۡتَصِدَةٌۖ وَكَثِيرٌ مِّنۡهُمۡ سَآءَ مَا يَعۡمَلُونَ) كاشكي دوى تـورات او انجيل او هغه نور كتابونه نافذ كړي واى، چي د دوى د رب لـه لوري ورتـه لېږل شـوي ول. كه داسي يې كړي واى؛ نو د دوى لپاره به له پاسه روزي ورېدله او له لاندي به راخوټېدلـه. كه څه هم چي په دوى كښي ځيني خلك په سمه لاره تلوونكي هم شته، خو زيـاتره يې ډېر بد عمله دي.*****ناپوه،نادان اوړانده وګړي ځيني وخت نورانسانان دخوړو دکمبود څخه بيـروي ځينـي وخـت يـې داوبودکمښـت؛ځيني وخـت يـې بيـا دنفتـو اونـورو کـانونو دذخيـرو دخلاصيدو څخـه بيروي اوغواړي انسـانان داوبو،غنمـو اونفتـوپر سر سره وجنګوي،هغوئ ددې تـكي څخه بي خبره دي چي د الله جل جلالـه حكمت دمځکې پرمخ ديؤې مـادې دکمښت څخه انسانانو ته ادب ورکول دي!والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتوکو لوړ لورته دوړلو هغه ځانګړنه چي اوبه يې لري

دبارانونو او بريښناو سرچينې چي پرموږ يې ارزانې راوستلي ده څشی ده؟دايوه هيرانوونکي پوښتنه ده.موږ الله جل جلاله په مځکه اوآسمانونو کي آند کولوته رابللي يوو!

[سُوْرَةُ يُونس : 101]قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ)دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غوږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

***

دباران آره سرچينې سمندرونه دي.تاسوښه پوهيږئ دسمندرونو مساحت نسبت دمځکې دلويو وچو دمساحت 71سلنه دئ. يانې 71سلنه دمځکې مخ سمندرونو اوپاتي 29سلنه وچه ده .داځواب داسي سوال پيداکوي چي دا ډېرې اوبه دکومه راغلي دي.دآرام سمندر ځينې برخې 12زره متره يانې 12کيلومتره ژوروالی لري. که چيري دمځکې ټولې هوارې مځکي،دښتونه،غرونه، بيابانونه سره جمعه(يوځای)کړو دمځکي دمخ 29سلنه جوړوې دمځکي نورټول مساحت سمندرونه جوړوي چي ځينې ځايونه دسمندرونو ژوروالی در 12کيلومترو څخه ډېريږي.ښه نو دا دوندي اوبه دکومه سوي؟داپوښتنه اوس هم بې ځوابه پاته ده اوکوم منوونکی ځواب ورته نه دی پيداسوی. دلته يوبله پوښتنه پيداکيږي:په دې سمندرونو کي په زرګونو ډوله کبان دکومه سول؟

چا دالوي سمندرونه دکبانو ډک کړل؟ کبان دلومړيو وختونوڅخه دراوسه پوري دانسانانو دخوړو لويه سرچينه ده،در يوميليون ډوله ډېر کبان په سمندرونو کي شتون لري چي دانسانانو دخوړو يوه سرچينه ده او شمېر يې يوازي الله جل جلاله ته ښه مالوم دئ.يوه بله مسله داده چي سمندرونه دلويو وچو ديوبل سره دمښلولو وسيله ده او دهغوئ سطحي پرلويو وچو ويشل سوي دي.داټولې هغه پوښتنې اومسئلې دي چي ډېرو زياتو څېړونوته اړتيالري.مګردلته غواړو داوبو،سمندرونوپر يوه اړين قانون باندي وړ.غيږو.

داقانون وايي:اوبه ته هر لويدونکی جسم يو داسي قوت(پياوړتيا)مونډي چي هغه دکښته څخه لوړ لورته ټيل وهې يا وړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد زور داوبو دهغه وزن سره برابر دئ کومې چي دهغه جسم په مرسته بي ځايه سوي وي(F=W=Mg=pug)يؤدروند توکی واخلئ اوهغه سره اوبو ته ولويږئ:تاسوبه داسي احساس کړئ لکه هغه توکي چي خپل نيم وزن دلاسه ورکړی وي، داهغه څه دي چي ياد توکی اوبه لوړ لورته کشوې.داپياوړتيا ديؤه ځانګړي قانون منونکي ده:داقوت برابردئ داوبو وزن مساوي دهغه جسم دحجم سره.که چيري ياد قانون نه وای انسان داوبو پرمخ حرکت نسوای کولی.ددې قانون په مرسته کبان په اوبو کي لامبو وهي اوژوندکوي:بيله دې قانونه به په اوبو کي يؤ کب هم نه وای پيداسوی.کبان ځکه په اوبو کي لامبووهي يا په بله مانا ژوند کوي ولې چي دهغوئ وزن دهغه اوبو څخه کم دئ کومې چي دوئ په خپل جسم سره بي ځايه کوي.که چيري ياد قانون نه وای بيړيو نسوای کولی چي دسمند څپې پري کړي اوپه هغه کي حرکت وکړي.په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 12]

(اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

همدا د الله ذات دی چي ستاسي لپاره يې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر يې په هغه کښې بېړۍ وچليږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.

****

داسي خبرونه مې اوريدلي دي چي وايي داسي دتيلو وړلو بيړی سته چي دريؤميليون ټنو ډېر تيل وړي،يادې بيړی ښارګوټو ته ورته دي چي دسمندر څپې پري کوي.

دالويي کښتی دڅا په فضل،مرسته اومهربانی دسمندر پياوړي څپې پري کوي؟

دالله جل جلاله لوی نعمت اومهرباني ده چي اوبوته يې داځانګړنه ورکړي چي اجسام لوړ لورته کشوې.ياد قانويؤه غربي پوه کشف کړی دئ. الله جل جلاله په ډېرو اياتونوکي دې مسئلې ته اشاره کړي ده.لومړی ايات شريف::[سُوْرَةُ الجَاثِيَة : 12](اللَّهُ الَّذِى سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِىَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)

همدا د الله ذات دی چي ستاسي لپاره يې سمندر اېل (تابع) کړ، تر څو په امر يې په هغه کښې بېړۍ وچليږي او تاسي د الله د فضل لټون وکړئ او شکر کوونکي اوسئ.

***دويم ايات شريف:[سُوْرَةُ لقمَان : 31]

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِى فِى الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايٰتِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا ته نه وينې چې په سمندر کي کښتۍ د الله په فضل سره چليږي، تر څو چې هغه تاسي ته خپلي ځيني نښاني در وښيي. په باوري توګه، په دې کي د هر هغه چا لپاره ډيري نښاني دي چي صبر او شکر کوونکی وي.****دريم ايات شريف:[سُوۡرَةُ الشّورىٰ : 32](وَمِنۡ ءَايٰتِهِ الۡجَوَارِ فِى الۡبَحۡرِ كَالۡأَعۡلٰمِ)د هغه له نښانو څخه دغه بېړۍ دي چي په سمندرونو کښې د غرونو په شان ښکاريږي*****څلورم ايات شريف:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 24]وَلَهُ الۡجَوَارِ الۡمُنشَـَٔاتُ فِى الۡبَحۡرِ كَالۡأَعۡلٰمِ)او دا بېړۍ د همغه دي، چي په سمندر کښي د دنګوغرونو په څېر لوړي پورته شويدي.***پنځم ايات شريف[سُوۡرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسۡتَوِى الۡبَحۡرَانِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُ وَهٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ وَمِنۡ كُلٍّ تَأۡكُلُونَ لَحۡمًا طَرِيًّا وَتَسۡتَخۡرِجُونَ حِلۡيَةً تَلۡبَسُونَهَا وَتَرَى الۡفُلۡكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُوا مِنۡ فَضۡلِهِ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ)او د دوا ړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختي ترخې مالګيني دي، چي نه شي څښل کېداى. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل تر ېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***دا دالله جل جلاله دمهربانۍ دنښو څخه يوه نښه ده. هروخت چي مو ديولاسي توکي څخه ګټه اخيستل چي د يوه ليري ځايه راوړل سوى وو لوړايات شريف دريادوئ.ښه نو دا دالله جل جلاله دمهربانۍ ،نعمتونو ،لطف اولويي نښه ده.[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 25]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کومي کومي لوربنې دروا غ کړئ؟!***والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د(البر)او(البحر)کلمو،وينو تکرار،تناسب دمځکې پرمخ دوچې اوسمندرونو ترمنځ نسبت:

دقرآنکريم دبيلابيلوعلمي اعجازو څخه يو رياضيکي اعجازدئ.په قرآنکريم کي 13ځلي د(الْبَر)وچه،وچي ويي،کلمه تکرارسوي ده؛همدارنګه د(البحر)سمندر،سمندرونو ويي,کلمه په يوازي ډول 33واري راغلي ده.موږته ددې خبرې پوهه سته چي پيغمبر(ص)تول سمندرونه نه وه ليدلي اودهغوی سره يې هومره اړيکه هم نه درلوده،که چيري هغه اياتونه چي دالبر او البحر کلمي په هغه کي راغلي دي ديوبل سره جمعه کړو:

يوعدد په لاس راځي چي هغه د46عدد دئ،که چيري اوس هغه کلمي چي په هغه کي البر شتون لري :13پرهغه ويونوچي په هغه کي البحر يادسوی وي :46وويشو دمځکې دسطحي دوچي نسبت،اندازه دسمندر ونوسره په لاس راځي دانسبت 71سلنه دئ چي دوچي په نسبت دسمندرونو اندازه راته ښيي ياني دمځکي دمخ اوبه دوچي په نسبت 71سلنه دي .

که چيري بيا 41عدد پر 13وويشو 29سلنه عدد په لاس راځي چي دوچي اندزه دمځکې دسمندرونو په نسبت راته ښيي.ياني دمځکي دمخ هغه اندزه چي سمندرونه پکښې شتون نه لري 29سلنه ده نسبت سمندرونو ته.

ښه نو آيا دا دپاک کلام داپه زړه پوري محاسبه انسان کړي ده؟

څنګه هغه اياتونه چي په هغه کي دمځکې وچه برخه ذکرسوي ياده سوي ده اوهغه ويونه چي په هغه کي سمندرونه يادسوي دي متناسيبي دي دنسبت سره دټولي مځکي دوچي اوسمندرونوسره .ښه نو دايوه دقيقه او حاکيمانه کوچنۍ نمونه ده دقرآنکريم داعجاز څخه چي دحسابي احکامو په نامه شهرت لري.همدرنګه په قرآنکريم کي دښهر ويي چي مانايي مياشت ده 12واري تکرارسوی دئ،آيادا کلمه اتفاقً راغلي ده؟هرڅومره چي علم پرمختګ وکړي اوعلمي تحقيقات نورهم پراخ سي هومره به دقرآنکريم علمي اعجازونه راښکاره کيږي،هغه چي مخکي نه وه پيژندل سوي.ښه نو:بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم يادوي.

خوشبخته هغه کس دئ چي قرآنکريم تلاوت کوي.بختورهغه وګړی دئ چي قرآنکريم نورو ته ورښيي ؛عمل ورباندي کوي اودحکمونوپه رڼا کي يې دخپل ژوند محال وېش جوړوي.

قرآنکريم شفاعت کوونکی اوخلاصوونکی دهغه وګړي دئ چي په هغه باندي عمل کوي؛حکمونه يې عملي کوي.ښه نو راسئ چي قرآنکريم ته رجوع وکړو چي داسلام آره سرچينه ده.الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ بنیٓ اسرآئیل/الإسرَاء : 9]إِنَّ هَٰذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا)حقيقت دا دی چي دغه قُرآن هغه لاره ښيي چي بيخي سمه سيخه ده. کوم کسان چي هغه ومني ښې چاري سرته ورسوي، هغو ته د ستر اجر زېری ورکوي،*قرآنکريم وګړي هغولاروته سيخ کوي چي سيده ترينې لارې دنيکبختی ددونيا او اخرت دي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 123] قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًاۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ)او ويې فرمايل: "تاسي دواړه (دلي، يعني انسان او شيطان يا ادم او هوا) له دې ځايه کوز شئ. تاسي به يو د بل دښمنان ياست. اوس که زما له لوري تاسي ته کوم هدايت ورسيږي، نو څوك چي د هغه هدايت پيروي وکړي، هغه به نه ګمراه شي او نه به په بد بختی کښي اخته شي.***بيا الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 38]قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًاۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ)موږ وويل: "تاسي ټول له دې ځايه کوز شئ، بيا چي تاسي ته زما له خوا کوم هدايت ورسيږي، نو څوك چي زما د هدايت پېروي وکړي؛ نو پر هغو به څه وېره او غم نه وي؛***دقرآنکريم اعجازونه بيخې ډېردي هغه چي يادونه ورڅخه وسول يؤکوچنۍ بيلګه دهغوڅخه وه! والله اعلم**

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمندرونوداوبوتريوالی دئ

يـوه دنبنونښـانوڅخه دالله جـل جلالـه دعظمـت،لويي دسـمندرونوداوبوتريوالی دئ. پوهـان وايي:دسمندر په هرليټراوبوکي 27ګرامه مالګه شتون لري اودکالـه پـه نـړۍ کـي 50ميليونـه ټنـه مالګـه دسـمندرونوڅخه دانسـانودخوا پـه مصـرف رسـيږي.دسـمندرونومالګه دټولوسمندرونوداوبو5/3برخه جوړوي اودسمندرداوبوپه هرکيلومترمکعب ساحه کي 34ټنـه مالګـه شـتون لري.کـه چيري دسـمندرونومالګه دسـمندرونوڅخه را وويستل سي اودمځکې دشـېږولويو وچـوپرمخ وپاشـل سـي دمځکـي پـرمخ بـه دمـالګي لـوړوالی 153متروتـه ورسيږي!چي داخوراډېره مالګـه ده! دلته چي کوم سوال زموږپام خپل ځانته را اړوي هغه دادئ چي دادومره ډېره مالګـه دسـمندرونوپه اوبوکي دکومـه سول؟يو دپوهانوڅخـه وايي:پـه سمندرونوکي 5ميليونـه مکعبـه مالګـه شتون لـري،دا دځانـه ليکل سوي خبري نـه دي بلکـي دادقيقي شمېرې دعلمي کتابونوڅخه را اخيستل سوي دي.ښه نو دا مالګه دکومه راغلي اوپه سمندرونوکي ويشل سوي ده؟په دې اړه بيل بيل آندونـه شـتون لري.يوه نظريـه داده چي :پـه سمندرکي دمالګي لويې تېږې شتون لري چي دا ډېرې دسمندر پـه اوبـوکي ويلـې کيږي.يوه بله نظريه بياداده چي دسمندرونودغه مالګه دسيندونو اوبو دځان سره راوړي ده،دغه نظريه په ښکاره ځکه ناسمه مالوميږي چي :دمځکې پرمخ داسي جهلونه،سمندرګي شتون لري چي دسيندونو اوبه په هغوئ کي تويږي ولې دهغوئ اوبـه دميليونونـو کـالو راپـه دې خوادراوسـه خوږې دي؟دسمندرونود اوبو دتريوالي علت دراوسه هم نـامعلوم دئ اوکومـه منونـکي نظريـه بيله دې مبارک ايات څخه شتون نه لري؛الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]

وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونـه يې سره يو ځـای کـړي دي. يو خوږ او خونـدور، بل تـريخ او تريـو. او د دواړو پـه منځ کښـي يـوه پـرده حائلـه ده، يو خنډ دی چي هغوی يې لـه ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

سره ددې چي دسيندونواوبه سمندرونوته داخلې سي او سره ددې چي دمالګينوډبروڅخـه هم تېري سي دسيندونودغه اوبـه هيڅکلـه نـه تـروې کيږي بلکـي خوږې بـه وي،الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.***

هوکه چيرې دسيندونواوبه سمندرنوته ننوځي اوسلګونوکيلومتره مساحت ووهي تروې به نه سي اوهمداسي خوږې به پاته سي ولي چي دسمندرونو ددوه ډوله ځانګړونولرونکواوبوترمنځ يوخنډ پرده ده چي هغوئ يې ديوبل سره دګډيدوڅخه ساتلي دي،

[سُوۡرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الۡبَحۡرَيۡنِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخًا وَحِجۡرًا مَّحۡجُورًا)

او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.دغه پرده نه پريږدي چي دخوږواوبوکبان تروو اوبوته اودترووواوبوکبان خوږواوبوته داخل سي،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 68]أَفَرَءَيۡتُمُ الۡمَآءَ الَّذِى تَشۡرَبُونَ)تاسي کله په غړېدلو سترګو کتلي دي، دغه اوبه چي تاسي يې څښئ؛

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 70]لَوۡ نَشَآءُ جَعَلۡنٰهُ أُجَاجًا فَلَوۡلَا تَشۡكُرُونَ)

که موږ وغواړو نو دا به سختي تروې کړو؛ نو ولي شکر نه باسئ؟

***

يعني کـه الله جل جلالـه غوښتلی دغـه اوبـه بـه يې هم دسمندرونوداوبوپه شان تـروې کړی وای،ښـه نـو ولـي ددې لـوی نعمـت ددرلږدلودخـاطره دخـدای جـل جلالـه شـکرکوونکي ونـه اوسو؟!الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 12]وَمَا يَسۡتَوِى الۡبَحۡرَانِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُ وَهٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأۡكُلُونَ لَحۡمًا طَرِيًّا وَتَسۡتَخۡرِجُونَ حِلۡيَةً تَلۡبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الۡفُلۡكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُوا مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ) او د دواړو سيندونو اوبـه يو شانته نـدي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختي ترخې مـالګيني دي، چـي نـه شـي څښـل کېـدای. خـو د دواړو څخـه تاسـي تـازه غوښـه پـه لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کې تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندي ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.***

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سمندرکي دتندې لکبله دډېرو وګړو دمړينې ډېرکيسې شتون لري؛ځينې وخت کښتۍ ډوبيږي اودکښتۍ ځيني سپاره ژغورل کيږي مګردتندې لکبله داوبوڅخه په ډک سمندرکي خپل ژوند دلاسه ورکوي.ښه نوالله جل جلاله څومره ښه فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 12]
وَمَا يَسۡتَوِى الۡبَحۡرَانِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهٗ وَهٰذَا مِلۡحٌ اُجَاجٌ‌ؕ وَمِنۡ كُلٍّ تَاۡكُلُوۡنَ لَحۡمًا طَرِيًّا وَّتَسۡتَخۡرِجُوۡنَ حِلۡيَةً تَلۡبَسُوۡنَهَا‌ۚ وَتَرَى الۡـفُلۡكَ فِيۡهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُوۡا مِنۡ فَضۡلِهٖ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُوۡنَ)
او د دواړو سيندونو اوبه يو شانته ندي: يو ډول يې خوږې او تنده ماتوونکي دي، ښې څښل کيږي؛ او بل ډول يې سختې ترخې مالګيني دي، چې نه شي څښل کېدای. خو د دواړو څخه تاسي تازه غوښه په لاس راوړئ، د اغوستلو لپاره د ګاڼې وسايل ترېنه راباسئ او په همدې اوبو کي تاسي ګورئ چي بېړۍ د هغو سينه څيروي وړاندې ځي، تر څو چي تاسي د الله فضل ولټوئ او د هغه شکر ايستونکي شئ.****************سربيره پرتريوالي داوبوبله دالله جل جلاله دعظمت لويه نښه خپله سمندرونه دي!که دمځکې پرمخ دغه لوی حوضونه نه وای چا دغه حوضونه جوړول،ځيني سمندرونه د10زرومترډېرژوروالی لري! چا دغه لوی حوضونه پيدا کړي دي،حوضونه،اوبه،تريوالی،کبان،صدفونه،اوپه کايناتوکي دالله جل جلاله دعظمت درشمېرډېرې نورې نښې نښانې شتون لري.[سُوۡرَةُ الذّٰرِيٰت : 20] وَفِى الۡاَرۡضِ اٰيٰتٌ لِّلۡمُوۡقِنِيۡنَ)په ځمکه کښې د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيرې نښانې دي؛
****

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوبوجريان

که چيري انسان سمندرته داخل سي:داوبوهغه ځاځکي چي انسان يې پرخپل بدن حس کوي ښايي دڅوکلونوسفر ورسته دغه ځای ته رارسيدلي وي.

ولې چي دسمندرونواوبه داستوا څخه دشمالي قطب اوجنوبي قطب لورته حرکت کوي اوځيني وخت داوبوداسفر در15زره کيلومتر وپوري فاصله وهي. کومې اوبه چي په سمندرکي موندل کيږي دنورو اوبو ځای نيوونکي اوبه دي چي اوږده لاره يې دشمال،جنوب،ختيځ اولويديځ لورته وهلې ده.

داوبودغه حرکتونه په سمندرونو،اقيانوسونو کي دپيچلو قوانينو پراساس سرته رسيږي، مګرهغه څه چي ديادولو وړدي هغه دادي چي داوبو ددغو حرکتونو علت داستوا په کرښه کي دلمر په مرسته داوبو دتودوخي لکبله دي.

داوبو داګرميدل داوبو سطحه،مخ شل سانتي متره پورته کوي دا لوړراپورته کيدل: دشمال سمت ته داوبو دخوځښت لامل کيږي،ښه نو اوبه په دواړو قطبونو کي سړيږي داوبو دغه يخيدل داوبو وزن ډېروي په همدې خاطر دسمند تل ته ځي او داستوا لورته حرکت کوي ترڅو دګرمو اوبو تشه ډکه کړي.څرګنده سول چي دوه حرکتونه رامنځته سول چي يو لوړلورته اوبل دسمندر دتل خواته دئ،موږ دي پايلې ته رسيږو چي الله جل جلاله دډېرنښو نښانو څخه يوه يې همدا دسمندرونو داوبو خوځښت دئ. که چيرې يوه بيړۍ همدغو اوبو ته داخله سي او خپل ماشينونه بندکړي بيړۍ به په ساعت کي د8کيلومترو په چټکۍ روانه وي.

دسمندر داوبو ددې حرکت پراخوالی لږ او ډېر 80کيلومتره او ژوروالی يې 450مترو ته رسيږي،همدارنګه داوبو ددې خوځښت حجم په هره دقيقه کي څلورميليونه ټنه وي.

دغه حرکتونه په هرو لسو ورځوکي 130زره ټنه ديخي ټوټې وړلې کوي.

دسمندرونو ددې حرکت ګټې څښي دي؟دا حرکتونه بې شمېره ګټې لري: داروپا ديخي سيمې هوا يې معتدله کړې ده... داوبو يوبل حرکت هم دسمندر دتل په 3زره مترۍ کي شتون لري ،که يو اوبتل خپل ماشينونه بندکړي:ددې حرکت په مرسته به ديوه ځای څخه بل ځای ته حرکت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله جل جلاله دعظمت يؤه بله نښه چي غواړو پري خبرې وکړو داده: دسړو اوبو يؤ حرکت دجنوبي امريکا دسواحلو لورته حرکت کوي ترڅو دپيرو اوشيلي هيوادونو ته ورسيږي،

داوبودغه جريان دسمندري نباتاتو ډېره اندازه دخپل ځان سره ليږدوي دغوسمندري نباتاتو کي يؤ زيات شمېر ساردين کبان دخپل ګيډې دمړولو په نيت راغونډ سوي وي او دنباتاتو دليږد سره همدغه کبان هم ليږدول کيږي،کله چي سواحلوته دغه نباتات داوبوسره انتقال سي کبان هم پکښي شتون لري چي دميليونونو هغه الوتونکو خواړه جوړوي چي ديادو سمندرونو په ساحلونو کي ژوندکوي.

دغه مرغان په همدې ساحلونو کي فاضله مواد پرځای پريږدي چي ديادو سيمو داوسيدونکو وکړو داقتصاد لپاره خورا اړين دي.
ولې چي ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه غوره سره لاسته راځي،د50مليونو مرغانو فاضله مواد راټوليږي او دنړۍ بيلا بيلو برخو ته استول کيږي. دجنوبي امريکا دساحلونو داوسيدونکو وګړو داقتصاد ډېره برخه ددې مرغانو پرفاضله موادو پوري تړلي ده چي دساردين کبانوڅخه خپله خواړه برابروي.

پوهان اټکل کوي چي دغه سمندري کارغان دکاله 3ميلونه ټنه ديادوکبانو څخه خوري.
دا کبان په هغو سمندري نباتاتو کي چي داوبو جريانونو دځان سره را وړې رانقل سوي دي.
که الله جل جلاله په خپل حکمت سره دا اراده وکړي چي داوبو ددې جريان مخ بل لور ته واړوي:ساردين کبان به دسمندري نباتاتوڅخه تغذيه نه سي اومړه به سي په همدې ډول به سمندري مرغانو ته خواړه ونه رسيږي او مړه به سي،وګړي به ددې مرغانو دفاضله موادوڅخه بې برخي سي او دسختو اقتصادي ستونزو سره به لاس او ګريوان سي؛داستونزې به دهغو وګړو د دردونکي لوږې لامل سي. آيا داخبره دانه ثابتوي چي الله جل جلاله ستر روزي رسوونکی دئ!
الله جل جلاله اوبه په حرکت راولي اوبه دځان سره دکبانو غذا انتقالوي،کبان دمرغانو خواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي اودمرغانو دفاضله موادو دپيسوڅخه انسانانوته خواړه په لاس ورځي داتول دسړو اوبو دحرکت برکت دئ چي دجنوبي امريکا دسواحلو لورته درومي. دادخليج ګرم خوځښت اوسوړخوځښت وو همدارنګه دادسمندر دسطحي اوتل حرکت وو.

دسمندرونو داوبوجريان يوه پيچلي او اوږده موضوعه ده چي يوې برخې باندي موږې خبرې وکړي!الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 3]إِنَّ فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ لَءَايٰتٍ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ) حقيقت دا دی چي په اسمانونو او ځمکه کښي بې شمېره نښاني د ايمان راوړونکو لپاره دي.

****

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20]وَفِى الۡأَرۡضِ ءَايٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ)په ځمکه کښي د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

****

هرکلـــــه چـــــي وغـــــواړو دالله جـــل جلالـــــه پـــــه لـــــويي کـــــي آندوکړو:آسمان،مځکه،سمندرونه،کبان،اوبه،هوا،مرغان،غرونه ،نباتات،حيونات اوانسانان زموږ په مخ کي دي موږ ته ترټولوښه همدغه زموږپه وړاندې مخلوقات دالله په قدرتوتوکي دژورآندکولو وخت درکوي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]سَنُرِيهِمۡ ءَايٰتِنَا فِى الۡءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمۡ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُ الۡحَقُّ ۗأَوَلَمۡ يَكۡفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ شَهِيدٌ)

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلي نښاني په افاقو (هيوادونو) کښي هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښي هم؛ تر دې پوري چي دوی ته دا خبره څرګنده شي چي دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چي ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نباتات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقرآنکريم دتلاوت اغيزه دنباتاتو پرلويوالي اوکيفيت باندي.

په يوه عربي هيواد کي يو څيرونکی ژوندکوي چي په خپلو علمي او عملي څيرونو په عربو اونړی کي پيژندل سوی دئ،هغه په ژنيتيک کي تخصص کړی؛ هغه دپوهنتون استاد او دډېرې پوهي خاوند دئ چي په خپلو پراخو علمي څيرونو سره شهرت لري.

دي پوه يو دا سي تجربه سرته ورسول چي کيدای سي تاسو پري باور ونه کړئ،مګر دا ربښتيا دي او په قرآنکريم کي دغه سکالو(موضوع) يادسوی دئ.الله جل جلاله فرمايي:
[سُوْرَةُ بنیَ اسرآئیل/الإسراء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۗ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا
د هغه پاکي خو اوه اسمانونه او ځمکه او هغه ټول شيان بيانوي چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، هيڅ شی داسي نه شته چي د هغه له ستايني سره د هغه پاکي نه بيانوي؛ خو تاسي د هغو په پاکي بيانولو نه پوهېږئ. حقيقت دا دی چي هغه ډېر زغمونکی او ښښونکی دی.
[سُوْرَةُ النُّور : 41] أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ ۖ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ)
ايا ته نه وينې! هغه ټول مغلوقات چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، او هغه الوتونکي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاکی سره ستايي؛ هر يو د خپل لمانځه او ثنا ستايني کړنلاره پيژني. او دوی ټول چي څه کوي، الله پری پوهيږي.[سُوْرَةُ الحَشر : 24]هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ۚ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ)الله هغه ذات دی چي د هستوني پلان جوړوونکی او د هغه نافذوونکی او د هغه سره سم صورت جوړوونکی دی. د هغه ډېر غوره نومونه دی. هر څه چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، د هغه په پاکی سره ستاينه کوي او هغه برلاسی او د حکمت څښتن دی.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 6]وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ)او ستوری او ونه دواړه (ټول) سجده کوونکي دي؛**************دغه څيرونکی وايي:نباتات هم دنورو مخلوقاتو په شان احساس کوي،اوري او پردوئ باندي اغيزه کوونکو کړنو ته په مثبت يا منفي ډول ځواب ورکوي،دا دياد څيرونکي دڅيرني لنديز وو،په تفصلي ډول بايدووايوو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه څیرونکي په 1997میلادي کال کي دخپل پوهنځي په بڼ کي څیرنه پیل کړل:هغه څلور پلاستیکي کوټې په یؤه اندازه جوړي کړې،هغه یې په یؤه اندازه دخاور څخه ډکي کړې،په هغوئ کي یې په یؤه اندازه غنم وکرل ،ټولوته یې په یؤه اندازه مالومه سره(امبار)ورکوئ او ټولو ته یې په یؤه اندازه او وخت اوبه ورکولې.

ورسته در یادو کارونو یې د خپل یؤ محصل څخه وغوښتل چي په اونی کي دوه ځله سورة یاسین،فاتحه،اخلاص او ایات کرسي دکرل سو غنمو په لومړۍ کوټه کي تلاوت کړي.
دبل زده کوونکي څخه یې وغوښتل چي ځیني نباتات دې راوړې او دکرل سوو غنمو په دویمه کوټه کي دې یې پړي پړي کړې او په هغه کوټه کي دې بې رحمانه اوسختي خبرې ورته کوي او داکړنه دې هم په اونۍ کي دوه ځله تکراروي.
دیؤه بل زده کوونکي څخه یې وغوښتل چي په دریمه کوټه کي دې ددویمي کوټې دریمه اندازه بې رحمانه او سختي خبرې کوي او په غچي سره دې دهغوئ دپري کولو اراده کوي.

لنډه داچي په لومړۍ کوټه کي کرل سوو غنمو ته قرآنکریم تلاوت کیږي په دویمه کوټه کي نور نباتات دغنموپه مخ کي غوځیدل په دریمي کوټې کي غنمو ته ازار ورکول کیدئ او دڅلورمي کوټې غنم پرخپل حال پریښودل سول چي په طبیعي ډول غټ سي.

ددې څیرنې پایله چي هغه په یؤه علمي غونډه کي څرګنده کړل داسي وه:
دهغې کوټې غنم چي په هغې کي قرآنکریم تلاوت کیدئ دنورو کوټو دغنمو څخه یې 44سلنه ښه وده کړي وه او دهغوئ دانې دنورو کوټو څخه 144سلنه ډېرې وې.
ددویمې او دریمي کوټې غنم چي ازار او تکلیف ورکول کیدئ دهغوئ لویوالی دلومړۍ کوټې په نسبت 35سلنه کوچنی وو،او حاصل یې هم 88سلنه ورڅخه کم وو.
دغه حکم عملي تفسیر دبرکت دئ.
ښه نو هر کله چي یؤ مؤمن مسلمان کښت کوي قرآنکریم دزړه دتله تلاوت کوي او الله جل جلاله یادوې:دغه کړنه یې دکښت دبرکت او ډېرښت لامل کیږي،همداسي په نورو کړونو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 261] مَّثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّائَةُ حَبَّةٍ ۗ وَاللَّهُ يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُ ۗ وَاللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ

کوم خلك چي خپل مالونه د الله په لار کښې لګوي، د هغو د لګښت مثال داسي دی، لکه چي يوه دانه وکرله شي او له هغې څخه اوه وږي زرغونه شي او په هر وږي کښې سل دانې وي. په همدې ډول کله چي د چا عمل ته د الله خوښه شي، زياتوالی په کښې راولي. الله (ج) هم پراخوونکی او هم د علم څښتن دی.

***

ښايي موږ په دې خبره تعجب وکړو چي نباتات قرآنکريم اوري او هغه ته ځواب ورکوي ولې تعجب وکړو الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الحَشر : 24]هُوَ اللَّهُ الْخَٰلِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ الْأَسْمَآءُ الْحُسْنَىٰ ۚ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِى السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ)

الله هغه ذات دی چي د هستوني پلان جوړوونکی او د هغه نافذوونکی او د هغه سره سم صورت جوړوونکی دی. د هغه ډېر غوره نومونه دی. هر څه چي په اسمانونو او ځمکه کښې دي، د هغه په پاکی سره ستاينه کوي او هغه برلاسی او د حکمت څښتن دی.

****

دغرونو او نباتاتو ترمنځ کوم يو يې ژوند ته نژدې دئ؟ قرآنکريم پر پيغمبر صلی الله عليه وسلم باندې نازل سوی دئ ترڅو زموږ دژوند تګلاره سي مګر انسان چي قرآنکريم دهغه دنيکبختی لپاره پر رسول الله نازل سوی دئ دهغه څخه په غفلت کي دئ په داسي حال کي چي نباتات هغه ته ځواب ورکوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ بنیٓ اسرآئیل/الإسرَاء : 44] تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَٰوَٰتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ وَإِن مِّن شَىْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۗ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا)د هغه پاکي خو اوه اسمانونه او ځمکه او هغه ټول شيان بيانوي چي په اسمانونو او ځمکه کښې دي، هيڅ شی داسي نه شته چي د هغه له ستايني سره د هغه پاکي نه بيانوي؛ خو تاسي د هغو په پاکي بيانولو نه پوهېږئ. حقيقت دا دی چي هغه ډېر زغمونکی او ښښونکی دی.

****

الله جل جلاله بيا فرمايي:[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 6] وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ)او ستوری او ونه دواړه (ټول) سجده کوونکي دي؛[سُوۡرَةُ الرَّحمٰن : 13]فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو (اې پېرياڼو او انسانانو)، تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه دروا غ وګڼئ؟!

****

ښه نو کله چي دنباتاتو کرڼلاره دقرآنکريم سره په دې ډول وي، آيا داد عقل مندۍ کړنه ده چي انسان هغه مخلوق چي دمخلوقاتو غوره دئ او دقرآنکريم آره مخاطب دي چي سيده اودبرياليتوب لارې ته يې را بولي دقرآنکريم څخه غافله وي او مسلمانان دې ددې ايات شريف مصداق سي چي فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقَان : 30]وَقَالَ الرَّسُولُ يٰرَبِّ إِنَّ قَوْمِى اتَّخَذُوا هٰذَا الْقُرْءَانَ مَهْجُورًا)او پېغمبر به ووايي: "اې زما ربه! زما قوم دغه قُرآن پرېښی ؤ."

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددوسمندرونوپه منځ کې ديوال،خنډ چې په بشپړډول دهغوئ ديؤبل څخه جلاکوونکی دئ.

په قرآنکريم کي دوه سپيڅلي اياتونه په دي اړه شتون لري:لومړی يې په سورت رحمن اودويم يې په سورت فرقان کي دئ. په لومړي ايات کي خدای جل جلاله فرمايي:سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ) دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛ [سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 20]بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : 21]فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

پوهان ددي خنډ،ديوال په اړه په تعجب کي لويدلي چي چيري شتون لري:آيا داخنډونه دسره سمندر او دهند دآقيانوس په منځ کي دي يا دتور او مديترانه سمندر په منځ کي؛او که يا دجبل الطارق،او مديترنه،اطلس اقيانوس په منځ کي دا جلاکوونکي ديوالونه،خنډونه چيري دي؟

[سُوْرَةُ الرَّحمٰن : ٢١*19]مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ)دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.(فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

يؤشی چي ډېر جالب دئ هغه دادئ چي دهرسمندرخانته يؤ ډول ترېوالي،غلظت،رنګه اومعلومه دتودوخې درجه لري او ددې سره چي سمندرونه ديؤبل سره موښتي دي دهغوئ په ځانګړونو کي توپير نه راځي. که يؤڅوک په الوتکه کي دجبل الطارق پرتنګي يا پرباب المندب اويا دبسفر پرسر الوتنه وکړي:وبه ويني چي يؤسمندر دبل سمندر سره توپير لري.
دسمندر پوهانو دا موندلي ده که دسره سمندر داوبو زرات په باب المندب کي دغه ديوال ته ورسيږي بيرته به دسره سمندر لورته حرکت وکړي. بنه نو دهمند دسمندر اوبه به سره سمندر ته نه ننوزي او دسره سمندر اوبه به په همدي ډول دهمند دسمندر داوبوسره نه ګډيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20](بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٌ لَّا يَبۡغِيَان)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.

****

هريو ددوئ څخه په مالومه اندازه غلظت،تودوخه اوتريوالی لري چي ډېرښت او کمښت نه پکښي راځي.دمديترانه سمندر دتور سمندر او اطلس سمندر سره هم دغه رکم دئ.[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 19](مَرَجَ الۡبَحۡرَيۡنِ يَلۡتَقِيَانِ)دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځای شي؛ [سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20]بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٌ لَّا يَبۡغِيَانِ)بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 21]فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)نو (ای پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

*****

دغه خنډ داسي خنډ نه دئ لکه يو ديوال بلکي دايو نرم شی دئ چي په اوبوکي ګډ دئ دويم ايات چي په قرآنکريم په دې اړه راغلی هغه دادئ،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرۡقَان : 53](وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الۡبَحۡرَيۡنِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخًا وَحِجۡرًا مَّحۡجُورًا) او دا هماغه ذات دی چي دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چي هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

****

ښه نو دخوږو او تروو اوبو په منځ کي يو منعه کوونکی شتون لري،دبيلګي په ډول:دام ريکا ديوه سيند څخه په يوه ثانيه کي 300زره متره مکعبه خوږې اوبه اطلس سمندر ته بهيږي او 80 کيلومتره په سمندر کي مخته ځي، دا خوږې اوبه دتروو اوبو په منځ کي لاره وهي مګر ديوبل سره نه ګډيږي ولي چي:[سُوۡرَةُ الرَّحۡمٰن : 20]بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٌ لَّا يَبۡغِيَانِ)
بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوی ترېنه تېری نکوي.

****

همدارنګه ډېر دخوږو اوبو کبان تروو اوبو ته نه داخليږي او په همدې ډول دتروو اوبو کبان خوږو اوبو ته نه ننوزي ولې چي همدا خنډ ددوئ د داخليدو مخه نيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقان : 53] وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الۡبَحۡرَيۡنِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخًا وَحِجۡرًا مَّحۡجُورًا)

او دا هماغه ذات دى چي دوه سمندرونه يې سره يو ځاى کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښي يوه پرده حائله ده، يو خنډ دى چي هغوى يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

*****

دا دالله جل جلاله دلويو نښو څخه يؤه نښه ده چي دسمندرونو اوبه ديؤبل سره نه ګډيږي.

آيا يؤڅوک کواى سي چي په يؤه لوښي کي خوږې او تروي اوبه توئ کړې بيله دې چي سره ګډې سي ،آيا ورسته درګډولو به يي ديؤبل څخه بيلي کړې او آيا کولی سي دهمدغه لوښي څخه يؤازي خوږې اوبه وڅښي.[سُوۡرَةُ الـرَّحمٰن :٢١ * 19] مَرَجَ الۡبَحۡرَيۡنِ يَلۡتَقِيَانِ) دوه سمندرونه يې خوشي کړل چي سره يو ځاى شي؛ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٌ لَّا يَبۡغِيَانِ) بيا هم د هغو تر منځ يوه پرده حائله ده چي هغوى ترېنه تېرى نکوي. فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) نو (اې پيريانو او انسانانو) تاسي به د خپل رب کوم کوم نعمتونه درواغ وګڼئ؟!

****

کله چي پوهان خپل ددې کشف څخه ډېر خوشحاله وه وي موندل چي په قرآنکريم کي دې خبرې ته اشاره سوې ده ،په تعجب کي سول. هغوئ دا هم کشف کړل چي ددوو سمندرونو په منځ کي دخوږو اوتروو اوبو ترمنځ دوه منعه کوونکي شتون لري:يؤ خنډ ددې خنډونو څخه ددوسمندرونو اوبه ديؤبل سره دګډيدلو څخه ساتي مګردويم خنډ داسي دئ چي ديؤه سمندر کبان نه پريږدي چي بل سمندر ته ننوزي او دا ددې لامل کيږي چي هرسمندر خپل دتريوالي دغلظت ميزان او خپلې خاصې ځانګړنې وساتي او هغه دبل سمندر سره دګاونډيتوب په سبب دلاسه ورنه کړې.

دغه دويم خنډ ددوو سمندرونو ترمنځ ثابت نه دئ او دبادونو او نورو خوځښتونو په سبب ديؤځاى څخه بل ځاى ته حرکت کوي. قرآنکريم دغه دويم کشف ته هم اشاره کړي ده،قرآنکريم لومړي منعه کوونکي ته برزخ او دويم منعه کوونکي ته حِجر نوم ياد کړى دئ.والله اعلم،الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الفُرقان : 53]وَهُوَ الَّذِى مَرَجَ الۡبَحۡرَيۡنِ هٰذَا عَذۡبٌ فُرَاتٌ وَهٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخًا وَحِجۡرًا مَّحۡجُورًا)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دا هماغه ذات دی چې دوه سمندرونه يې سره يو ځای کړي دي. يو خوږ او خوندور، بل تريخ او تريو. او د دواړو په منځ کښې يوه پرده حائله ده، يو خنډ دی چې هغوی يې له ګډېدلو څخه ساتلي، منع کړي دي.

****

دسمندرونو ددې دوو خنډونو په اړه ځېړنې رواني دي.

ښه نو هرڅه چې الله جل جلاله پيداکړي دي دېرهيرانوونکي دي او په هغوئ کې سترپټدونه،نصحتونه اوپريکړنده دلايل شتون لري. والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو جذبيدنه دلمر لورته

نباتات دلمر لورته جذبيږي که چيرنباتات په يوداسي کوټه کي چي کړکۍ ولري کښيږدو :دنبات ځانګې او ښاخونه به دهغه کلکين لورته مايل سي ځکه دلمروړانګې دهغه څخه کوټې ته دننه کيږي. هيرانوونکي به دا وي چي دنبات پاڼې به داسي ترتيب سي چي ټولو ته رڼا دلمروړانګې ورسيږي.

ډېر داسي لږ پيښيږي چي پاڼې دي سره وپيچل سي خو بيا به هم پاڼې دلمر لورته ځای ونيسي؛په نباتاتو کي دا ځانګړنه ريښتنې ده.[سُوۡرَةُ النَّمل : 63] (أَءِلَـٰهٌ مَّعَ اللَّهِ) ايا له الله سره کوم بل خدای هم (د دغه کار کوونکی) شته؟ -

****

يوه پوه نبات راوړی اوهغه يې په کومه لوله کي سرچپه کښيښوئ ورسته درڅه مودې يې وليدل چي ريښې يې لاندي لورته او پاڼې يې لوړلورته تللې دي،ياني ريښې دلندبل اوپاڼې دلمر او هوا لورته کشيږي.چا نبات داسي پيداکړی؟ چا نبات داسي پيداکړی چي يوه برخه يې دلمر او بله برخه يې دمځکي لورته رکشيږي؟

[سُوۡرَةُ النَّمل : 63](أَءِلَـٰهٌ مَّعَ اللَّهِ) ايا له الله سره کوم بل خدای هم (د دغه کار کوونکی) شته؟

*****

يوبل ديادولو وړتکی دادئ چي دځينو نباتاتو ريښې داوبو دموندلو لپاره در30مترو پوري رسيږي که چيرې اوبه دخاورې په يوه لوري کي وي ريښه هم هغه لوري ته کشيږي که څه هم اوبه دمځکې په ډېره لاندي برخه کي وي.

ساقه چي تل لوړ لورته وده کوي که چير دلمررڼا دبل لورڅخه وځليږي ساقه به هم هغه لورته وده وکړي.دلته انسان ته سوال پيداکيږي چي آيا ماده عقل لري؟

دريښو کشيدل داوبو لورته دپاڼو اوساقو وده دهسک لورته دالله جل جلاله دلويي دښو نښانو څخه دي. يوبله پيښه چي ډېره هيرانوونکي ده هغه داده :ښه نو کله چي نبات تږی سي منطقي خوداوه چي لومړی يې باېد دريښو اوبه مصرف کړی کارولي وای،مګر داسي نه ده لومړی دپاڼو اوبه مصرفيږي بياد ځانګو بيا دتنې او ورسته دريښې اوبه مصرفيږي.

کله چي نبات ته اوبه ونه رسيږي ورستی اوبه چي نبات يې کاروي هغه دريښې اوبه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که يؤ دهقان دنبات اوبول هيروي او باران هم نـه وي نبات هغه اوبـه لـومړی مصرفوي چي دهغوئ پـه کـارول ورتـه چنداني زيـان نـه رسيږي،ورستی اوبـه چي نبات يې کـاروي هغه د ريښو اوبه دي که چيرې نبات لومړی دريښو اوبه مصرفوالی په هغه لومړيو کي به نبات وچ او لمنځه به تللای. ښه نو په دې کي څه حکمت دئ الله جل جلاله فرمايي:

[سُوْرَةُ يُونس : 101](قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَٰوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِي الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُـونَ) دوی تـه ووايـه: "پـه اسمانونو او ځمکـه کښـي چـي څـه دي، هغـه پـه غږېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي لـه سره ايمـان راوړل نـه غواړي، د هغو لپـاره نښـانې او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.

****

بيله شکه هرڅه چي دمځکي پرمخ شتون لري دالله جل جلالـه پرلويوالي،حکمت،علم،رحمت، اوفضل دلالت کوي.والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنبات دنده داوبو ساتل دي

دځينو نباتاتو دنده په هغو دښتو او وچو سيمو کي چي اوبه شتون نه لري داوبه ذخيره کول،ساتل دي.

هرمسافر په يؤه وچه بي اوبو دښته کي درهرڅه لومړی اوبو ته اړتيا لري:په همدي خاطر دځينو بي اوبو سيمو ونې په خپله تنه کي در 3زره ليترو اوبو پوري ساتي. انسانان او حيونات کولی سي خپله تنده او داوبو اړتيا ددې ونو دښاخونو او څانګو په پري کول چي رنې اوپاکي اوبه به پکښي ساتل سوي وي پوره کړي. ښه نو داونې الله جل جلاله په وچو او بي اوبو دښتو کي دانسانانو دتندې دليري کولو لپاره پيداکړي دي.

داونې په خپلو تنو کي داوبو دذخيره کولو ساتلو لپاره داوبو دساتلو نسجونه لري او هغوئ کي دانسان داړتيا اوګټې اخيستو وړاوبه ساتي.دغه نسجونه چي دسپنج په ډول دي دونو په ښاخونو اوڅانګو په منځ کي ځای لري. ددې ونو داوبو دساتلو اندازه په وچو موسمونو کي درزره ليټرو ته رسيږي دا ونې دالله جل جلاله دلوري دانسانانو دګټې اخيستنې لپاره پيداسوي دي. ښه نو هغه وخت دانسانانو تباهي اوبربادي پيل سول چي انسانانو دځنګلونو دونو په پري کولو داوبو په ککړولو،چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو په ازادولو پيل وکړ او دا چاره ددې لامل سول اوسي به چي ډول ډول ناروغی او طبعي پيښنې رامنځته سولي اوپه راتلونکي وخت کي به لاډېرې سي.

دچاپيريال ساتلو سکالو ډېراړين سکالو دئ،الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ البَقَرَة : 205]
وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ)او کله چي هغه ته قدرت په لاس ورځي (يا کله چي بېرته وګرځي)، نو په ځمکه کښي د هغه ټولي هلي ځلي ددې لپاره وي چي فساد خپور کړي، کښتونه لوټ کړي او انساني ځوځات له منځه يوسي. په داسي حال کښي چي الله (هغه ذات چي هغه به شاهد نيوه) هيڅکله فساد نه خوښوي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزرغونې(شنې)پاڼې کارخونه

بيله شکه موږ ټولو په پسرلي کي دطبعت ښکلا ليدلي ده،داسي چي واښـه راشنه کيږي ونـې پاڼې،څانګي غوټۍ او ګلونـه کـوي ټولې مځکې زرغونې جامې اغوستي وي اوټول نباتـات راټوکيدلي وي. آيا دالله جل جلاله دلويي نښو تـه مو ددې ښکلا پـه ليدو ژورآنـد کړی دئ،آيا دې لاندې آيات کي چي ددې طبعي ښکلا ټوکيدلو ته پکښې اشاره سوي پام مو کړی: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 99](وَهُوَ الَّذِىَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ۗ انظُرُوٓا إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا موږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه ښېرازه کښتونه او ونې پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندي باندي سپړې دانې راويستلي، او د کجورو(خُرما) له څانګو څخه مو د مېوو وږي شنګلي پيدا کړل چي له دېر بار نيولو څخه ښکته ځانګي؛ او دانګورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چي د هغو مېوې يو بل ته څېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونې چي کله مېوه نيسي، نو په هغو کښې د مېوې راوړلو او بيا يې د پخېدو ځرنګوالي ته لږ ځير شئ. په دې شيانو کښې د هغو کسانو لپاره نښانې دي، چي ايمان راوړي.

****

دبټو او وښو راټوکيدل دبوټو بدليدل په ونو دمځکي زرغونه جامه اوغستل دا ټول دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه دي الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ عَبَسَ : 24-32]فَلْيَنظُرِ الْإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ) بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري. أَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا) موږ ښې اوبه راتوی کړي دي؛ (ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا) بيا ځمکه مو په عجيبه شان شلولې (څيرلې) ده؛

فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا) بيا په هغې کي مو غلې، دانې را زرغونې کړي دي، وَعِنَبًا وَقَضْبًا)او انګور او سابه، وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا) او ښوون (زيتون)، او کجوري (خُرما)،(وَحَدَآئِقَ غُلْبًا) او ګڼ باغونه،(وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا) او ډول ډول مېوې او شينلي (واښه)؛(مَّتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ) د ژوند د وسايلو په توګه، ستاسي او ستاسي د څارويو لپاره.

****

څوک چي دطبيعت ښکلاويني په همدې ښکلا کي ګرځي اوکتنه يې کوي دطبيعت دا ښکلا يې مغزو ته خوښې وربخښي مګر دالله جل جلاله شکر نه ادا کوي او دا ښکلا ګاني دالله جل جلاله دعظمت نښې نه بولې دا سي يؤ انسان دئ چي دقرآنکريم څخه غافله دئ دغه مبارک ايات دانسان پام خپل ځان ته اړوي: [سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛**** ********کيداى سي يؤڅوک وپوښتي ونې چي وچې سي اور اخلي الله جل جلاله دلته ولې داسي فرمايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهانو مالومـه کړي کـه کلورفيـل دزرغون والـي حجره(ژونکي)لمرتـه مخـامخ سـي پـه هـره دقيقـه کـي 20عضـوي ترکيبونـه جوړوي،نبـات داوبـو اوځينـي معدني مـوادو پـه مرستـه ځـان تغذيه کوي، نبات چي ډېر ګـاز دهوا څخـه اخلـي هغه دکاربن ډای اوکسيډ ګـازدئ(Co2)چـي دنبات په جوړښت کي ونډه لري،دنبات جوړښت،دهغه بدنه دانسـان دليد خـلاف دخـاورو څخـه نه ده بلکي ديؤې لويي چټکې فابريکي څخه ده چي الله جل جلاله دزرغوني پاڼې پـه منځ کـي جوړه کړي ده.که چيري دنبات پاڼې نه واى:نبات به شتون نـه درلودی.

کـه چيري نبـات پـه تـاريکی کي يـا دلمر دوړانګو څخـه نبات ليري کړو وده نـه کـوي . دغـه هسکي لوي درختې او دهغوئ پنډې تنې چي څو ټنه وزن لري دهغې فـابريکي توليد دي چـي په کوچنيو زرغونو پاڼو کي شتون لري. ښه نو ولې الله جل جلاله دلته فرمـايي: سُوۡرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ)

هماغه ذات چـي ستاسـي لپـاره يې لـه شنې سمسوري ونـي څخـه اور پيدا کړ او تـاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

********* ****

دلته دې ته اشاره سوي ده که چيري الله جل جلاله په نبات،ونـه کي دغه بې شمېره کارخونې نه واى پيداکړي ونو به هيڅ دباندنی شتون نه درلودای. ښه نو کله چي انسان دطبيعت ښـکلا وينې بايد دالله جل جلاله په اياتونو کي ژور آند وکړي او ورڅخه غافله نـه سي الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ يُوسُف : 105](وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ) په اسمانونو او ځمکه کښې ځومره نښانې دي چي پر هغو دوی تېرېږي او يوه ذره پاملرنه ورته نه کوي.*****بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ عَبَسَ : 24](فَلْيَنظُرِ الْإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ)بيا دي انسان خپلو خوړو ته وګوري.

****

انسان په ژمي کي ونې دوچولرګيو په ښه وينې مګر په پسرلي کي دغه ونې ځوانيږي،غوټۍ کوي ګولونه کوي اوپاڼې کوي دا ټوله کارونه څوک کوي؟

هرکلـه چي موږ پـه دښت کـي يؤازي رازرغون سوی نبـات وليدئ ورڅخـه وپوښتئ:چا تـه را وټکولي او زرغون يې کړي،چا تاته دراشين کيدلو توانايي درکړه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيله شکه الله جل جلاله دهرشی پيداکوونکی دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الأنعَام : 99]
وَهُوَ الَّذِیٓ أَنزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَیۡءٍ فَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهُ خَضِرًا نُّخۡرِجُ مِنۡهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخۡلِ مِن طَلۡعِهَا قِنۡوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنۡ أَعۡنَابٍ وَالزَّيۡتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشۡتَبِهًا وَغَيۡرَ مُتَشَٰبِهٍۗ انظُرُوٓا إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثۡمَرَ وَيَنۡعِهِۦٓۚ إِنَّ فِی ذَٰلِكُمۡ لَءَايَٰتٍ لِّقَوۡمٍ يُؤۡمِنُونَ)او هماغه ذات دی چي له اسمانه يې اوبه ورولي، بيا مونږ د هغو په وسيله هر راز نباتات راوټوکول، بيا مو ورڅخه شنه ښۍرازه کښتونه او ونـي پيدا کړل، بيا مو ورڅخه لاندي باندي سپړې دانـي راويستلي، او د کجورو(خُرما) له ځانګو څخه مو د مېوو وږي شنګلي پيدا کړل چي لـه ډېر بار نيولو څخه ښکته زانګي؛ او دانګورو، ښونو (زيتنو) او انارو باغونه مو جوړ کړل، چي د هغو مېوې يو بل ته ځېرمه ورته هم دي، او بيا د هري يوې خصوصيات بېلا بېل هم دي. دا ونـي چي کلـه مېوه نيسي، نـو پـه هغو کښي د مېوې راوړلـو او بيا يې د پخېدو ځرنګوالي تـه لږ ځير شئ. پـه دې شيانو کښـي د هغو کسانو لپاره نښاني دي، چي ايمان راوړي.**************************

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو تخمونه اودهغوئ ډولونه

خدای جل جلاله دنباتاتو دژوند بنسټ پر تخمونو جوړ کړی دئ. دنباتو ډېرښت،تکثر پرتخمونو تړلی دئ. تخمونه يؤه لويه نړی لري،که موږ دهغو دځانګړنو او نورو اړوند سکلوګانو څخه خبرسو په هيرت کي به ولوېږو .

دتخمونو اندازې ډېر توپيرونه سره لري :دهندي جوز تخم دومره کوچنی دئ چي په هرګرام کي يې 70000داني شتون لري،دغه تخم دګرد په ډول دئ. هغه ځانګړنه چي دټولو تخمونو ترمنځ ګډه ده هغه ژوند دئ،که غواړئ په دې اړه په ډېرڅه وپوهيږئ:دلوبيا يا چڼو داني پر لندومالوچو کښېږدئ وبه ګورئ چي هغه څنګه وده او لويوالی کوي او په ريښو اوڅانګو بدليږي،همدغه دلوبيا دانه درهغو دنبات دغذا لپاره بس ده ترڅو نبات دمځکي څخه ځان تغذيه کوي.

ځيني تخمونه وزرونه لري!هو وزرونه لري،هوا ته پورته کيږي او سلګونه کيلومتره لار وهې ترڅو ديؤه هيواد بل يا ديؤې سيمې څخه بلې سيمې ته ورسيږي او په طبيعي ډول په لنده مځکه کي راشنه سي.

ښه نو دغه تخمونه ځکه وزرونه لري چي ديؤې سيمې څخه پروازوکړي اوبله سيمه زرغونه کړې. ځيني تخمونه پشمونه لري ترڅو نيژدي سيمو ته پري وليږدول سي لکه ځيني ګلونه.ځيني نور تخمونه کروړ،سخت پوستکی لري ترڅو اوبه ورڅخه تيري نه سي او دسيلابونو اوسيندونو په مرسته ديؤې سيمې څخه بلې سيمې ته ليږدول کيږي.

ځيني نور تخمونه بيا اغزي لري ترڅو دحيوانتو پر بدن وموښلي او دهغوئ سره بلې سيمې ته وليږدول سي. ځيني نور تخمونه سرښناکه ماده لري دمرغانو پر پښو مښلي او ديوې سيمې څخه بلې ته ليږدول کيږي.

ځيني نور تخمونه بيا سخت،کروړ پوښونه لري او دطبيعي پيښو په مرسته يې پوښونه ماتيږي او راشنه کيږي. دځينو نباتاتو ريښې په مځکې در 17مترو ننوزي او دځينو نباتاتوريښې په مځکه کي در30مترو رسيږي ترڅولندبل يا اوبوته ورسيږي او ځان موږ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سُوۡرَةُ لقمَان : 11](هٰذَا خَلۡقُ اللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِۦ ۚ بَلِ الظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ

) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟

- اصلي خبره دا ده چې دغه ظالمان په ښکاره ګمراهۍ کښې غور ځېدلي دي.

****

ښه نو ځيني تخمونه وزرونه لري؛ځيني پشمونه ځيني اغزي ځيني کروړ پوستونه ځيني سخت پوښونه ځيني سرښناکه ماده لري ترڅو دمرغانو پر پښو ومښلي او ديؤې سيمې څخه بلې ته وليږدول سي. داټول دالله جل جلاله دعظمت ،لويي او حکمت ښکارندوي دي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنباتاتو زغونوالی

ويل کيږي چي دانسان په لاس جوړه سوي يوفابريکه هم دومره پرمختللې نه ده لکه هغه فابريکه چي دشنې پاڼې په دننه کي شتون لري!

دپاڼې په حجرو(ژونکو)کي يوه ماده شتون لري چي هغه ته کلورفيل،شنه ماده وايي،هرکله چي دغه ماده دلمروړانګو ته مخامخ سي دهغې ماليکولونه دتودوخې پياوړو واحدونو ته اوړي اوهغه اوبه چي دپاڼې په دننه کي شتون لري تجزيه کوي او هايدروجن H او اوکسيجن Oورڅخه لاسته راوړي. ښه نو که موږ غواړو په خپلو هغو وسايلو چي دراوسه يي په لاس کي لرو اوبه تجزيه کړو او اوکسيجن او هايدروجن ورڅخه په لاس راوړ موږ 2500cدرجې تودوخې ته اړتيا پيداکوو.

انسانان،نباتات،او حيوانات په پرلپسي ډول اوکسيجن ته اړتيا لري اوتنفس کوي يې،څنګه په هوا کي دنورو غازونو سره داوکسيجن نسبت ثابت پاتي کيږي؟

ددې لپاره چي په هوا کي دغازونو اندازه ثابته پاته سي:دمځکې پرمخ نباتات 100بيليونه ټنه دکاربن ډای اوکسيډ ګاز او25بيليونه ټنه هايدروجن په غذايي موادو او 100بيليونه ټنه اوکسيجن بدلوي همدارنګه دهغې انرژئ مجموعه چي نباتات يي دفتوسنتز په عمليه کي کاروي دانسانانو ديوه کال دمصرف سوي انرژئ لس برابره ده. ديوې منځنۍ ونې پاڼې په هرساعت کي يو کيلو ګرام غذايي مواد توليدوي،دغه غذايي مواد په شپه کي په خوږه بدليږي ترڅو ونه دهغې څخه ګټه واخلي او يا هم په ونه کي دنشايسته په ښه ذخيره کيږي .

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ يٰسٓ : 80](الَّذِی جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ) هماغه ذات چي ستاسي لپاره يې له شنې سمسوري ونې څخه اور پيدا کړ او تاسي د دې څخه خپل نغري بلوئ؛

****

د(الْأَخْضَرِ)کلمه وه زرغونوالي ته اشاره کوي ولې چي په پاڼه کي يو ډېره پياوړې فا بريکه شتون لري چي ډېر ارزښتمن کارسرته رسوي چي انسان دهغه دسرته رسول تونايي نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تخمونه او دهغوئ دخوا دسختو شرايطو زغمل

دخدای دعظمت دنښو نښانو څخه يؤه يې داده چي پر داسي يؤمځکه چي پرهغې په کلونو باران نه وي سوی هغې ته اوبه نه وي رسيدلي پرهغې واښه،ګلونه اوبوټي را زرغونيږي،دکار دهيرت وړدئ.

دلته انسان ته يؤ سوال پيداکيږي:پردغه مځکه چي دا اووه او يا لس کلونه باران نه وو اوريدلی دا تخمونه دکومه سول چي واښه،بوټي او ګلونه تري راشنه سول؟

داسوال په پوره ډول پرځای دئ دا کوم چا دا تخمونه نه دي پاشلي څنګه دا وچه مځکه زرغونه سول؟

ښه نو چا داتخمونه پاشلي دي ددې سوال ځواب دادئ:پوهيږو چي سختي ډيري هم درطبيعي پيښو لاندي راځي،سختي طبيعي پيښې عبارت دي:دباد،باران،زلزلو،ګرمی اويخنی څخه داپيښې کروړي ډيري درخپلي اغيزې لاندي راولي اوهغوئ په خاورو بدلوي.

داپيښې پرغرونو اوسيندونو هم خپله اغيزه لري،آيا داپيښې پرهغو تخمونو چي الله جل جلاله په خاورو کي پټ کړي اغيزه نه کوي؟ پوهان وايي تخمونه داسي پيداسوي دي چي حتی سختي طبيعي پيښې هم پر هغو کومه اغيزه نه کوي. کله چي هغوئ په مځکه کي پټ سي او موږ هغوئ نه وينو کلونه پرهغوئ بادونه،ګرمی او يخنی تيريږي مګر داد تخمونه چي ځانته پيښې زغموونکی او ځانګړی پوښ لري خپل په ځان کي کوچنی ساقي؛ځانګې؛ريښې او غذايي مواد ساتي،ورسته درڅوکلونو باران اوريږي او دهمدي تخمونو څخه ښکلي ګلونه،بوټي او واښه راشنه کيږي. ښه نو دغه تولنه ښکلا په دې تولنه موده کي چيري وو،خدای جل جلاله دهغوپيښو څخه چي هرڅه لمنځه وړي دوئ ساتلي وه. يؤه بله هيرانوونکي بيلګه دتخمونو دساتل کيدو داده: الله جل جلاله دانسان په معده کي پياوړي او ښه اغيزه کوونکي تېزاب (کلردريک اسيد) پيدا کړي دي،که موږ سخته غوښه هم وخورو دمعدې داتېزاب: دهغوئ کوچني فعالعه ماليکولونه پيسين به دغه سخته غوښه تجزيه کړي.

په دې باره کي هم تجربې سرته رسيدلي دي،دبيلګې په ډول:پوهانو دغوښې يؤتوټه په يؤ فلزي توپ کي چي کوچنی سوری يې درلودئ واچول،دا کوچنی توپ يې په يؤه حيوان وخوړئ دڅه وخت ورسته يې ياد ژوی مړ اودهغه دمعدې څخه يې ياد توپ را وويستئ،وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليدل چي په هغه توپ کي غوښې شتون نـه درلـودئ ځکه دتوپ درکوچني سوري هغه تـه ننوتلي وه او غوښه يې تجزيه کړي وه.ښه نو آيا هضم يو ميخانيکي عمليه ده که کيمياوي؟ په حقيقت کي هضم دادواړو عمليې په برکي نېسي:کله چي خواړه پـه ميخانيکي ډول هضم نه سي کيمياوي مواد هغه په مايع بدلوي.

هر سخت خواړه چي انسان خوري دمعدې دتېزابونو او انزايمونو په مرسته په مايع بدليږي او دجذب وړګرځي،ددې تولو سربيره ځيني دانې او تخمونـه چي انسان دميوسره خوري دانسان دبدن څخه بيله تجزيه کيدلو اوبيله کوم بدلونه وزي،او دمعدې ميخانيکي او کيمياوي عمليې پرهغوئ کومه اغيزه نه سي کولی!

دا دالله جل جلالـه حکم او حکمت دئ ولـي چي هغه جل جلالـه ددې تخمونـو دساتنې دپاره يوداسي پوست او ساتونکی ځای پرځای کړی دئ چي هغه يې دهرې ميخانيکي او کيمياوي اغيزي څخه پري ساتلی دئ. مه هيروئ چي څيړونکو دمصر په اهرمونو کي داسي غنم لاسته راوړل چي هغوئ شپږزره کاله مخکي ذخيره سوي وه،څيړونکو همدغه غنم وکرل اوهغوئ راشنه سول. ولې چي ځيني تخمونه الله جل جلالـه دسختو شرائيطو لاندې خوندي ساتي. دغه کوچنيو ژونديو موجوداتو ته په شپږ زره کاله کي کوم زيان نـه وو ليدلی اوخپلي ځانګړني يې ساتلي وي په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ لقمَان : 11](هَٰذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ ۚ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟ - اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په ښکاره ګمراهی کښي غور ځېدلي دي.

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیوانات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور زړه دژونديو موجوداتو په منځ کي

دالله جل جلالـه دعظمت دنښـو نښـانو څخـه يؤه هغـه يـې دمـور زړه دئ:زمـوږ موخـه دمـور فزيکي زړه چي دوه دهليزه،دوه بطنه.لري نه دئ بلکي زموږ موخه دمور مينه داولاد سره يا دهغې معنوي زړه دئ.

پوهان وايي:پياوړي انګيزه او اړيکه دانسان په وجود مورنۍ مينه او اړيکه ده بلکي دټولو ژونديو موجوداتو په منځ کي مورنۍ مينه او اړيکه دټولو څخه پياوړي ده .

دمورنۍ مينې،شفقت او مهربانۍ دلايل نه يؤازي په انسانانو کي بلکي په ټولو ژونديو موجوداتو کي بې شمېره دي.

دعبدالله بن مسعود (ض)څخه رواويت سوئ دئ چي رسول الله صلى الله عليه وسلم يؤځاى ودريدئ يؤ صحابي دونو لورته ورغلئ او دهغه ځاى څخه يې ُحمْره په نامه ديؤه مرغه هګۍ دځان سره راوړي،دې مرغه دپيغمبر صلى الله عليه وسلم پرسر په راګرځيدلو پيل وکړ پيغمبر صلى الله عليه وسلم وپوښتل چا ستاسو څخه دي مرغه ته ازار ورکړى دئ؟

هغه سړي وويل:ماددې يؤه هګۍ را اخيستې ده،رسوالله وويل:هغه وروړه.

****

سره غالبوزه،غومبسه دبوټو او ګلون، شيره راټولوي اوپه يؤ مستطيل شکله لرګي کي داشيره او د ګلونو خوړې توتې ذخيره کوي او لرګى ورڅخه ډکوي،بيا هګۍ اچوې او دغه کندو په خاورو پوښې ورسته مري،ع ورسته ديادي غالبوزي هګۍ په کوچنيو غومبسو بدليږي او همدلته ديؤه کال خواړه موندې. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِیٓ أَعْطٰی کُلَّ شَیْءٍ خَلْقَهٗ ثُمَّ هَدٰی)

موسى (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دى چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

****

يؤبل ډول غومبسه په مځکه کي تونل کيندې،کله چي هغه چينجى موندي هغه چيچې او دزهرو په مرسته يې بې هوښه کوي مګر هغه نه وژني،ورسته هغه دکيندل سوي تونل لورته کشوي،هګۍ اچوې دتونل لاره بندوي او د خپلو چيچيانو لپاره تازه خواړه پرځاى پريږدي چي داوړدې مودې لپاره هغوئ ددغو خوړو څخه تغذيه کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني ښځينه مرغان خپلو چيچيانوته در1300ځله ډېر خواړه ورکوي. ښځينه اوښه دخپل جونګي دلاسه ورکولو په وخت کي ژاړي،همدا ډول سپی هم دخپلو کوتريانو دلاس ورکولو په غم کي ژاړي،که يوه آسپه خپل کورنګی دلاسه ورکړي يو وحشت ناکه شيشنی کوي او څوک نه پريږدي چي هغه ته ورنژدي سي،دخوړو دخورک او اوبو دڅښلو څخه پرهيز کوي. دالله جل جلاله دلويي،حکمت او مهرباني دډېرو نښو نښانوڅخه يوه يي دمور مينه،ترحم،شفقت دئ چي نه يوازي په انسانانو کي بلکي په ټولو ژونديو موجوداتو کي شتون لري. والله اعلم

اوښ

کله چي انسان اوښ ته آند وکړي وبهويني چي يو جالب ژوی دئ او دبدن جوړښت يي هيرانوونکی دئ. اوښ په وچو او بياباني سيمو کي دليږد راليږد يوه ښه وسيله ده. په نړۍ کي در15ميليونه ډېر اوښان شتون لري چي شمېر يي نور هم دډېريدلو په حال کي دئ.

داوښ بدن داسي جوړښت لري چي داوبو اوهوا دسختو شرايطو سره ژر توافق کوي.

داوښ سترګي ددوو ځيرمو لرونکي دي چي داوښ سره مرسته کوي چي شيان لوی ووينی او دريګونو او دښتو دګرد او غبار څخه يي سترګي خوندي وساتي، دشيانو دلوی ليدلو لکبله اوښ يو ماشوم يا کوچني ژوي ته په آساني تسليميږي. الله جل جلاله فرمايي.[سُوۡرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چي پر ځينو باندی دوی سپريږي، د ځينو غوښه خوري،

****

اوښ کولی سي خپل پزه او غوږونه بند کړي ترڅو دوړي او ګرد ورته زيان ونه رسوي او تګ ته په سخت باد کي دوام ورکړي. داوښ شونډان سخت او ناوړي يي دسختو شيانو لکه اغزو دتجزيي لپاره بسنه کوي.[سُوۡرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛

*****

اوښ دڅښلو لپاره لږو اوبو ته اړتيا لري،ددې سربيره چي اوښ دلمبيدلو دفلزي حمام په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اندازه اوبه څښلی سي،مګر اوښ کولی سي لسګونه ورځې بيله اوبو ژوند وکړي:هغه داسي چي دسختي اړتيا په وخت کي اوښ داړتيا وړ اوبه دخپل بدن دنسجونو څخه اخلي چي په پايله کي يې دخپل بدن يؤ پر څلورمه برخه وزن دلاسه ورکوي بيله دي چي دياد وزن په دلاسه ورکولو سره دتګ په وخت کي ناتونه سي. اوښ په خپلو بوکونو کي دخپل بدن يؤ پر پنځمه برخه غوړ ذخيره کوي ولې که چيري خواړه په لاس رانه وړي خپله اړتيا دخپلو بوکونو څخه پوره کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ) نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛

****

داوښ منځنی عمر در40کاله ډېر دئ، داوښ سپرتيا او کنټرول هوسا دي خو هغه وخت کله چي دهغه سره په مهربانۍ چلند وسي.

داوښ دبدن جوړښت دانسانو دعبرت اخيستلو لپاره غوره دئ،راسئ چي دې ايات شريف ته ژور آندوکړو.[سُوْرَةُ الغَاشِيَة : 17](أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ)

نو ايا دوی اوښ ته نه ګوري چي څنګه پيدا کړ شوی دی؛

*****

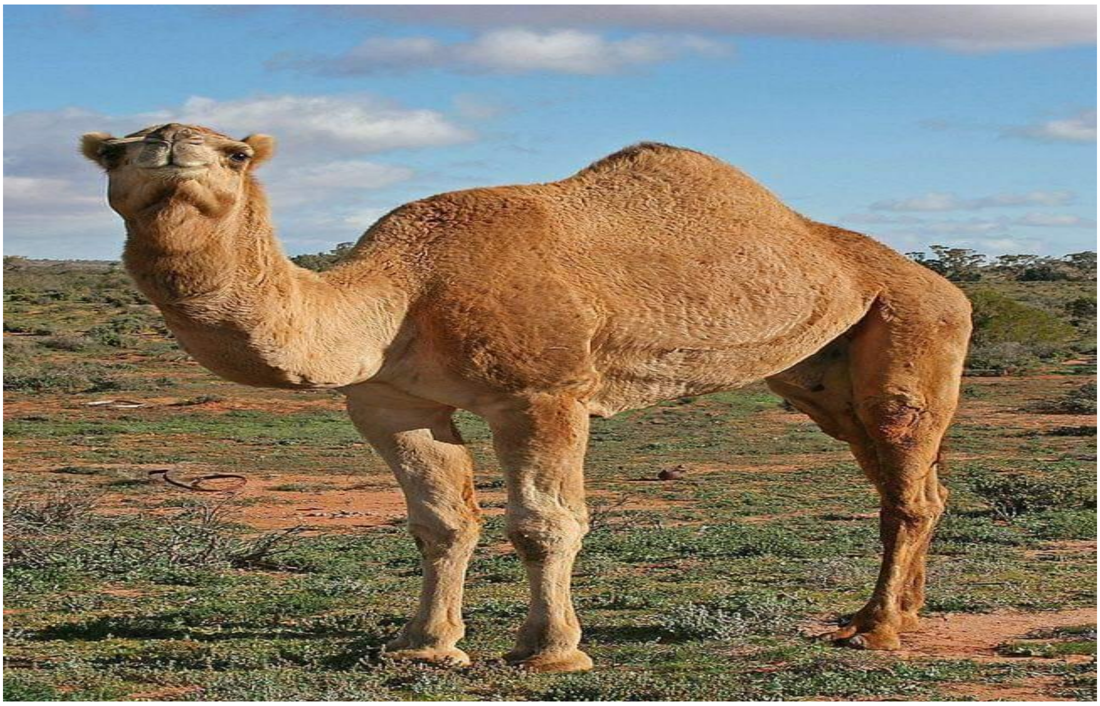

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغوا شيدې

دغوا شيدې چې موږ يې په بيلا بيلو لارو لکه: دچايو،مستو،پنير،شلومبو په ډول کاروو: بشپړه خواړه دي.

دغــوا دشــيدو 87ځخــه د91 ســلنه اوبــه جــوړې همــدا ډول دغــوا پــه شــيدو کــي خوړه،پروټينونه،معدني موادکلسيم،فسفر،A.B.C.Dويټامينونه شتون لري مګر جالبه داده چې شيدې دژول سوو نباتاتو او وينو دمنځه په خالص ډول دغوا دغولانځي ځخه ترلاسه کيږي. نوي ځيړنو مالومه کړي ده چې غوا، دشيدو توليدونکي غدې لري،دغه غدوات پر نور کوچنيو ځانګو ويشل سوي چې ريښې ورته وايي،ريښې ديؤې غشاء په واسطه پوښل سوي چې په خوا کي يې کوچني رګونه دي ددې غشاء حجرې دکوچنيو رګونو ځخه دشيدو دتوليد اړين مواد اخلي او دشيدو توليدونکو غدو ته يې ليږي ورسته درهغه دغو غولانځو ته شيدې ځي او خالصي شيدې په لاسه راځي.

دراوسه لا دا نه ده مالومه چې هغه حجري چې دکوچنيو رګونو دويني ځخه دشيدو توليدونکي مواد اخلي په شيدويې بدلوي په کوم ميکانيزم کارکوي.

پوهان وايي دشيدو توليدونکو حجرو په خواکي کوچنيو رګونو کي د300ځخه در400ليټرو ويني تيريدلو ته اړتيا ده ترڅو هغوئ يؤ ليټر شيدې توليد کړي؛ياني يؤ ليټرشيدې د300ځخه در400ليټرو ويني ځخه ترلاسه کيږي. په رښتيا چې دغوا دبدن يؤه لويه فابريکه ده الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمۡ فِى ٱلۡأَنۡعَٰمِ لَعِبۡرَةًۖ نُّسۡقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيۡنِ فَرۡثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ)

او ستاسي لپاره په ځارويو کښي هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګيډي د خوشيو او ويني تر منځ موږ يو شی په تاسو ځيښو، يعنې خالص شيدې، چې د ځښونکو لپاره ډيري په خوند تيرېدونکي دي.

*****

ښه نو موږ تر اوسه ددې حجرو دکار په حقيقت نه يوو خبر چې ځنګه دغه ژونکي دکوچنيو رګونو دويني ځخه اوبه،ويټامينونه،قندونه،معدني مواد،پروټينونه،اوغوړي اخلي او دهغوئ دترکيب ځخه شيدې جوړوې،يؤه غوا هره ورځ 30کيلو ګرامه شيدې کوي اوهرکيلوګرام

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيدې هغه وخت ترلاسه کيږي چي دشيدو توليدونکو حجرو په خواکي په کوچنيو رگونو کي دري سوه ليټره وينه تيره سي.

الله جل جلاله په لاندي ايات شريف کي دخپل عظمت دنښو نښانو څخه يوې ته اشاره کړي اوفرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 66](وَإِنَّ لَكُمۡ فِى ٱلۡأَنۡعَٰمِ لَعِبۡرَةً‌ۖ نُّسۡقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيۡنِ فَرۡثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ)

او ستاسي لپاره په څارويو کښي هم يو درس (عبرت) شته، د هغو له ګيډي د خوشيو او ويني تر منځ موږ يو شی په تاسو څښو، يعني خالص شيدې، چي د څښونکو لپاره ډيري په خوند تيرېدونکي دي.

*****

څوک دا حکم صادروي او دا چاره په داسي منظم ډول ترتيبوي؟ څوک دغه حجروته لاربښوونه کوي چي:پتاشم،فسفر،کلسيم،ويټامينونه،غازونه،قندوته،غوړي دويني څخه واخلئ اوهغه ترکيب کړئ؟ څنګه دغه مواد په سپينو خالصو شيدو بدليږي چي په هغوئ کي دويني هيڅ اثر نه وي؟ هغه معجزې چي په هسک،مځکه،حيواناتو،نباتاتو کي دي ټولې دالله جل جلاله دلويي او حکمت دنښو نښانو څخه دي.

داد الله جل جلاله دلويې نښه ده کوم نباتات چي غواګاني خوري هغه الله جل جلاله انسانانو ته په خالصو شيدو بدلوې. آياتاسو کولی سئ دغه نباتات په شيدو بدل کړئ؟ بيله شکه شيدې دانسانانو لپاره ښه او بشپړه غذا ده او دا دالله جل جلاله دنعمتونو څخه يو نعمت دئ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ يسٓ : 72](وَذَلَّلۡنَٰهَا لَهُمۡ فَمِنۡهَا رَكُوبُهُمۡ وَمِنۡهَا يَأۡكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چی پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

****

خدای جل جلاله حيونات زموږ په اختيارکي راکړي داسي چي يو کوچنی؛ماشوم يوه غوا دځرولو لپاره بيايي او هغه ته کوم زيان نه رسوي،که غوا ليونی سي هغه لس کسه هم نه سي نيولی. ښه نو غوا او نور ژوي دانسانانو دهوساينی،ګټي اخيستلو لپاره پيداسوي او ځيني يې ورته رام سوي دي .

آيا دابه ښه نه وي چي تل دالله جل جلاله دنعمتونو شکر اداکړو او دهغه جل جلاله بندګي په ښه ډول سره وکړو او تل يې يادونه وکړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

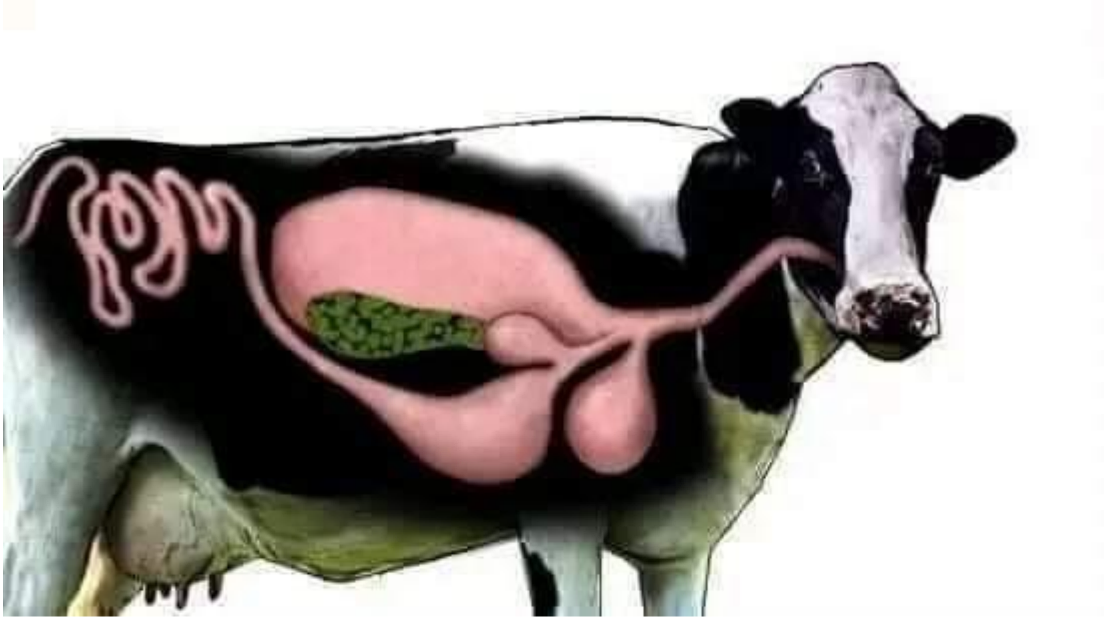

****

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرافه

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِيَ أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چې ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چې هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چې تاسي څه کوئ.

*****

زرافه دلوړ قد لرونکی ژوی دئ،دزرافې اوږدوالی درشپږو مترو ډېرېږي. زرافه هوښيار او تېزه منډې وهونکی حيوان دئ،خدای جل جلاله زرافې ته دوې سترګې ورکړي چې ديُو برج په څير دسر په پورتنۍ برخه کي يې ځای لري،زافه دخپلو سترګو په مرسته 360درجې خپل شاوخوا ليدلی سي همدارنګه دزرافې وزن دريوُه ټن ډېر او دمنډې وهلو په وخت کي چټکوالی په ساعت کي 60کيلومترو ته رسيږي.

دزافو غاړې دنورو حيواناتو څخه اوږدې دي چي اوږدوالی يې يوُنيم متر ته رسيږي،دزافې سر لوی دئ چي دغاړې او سر اوږدوالی يې دوه متره کيږي.

دزرافې سر دهيرانوونکي ځانګړني لرونکی دئ:کله چي زرافه وغواړې پر ځمکه کوم څه وخورې دبدن څخه يې وينه په تېزۍ سره دسرلورته ځي چي دغاړې رګونه يې شين رنګ اختيار کړې، کله چي زرافه وغواړې سر دمځکې څخه پورته کړې نو طبعً چي دوينې ونور بدن ته په ژر تللو به دسر ګرځيدلو او بې هوښۍ سره مخ سي خو داسي نه کيږي ځکه الله جل جلاله زرافو ته يوُ ځانګړنه ورکړي ده چي پوهان يې په تعجب کي کړي دي.

ددې ژوي دسر رګونه جالبه ځانګړنه لري،دزرافې دسر رګونه دوالونو درلودونکي دي،کله چي زرافه سر دمځکې څخه پورته کړي دغه والونه ټول بند سي ترڅو وينه دزرافي دسر څخه ناڅاپي ونه وزي او زرافه دبې هوښې سره مخ نه سي،ورسته درڅه وخت دغه والونه لږ لږ خلاصيږي او دزرافې دسر څخه وينه دبدن نور غړو ته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو کله چي زرافه سره کښته کوي ډېره وينه دزرافې سرته ځي او کله چي سر پورته کوي وينه په يؤه وار بيرته نورو غړو ته نه ځي بلکي ورو ورو دزرافې په سر کي موجود والونه پرانيستل کيږي او وينه نورو غړو ته پريږدي چي دا کار ددې لامل کيږي چي دزافې سر په يؤه وار ډېره وينه دلاسه ورنه کړې او زرافه دبې هوښۍ او سرګرځيدلو سره مخ نه سي.چا دا هيرانوونکی جوړښت دزرافې په سر کي جوړ کړی دئ؟ چا دا والونه دزرافي په سر کي ځای پرځای کړي دي؟ دا دحاکم،قادر ذات الله جل جلاله دلويي نښه ده ! الله جل جلاله دمخکې پر مخ دمځکې لاندې او لوړ موجودات په ښه شان پيدا کړي دي الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ المُلك : 3](الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًاۖ مَّا تَرٰى فِى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِن تَفٰوُتٍۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِن فُطُورٍ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکي) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز نااړوندي او توپير ونه مومي. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!

****دزرافې زړه په هره دقيقه کي 55ليټره وينه دبدن بيلا بيلو برخو ته پمپوي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ يُونس : 101] قُلِ انظُرُوا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِۚ وَمَا تُغْنِى الْءَايٰتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ) دوی ته ووايه: "په اسمانونو او ځمکه کښي چي څه دي، هغه په غړېدلو سترګو وګورئ!"- او کوم خلك چي له سره ايمان راوړل نه غواړي، د هغو لپاره نښاني او اخطارونه مدافع او ګټور کېدای نه شي.***ښه نو هرڅه چي موږ وينو،لمسو دالله جل جلاله دقدرت،عظمت،حکمت نښې نښاني په کښې شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکانګرو په شان يؤ ژوی چي په دښتو کي ژوند کوي

دالله جل جلاله دجالبو او هيرانوونکو موجوداتو دډلې يؤ ژوی چي کانګرو ته ورته دئ او په وچو دښتو کي ژوند کوي.

دغه ژوی دکانګو په شان دوې لوړې پښې لري چي دکانګرو په شان پري توپونه وهي،ياد ژوی دخپلې لکی په مرسته دالوتکي دلکی په شان په هواکي خپل لوري ته بدلون ورکوي.

دغه حيوان هم دنورو حيوناتو په شان هضمي او دويني ددوران سيستم لري مګر جالبه داده چي ياد ژوی په خپل ټول ژوند کي يؤ څاڅکی اوبه هم نه څښي،هو دغه ژوی اوبه نه څښي!

الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الأنبيَاء : 30]أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَاۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)

ايا کافران په دې نه پوهيږي، چي دغه ټول اسمانونه او ځمکه يو له بله سره نښتي ول، بيا موږ دوی دواړه بېل کړل. او له اوبو نه مو هر ژوندی شی پيدا کړ. ايا هغوی (زموږ دغه خلاقيت) نه مني؟

******

اوبه دهر ژوندي موجود د ژوند لپاره اړين او يؤه اساسي برخه ده دبيلګې په ډول دانسان 70سلنه وزن اوبه جوړوي. ښه نو دغه ژوی دخپل ژوند په اوږدو کي اوبه نه څښي. ځينو ژوو پيژندونکو دغه ژوی اهلي کړ او په زرغونه سيمه کي يې دهغه پالنه کول،دوئ وغوښتل چي ياد ژوی اوبه وڅښي:خوبريالي نه سول. ښه نو ددې ژوي دبدن اوبه دکومه پوره کيږي؟

څيړونو څرګنده کړل چي دا ژوي په خپل هضمي سيستم کي د اوکسيجن او هايدروجن دترکيب څخه اوبه جوړې. که موږ وغواړو اوبه جوړې کړو موږ پيچلو ماشينونو ته اړتيا پيدا کوو.

ښه نو ياد ژوی چي په وچه دښته کي ژوند کوي اوکسيجن دهوا څخه اخلي او دارتيا وړ هايدروجن دځينو وچودانو څخه چي ياد ژوی يې خورې پوره کوي او اوبه تري جوړوې.

په نړی کي هيرانوونکي موجودات شتون لري چي ليدونکي سترګې دهغوئ حقيقت ښه ليدلی سي.ژوي دحق نه منوونکو انسانو څخه غوره دي:ځکه هغوئ دخپل اختيار نه دي کوم مسؤليت نه دئ ورسپارل سوی او دعذاب لايقان نه ګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ مخته په هر شي کي دالله جل جلاله دقدرت،حکمت اولويي نښاني دي:زموږ په بدن، خوړو،نباتاتو،حيواناتو،مرغانو،کبانو او هرهغه څه کي چي موږ يې لمس،احساس،او وينو زموږ لپاره دعرت اخيستلو او دالله جل جلاله دلويي ډېرې نښاني دي.

دخوګ،خنځير دغوښې دحراموالي حکمت

يؤه مقاله مي ولوستل چي ديؤه پوه دکتاب لنډيز وو چي دسرکوزي په باره کي ليکلي وه.
داچي الله جل جلاله دخوګ غوښې خوړل حرام کړي په دي کي ډېر حکمتونه دي.
خنځير يؤ داسي ژوی دئ چي غوښې او نباتات خورې،دخوګ دغوښې خورک په ټولو دينونو کي حرام دئ.
دغه حيوان دبدو اخلاقو درلودونکی دئ.چټلي او بداخلاقي دخوګ دځانګړونو څخه دي.
دخوګ چټلي او دصحرا دمړو موږکان خوړل خوښيږي،دخوګ دخوښې وړ خواړه دمردارو لاښې دي. که خوګ يوداسي ځای ته بوتلل سي چي په يؤه خوا کي يې چټلي هم شتون ولري خوګ به دچټلی خوا ته ورسي؛ځکه دچټلی خوښول دخوګ ځانګړنه ده.
انسانانو ته دخوګ دغوښې دخورک له کبله د کډو دانې دچينجي ناروغي،نس ناستي،ژړي،اميبي ډيزنټري،ناروغی ورپيښيږي، که څه هم دخوګ غوښه ديؤه ساعت لپاره په اوبو کي وايشول سي يا درمنفي 29درجو پوري په يخچال کي کښيښودل سي . سبحان الله دخوګ په غوښه کي بيلا بيلې ناروغی او زيان رسوونکي چينجيان شتون لري،چي ديادې غوښې په ډېرو اېشولو او يا په ډېرو يخولو هم لمنځه نه ځي.
داچي الله جل جلاله دخوګ دغوښې خورک حرام کړی په دې کي ډېر حکمتونه دي چي ځينو ته يې اشاره کوو. خنځير چټلي او مرداري خوښوي،چټلي او دمرادارو سوو حيوناتو غوښې خورې،خوبيا هم ځينو انسانانو دخوګ غوښې خپل خواړه ګڼلي او هغه خورې. په ځينو هيوادونو کي دخوګ غوښه خوړل کيږي چي دهغو هيوادو دوګړو 1پر 6برخه دمړينې علت هم دخوګ په غوښه کي دموجودو چينجيانو له کبله وي.
يؤبله ديادولو وړخبره داده چي دخوګ غوښه لوړه درجه کلسترول لري،ځکه خو په هغو هيوادونو کي چي دخوګ غوښه خوري دزړه دحملې او درګونو دتنګيدلو دناروغی فيصدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغو هيوادونو څخه چي دخوګ غوښه نه خوري 8برابره لوړه ده. دغه مطلب ددې لپاره وو چي مسلمان وګړي په دي وپوهيږي چي ولي الله جل جلاله دخوګ غوښه حرامه کړي ده. خداى جل جلاله چټلى حرامي او پاکى حلالى کړي دي. هغه څه چي نفس دهغه په مرسته دهوسايني او پاکى احساس کوي حلال او هغه څه چي دانسان عقل او بدن لمنځه وړي حرام کړل سوي دي. ښه نو موږ بايد وپوهيږو چي دالله جل جلاله دهرحکم لپاره همدا بسنه کوي چي هغه دالله جل جلاله دلوري څخه دئ.

سپى او دهغه څخه رامنځته کيدونکي ناروغى

يو علمي څيرنه مي ولوستل چي په پيل کي يې حديث شريف راوړل سوي وه چي په صحيحينو او نورو کتابونو کي روايت سوي دي. رسوالله صلى الله عليه وسلم فرمايي:منْ اتْخذ كلْبا الا كلب زرعٍ أو غنمٍ أو صيْدٍ ينقص منْ أجرهِ كل يومٍ قيراط(بخاري 3146)(مسليم1574)

دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتني او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپى ساتي هره ورځ يو قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يو پر څلوريشتمه برخه دثواب. ددغه څيرني ليکوال 36ناروغى يادې کړي وي چي دسپيو څخه انسانانو ته ليږدول کيږي. ددغو ناروغيو څخه دژغورني يوازنى لار داده چي سپي بايد بيله اړتيا ونه ساتل سي. ديادوني وړ ده چي دليوني سپي ناروغي(رابيس) چي مشهوره ناروغي ده دانسانانو دمړيني لامل کيږي،چي په يوه کال کي ديادې ناروغى لکبله يولک انسانان خپل ژوند دلاسه ورکوي.

کيداى سي تاسو وپوښتى:آيا نور ژوي په دې ناروغيو نه اخته کيږي؟

په ځواب کي بايد ووايوو:اخته کيږي خو نور حيوانات دسپي سره دمحاسيبى وړنه دي،دبيلګي په ډول دپيشي څخه انسان ته ددې ناروغى دليږد اندازه 7سلنه او دسپي څخه انسان ته ددې ناروغى دليږد اندازه 92سلنه ده. يوازي په فرانسه کي په 1976ميلادي کال کي 7ميليونو سپيو شتون درلودئ په داسي حال کي چي دفرانسي دنفوسو شمېر 52ميليونه وو.غربي هيوادونو کي سپيو ته داندازي څخه زيات ارزښت ورکول کيږي داسي چي هغوئ سپيو داولادونو څخه بي نيازه کړي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسلام په مبارک دين کي دساتني او ښکاري سپي څخه ماسيوا دنورو سپيو دساتلو اجازه نسته،ددې موخو پرته دسپيو ساتل ناروا دي؛ځکه رسوالله صلى الله عليه وسلم فرمايي:منْ اتْخَذ كلْبًا ِالا كلب زرعٍ أو غنمٍ أو صيْدٍ ينقص مِنْ أجرهٍ كلِ يومٍ قيراط(بخاري 3146)(مسليم1574) دحديث شريف مفهوم:څوک چي بيله دکښت،پسونو دساتني او يادښکار دسپي څخه پرته بل سپى ساتي هره ورځ يو قيراط دهغه دعمل دثواب څخه کميږي:قيراط،يو پر څلوريشتمه برخه دثواب.

دسپي بويايي حس

خداى جل جلاله دحيوناتو په منځ کي عجيبه او هيرانوونکي ژوي پيداکړي دي چي هر يو يې هيرانوونکي ځانګړني لري.

سپي هيرانوونکى پياوړى دبويايي حس لري:چي دانسانانو دبويايي حس څخه يو ميليون ځله پياوړى دئ.

ښه نو که يو ګرام نشيي توکي په يوه کاغذ کي وپيچو،هغه په کوتيو کي بند کړو،کوتى بيا په کارتن کي کښيږدو او دياد کارتن سره سل نور کارتونونه يوځاى کښيږدو: وبه وينو چي يو روزل سوى سپى دسلو کارتنونو په منځ کي دنشيي توکو لرونکى کارتن په نښه او پيدا کوي.هغه ته پياوړى بويايي حس ورکول سوى دئ .

څيړونو په ډاګه کړي ده چي په نړۍ کي هر انسان ځانګړى بوى لري،هيڅ وخت دوه انسانان يو ډول بوى نه لري. ديو روزل سوي سپي لپاره دابسنه کوې چي ديوه انسان دجامې يوه ټوټه بوى کړې او هغه دسلګونو انسانانو په منځ کي پيداکړې.

دانسان بويايي حجري 5سانتي متره مربع اوږدوالى لري مګر دسپي بويايي حجري،ژونکي 50سانتي متره مربع اوږدوالى لري. دانسان په پزه کي 5ميليونه بويايي حجري شتون لري دسپي په پزه کي 50ميليونه بويايي حجري شتون لري. دسپي بويايي حس دانسان څخه يوميليون برابره پياوړى دئ. څوک باور کولى سي چي ددې ژوي حافظه ميليونونه بوينه يادولى سي. که يو سپي وروزل سي سپي دبوى په پيژندلو کي تيروتنه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبيلګي په ډول که موږ دوه لوښي چي 50ليټره اوبه په کښي شتون ولري يوه ته يي يوکاچوغه مالګه ور واچوو او هغه ښه پکښي حل کړو:سپي کولی سي دخپل پياوړي بويايي حس په مرسته دتروو اوبو لوښی دخوږو اوبو دلوښي څخه بيل کړي.

جالبه داده چي په ځينو هيوادونو کي دګاز دپيپ لين دسوريو دمالومولو لپاره دسپيو څخه کار اخلي،داسي چي سپی دګاز دپيپ په اوږدو بيايي او کوم ځای چي ياد پيپ سوري وي سپی هغه دګاز دپيپ لين مامورينو ته په نښه کوي.

ځينو نورو هېوادونو کي دمجرمينو،وسلو،نشيي توکو او مينونو دپيداکولو لپاره دسپيو څخه کار اخلي.

دويني اړيکه دميکروبونو سره

الله جل جلاله دروانې ويني خوړل موږته حرام کړي دي. دغه امر دلاندي ايات شريف دعلمي اعجاز برخه ده: [سُوْرَةُ الأنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللهِ بِهِۦ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[اې محمده (ص)!] دوی ته ووايه: کومه وحيي چي ما ته راغلي ده، په هغي کښي خو زه کوم داسي شی نه مومم چي پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مګر دا چي هغه مرداره (خپله مړ شوی) وي يا توی شوې وينه وي، يا د خوګ غوښه وي چي هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چي له الله پرته د بل چا په نوم حلال کړای شوی وي. نو څوك چي د اړتيا په حالت کښي (له دغو شيانو څخه کوم شی وخوري) پرته له دې څخه چي هغه د نافرمانۍ اراده ولري او پرته له دې څخه چي د اړتيا له اندازې څخه زياتی وکړي، نو په دې کښي شك نشته چي ستا رب له تېرېدني څخه کار اخيستونکی او رحم کوونکی دی.

****

روانه وينه دميکروبونو داوسيدوځای دئ مګر دانسانانو او ژوو په بدن کي داسي غړي شتون لري چي هغه وينه پاکوي:پښتورګي وينه دزهري موادو څخه پاکوي او هغه دفعه کوي.کله چي يو حيوان مړسي دهغه وينه دميکروبونو په خوندي ځای،داوسيدو ځای باندي بدليږي،په همدې خاطر ددې خبرې درکشف ورسته په ځينو غربي هيوادونو کي داسي قوانين

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ او پلي سول چي دويني او مردارسوي حيوان دغوښي خوړل يې منعه کړي دي،مګر الله جل جلاله 1400کاله مخکي پر موږ درواني ويني او مردار سوي حيوان دغوښو خوړل حرام کړي وه. دقصابۍ هر چاړه په زرګونو ميکروبونو لړلي وي:کله چي چاړه دويني سره په اړيکه کي کيږي ميکروبونه ويني ته ننوزي او هلته تکثر کوي،په نيم ساعت کي دوه برابره کيږي ،ياني زره ميکروبه په دري ساعته کي ميليونونه ميکروبونه کيږي؛ځکه خو داسلام په مبارک دين کي دحيواناتو دذبحه کولو امرسوی دئ. دميکروبو دډېرښت،تکثر اوسنيو نظرياتو ته په پام موږ دې پايلي ته رسيږو چي په اسلامي لاره ذبحه کول څومره اړين دي.

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ فَاطِر : 14] إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَآءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ)که هغوی وبولئ، نو ستاسي دُعاوي نشي اورېدای او که يې واوري، نو تاسي ته يې ځه ځواب نشي درکولای. او د قيامت په ورځ به هغوی ستاسي د شرك څخه منكر شي. د حقيقت د حال څخه داسي كوم صحيح خبر تا ته د يو باخبره ذات څخه پرته بل څوك نشي دركولای.*****

عربو دجاهليت په زمانه کي:ويني په کلمو کي اچولي او هغه يې کبابولي،اوس هم په کفري هيوادونو کي ځيني خلګ دا خوښوي چي غوښه دويني سره وخوري؛په همدې خاطر حيوانات نه ذبحه کوي بلکي هغه وژني او ټوټه کوي يې چي په پايله کي دژوي وينه دبدنه نه وزي او په غوښه کي پاته کيږي. ښه نو که موږ غواړ په ژوند دستونزو څخه خلاص،بريالي او خوشبخته سو دالله جل جلاله دحکمونو څخه بايد سرغړونه ونه کړو!دالله جل جلاله اوامر چي په قرآنکريم کي دي :په قرآن الکريم ځان پوه او په لارښوونو يې عمل وکړو.دقرآن الکريم لارښووني دانسان آزادۍ نه محدودوي بلکي دهغه دسلامتی زمانت کوي. که دبريښنا دمزو ديؤ لخ ځای خوا کي يؤه دړه باندي ليکلي وي "دبريښنا مزي ته لاس وروړل دمرګ خطر لري"ايا دبريښنا مامورينو داليکنه ستاسو دآزادئ دمخنيوي لپاره دلته ليکلي ده. دغه داړه چي هلته راځړول سوي ستاسو دآزادی دلمنځه وړلو لپاره نه بلکي ستاسو دخونديتوب لپاره را ځړول سوي، مومن انسان بايد داسي وپوهيږي. الله جل جلاله زموږ دسلامتی لپاره پولي ټاکلي دي،دالله جل جلاله دلوري دټاکل سو حدودو څخه سرغړونه نه کول،زموږ دبريا ،نيکبختی اوسلامتی لامل کيږي، او برعکس دهغه حدودو څخه سرغړونه زموږ دناکامی،بربادی لامل کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوينې حراموالی

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوۡرَةُ الأنعَام : 145](قُل لَّآ أَجِدُ فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطۡعَمُهُ ۥۤ إِلَّآ أَن يَكُونَ مَيۡتَةً أَوۡ دَمًا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ ۥ رِجۡسٌ أَوۡ فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ)

[اې محمده (ص)!] دوی ته ووايه: کومه وحيي چي ما تـه راغلي ده، پـه هغي کښي خو زه کوم داسي شی نه مومم چي پر کوم خوړونکي حرام وي؛ مګر دا چي هغه مرداره (خپلـه مړ شوی) وي يا توی شوې وينه وي، يا د خوګ غوښه وي چي هغه ناپاکه ده، يا فسق وي چي له الله پرته د بل چا په نوم حلال کړای شوی وي. نو څوك چي د اړتيا په حالت کښي (لـه دغو شيانو څخه کوم شی وخوري) پرته له دې څخـه چي هغـه د نافرمانی اراده ولري او پرتـه لـه دې څخه چي د اړتيا له اندازې څخه زياتی وکړي، نو په دې کښي شك نشته چي ستا رب لـه تېرېدني څخه کار اخيستونکی او رحم کوونکی دی.

******

پوهان دوينې په اړه وايي:وينه دخپل ځان سره:زهري؛اضافي،او زيان رسوونکي ترکيبونـه ليږدوي ولي چي يؤه ددندو څخه دوينې دزهري او اضافي موادو ليږد او دبدن دوتلو پـه پـار دهغوئ سره مرسته ده. وينـه کـي يوريـک اسيد شتون لـري چـي دپرتينونـو دتجزيـي څخـه ورسته جوړيږي.همدارنګـه وينـه دکلمـو څخـه زهـري مـواد دبـدلولو لپـاره ايني،ځيګـر تـه ليږدوي. که چيري انسان وينه وڅښي يا وخوري دانسـان پـه بـدن کـي ديوريـک اسيد،اونورو زهري موادو اندازه ډيريږي چي په پايله کي يې انسان دمغزو پـه نـاروغيو اختـه، پـه کومـا او مړيني يې پای ته رسيږي.

وينــه دميکروبو،ويروســونو دتوليــد،تکثر لپــاره خونــدي ځــای دئ.وينــه کــي بــيلا بيــل ميکروبونه،ويروسونه ځای لري اوکه چيري انسان وينه وخوري ياد ميکروبونه،ويروسـونه دانسان بدن ته داخليږي،موږ نه سو کولی دوينې څخه دساليمو خوړو پـه ډول ګڼـه واخلـو پـه همدي خاطر دهغه حيوان دغوښو خوړل چي وينه يې دبدن څخـه نـه وي وتلـي يـا پـه اسلامي طريقه نه وي ذبحه سوی ناروا دي،ځکه که وينه دحيوان دبدن څخه ونه وزي پـه غوښـه کـي پاته کيږي او وينه کي ميکروبونه،زهري مواد او حتی ويروسونه شتون لـري چـي خـوړل يـې دانسان لپاره ډېر زيان لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ بايد دهغه حيوان غوښه هيڅکله ونه خورو چي داسلامي شريعت سره سم نه وي حلال سوی. په اسلام کي دحيوان دغاړي شاه رګ پري کيږي نه ټول سر: ځکه دزړه اړيکه په بشپړ ډول دمغزو سره نه پري کيږي عصاب زړه ته امر کوي چي زه دويني دکمښت سره مخ يم وينه را واستوه زړه په پرلپسي ډول وينه مغز ته استوي ترڅو دحيوان دبدن ټوله وينه مغز ته دتلو په تکل دغاړي دشاه رګ څخه چي پري دئ دباندي ووزې.

ښه نو داسلامي شريعت حکم چي دپورته ايات شريف څخه سرچينه اخلي حکمت بايد مسلمان ته په پوره ډول څرګند وي.ښه نو که چيري موږ يؤه کفري هيواد ته سفرکوو بايد دداسي يؤه حيوان غوښه ونه خورو چي هغه داسلامي شريعت سرسم نه وي ذبحه سوی،داسلامي شريعت خلاف دمرادار سوي حيوان دغوښي خوړل حرام او روغتيا ته زيان رسوونکي دي.

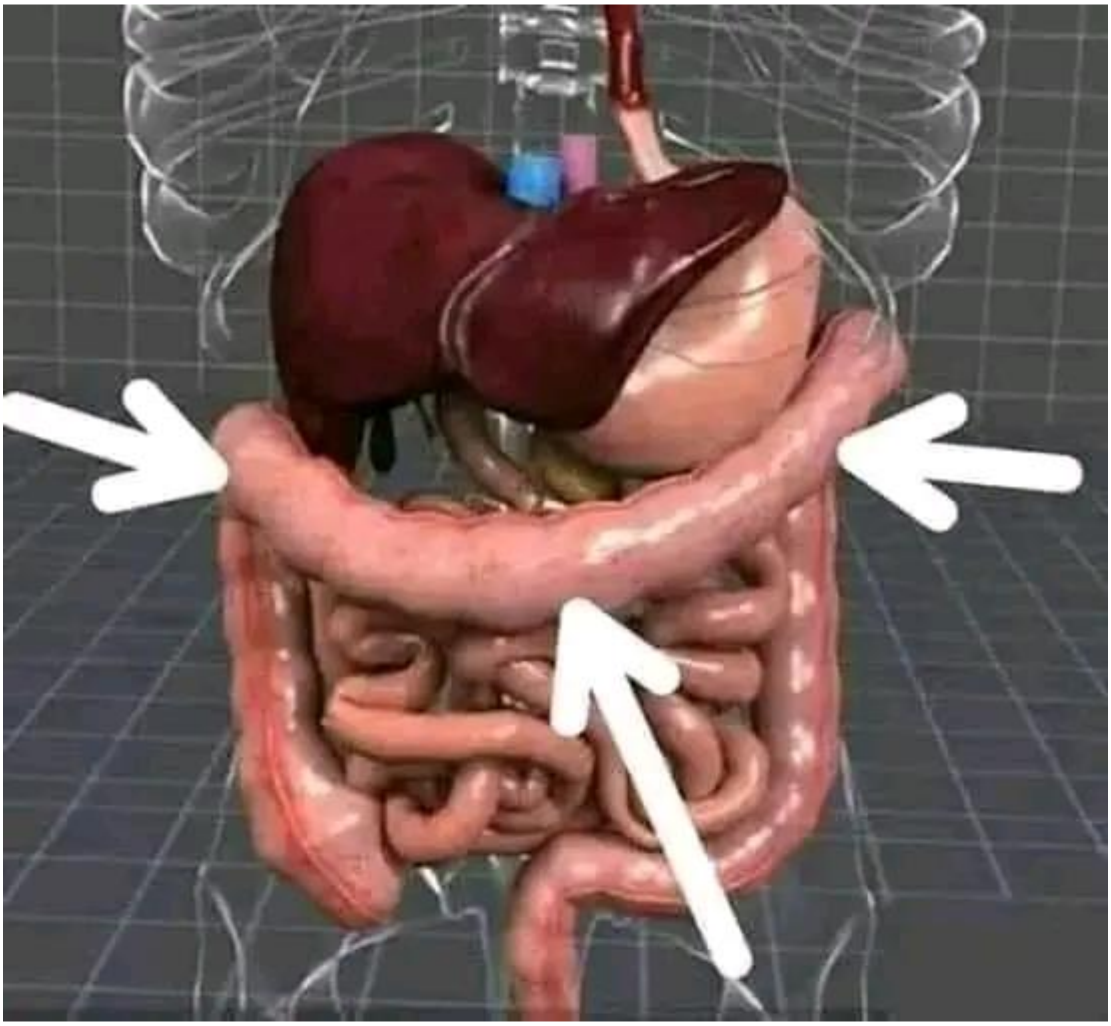

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس

الله جل جلاله آس دانسانانو دهوساينې او سرلوړۍ لپاره دهغوئ په واک کي ورکړی دئ.
آس ډېري ځانګړني لري چي يؤه هغه يې داوريدو پياوړی حس دئ:دغه حيوان دبل آس دليدلو وړاندي دهغه دپښنو ترپهاری اورې او خپل خاوند ته خبر ورکوي.آس دعمر په ډېريدلو سره د نسل دتوليد وړتيا دلاسه نه ورکوي. ياد حيوان پياوړی تنفسي سيستم لري چي دوه لوی سږي دهغه سره مرسته کوي چي ډېر اکسيجن تنفس کړي او په ډېرو ځغستلو ژر ستړی نه سي. آس کولی سي دځان سره ډېر بار وليږدوي داسي چي دخپل وزن يو پر څلورمه برخه بار وړلی سي،دبيلګې په ډول که دآس وزن 400کيلو ګرامه وي سل کيلو ګرامه وزن وړلی سي، همدا ډول کولی سي په اوږدو مزلونو کي بيله اوبو او خوړو مزل ته دوام ورکړي.
آس پياوړې حفظه لري،او په کومه سيمه کي چي اوسيږي دهغي سيمي لارې ښه ورمالوميږي،که دآس دخاوند څخه لاره ورکه سي آس کولی سي هغه درخپله کوره ورسوي. آس خپل خاوند دهغه دليدلو پرته پر ږغ ،بوئ او دسپريدلو پر طريق پيژني. آس دخپل خاوند دکنټرول حرکاتو ته ژر مثبت ځواب ورکوي. آس دهوښيارو او وفا لرونکو ژوو دډلې څخه دئ. په علمي څيړونو کي څرګنده سوي ده چي پر آس سپرتيا دزړه،ايني،پښتورګو او هضمي سيستم دناروغيو په مخنيوي کي ونډه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی کبان

یؤدالله جل جلاله دنښو نښانو څخه چي دهغه پرلویی دلالت کوي په سمندرونو کي لوی کبان دي. یؤ ډول ددې کبانو څخه چي نیلي رنګ لري شمیر یې: 150زرو ته رسیږي،130ټنه وزن او 35متره اوږدوالی لري.

که ددغو کبانو وزن دهغوئ په شمېر کي ضرب کړو یؤ لوی عدد لاسته راځي؛که چیري دغه عدد دمځکي پرمخ پر ټولو انسانانو وویشو هرانسان ته یې 6میلیونه او4کیلو ګرامه غوښه رسیږي. دغه کبان جالب جېنېنې ژوند لري کله چي دمور په خیټه کي وي اوږدولی یې دریؤه سانتي متر نه ډیریږي،د پیدایښت څخه څه موده ورسته یې اوږدوالی 7مترو او وزن یې 2ټنه ته ورسیږي.

دغه کبان مځکه دشمال څخه درجنوبه طی کوي،داستوا پر کرښه تیریږي دشمالي قطب څخه در جنوبی قطب پوري ځي. لکه څنګه چي پوهیږو په سمندرونو کي دتودوخي درجه توپیر لري؛په همدي خاطر ياد کبان دچربی یوه لایه لري چي پندوالی یې یؤمتر ته رسیږي اوهغوئ دسړو او تودوخې څخه ساتي.

دغه کبان په یؤځل 4ټنه خواړه خوري او درځلورو ټنو په کمو خوړو نه مړیږي.

کله چي کوچنیو کبانو ته ګورو دلویو کبانو ټول غړي په هغوئ کي هم وینو مګر دلویو کبانو دغړو څخه کوچني. ښه نو لوی کبان دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه دي.

په ریښتیا چي هرڅه په سمندرونو کي دي ټول زموږ دګټي اخیستني لپاره پیداسوي دي,الله جل جلاله فرمایي:[سُوۡرَةُ الجَاثیَة : 13](وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ) هغه د اسمانونو او ځمکي ټول شیان ستاسي لپاره مسخر کړل، هر څه له خپل لوري څخه؛ پدې کښي ستری نښاني د هغو خلکو لپاره دي چي غور او فکر کوونکي دي.****هرڅه چي الله جل جلاله پیداکړي دوې ګټې لري لومړی یې:عبرت،لارښوونه اوپیژندنه دویمه یې دونیایي ګټه.[سُوۡرَةُ الواقِعَة : 73-74]نَحْنُ جَعَلْنٰهَا تَذْكِرَةً وَمَتٰعًا لِّلْمُقْوِينَ)موږ دا (اور) د

(دوږخ) درپه زړه کولو وسیله او د اړو کسانو لپاره د ژوند متاع ګرځولې ده.(فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ)نو [اې پېغمبره (ص)!] د خپل عظیم رب نوم په پاکی سره یاد کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهلامي کبان

يؤډول کبان شتون لري چي هلامي نوم لري. دغه کبان دايتاليا او فرنسي دساحلي سيمو داوسيدونکوسره ډېر وخت لپاره وجنګيدل او هغه ساحلونه يې په ويرونکو سيمو بدل کړل،داسي لکه دزهري مارانو څخه ډکي دښتي.

يؤ ګرځيدونکي چي دساحل څخه يې ليدنه کول وويل:دپښي دبجلکي سره مي ناڅاپه يؤ درد احساس کړ داسي درد لکه يؤڅوک چي مې پر بجلکي سور سيخ راونږسي،ورسته دريؤه پاو مي داسي احساس وکړ لکه چا چي مي سرسنجاق کړ ورسته درهغه بي هوښه سوم،درژغورني ورسته چي ډاکتر مي فشار کتلى وو نژدي وصفر ته وو.

ځيني پوهان وايي:په هغوسيمو کي چي دهلامي کبان شتون لري په هر متر مربع کي 25کبان دي،ددغو کبانو ډله چي اوږدوالى يې دوو مترو ته رسيږي په کښي زيات شمېر هلامي کبان شتون لري. کب پيژندونکي وايي:ددې کبانو د جنګ کولو:دانسانانو دچيچلو آره موخه نه ده مالومه،چي دوئ ولې په ساحلونو کي جنګيږي.

دهلامي کب داسترليايي ډول نيښ دومره پياوړى دئ چي په څو دقيقو کي دانسان دمړيني لامل کيږي. دهلامي کبان سترګي او غوږونه نه لري،همدارنګه مغز هم نلري،دهغوئ بدن نازک،پوست دهوا او اوبو پر وړاندې پياوړى دئ. ديادو کبان دبدن 98سلنه اوبه جوړوي.

ياد کبان زهري دي او زهر يې انسان ته زيان رسوونکي دي. ډاکتران لارښوونه کوي چي ساحلونو کي بايد اوليه مرستي شتون ولري. همدا ډول دساحل ليدونکو،سيلانيانو ته لارښوونه کوي چي دځان سره بايد کورتيزول درمل ولري ځکه چي سيلانيان ديادو کبانو دحملو څخه خوندي نه دي. دراوسه پوري ژوند پيژندونکي او سمندر پيژندونکي پوهان ددې کبانو دجنګيدلو دعلت په پيداکولو نه دي بريالي سوي او ددي کار لپاره يې کوم ښکاره دليل نه دئ موندلى،خو اسلامي پوهان په دي باوردي چي ياد کبان په نبنه سوي نقشي،موخي باندي چي دالله جل جلاله هغوئ ته ښوولي ده حرکت کوي؛ځکه ياد کبان دهغو ساحلونو لورته راغلي يا ځي چي دانسانانو دفساد له کبله تباسوي دي.الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الرُّوم : 41](ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِى عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وچه او لمده کښې د خلکو (د لاسونو) په عملونو سره فساد ښکاره شويدی؛ نو (الله) په دوی باندې د هغو عملونو (د سزا) خوند څکي چې دوی کړي دي، ښايي چې دوی راوګرځي.

*******بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ الزُّمَر : 62]اللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىۡءٍ‌ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ وَكِيلٌ) الله د هر شي هستوونکی دی او هماغه د هر شي ساتونکی دی.**

****

بيله اجازې دخدای جل جلاله دغه کبان حرکت نه سي کولی ،هيڅ عاقل انسان بيله موخې حرکت نه کوي!څنګه به ددې کبانو حرکت بيله موخې وي؟ الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ هُود : 56] إِنِّى تَوَكَّلۡتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُم‌ۚ مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذُۢ بِنَاصِيَتِهَآ‌ۚ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسۡتَقِيمٍ) زما توکل پر الله باندې دی چې زما رب هم دی او ستاسي رب هم. هيڅ ساکښ داسې نشته چې وچولي (د تندي وېښتان) يې د هغه (الله) په لاس کښې نه وي. بېشکه زما رب پر سمه لار دی.

****

بيا فرمايي: [سُوۡرَةُ الحَدید : 22](مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمۡ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مِّن قَبۡلِ أَن نَّبۡرَأَهَآ‌ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ) هيڅ مصيبت داسې نشته چې په ځمکه کښې ستاسي پر خپل نفس نازل شي او موږ هغه له پيدا کولو څخه مخکې په يو کتاب کښې نه وی ليکلی، دغسي کول د الله لپاره ډېر اسانه کار دی.

****

دغه کبان هم دالله جل جلاله لښکر دي؛ډېر لښکريان.الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلۡنَآ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً‌ۙ وَمَا جَعَلۡنَا عِدَّتَهُمۡ إِلَّا فِتۡنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ لِيَسۡتَيۡقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَيَزۡدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِيمَٰنًا‌ۙ وَلَا يَرۡتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ‌ۙ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلۡكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا‌ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِى مَن يَشَآءُ‌ۚ وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ‌ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ لِلۡبَشَرِ)موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتې ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموينه ګرځولې ده، تر څو چې د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ايمان زيات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك کې پاتې نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا وواېي چې ښه نو، د الله د دې عجيبه خبرې څخه څه مطلب کېدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې ډول چي د الله چا ته خوښه شي ګمراه کوي يې او چا ته چي يې خوښه شي لاره وربښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوك نه پيژني؛ او د دوزخ يادونه له دې پرته د کوم بل غرض لپاره نه ده شوې چي خلکو ته پند وي.

*****

دهلامي کبان چي ديونان،فرانسې او ايتاليا په ساحلونو کي جنګ کوي ياشتون لري او هغه ساحلونه يې داسي کړي لکه دوژونکو مارنو څخه ډکې ويرونکي دښتونه،په دي کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

دسمندر بريښنا،برق لرونکي کبان

پوهان وايي:هيڅ شی داسي نسته چي په خپلو کارونو کي بريښنايي قوه توليد نه کړې.

دبيلګې په ډول دانسان زړه دولټ يو سلنه بريښنا توليدوي،دزړه بريښنايي ګراپ مالومونکي آله دEcg ماشين دزړه بريښنا يي جريان مالوموې ځکه خو دغې آلې ته Ecgدزړه بريښنايي ګراپ مالومونکي آله وايي.

هره عضله په خپل حرکت سره بريښنايي قوه توليدوي،دغه قوه داسي ده چي انسان کولی سي هغه وزغمي؛مګر هغه څه چي هيرانوونکي او خورا جالب دي هغه دادي چي:يوډول کبان په سمندرونو کي شتون لري چي دهغوئ دلوري توليد سوې بريښنايي څپې 220ولټ دي. دغه کبان دسمندر په ژورو کي دبريښنايي جټکو په مرسته دځان ساتنه کوي او خپل دښمنان پري وژني. يوبل ډول ددې کبانو داسي دئ چي دخپل داوړو اړخونو څخه داسي بريښنايي څپې توليدوي چي پياوړتيا يي 600ولټه ده.

څيرونکو ياد کبان يوه حوض ته راوړل چي ياد حوض دڅو څراغونو سره وصل وو،ددغو کبانو په هر وار بريښنا ازادولو سره شپږ څراغونه روښانه کيدل،په داسي حال کي چي هرڅراغ 100ولټه بريښنا ته اړتيا درلودل. دڅرغونو دغه روښانه کيدو څو ثانيې وخت دلود.

ياد کبان څنګه بريښنا توليدوي؟

ديادو کبانو دبدن در څيرلو ورسته په ډاګه سول،چي دغه کبان په خپلو اړخونو کي شپږ غابښو ته ورته جوړښتون لري چي سرو کي يې بريښنايي حجرې،ژونکي شتون لري،او دکيمياوي موادو په مرسته يې دکب په بدن کي بريښنايي قوه توليدوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوئ وموندل چي يؤ کب د 400 ډېرې بريښنا توليدونکي ژونکي لري،چي دځنځير په شان ديؤبل سره مښتي دي او دمغزو دامر سره سم په يؤه وار دخپل دښمن لورته خپله انرژي خالي کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ حٰمٓ السجدة/فُصّلَت : 53]

سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى الْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۗأَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ)

ډېر ژر به موږ دوی ته خپلې نښانې په افاقو (هيوادونو) کښې هم وښيو او د دوی پخپلو نفسونو کښې هم؛ تر دې پورې چې دوی ته دا خبره څرګنده شی چې دغه قُرآن په رښتيا سره پر حق دی. ايا دا خبره کافي نه ده چې ستا رب پر هر څه شاهد دی؟

****

ښه نو يؤډول کوچنی کب 220 ولټه اوبل ډول کب 600 ولټه بريښنايي جټکې توليدوي،دا دالله جل جلاله دلويي او حکمت دنښو څخه يؤه ده،په ريښتيا چې دالله جل جلاله ټول مخلوقات دهغه جل جلاله پر قدرت،عظمت او علم شاهدي وايي.

دسلمون،سالمن کبان

دالله جل جلاله دعظمت دنښو نښانو څخه يوه يې دسلمون کبان دي.

دغوکبان په خپل هيرانونکي کار پوهان په تعجب کې کړي چې بيله قرآن کريم څخه دهغه تفسير نه کيږي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ)

موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چې هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

******

دغه کبان دامريکان دسيندونو په سرچينو کي زيږي،دهغه سيندونو دځروبو،ابشارونو څخه راکښته کيږي داطلس دسمندر پای ته ځي او ورسته دفرانسي ساحلونو ته مهاجرت کوي،ورسته درهغه بيرته راګرځي دخپل پيدايښت ځای ته راستنيږي.

دايؤ ګمان او فرضيه نه ده بلکې پر يادو کبانو کلونه کلونه څيړنې سوي،په ځينو سيندونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دڅيرنې ځايونه جوړسوي:چي ددومياشتو په جريان کي يې د دوميليونو څخه ډېر دسلمون كبان شمېرلي دي چي بيرته دخپل پيدايښت ځای ته راستنيدل.

څيرونکو پرهغوئ ځينې فلزي آلي چي پر هغو ديادو كبانو دكډوالی تاريخ ليکل سوی وو دهغوئ پر بدن نصب كړي ترڅو چي هغوئ بيرته راستانه سي دهغوئ دسفر وخت پري مالوم وي. دهيرنتيا ځای دادئ چي هغوئ څنګه داطلس سمندر څخه بيرته دخپل زيږيدنې ځای ته راګرځي. كه موږ يو سمند پيژندونكی په كښتی كي سپوركړو اوهغه ته ووايو دفرانسي دسواحلو څخه دامازون ځنګله سيندونو ته ولاړسه:ياد پوه او متفكر كه هر څومره هم په سمندري سفرونو كي تخصص ولري او دهغه سره نقشه اوبل لارښوونكي آله نه وي :نه سي كولی تاكل سوي ځای ته ورسيږي.

مګر دغه كبان چي دسمندر په ژور كي تک كوي خپل منزل ته ځان رسوي،كه چيري هغوئ دري درجې هم دخپل لارې څخه چپ سي دشمالي امريكا څخه يې جنوبي امريكا ته لار بدليږي،ددې سربيره څنګه ياد كبان دفرانسي دساحلونو څخه دخپل پيدايښت ځای ته ستنيږي،په داسي حال كي چي دانسانانو امكانات دكبانو په لاس كي نه دي.

ياد كبان كولی سي پركومه لار چي تللي بيرته پرهغه لاره ولاړ سي چي حتا ځيني وخت دلوړو ځروبو څخه پورته كيږي،دهغوئ څخه دځروبو څخه دپورته تللو په وخت كي دقيق انځورونه اخيستل سوي دي چي هغوئ غوښتل بيرته خپل دزيږيدو ځای ته ستانه سي.

ښه نو داكبان چا داسي پيداكړي؟چاهغوئ ته دلارې مالومولو وړتيا وركړي؟الله جل جلاله فرمايي [سُوۡرَةُ طٰه : 49]قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يٰمُوسٰى)فرعون وويل: "ښه نو، بيا ستاسي دواړو رب څوك دی، اې موسى؟!"[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰى) موسى (ع) ځواب وركړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت وركړ، بيا يې ورته لار وښودله."

*****

بيا الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبِّحِ اسۡمَ رَبِّكَ الۡأَعۡلَى)[اې پېغمبره (ص)!] د خپل لوړ مرتبه رب د نوم په پاكي سره ستاينه وكړه؛(الَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا كړي، بيا يې انډول برابر كړی دی؛(وَالَّذِى قَدَّرَ فَهَدٰى)او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه كړل، بيا يې لاره وښودله؛*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دحیوانـاتو پـه چلنـد،کړنو او جوړښت کـي ژور آنـد وکـړو هیرانـوونکي پیښـې بـه ووینو:دسلمون،سلیمان دکب سربیره،سمندري ماران الوتونکي مرغان،حیوانات،نباتات چا دوئ پیداکړي دي؟

چا دوئ ته دژوند تګلارې ښوولې دي؟چا هغوئ تـه پـه شپه او ورځ کـي دخپلو مخو دڅارلو وړتیا ورکړې؟

دا دالله جل جلاله مخلوقات دي چي په بشپړ ډول بې‌له کومي کمئ الله جل جلاله پیداکړي دي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر کب

يؤ سمندر پيژندونکی دسمندر په اوبو کي په ځيرونو بوخت وو،چي يؤه لوی کب ته يې پام سو چي دخپلې ډلې بيل او ديؤه کوچني کب لورته يې حرکت وکړ.

دمعمول سره سم دي سمندري پوه فکر وکړ لوی کب دکوچني کب دخوړلو په نيت دهغه لورته حرکت وکړ،مګر دهغه پر خلاف يې وليدل چي لوی کب دکوچني کب خواته ودريدئ او کوچني کب دهغه دځينو خالونو په خوړلو پيل وکړ.

تقريباً ورسته درلسو کالونو يؤ هيرانوونکی حقيقت څرګند سو هغه داوو چي :دغه کوچني کبان دټولو کبانو درملنه کوونکي يا ډاکتران دي،او يؤ ناليکلي وعده،يا پريکړه دټولو کبانو په منځ کي سوي ده چي دغه ډول کوچني کبان بايد دنورو کبانو لخوا ښکار او ونه خوړل سي.په دي اړه ډېرې ځيرنې وسولې او دهغوئ په اړه ډېر مالومات لاسته راوړل سول،چي ورسته پوهان لخوا يادو کبانو ته د درملنه کوونکو يا ډاکترانو کبانو نوم ورکول سو. الله جل جلاله ددې کب خواړه دنورو کبانو دزخمونو په چرکونه،نوونه ايښي دي. لوی کبان دخپلو زخمونو ددرملنې لپاره ديادو کبانو خواته درومي .

ځيني ويډيو ګانې چي دياد کب څخه سوي ډېرې هيرانوونکي دي يؤکب ددې کوچني کب خواته راځي او خپله خوله ورته خلاصوي ترڅو دياد کب دزخم چرک وخوري،کوچنی کب دهغه خولې ته ننوزي په همدې وخت کي يؤ نسبتاً غټ کب دناروغ کب دښکار لپاره راځي،ناروغ کب درملنه کوونکي کب ديؤ ډول ړغ سره يؤځای دخولې څخه غورځوي اوتښتي.دا څنګه وعده او قرارداد دئ چي دسمندر په ټولو برخو کي دهغه څخه پيروي کيږي.

دغه کبان چي الله جل جلاله پيداکړي دي يؤ ښه توږونکي آله لري چي پرځای کارکوي،ددې کب هضمي سيستم داسي دئ چي چرک اونوونه قبولوي او همدا مواد ددې کب خواړه دي،کله چي يؤ لوی کبان ديؤبل سره ټکر يا جګړه کوي :زخمي کيږي؛دزخم،ټپ دالتهاب ،چرک څخه دخلاصون په پار دياد کوچني ډاکترکب خواته ځي او هغه يې درملنه کوي.

ځيني وخت ددې کب خوات ډېر کبان ددرملنې لپاره راځي نو ديؤبل سره شخړه نه کوي بلکي دمتمدينې ټولنې دوګړو په شان په نوبت کي دريږي،يؤ بل ته تکليف نه رسوي. کبان انتظار کوي ترڅو ددرملنې نوبت يې را ورسيږي؛ځيني وخت ديؤه کب درملنه يؤه دقيقه يا دهغه څخه ډېر وخت نيسي او پرخپله لاره ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ لقمَان : 11]هٰذَا خَلۡقُ اللهِ فَأَرُونِى مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنۡ دُونِهٖ ۚ بَلِ الظّٰلِمُونَ فِى ضَلٰلٍ مُّبِينٍ) دا خو د الله پيدا کول دي، اوس ما ته را وښاياست، له هغه پرته دغو نورو څه پيدا کړيدي؟

- اصلي خبره دا ده چي دغه ظالمان په ښکاره ګمراهۍ کښي غور ځېدلي دي.

******

میلیونونه کبان په سمندرونو کي ژوند کوي:چا هغوئ ته ور وښوول چي دا درملنه کوونکی کب باید ونه خوړل سي او زيان ورته ونه رسيږي ترڅو هغه خپل کار ته په ښه ډول دوام ورکړي ؟آيا هغوئ عقل لري؟الله جل جلاله فرمايي:

[سُوۡرَةُ طٰه : 50](قَالَ رَبُّنَا الَّذِىۡۤ اَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰى) موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

(c) ketabton.com: The Digital Library

الوتونکي مرغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرغان

يوځـای مـې ولوسـتل داسـي هـيڅ يـوه الوتکـه شـتون نـه لـري چـې دمرغـانو وکـارونو تـه ورسيږي،يا حتا هغه کارونو ته نژدې سي.

الوتونکي مرغان الله جل جلاله پيداکړي چې دهغه جل جلاله دعظمت نښه ده او دهغوئ داسي توصيف کوي:[سُوۡرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چې هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

الوتونکي دنورو مخلوقاتو څخه ډېرې ښکلاوي لري،او ډېر زړه را کښوونکي دي.دنړۍ په هره برخه او موسم کې موندل کيږي:په قطبي سيموکي،دغرونو په هسکو څوکو،په سمندرو کي؛په تاريکو ځنګلونو کي؛په وچو دښتو او ګڼ ميشتو ښارونو کي .ځيرونکو دراوسه 9 زره ډوله مرغان پيژندلي دي.

خدای جل جلالـه مرغـانو تـه سپک وزن ورکړی ترڅو دهغوئ لپاره الوتنـه آسـانه وي.دهوا دليږد کوچني پيپونه،خاليګاوي دهغوئ دبدن په هره برخه کي شتون لـري ترڅـو وزن يـې کم او دالوتلو په وخت کـي يـې بدن سوړ،خنک کړي. خدای جل جلالـه دهغوئ هډوکي خـالي او ښکې سپکې پيداکړي دي،ترڅو په ښه ډول الوتنه وکولی سي.

مرغان ښه ليدل کولی سي چې دځينو دليډد وړتيا يې دانسان دليد 8برابره ده. ځينـي يـې خپل ښکار د2000مترو ليري څخه ويني،دهغوئ سترګې ددې توانايي لري چې ديؤې پوره دايرې په اندازه وګرځې پـه داسي حال کي چې دانسان سترګې يؤازي 180درجې سيمه بيلـه سر ګرځول ويني. دمرغانو سترګې دسره په دواړو خواو کي شتون لري چې کولی سي بيلـه سر ګرځول يؤه بشپړ دايره ووينې. ځيني مرغان خپل ښکار ددوه کيلومتره لوړې څخه په ښکاره ډول وينې. ځيني يې خپل هګۍ دونو په پـانو کـي درنظر لانـدي سـاتي، ځينـي نـور مرغـان بيا خپل ښکار داوبو لانـدې وينـې او هغـه ښـکارکوي. دځينـو مرغـانو تېزوالـی پـه سـاعت کـي 130کيلـومتره او دځينـو سـرعت يـې بيـا دښـکار پـه وخـت کـي 350کيلـومترو تـه رسـيږي لکه:دښکاري باز.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني مرغان بيله دريدلو 6زره کيلومتره الوتنه کوي يا 86ساعته بيله دمې خپل وزرونه رپوي او په ياده موده کي دخوړو او اوبو څخه ګټه نه اخلي. ايا داسي الوتکه سته چي بيله تيلو او ډيرې انرژۍ دومره فاصله ووهي.[سُوْرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نهويني؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

:****

د ډيرې قوي؛پياوړتيا توليد،کلکې او سپکې پرزې ديڅوې الوتکې دوه بنسټيز شرطونه دي چي هره الوتکه يې بايد ولري ترڅو الوتنه وکولی سي.

مرغان پيژندونکي وايي:دغه دوه شرطونه په مرغانو کي شتون لري،ياني ډيره قدرت،او سپک وزن دغه محرک قدرت مرغانو دسينې دپياوړو عضلو،پياوړی زړه چي قوي غورځيدا لري څخه لاسته راوړی. مرغان ددې توانايي لري چي په زيات سرعت د ډيروخت لپاره الوتنه وکړې.

دمرغانو تنفسي سيستم دعضلاتو دتوليد سوي تودوخې پروړاندې دمقابلې توان لري،دخوځنده وسايلو جوړونکي تل ديادو وسايلو دسيستمونو دسړولو يا يخولو لپاره دستونزو سره مخ وي؛که چيرې ديادو وسايلو ديخولو په سيټم کي لږ هم ستونزه وي،نور سيستمونه به ښه کار ونه سي کولی او کيدای سي اور واخلي.

الوتونکي در5زره کيلومترو ډيره الوتنه کوي او ډيره انرژي پر دغه لاره کاروي ددې سربيره خوله هم نه کوي.

هيرانوونکي ده دمرغانو زړه او عضلي څومره پياوړي دي چي ياد کار بيله ستونزې سرته رسوي. دمرغانو په بدن کي کوچني پيپونه شتون لري چي دسړو څخه پيل کيږي؛ديادو کوچنيو پيپونو دلاري هوا دمرغه دبدن ټولو برخو حتی دپښو خواو ته رسيږي ترڅو دالوتنې په وخت کي دمرغه عضلات خنک وساتې. دمرغانو تنفسي سيستم دهغوئ په ټول بدن کي برخې لري،کله چي مرغه هوا تنفس کوي دعضلاتو ټولو برخو ته يې رسيږي ترڅو هغوئ خنک،ساړه وساتې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يؤ مرغه چي طلايي الكردان نوميږي بيله دريدلو در5500كيلومترو ډېره الوتنه كوي،مګر ډېر لږ وزن دلاسه وركوي چي دهغه ټول وزن ته دلاسه وركړى وزن چندان شى نه وي.

[سُوۡرَةُ الجَاثِيَة : 3]إِنَّ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ لَءَايَٰتٍ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ) حقيقت دا دى چي په اسمانونو او ځمكه كښي بې شمېره نښانې د ايمان راوړونكو لپاره دي.

******

سمندري ښكاري سپين مرغه چي شا يې خړه او سريې تور دئ (Tern)

ياد مرغه ديخنى څخه تېښتي :په همدې خاطر دشمالي آسيا او امريكا څخه جنوب لورته مهاجرت كوي،دياد كار دسرته رسولو لپاره په ژمي او دوبي موسمونو كي 9زره كيلومتره الوتنه،سفركوي.

ددې مرغه وزرونه داوبو ضد دي ياني نه لنديږي،كه چيري دياد مرغه وزرونو اوبه جذبولى:په اوبو كي دهر وار غوټې سره به يې وزرونه ډېر درنيدل او بيا به يې پرواز نه سواى كولى . مرغه پيژندونكي پوهان وايي:دټولو سمندري مرغانو وزرونه نه لنديږي؛په اوبو كي در غوټه كيدو ورسته يې پر وزرونو اوبه هيڅ اغيزه نه كوي،هغوئ دسمندري كبانو څخه ځانونه تغذيه كوي.

سپين سمندري مرغه ځيني ښكاري الوتونكي ځارې:كله چي هغوئ كب داوبو څخه پورته كړې او غوارې دځان سره يې ولېږدوې سپين مرغه پرهغوئ حمله كوي،هغه بيريږي او كب ايله كوي،سپين مرغه مخكي له دي چي كب اوبو ته ورسيږي هغه نيسي.

ددې مرغانو يؤ بل ډول دشمالي منجمدي سيمې څخه جنوبي منجمدې سيمې ته كډوالي كوي،په ياد مهاجرت كي هغوئ 32زره كيلومتره لار وهي. كيداى سي سوال وكړئ:چي داڅنګه مالومه سول چي ياد مرغه دومره ډېره لار طى كوي؟

په ځواب كي بايد ووايو:څيرونكي پريادو مرغانو يؤه بريښنايي آله تړې چي هغه آلې كي دياد مرغه وهل سوي لار او اندزه يې مالوميږي ياني دمرغه دتګ،سرعت او طى سوي فاصلې ټول مالومات خوندي كوي. ځيني نور مرغان 4زره كيلومتره مزل كوي بيله دې چي استراحت وكړي يا كوم څه وخوري؛ځيني نور مرغان بيا 86ساعته پرلپسي سفركوي.

[سُوۡرَةُ المُلك : 19]أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ إِلَى ٱلطَّيۡرِ فَوۡقَهُمۡ صَٰٓفَّٰتٖ وَيَقۡبِضۡنَۚ مَا يُمۡسِكُهُنَّ إِلَّا ٱلرَّحۡمَٰنُۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَيۡءِۭ بَصِيرٌ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

****

بياالله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النُّور : 41](أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُسَبِّحُ لَـهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱلطَّيۡرُ صَٰٓفَّٰتٍۢ ۖ كُلٌّ قَدۡ عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسۡبِيحَهُۥ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِمَا يَفۡعَلُونَ) ايا تـه نـه وينـې! هغه ټول مغلوقات چي په اسمانونو او ځمکه کښي دي، او هغه الوتونکي چي په وزرونو غوړولو سره الوزي الله په پاکی سره ستايي؛ هر يو د خپل لمانځـه او ثنـا ستايني کړنلاره پيژني. او دوی ټول چي څه کوي، الله پرې پوهيږي. ****همدارنګه بياالله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ النّحل : 79] أَلَـمۡ يَـرَوۡاْ إِلَـى ٱلطَّيۡـرِ مُسَخَّرَٰتٍۢ فِى جَوِّ ٱلسَّمَآءِ مَـا يُمۡسِكُهُنَّ إِلَّا ٱللَّهُ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍۢ لِّقَوۡمٍۢ يُؤۡمِنُونَ)ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي پـه څـه شان مسخر دي؟ دوی لـه الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښی نښاني شته چي ايمان راوړي.*****

دغه دري اياتونه چي پوره څرګند او محکم دليل دئ: موږ اړباسي چي دمرغانو دپيدايښت او ټولو مخلوقاتو په پيدايښت، خلقت کي ژور اندوکړو!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوتري دتاريخ لومړۍ هوايي ليک ليږدونکي

نورالدين الشهيد چي کله دشام او مصر آمر وو هوايي پستي خدمات يې په کار واچول،ياني دکوترو په مرسته دليک استول. دپوهانو په وينا دليک وړونکو کوترو 500ډولونه شتون لري.کوترې ډېرې هوښياري او دلوړ پروازکولو وړتيا لري.کوترې داسي مرغان دي چي ژر اهلي کيږي.[سُوْرَةُ يٰسٓ : 72](وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ) موږ هغه پداسي شان دوی ته ښکېل (تابع) کړيدي چي پر ځينو باندی دوی سپريږی، د ځينو غوښه خوري،

***

چا دا مرغه رام؟چا دي مرغه ته دزيرکی پياوړی قدرت او دډېرې الوتنې وړتيا ورکړي؟چا دا مرغه دانسان چوپړکوونکی ګرځولی؟

ليک وړونکي کوترې بېله دمې زرکيلومتره لار وهي؛په هره دقيقه کي يو کيلومتر اويوه ساعت کي 60کيلومتره الوتنه کوي.ياد مرغه دکاله 9جوړې چيچيان روزي. کوترو په هواکي دليک په ليږدولو کي زموږ سره مرسته کول او دهغه وخت په مقياس يې ليک ترټولو ژر خپل موخي ته رسوئ.

په هر حال سلطان نورالدين الشهيد د دمشق او قاهرې ترمنځ دليک دليږلو لپاره دکوترو څخه ګټه اخيستل چي پر يادو کوترو دسلطان نوم حک سوی وو،نورالدين دمځکې په بيلا بيلو برخو کي د2000ليک وړونکو کوترو څخه کار اخيستئ. پوښتنه پيداکيږي:څنګه دغه مرغان ورته په نښه سوي ليرې منزلونه پيداکوي؟ څنګه کولی سي دغه ليري فاصلي ووهي؟ هغه حس چي کوتري ته لارښي څنګه کارکوي؟

ځيني پوهان وايي:پرمځکه داسي نښې شتون لري چي کوترې هغه په يادوي او دهغه نښو په مرسته خپل لار پيداکوي. دايوفرضيه ده چي نورو پوهانو رد کړي ده،داسي چي کوتره يې په تړلو سترګو دموخې لورته واستول هغه خپلې موخې ته ورسيدل. دويمه فرضيه:کوتره دلمرسره زاويه جوړوي چي دهغې په مرسته خپل منزل ته ځان رسوې. که ووايو چي کوتره دشپې هم مزل کوي دافرضيه هم رديږي. دريمه نظريه:ځېني پوهان باور لري چي دکوترې په مغزوکي يو رادار دئ چي دمځکې دمقناطيسي ميدان څخه په ګټې اخيستو خپله لارپيداکوي او خپلې ټاکل سوې موخې ته رسيږي. په ورستيو وختون کي دانظريه تائيدسوي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جل جلاله فرمايي :[سُوۡرَةُ الأعلىٰ : 1-3](سَبْ‌ِحِ اسْمَ رَبْ‌ِكَ الْأَعْلَى) [اې پېغمبره (ص)!] د خپل لوړ مرتبه رب د نوم په پاکي سره ستاينه وکړه؛ (الَّذِى خَلَقَ فَسَوّٰى) هغه (رب) چي (ټول شيان يې) پيدا کړي، بيا يې انډول برابر کړی دی؛ وَالَّذِى قَدَّرَ فَهَدٰى) او هغه (رب) چي (خير او شر يې) اندازه کړل، بيا يې لاره وښودله؛

****

پاکي دي وي الله جل جلاله لره چي هيرانوونکي مخلوقات يې پيداکړي؛هغوئ يې په خپلو کړنو مامور کړي او لارښوونه يې ورته کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمرغانو کډوالي

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ النَّمل : 79] فَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ) نـو [اې پېغمبره (ص)!] پر الله توکل ولره. په باوري ډول ته په څرګند حق باندې يې.

***

بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ المُلك : 19]

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوی د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نـه وينـي؟ ـ د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوی يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکی دی.

*****

موږ ددې ايات شريف سره څنګه چلند کوو،آيا په دې ايات شريف کي پـه مځکـه او آسـمانونو کي دتفکر انګيزه شتون نـه لري؟آيا دا ايات شريف دالله جل جلالـه پرعظمت،لويی دليل نـه دئ؟ دکومه وخت چي انسانانو مرغان پيژندلي وينې چي ځيني دهغوئ څخه په يخ کي ورکيږي او په پسرلي کي بيرتـه راځي.

پوهـان وايي:هرکـال پـه لسـګونـه زره مرغـان مـهاجرت کوي،پـه ځـانګړي ډول دشـمالي نيمـې کرې څخه جنوبي نيمې'کري تـه،مرغان دشمال څخـه جنـوب تـو دجنـوب څخـه شـمال تـه سفر کوي. دمرغانو ددې کډوالی پوره مالومات داوسنيو پرمختللو وسايلو په مرسته څرګنـد سـوي دي.پر 13ميليونو مرغانو څيرنې سوي داسي چي کله ياد مرغان کوچني او په خپلو ځالو کي وه دهغوئ پـر پښو،لوری،سرعت او فاصلـه مـالومونـکي آلـه تـړل سـوي ترڅـو دشـمال څخـه درجنوبه دهغوئ سفر وڅارل سي،دا کار يوه نړيوال څيرنيز مرکز کړی. داسي مرغـان شـتون لري چي 14زره کيلومتره لاروهي. يو بل ډول يې 16زره کيلومتره مسافرت کوي.

ترټـول ډېـره فاصلـه چـي دمرغـانو يـوې ډلـې وهلـې وه 22زره کيلـومتره وه،يـانې دشـمالي منجمدڅخه دافريقا جنوب ته،په داسي حال کي چي دسفر په دوام کي ديادو مرغانو سرعت په ساعت کي د40او100کيلومترو په منځ کي وو. دښکاري باز سرعت دښکار پـه وخت کـي پـه ساعت کي 350کيلومترو تـه رسيږي.ځيني څيرنـې چـي دمرغانو پريوه ډول سـوي څرګنـدوې چي يادو مرغانو2500کيلومتره لار بيله دمې کولو په 20ساعته کي وهلې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني مرغان 1000متره ځيني 4200متره ځيني نوربيا 6000 زده متره او ځيني نور مرغان دهيماليا دغره پرسر دايوريسټ دڅوکي څخه لوړ 9000 متره کي الوتنه کوي په داسي حال کي چي دنړۍ پرمختللي الوتکه دولس زره متره لوړيږي. ښه نو بايد دمهاجرت کوونکو مرغانو په مغزو کي وخت ښوونکی يا جنتري وي چي هرکال پر مالوم وخت سفر پيلوي او پرټاکلي وخت بيرته راستنيږي. څوک هغوئ ته خبرورکوي چي دمهاجرت وخت را رسيدلی؟ پوهان وايي چي مرغان د اوږده مسافرت کولو عجبه توانايي لري،چي دمځکي پرمخ هيڅ بل ژوی دسفر داسي وړتيا نه لري. په دې کي دالله جل جلاله حکمتونه دي.

جالبه داده چي مرغان دسفرکولو لپاره تياری نیسي،مخکي له دې چي مهاجرت وکړي په خپل بدن کي چربي ذخيره کوي ترڅو دسفر په وخت کي ددې چربي څخه ګټه واخلي. ځيني پوهان وايي چي مرغان دخپل لارې دموندلو لپاره دطبيعي نښو،غرونو،سيندونو اوځنګلو څخه ګټه اخلي،دانظريه ځکه ناسمه ده ځکه مرغان دشپې هم مزل کوي.
ځيني نوربيا وايي چي مرغان دخپل پياوړي بويايي حس په مرسته لاره پيداکوي،ديادوني وړده چي دانظريه داوسنيو پرمختللو انځور اخيستونکو آلو په مرسته په ځينو مرغانو کي منل سوې ده. ځيني وايي چي مرغان دلمر په مرسته لاره پيداکوي؛مالومه سول چي مرغان دلمر په نشتون کي هم خپله لاره نه ورکوي.
په دې ورستيو کي وموندل سول چي دمرغانو په سر کي يو نسج شتون لري چي حجم يي درنيم ملي متر کم دئ او دداسي موادو څخه جوړ سوی چي دمځکې مقناطيس پرهغو اغيزه کوي،ددې کار دښه څرګندېدا په پار څيړونکو داسي پيچلی سيم دمرغه پر بدن وتړی چي دهغه دمقناطيس لوري دمځکي دمقناطيس دلوري سره بدلون درلودئ؛په دې سره مرغه خپل تګ لوری بدل کړ او دهغه پر عکس يې سفر پيل کړ. داسوال لا همداسي پرځای پاته دئ چي ددې نسج حقيقت څه دئ چي دمرغه دسترګو او مخ په منځ کي ځای لري او دمځکي دمقناطيسي قوې څخه کاراخلي. دځينو په اند مرغان پر ستورو خپله لار مالوموي؛مګر پر کوموستورو او څه ډول؟ښه نو دوې نظريي پاته سولې:يوه دستور اوبل دمځکي دمقناطيسي اغيزه دمرغانو په سر کي پرنصب نسج يا آلې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو که چيري مرغه دهمدې نسج په مرسته لارموندې او دمقناطيسي ميدان څخه يوه درجه خپل مسير ته بدلون ورکړې مالومه خبره ده چي زرګونه کيلومتره دخپل منزل څخه ليري کيږي. دغه راز همداسي راز پاته سو،دا دالله جل جلاله کلام دئ چي فرمايي:

[سُوۡرَةُ المُلك : 19] أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ)

ايا دوى د خپل ځان د پاسه الوتونکي مرغان وزرونه غوړوونکي او ټولوونکي نه ويني؟ - د الرحمان څخه پرته بل هيڅوك نشته چي هغوى يې تم کړي وي، هماغه د هر څه ليدونکى دى.

*****

ښه نو دمرغانو دلارې دپيداکول وړتيا چي دهرشى په مرسته وي،دالله جل جلاله لارښوونه ده چي هغوئ ته يې ورکړي . يوشى چي دپام وړدئ هغه دادئ چي کوچني مرغان چي مخکي يې سفر هم نه وي کړى او کومه روزنه يې هم نه وي ليدلي څنګه دغه اوږده سفرونه په لومړي ځل کوي؟ چا دغه قدرت دغه کوچني مرغه ته ورکړى؟ الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ)

موسى (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دى چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."

*****

دا جالبه ده چي يوه شې دهوايي سفرونو ليکې سيده نه دي:يوه مسافر وړونکي الوتکه چي څوکيلومتره سفرکوي دخپل تګلورې دبدلون لپاره يې چلوونکى په يوه کوچنى زاويه کي اړه کيږي چي دمځکي دترافيک،لارښود سره په پرلپسي اړيکه کي واوسي او دلارښووني سره سم سفر ته دوام ورکړې په داسي حال کي چي په الوتکه کي پرمختللي لار ښوونکي وسايل هم شتون لري. دالوتونکو دسفر ليکې هم سيده نه دي بلکي کږي وږي دي،مګر مرغان ددې سربيره هم دخپل مسير څخه نه اوړې:ولى چي الله جل جلاله دغه ليکې دهغوئ لپاره رسم کړي دي! که چيرې مرغان يوه درجه هم دخپل مسير څخه واوړي هغه ځاى څخه ډېر ليري کيږي کوم ځاى چي ددوئ منزل دئ. يو مرغه په الوتکه کي وچول سو او پنځه زرکيلومتره ليري دخپل اوسيدو دځاى څخه وي وړل سو:دلسو ورځو ورسته مرغه بيرته خپل داوسيدنې ځاى ته راستون سو،په همدې خاطر الله جل جلاله فرمايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

[سُوۡرَةُ النّحل : 79] أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

ايا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوی له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ - په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډيري نښی نښانې شته چي ايمان راوړي.

*****

په هوا کي دمرغانو سره څوک مرسته کوي چي هغوئ بيله کوم خطره زرګونه کيلومتره سفر کوي،په دې کي دمومنانو لپاره ډېرې نښاني دي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الجَاثيَة : 6] تِلْكَ ءَايَٰتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللهِ وَءَايَٰتِهِۦ يُؤْمِنُونَ)

دا د الله نښاني دي چي موږ يې تا ته په حقه سمي لولو (بيانوو). ښه نو له الله او د هغه له ايتونو وروسته به بله څه خبره وي چي دوی به پرې ايمان راوړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټکاټک،ټکټکی مرغه(Wood Pecker)

دمرغانو ډلې يؤ هغه يې ټکټکی دئ:کيدای سي تاسويې نوم اوريدلی وي. که دياد مرغه په جوړښت کي فکر وکړو داسي کروړي آلي اوداسي کلکوالی په کښي وينو چي دتصور څخه لوړ دئ.

دغه مرغه دپياوړي او کلکي مښوکي درلودونکی دئ چي دفشار پر وړاندي ډېرمقاومت لري.

ددې مرغه مشوکه دومره پياوړي او کلکه ده چي دونو دسوري کوونکي برمې په شان کار کوي.

ددې مرغه مښوکه دپياوړ تيا؛کلکوالي داړخه دعجيبو ترکيبونو څخه جوړه سوي ده.ديادمرغه دغاړې عضلات هم ډېر پياوړي دي. هغه وارونه چي يادمرغه يې دونې دتنې دسوري کولو په پار پروني کوي؛دا اړينه ده چي دغاړې عضلات يې پياوړي وي. ياد مرغه څنګه ونې سوری کوي؟

هغه دونې پرساقه،بدنه کښيني او پريؤه برخه يې په مښوکه وارونه کوي ترڅو هغه سوري سي او دونې دبدنې مغز ته لاره پيداسي او ياد مرغه هغه حشره يا چينجی وخوري چي دونې دبدنې په مغز يا دننه کي شتون لري.

داچي ياد مرغه څنګه پوهيږي چي دونې دبدنې په همدغه ځای کي به حشره يا چينجی وي دا راز لانه دی سپړل سوی،پټ پاته دئ. دټکټکي سر هم بايد کلک وي،همدارنګه بايد يؤه سوري کوونکي آله ولري،اوږده ژبه بايد ولري چي هغه سريښناکه ماده لرونکي وي ترڅو دونې دبدنې څخه پري حشره راوباسي،همدارنګه بايد دپياوړ ښنو درلودونکی وي ترڅو دونې دسوري کولو په وخت کي پر هغو ځان ټينګ کړي او پياوړي ضربي ونې ته ورکړي.

ټکټکی څلور نوکان لري چي دوه يې مخته او دوه يې دپښنو دشا لورته دي چي دانبور په شان کارکوي او دونې پر پوست کلک ټينګيږي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ النَّمل : 88](وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۚ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ) نن ته غرونه وينې او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښي به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مرغه ديوې سورئ كوونكي آلې يا دهغه څخه ډېر وسايل دونو دسورې كولو لپاره لري.

د وهلو په مقابل كي پياوړي پښني،كلكه مشوكه،كلک دغاړې عضلات،كروړ سر،اوږده ژبه چي مخ يې سريښناكه ماده لري. الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طٰه : 50] قَالَ رَبُّنَا الَّذِىۡۤ اَعۡطٰى كُلَّ شَىۡءٍ خَلۡقَهٗ ثُمَّ هَدٰى)

موسى (ع) ځواب وركړ: "زموږ رب هغه ذات دى چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت وركړ، بيا يې ورته لار وښودله."***

ښه نو وايو چي خداى جل جلاله ټينگې او كروړې عضلې ياد مرغه ته وركړې او هغه يې ددې كار لپاره پيداكړى دئ ،چي د ونې بدنه سورى كړې او دهغه دمنځه ونې ته زيان رسوونكي حشره يا چينجى لمنځه يوسي.

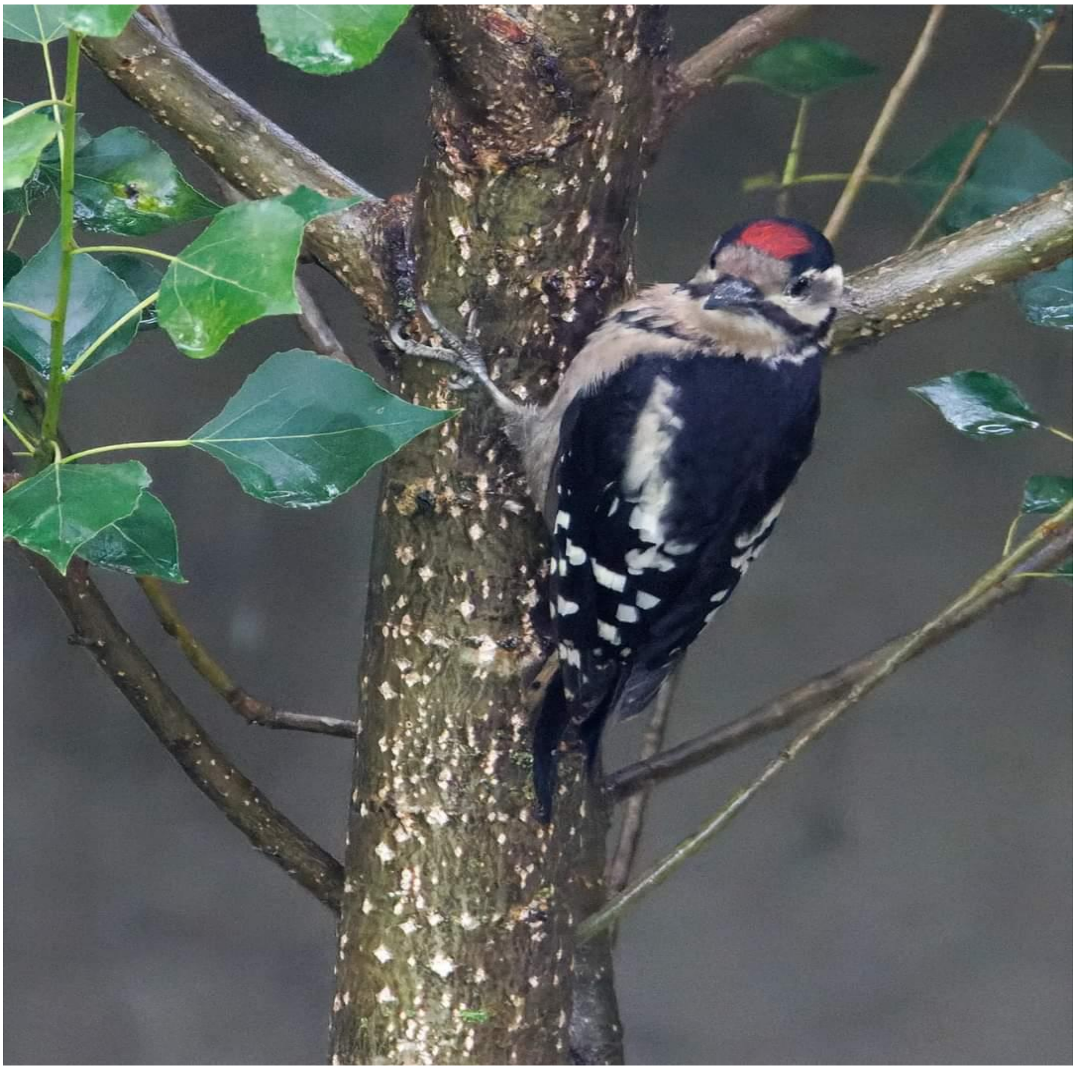

(c) ketabton.com: The Digital Library

حشرات

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچۍ

دشاتو مچۍ او په هغوئ کي دالله جل جلاله دلويي نښې،دشاتو په مچيو کي دالله جل جلاله دلويوالي نښي شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النّحل : 68-69] (وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ)

او (ګوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چي په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

دشاتو مچۍ يوازني حشرات دي چي دګلونو دشيرې څخه شات جوړې ددې سربيره ديادو شيرو څخه دشاتو دکندو موم او شاتو جوړولو لپاره کار اخلې. يؤبل لوی کار چي دشاتو مچۍ يې سرته رسوي هغه دګلونو مثمر کيدنه ده چي بيله دشاتو دمچيو به ډېر نبات بې ثمره نباتات وای . دشاتو مچۍ دهغو موجوداتو دډلي څخه دي:چي کلک او دقيق ټولنيز نظام لري،انساني ټولنه نه سي کولی دهغوئ په شان محکم ټولنيز نظام جوړ کړې.

دشاتو مچۍ دزرو ګلونو څخه دډېر ګلو دشيرې څخه يؤځاځکی شات په لاس راوړې،ياني داچي يؤه مچۍ به زر ځله پر ګلونو کښيني تر څو يؤ ځاځکی عسل توليد کړې. ددې لپاره چي مچۍ سل ګرامه شات تيار کړې يؤ ميليون ګلونو ته اړتيا لري.

دشاتو دمچيو تېزوالی دالوتنې په وخت کي در 65کيلومترو څخه ډېريږي چي ياد سرعت دموټر سرعت ته نژدي سرعت دئ،مګر دشاتو دليږد په وخت کي يې سرعت 30کيلومترو ته راټيټيږي؛مه هيروئ هغه شات چي مچۍ يې دځان سرورې دهغې دوزن يو پر دريمه برخه وزن جوړوې. ديؤې کيلو عسلو دجوړولو لپار مچۍ بايد 400زره کيلومتره الوتنه وکړې،دا دومره فاصله ده لکه دمځکي دشاوخوڅخه چي لس ځله را وګرځو. دشاتو دليږد په وخت کي دشاتو مچۍ په شاتو کي کيمياوي بدلونونه راولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلونو دډېرښت په وخت کي دشاتو مچۍ خپل راغونډ کړي شات بلې مچۍ ته دليږ په وخت کي ورکوي ترڅو وخت وسپموې او ژر کارته را وګرځي؛مګر کله چي ګلونه کم وي شات خپله وړې او په کندوکي يې په مناسيب ځاى کي ځاى پرځاى کوي.

ځنه دشاتو دمچيو ملکه دنورو مچيو څخه غټه وي په پسرلي کي د2000څخه در3000هګۍ اچوې،جالبه داده چي ملکه دملکي چيچيانو هګۍ يوځاى دنرو او ښځو مچيو هګۍ بيا په نورو ځايونو کي ږدي؛اچوې،ترڅو دهغوئ دجنس سره سم ځانګړي پاملرنه او خواړه ورته ورسيږي،ياني دشاتو دمچيو ملکه دخپلو چيچيانو دپيدايښت څخه مخکي دهغوئ جنسيت دهغوئ په هګيو کي پيژني او دهر جنس هګۍ دهغو لپاره په ځانګړي سوي ځاى کي اچوې،ياد کار دانسان لپاره ناشونى دئ؛که يوه ښځه ډاکتره وي بيله وسايلو دخپل خيټې دماشوم په جنسيت نه سي پوهيداى،مګر دمچيو ملکه دخپلو هګيو په جنسيت پوهيږي.

کارګري مچۍ دملکي ځانګړي خواړه تياروې. کله چي دمچيو په کندو کي ملکه مړه کيږي په کندو کي مچۍ په جوش او خروښ کي وي؛په دي وخت کي هغوئ انسانان نه چيچي بلکي نوي ملکه چيچي چي دملکي دځاى نيولو په تلاښ کي وي؛ځکه چي وښيي دمخکنۍ ملکي په نسبت غيرت منه ده.دنرو مچيو دنده دملکي تخمي کيدنه،دښځو مچيو دنده کارکول،دملکي دنده دهګيو اچول دي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ النّحل : 68-69](وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِى مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ)

او (ګوره)! ستا رب د شاتو مچۍ ته دا وحيي وکړه چي په غرونو، ونو او پر څپرو خيژول شويو نوتو کي خپلي ځالي جوړي کړه؛

(ثُمَّ كُلِى مِنْ كُلِّ الثَّمَرَٰتِ فَاسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)

او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچۍ له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چي غور او فکر کوي.

*****

الله جل جلاله دمچيو نظم داسي جوړ کړى چي هغوئ يوه اړينه دنده په پوره امانت دارۍ سره سرته ورسوې.موږ نه سو کولى دمچيو په ټولنه کي خلل او فساد ومونډو ځکه دا دالله جل

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلاله دلوري هغوئ ته لاربښوونه سوي ترڅو خپل چاري په ښه ډول سرته ورسوي،دمچيو ټولنه يؤه متحده او پوره ټولنه ده،يؤه ملکه پرهغوئ واکمني کوي چي دهغې سره مچۍ او بله ملکه شخړه او کارونو کي يې لاس وهنه نه کوي.

دکندو ټول اوسيدونکي مچۍ دهغې مادې په مرسته چي ملکه يې ترشح کوي په کندوکي دهغې دشتون احساس کوي؛دکندو کارکوونکي دغه ماده دکندو ټولو غړو ته رسوي؛کله چي ملکه مري دکندو نظام خرابيږي او کارونه ورسته پاتي کيږي.

ښځينه مچۍ ډېر کارونه سرته رسوې،دهغوئ دندې دهغوئ دعمر او بدني پياوړتيا پر اساس پرهغوئ ويشل سوې دي،چي دخطر،اړتيا او سختۍ په وخت کي هم بايد ورسپارل سوي کارونه سرته ورسوي؛دبيلګې په ډول کوچنۍ مچۍ دي چي دملکې په خدمت کي کار کوې؛دهغې خوړه راوړي. ځيني نورې مچۍ دچيچيانو پالنه او هغوئ ته خواړه چمتو کوې.

نورې مچۍ شتون لري چي کندو ته اوبه راوړي؛ځيني نورې مچۍ دکندو ديخولو او ګرمولو دنده پر غاړه لري چي په ژمي کي کندو ګرم او په دوبي کي کندو خنک وساتي،ځيني نورې بيا دکندو دپاکولو دنده لري:چي دځانګړو موادو په واسطه دکندو ديوالونه نرم،پاک اوځليدونکي وساتي. ساتونکي مچۍ ددښمنانو څخه دکندو ساتنه کوي:هيڅ مچۍ درهغو کندو ته دننه نه پريږدي درهغو چي شيپږ وانه وايي؛دزور زياتې په وخت کي هغه وژني،داړتيا په وخت کي شيپږ هم بدليږي.

ځيني نورې مچۍ بيا د مومو څخه شپږ ضلعي جوړښتونه جوړوي،چي په منځ کي يې خورا دقيق شکل جوړ وي چي دېاد شکل دتقليد څخه لوی انجينيران عاجز دي.

موندوتکي مچۍ شتون لري چي دهغوئ دنده دګلونو دځای مالومول دي،کله چي هغوئ ګلونه موندي کندو ته راځي او داسي حرکات،رقص کوي چي دحرکاتو څخه يې نورو مچيو ته دګلونو دځای دليروالي او په هغوئ کي دخوږو دډېروالي او لږوالي اندازه مالوميږي.

ورسته در خبر را رسيدو ډېر کارګري مچي دګلونو ځای ته ځي چي دګلونو څخه عسل په لاس راوړي،ځيني وختونه دګلو ځايونه دکندو څخه لس کيلومترو پوري ليري وي؛دشاتو دترلاسه کولو ورسته مچۍ کندو ته په داسي ډول راځي چي در اوسه په دې اړه مالومات نسته. يوبل جالب ټکی دادئ چي دمچيو هيڅ يؤه ناروغي انسان ته دشاتو دخوړلو څخه نه ليږدول کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو مچې دوخت مالومول پياوړي وړتيا لري:هغوئ په دې پوهيږي چې څه وخت دګلو نو څخه شات په لاس راوړي او دکومو ګلونو څخه نو په مناسيب وخت دهغو ګلونو خواته ورځي اوشات ورڅخه لاسته راوړي. د درمليزو شاتو ارزښت دغذايي شاتو څخه ډېر او د درمليزو شات قيمت پري لوړدئ،ځکه په درمليزو ياني اصلي شاتو کي دانسان دروغتيا لپاره ګټي ثابتې سوې دي. الله جل جلاله فرمايې: [سُوۡرَةُ النّحل :69]
(ثُمَّ كُلِى مِنۡ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسۡلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا‌ ؕ يَخۡرُجُ مِنۡۢ بُطُوۡنِهَا شَرَابٌ مُّخۡتَلِفٌ اَلۡوَانُهٗ فِيۡهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ‌ ؕ اِنَّ فِىۡ ذٰ لِكَ لَاٰيَةً لِّقَوۡمٍ يَّتَفَكَّرُوۡنَ)
او د هر ډول مېوو شيره وخوره او د خپل رب په هوارو کړيو لارو الوزه. ددغه مچې له خيټي څخه په بېلابيلو رنګونو يو شربت را وځي، په هغه کښي د خلکو لپاره شفا ده. په يقيني ډول په دې کښي هم د هغو خلکو لپاره يوه نښانه ده چې غور او فکر کوي.

*****

په يوه پوهنتون کي څلويښت کاله زده کوونکو ته دشاتو دمچيو په اړه زده کړه ورکول کيدل:کله چي يې پورته ليکل سوی ايات شريف ولوستئ دپوهنتون ښوونکي په تعجب کي سول ځکه په ياد ايات کي:دکلماتو نظم،ترتيب،او ښکلي اشارات دمچيو پيژندني دنوي نظرياتو سره يو شان دي. کله چي ياد ايات نه وو نازل سوی عسل يوازي يوه خوړه غذا خوړه وه،مګر اوس دشاتو په اړه پوره څيرني سوي او اصلي شات درمل پيژندل سوي دي،عسل هغه وخت يوه خوړه غذا وه مګر اوس يو پوره درملتونه دئ. پوهان وايي الله جل جلاله مځکې ته وحي کړي (سُوۡرَةُ الزّلزَلة : 5](بِاَنَّ رَبَّكَ اَوۡحٰى لَهَا) ځکه چي ستا رب به هغې ته (د داسي کولو) امر کړی وي.

***

دالله جل جلاله وحي مځکې ته دادې چي هغې ته يې امر کړی چي ځانګړی کار سرته ورسوي؛هغه چي يې دشاتو مچيوته وحي کړي:دهغوئ هغه غريزه ده چي په هغوئ کي شتون لري،الله جل جلاله ځيني وخت يوه عادي انسان ته وحي کوي،چي الهام نوميږي:هغه رکم لکه دموسی عليه السلام مورته چي يې وحي کړې وي قصص 7
[سُوۡرَةُ القَصَص : 7] (وَاَوۡحَيۡنَاۤ اِلٰٓى اُمِّ مُوۡسٰٓى اَنۡ اَرۡضِعِيۡهِ‌ ۚ فَاِذَا خِفۡتِ عَلَيۡهِ فَاَلۡقِيۡهِ فِى الۡيَمِّ وَلَا تَخَافِىۡ وَلَا تَحۡزَنِىۡ‌ ۚ اِنَّا رَآدُّوۡهُ اِلَيۡكِ وَجَاعِلُوۡهُ مِنَ الۡمُرۡسَلِيۡنَ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د موسى(ع) مور ته الهام وکړ چي: "ده ته تى ورکړه، بيا کله چي ستا سره د هغه د سر خطر وي، نو هغه په سيند کښي وغورځوه او هيڅ وېره او انديښنه مه کوه. موږ به هغه همدا تا ته بيرته راولو او هغه به د پېغمبرانو په ټولى کي شامل کړو."

*****

ښه نو دشاتو مچيو ته الله جل جلاله ددې لپاره وحي کړي چي دشاتو مچى دانسان لپاره يوه ارزښتمن شى لري چي هغه شات دي. د(شِفا)کلمه ددوو موضوعو لپاره راغلي ده:دقرآنکريم په اړه او دشاتو په اړه. په شاتو کي دبدن روغتيا او په قرآنکريم کي دروح روغتيا ده،کوم ايات چي دقرآنکريم په اړه راغلي هغه دادي: [سُوۡرَةُ بنىَ اسرآئيل/الإسرَاء : 82](وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا)

موږ ددغه قُرآن د نازلولو په لړ کښي هغه څه نازلوو چي د منونکو لپاره شفا او رحمت دى، خو د ظالمانو لپاره له زيان څخه پرته بل څه نه زياتوي.

****

همدارنګه په دي اړه دسورۀ فصلت 44ايات او دسورۀ يونس 57ايات شريف هم نازل سوى دي. يؤبل ديادول ټکى دادې چي الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث نوم سره خطاب کړى په داسي حال کي چي ميږيانوته يي په مذکرنوم خطاب کړى اوفرمايلي يې دي : [سُوۡرَةُ النَّمل : 18](حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ)

(يو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چي کله دوى ټول د مېږيانو ناو (دښت) ته ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښي ننوځئ، چيري داسي ونه شي چي سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوى به خبر هم نه وي.

****

ولي الله جل جلاله دشاتو مچيوته په مونث،ښځينه نوم او ميږيانو ته يي په مذکر،نارينه نوم سره خطاب کړى دئ؟ ځکه دميږيانو په ټولنه کي نارينه اوښځينه ميږيان دواړه شتون لري .دخبرو دستور داسي دئ:په کوم ځاى کي چي نارينه اوښځينه دواړه شتون ولري:هغوئ دنارينه په ضمير،نومځري مخاطب کيږي او په کوم ځاى کي چي يؤازي ښځي شتون ولري هغوئ په مونث،ښځينه ضمير سره مخاطب کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله جـل جلالــه ځکــه دشــاتو مچيوتــه پــه ښـځينه ضـمير خطــاب کــړی ولــې چــي دشــاتو توليدونکي،راټولونکي مچۍ دښځينه مچيو دجنسه څخه دي.

آيا داخبره درسوالله صلی الله عليه وسلم په وخت کي مالومه سوې وه چي دشاتو راټولوونکي مچۍ ښځينه دي؟

ښــه نــو پــه مځکــه او آســمانونو کــي دالله جـل جلالــه دوحدانيت،علم،قـدرت،لويي؛رحمت بــې شمېرې ښښې ښښاني شتون لري،چې موږ بايد په هغوئ کي ژور اندوکړو،والله اعلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شات

دعسلو مچۍ دخارق العاده تولنیز نظام پر بنسټ پیداسوي دي چي په هغوئ کي په لوړکچه نظم او لوړه کچه تخصص اوتلاښ شتون لري. دمچیو تولنیز ژوند دالله جل جلاله دعظمت دنښو څخه یوه نښه ده. زموږ دغه بحث دهغوئ پر محصلو عسلویا شاتو دئ. یو دقرآنکریم دایاتونو څخه چي دقرآنکریم علمي اعجاز بېانوي لاندي ایات شریف دئ خدای جل جلاله په دي اي ایات کي شات روغتیا ورکوونکي یادوي [سُوۡرَةُ النّحل : 79] (أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ)

ایا دغو خلکو کله الوتونکو ته نه دي کتلي چي په اسماني فضا کښي په څه شان مسخر دي؟ دوی له الله څخه پرته چا ساتلي دي؟ ـ په دې کښي د هغو کسانو لپاره ډیري نښی نښاني شته چي ایمان راوړي.

****

دقرآنکریم دنزول مخکي عسل یوازي دخوږو خوږو په نوم پیژندل کیدل حتی اوکوم روغتیایي ارزښت یې نه درلودئ؛خو قرآنکریم دهغه روغتیایي ارزښت ته اشاره وکړل،مسلمانان عسل دروغتیا ورکوونکو خوږو په ډول کارول،په دي ورستیو کي دساینسي پرمختګونو سره شات هم تجزیه او تحلیل سول، دهغوډېرې روغتیایي ګټې څرګندي سوي. پوهان وایي: دشاتو درماني ارزښت دهغوئ په ځینو فعاله انزیمونو کي دئ ،چي دتودوخې پروړاندي حساس دي. که چیري شات دیوې میاشتي لپاره در30درجې تودوخې لاندي کښېږدو او یا دیوه کال لپاره یې په شل درجې تودوخه کي وساتو دهغوئ ډېرې ګټې لمنځه ځي. شات باید په طبیعي ډول وساتو،دتودوخې څخه یې خوندي کړو.

ددې لپاره چي انسان دشاتو اصلي روغتیايي ګټې ترلاسه کړي:باید دشاتو دمچیو په مرسته دګلانو دشیرې څخه جوړ شات وکاروي نه هغه شات چي اصلي نه بلکي مصنوعي وي؛یاداسي شات چي دعسلو دمچیو دکندو خواته بوره او اوبه ځای پرځای سوي وي،ځکه قرآنکریم کي داصلي شاتو دروغتیایي ګټو یادونه سوي ده. پرشاتو څیړني سوي اوپه داګه سوي دي چي شات دهضمي،عصبي،اینې یا ځیګر،حساسیتي،تنفسي؛دزړه اورګونو پرناروغیو مثبته اغیزه کوي. یادې ګټې یوازي په اصلي شاتو کي شتون لري نه په بدلو،مصنوعي شاتو کي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشاتو دګېډو دلاښه روښنيا په پار بايدووايو:دکلمو سخت التهاب الله جل جلاله دشاتو په واسطه ښه کوي. عسل دهډوکو دښه ودې لپاره ګټور دي،دمثاني او بولي لارو دعضلاتو لپاره ښه دي،دمعدې او کلمودزخمونو لپاره ګټور دي؛بې خوبي هم دشاتو دخوړلو سره ښه والى مومي. ډاکترانو دزخمونو دښه دژر درملنې لپاره پرهغوئ شات ږدي ځکه درعادي حالت دري برابره ژر جوړيږي.

ښه نو دا ښه ده چي دګرانو درملو پرځاى دشاتو څخه ګټه واخلو،په شاتو کي الله جل جلاله ډېرې ځانګړني ايښې دي. پوهان وايي:شات 70درمليزي مادي لري انزايمونه،ګټورعنصرونه،ويټامينونه،او دولس ډوله قندونه چي هريو يې ځانګړي ګټې لري په شاتو کي شتون لري.

پرشاتو لاهم څېړني رواني دي چي ځيني ځانګړني يې پېژندل سوي او ځيني يې لا هم پټې پاتې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوربښمو چينجيان او وربښم

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ الذّاريَات : 20]وَفِى الۡأَرۡضِ ءَايٰتٌ لِّلۡمُوقِنِينَ) په ځمکه کښې د باور کوونکو لپاره (د الله (ج) د قدرت) ډيري نښاني دي؛

*****

پوهانو دوربښمو چينجي ته داوبدونکو دپاچا لقب ورکړی دئ. کله چي دوربښمو دچينجي دخولې اوبه په خلاصه هوا کي پاتيږي،وچيږي او د وربښمو تارونه ورڅخه جوړيږي. ددې چيني دخولې اوبه ديؤې پروتيني مادې سره ګډيږي تر څو هغه يادې اوبه ځلاندې سي.

ياد چينجي کولی سي په يؤه دقيقه کي شپږ تاره وربښم وه اوبدې چي دهر تار اوږدوالی يې 300متره وي. انسان دراوسه نه دئ توانيدلی دوربښمو دچينجي غوندي اوبدل وکړي،ځکه دوربښمو تارونه ډېر سپک او دفولادو څخه کلک دي. که موږ وکولی سو يؤه ټوټه فولاد دوربښمو دتار دقطر په اندازه جوړ کړو:دوربښمو تار به دياد فولادي تار څخه ډېر کروړ،کلک وي ددې سربيره به ډېر سپک،ښکلی او ځليدونکی وي ځکه هغه دالله جل جلاله دلاربښووني په مرسته جوړسوی تار دئ. [سُوۡرَةُ النَّمل : 88] وَتَرَى الۡجِبَالَ تَحۡسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ‌ۚ صُنۡعَ اللهِ الَّذِىٓ أَتۡقَنَ كُلَّ شَىۡءٍ‌ۚ إِنَّهُۥ خَبِيرُۢ بِمَا تَفۡعَلُونَ)

نن ته غرونه ويني او ګومان کوې چي ښه کلك ښخ شويدي. خو په هغه وخت کښې به دا د وريځو په څېر الوتونکي وي، دا به د الله د قدرت نښانه وي چي هر شی يې په حکمت سره بر قرار کړيدی. هغه ښه خبر دی چي تاسي څه کوئ.

*****

دهمدې نعمت په مرسته دجامو جوړونکي کولی سي خپل محصولات دطلائي،نقرئي.. رنګ وربښمو څخه تيار کړې. دا د الله جل جلاله دعظمت،قدرت،رحمت او علم نښه ده الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ فَاطِر : 28](وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَآبِّ وَالۡأَنۡعَٰمِ مُخۡتَلِفٌ أَلۡوَٰنُهُۥ كَذَٰلِكَ‌ۗ إِنَّمَا يَخۡشَى اللهَ مِنۡ عِبَادِهِ الۡعُلَمَٰٓؤُاْ‌ۗ إِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ)

او په همدې ډول د انسانانو، ځناورو او څارويو رنګونه هم مختلف دي. حقيقت دا دی چي د الله د بندګانو څخه يوازي عالمان د هغه څخه وېرېږي. بېشکه الله برلاسی او ببنونکی دی.

******

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا الله جل جلاله فرمايي : [سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 190-191](إِنَّ فِى خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ وَاخۡتِلٰفِ الَّيۡلِ وَالنَّهَارِ لَءَايٰتٍ لِّأُولِى الۡأَلۡبٰبِ) د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت او د شپې او ورځي په تګ راتګ کښي د هغو پوهانو لپاره ډيري نښاني دي:

****

[سُوۡرَةُ آل عِمرَان : 191](الَّذِينَ يَذۡكُرُونَ الله قِيٰمًا وَقُعُودًا وَعَلٰى جُنُوبِهِمۡ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلۡقِ السَّمٰوٰتِ وَالۡأَرۡضِ رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هٰذَا بٰطِلًا سُبۡحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)

چي په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کښي خداى يادوي. او د اسمانونو او ځمکي په پيدايښت کښي غور او فکر کوي (هغوى په غير ارادي توګه غږ کوي چي:) "آې زموږ ربه! دا ټول شيان تا بابيزه او بې مقصده نه دي پيدا کړي، ته له دې څخه پاك يې چي عبث کار وکړې؛ نو اې ربه! موږ د دوږخ له عذابه وژغوره؛

****

ښه نو پر انسانانو لازمه ده چي په ناستې ولاړې او هر حال کي دالله جل جلاله په مخلوقاتو او دخپل ځان په جوړښت کي اند وکړې او دهغه جل جلاله حمد ووايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړم اوهستوي چاودنه

يوه مقاله مي لاسته راغله چي په هغه کي ليکلي وه:څوکالونه مخکي فرانسي د الجزيري په صحرا کي يوه اتومي ازموينه وکړل.
هستوي چاودنه دسختو سوځيدو او فشار لرونکي ده چي دچاودني په ځای کي هيڅ حيوان،نبات او انسان ژوندی نه پريږدي.د يادې چاودني يوه لويه کنده جوړه کړل او يولويه لمبه يې دپراخې سيمې پر سر پورته سول.
دچاودني په ځای کي څيرونکو يو ژوندی لړم وموندئ چي ټول يې په تعجب کي کړل.
ژوند پيژندونکو 25کاله پر لړم څيرني وکړلي:وي موندل چي لړم کولی سي دري پرلپسي کاله بيله خوړو او اوبو ژوند وکړي همدارنګه کولی سي دوې ورځې په اوبو کي خپله سا بنده وساتې ، هغوئ دا هم ومونل که لړم په منفي لس درجي تودوخه لرونکي يخچال کي وچول سي او ورسته داسي يوې دښتي ته يوړل سي چي دتودخي درجه يې 60درجي وي لړم به دتودوخېددې ناڅاپي بدلونو سره ځان عيار کړي.
همدارنګه که چيري لړم دوژونکو ميکروبو څخه په ډک لوښي کي وچول سي ميکروبه به هغه ته هيڅ زيان ونه سي رسوای،که چيري دانسان دزغم څخه لوړ دري سوه برابره راډيو اکتيف وړانګو لاندي کښيښنودل سي لړم ته به يادې وړانګې کوم زيان ونه رسوي.
څيرونکو دلړم بدن چاک کړ:وي ليدل چي لړم وينه نه لري بلکې دهغه په بدن کي دويني پرځای يوه ژړ رنګه ماده شتون لري . دکوچني لړم دغه کروړ،سخت بدن موږ ته څه را ښيي ؟ دلړم په مقياس خپل ځان ته اند کوو،انسان ژر لمنځه ځي،انسان 37درجي تودوخه ښه زغمای سي مګر د40 درجې لوړ او صفر درجه تودوخه دانسان لپاره سخته ده.
خدای جل جلاله همداسي پريکړه کړي ده چي انسان حساس وي،که خدای جل جلاله غوښتي وای انسان باندي به هم هيڅ شی اغيزه نه کولی اونه به ناروغه کيدلی مګر ناروغې يو کړکې ده چي دانسان لپاره دهسک لورته پرانيستل کيږي. لړم چي يوه کوچنۍ حشره ده دهغه څخه پياوړی دئ چي هتا هستوي چاودنه پرهغه کومه اغيزه نه کوي روغ پاته سي او موږ دهغه څخه ضعيفه يوو،دا په دې مانا چي ناروغيو کي دالله جل جلاله يوحکمت دئ. الله جل جلاله داکولی سوای چي زموږ بدن يې دومره پياوړی جوړ کړی وای چي هيڅ ناروغۍ راباندي اغيزه نه کولی مګر داچي موږ ناروغه کيږو په دي کي خدای جل جلاله خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکمتونه لري.چي ځيني وخت موږته څرګند سي او ځيني وخت ناڅرګند پاته سي،الله جل جلاله پردي قادر دئ چي انسان دهرډول ناروغۍ څخه وساتي مګر ناروغي دآسمان لورته يؤه کړکۍ ده،دا هرڅه دالله جل جلاله په اراده سره کيږي.

دملخانو دلې يا لښکر

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ المدَّثِّر : 31](وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحٰبَ النَّارِ إِلَّا مَلٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِيمٰنًا ۙ وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَالْمُؤْمِنُونَ ۙ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللَّهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۚ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَآءُ وَيَهْدِى مَنْ يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ) موږ د دوږخ دغه خدمت ګاران پرښتې ګرځولي دي او د هغو شمېر مو د کافرانو لپاره ازموينه ګرځولې ده، تر څو چي د اهل کتابو باور راشي او د مؤمنانو ايمان زيات شي، همدارنګه اهل کتاب او مؤمنان په کوم شك كي پاتي نه شي. د زړه ناروغان او کافران دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووايي چي ښه نو، د الله د دې عجيبه خبرې څخه څه مطلب کېداى شي. په دې ډول چي د الله چا ته خوښه شي ګمراه کوي يې او چا ته چي يې خوښه شي لاره ورښيي. او ستا د رب لښکري پخپله له هغه پرته بل څوک نه پيژني؛ او د دوږخ يادونه له دې پرته د کوم بل غرض لپاره نه ده شوې چي خلکو ته پند وي.******

هيڅوک بيله الله جل جلاله دمخلونو دلښکر په اندازه نه دي خبر،په هغه څه چي موږ پوهيږو يا يې اورو هغه دادې چي دملخانو ډلي ديځې سيمي څخه بلي سيمي ته ځي او دهغو سيمو اوسيدونکو ته زيان رسوي، کښتونه،بڼونه بربادوي او نباتات لمنځه وړي.

دا هم هغه ملخان دي چي انسانان يې کمزوري ګڼي مګر په حقيقت کي ډېر خطرناک او زيان رسوونکي دي. پوهان وايي :هغه خوړه چي ملخ يې په يوه ورځ کي خوري،دهغه ملخ دوزن سره برابر وي. ښه نو که دملخانو وزن 80زره ټنه وي ملخان په يوه ورځ کي 80زره ټنه خواړه خورې. کيداى سي چي دملخ نوم چي په عربي ژبه کي (جراد)دئ هم دې ته اشاره کوي؛ځکه جراد د(جرْد)دريښې څخه اخيستل سوى چي مانايي کيندنه،زخمي،بې وښو ځمکه ده ياني ملخان چي پرکوم کښت ورسي هغه لمنځه وړي؛ياني دنباتاتو پاڼي،ګلونه،ميوې زخمي او لمنځه وړې. ځيني وخت په هر کيلومتر مربع ځمکه کي د20څخه در100ميليونو په شاوخوا کي ملخان شتون لري؛دځينو ملخانو دډلي يا لښکر اوږدوالى 400کيلومترو ته رسيږي،دملخانو په يوه لښکر کي در40ميليونو ډېر ملخان شتون لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوماشي

الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللهَ لَا يَسۡتَحۡيِۦٓ أَن يَضۡرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوۡقَهَا ۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَيَعۡلَمُونَ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّهِمۡ ۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهۡدِي بِهِۦ كَثِيرًا ۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا ٱلۡفَٰسِقِينَ)

هو، الله له دې څخه هيڅ کله شرم نه کوي چي د ماشي يا له دې څخه هم د کوم زيات حقير شي مثال راوړي. کوم خلك چي د حقي خبري منونکي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او څوك چي کافران دي، نو هغوی د دې مثال په اورېدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډېر خلك په ګمراهۍ کښي اخته کوي او ډېرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ کښي هغه کسان اخته کوي چي فاسقان دي.

*****

کله چي غوشه تاسو وچيچي او تاسو هغه وژنی داسي لکه هيڅ چي هم نه وي سوي،دا دغوماشي ارزښت دئ ستاسو پروړاندې. غوماشه يؤه عجبه حشره ده چي هيرانوونکي ځانګړني لري:دغوماشي په سر کي 100سترګي شتون لري. که چيرې دغوماشي سر په مايکروسکوپ کي غټ وښيو دهغي په سرکي به سل سترګي ووينو چي داسي ښکاري لکه دشاتو دمچيو کندو. دغوماشي په خوله کي 48غاښونه او په سينه کي يې دري زړونه شتون لري چي يؤ يې مرکزي زړه دی او په خوا کي يې دوه نور زړونه دي.

غوماشي درادار دداسي سيستم لرونکي دي چي اوسنی پرمختللي الوتکي يې په هغه کيفيت نه لري. دا رادار حرارت،تودوخه کشفوونکی دئ:داسي چي غوماشي شيان دهغوئ پر رنګ نه بلکي پر حرارت يې پيژني. که چيري په يؤه تاريکه خونه کي بيده وي غوماشه هلته دانسان څخه پرته نورشيان نه ويني ولې چي دانسان دبدن تودوخه دهغو شيانو څخه ډېره ده. دغه رادار دومره دقيق دئ چي ديؤې سانتي ګرېډ درجي زرمه برخه تودوخه درک کولی سي. غوماشه داسي سيستم لري چي وينه تجزيه او تحليلوي څکه هروينه دهغوئ لپاره مناسيبه نه ده. که دوه ماشومان پريؤه کټ بيده سي:سهار به ووينئ چي يؤ غوماشو ډېر اوبل يې لږ چيچلی دئ. غوماشه بې حِسه کوونکي مواد هم لري:کله چي غوماشه موږ وچيچي موږ سمدستي دهغه خارښت،سوخت نه احساس کوو،مګر دڅه وخت ورسته چي غوماشه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تښتېدلې وي دچيچلو خارښت يې احساس کړو،همدارنګه غوماشه دداسي سېستم لرونکي ده چي کلکه؛تېنګه وينه نرۍ کوي ترڅو دهغې دنري نېښ څخه په آسانۍ تېره سي.
غوماشه شپږ تيغه،نېښه لري:چي څلوريې په پوست ننوزي او يو مربع شکله زخم جوړوي ياد زخم دومره ژور وي چي دوينې کوچنيو رګونو ته رسيږي،پنځم او شپږم نېښ يې وينه ليږدوي. دغوماشي وزرونه په هره ثانيه کي ډېر خلي رپيږي:په همدې خاطر دبز بز غږ توليدوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ البَقَرَة : 26] إِنَّ اللهَ لَا يَسۡتَحۡيِۦٓ أَن يَضۡرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوۡقَهَاۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَيَعۡلَمُونَ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّهِمۡۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلٗاۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرٗا وَيَهۡدِي بِهِۦ كَثِيرٗاۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا ٱلۡفَٰسِقِينَ)
هو، الله له دې څخه هيڅ کله شرم نه کوي چي د ماشي يا له دې څخه هم د کوم زيات حقير شي مثال راوړي. کوم خلك چي د حقي خبري منونکي دي، هغوی د دې مثال په ليدو پوهيږي چي دا حق دی، چي د هغو د رب له خوا راغلی دی. او څوك چي کافران دي، نو هغوی د دې مثال په اورېدو وايي: "په داسي مثال راوړلو سره د الله اراده څه ده؟" - په دې شان الله په همدې يوه خبره ډېر خلك په ګمراهۍ کښي اخته کوي او ډېرو ته سمه لار ښيي. او په ګمراهۍ کښي هغه کسان اخته کوي چي فاسقان دي.
*****
ابن قيم رحمه الله وايي:دغه ايات شريف دکافرانو ځواب دئ هغه چي پرقرآنکريم اعترضونه کوي. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ المُلك : 3] ٱلَّذِي خَلَقَ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖ طِبَاقٗاۖ مَّا تَرَىٰ فِي خَلۡقِ ٱلرَّحۡمَٰنِ مِن تَفَٰوُتٖۖ فَٱرۡجِعِ ٱلۡبَصَرَ هَلۡ تَرَىٰ مِن فُطُورٖ) هغه ذات چي لاندي باندي اوه اسمانونه يې پېدا کړل؛ (اې کتونکې) ته به د الرحمان په هستونه کښي هيڅ راز ناوړوندي او توپير ونه مومې. بيا سترګي واړوه، وګوره، ايا کومه نيمګړتيا دي چيري تر سترګو کيږي؟!
**** بيا الله جل جلاله فرمايي:[سُوۡرَةُ طه : 50] قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِيٓ أَعۡطَىٰ كُلَّ شَيۡءٍ خَلۡقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ) موسی (ع) ځواب ورکړ: "زموږ رب هغه ذات دی چي هر شي ته يې د هغه خپل جوړښت ورکړ، بيا يې ورته لار وښودله."****
کاينات يو بشپړ خلقت دئ چي دوړو ويرو سونو يا دهغه څخه ډېرو کوچنيو موجوداتو څخه پيل او پر کهکشانونو،آسمان تولګو چي زموږ څخه ميلياردونه نوري کالونه ليري دي،زموږ په اند پای ته رسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاينه دي وي الله جل جلاله لره چي ډېرې کوچنۍ زرې او لوی کهکشانونه يې په پوره نظم ،ترتيب او محکم ډول پيدا کړي دي

دجولاګي يا غڼي ځاله

الله جل جلاله فرمايي: [سُوْرَةُ العَنکبوت : 41] (مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللهِ أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا ۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِ ۖ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ) کومو کسانو چي له الله څخه پرته نور سرپرستان نيولي دي، د هغو مثال د غڼي په څير دی چي خپل ځان ته يو کور جوړوي. او له ټولو کورونو څخه ډېر کمزوری کور د غڼو کور وي. کاشکي دغو خلکو علم درلودلای.

****

دې ايات شريف ته په پام سره دجولاګي ځاله ډېر ُسسته،ضعيفه ده. په ځينو تفسيرونو کي ويل سوي چي دغڼي ځاله ضعيفه ده ولي چي دګرمی او يخنی پروړاندې مقاومت نه لري او جولاګی دباد او باران څخه نه سي ساتلی. دقاهري دپوهنتون يؤ حشره پيژندونکی وايي:په دې ايات شريف کي دقرآنکريم علمي اعجاز شتون لري: (كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)ياني داچي هغه جولاګيان چي ښځينه دي کورونه جوړوي په همدي خاطر دلته تانيثه تا راوړل سوي ده،والله اعلم (كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا)ښځينه جولاګی هغه غڼي ده چي ياد کورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالې جوړوي او نارینه جولاګی دې ته تشویقوي چي یادې ځالې ته ننوزې،داسي چي دهغه پروړاندې تیر ایستونکي حرکتونه کوي،او خواږه غږونه دهغه غوږو ته رسوي ترڅو هغه خپلې جوړې سوې ځالي یا کورته دننه کړې،ورسته درالقاح درعمل هغه خوري؛بیا خپل چیچیان خورې؛حتی ځیني چیچیان نور چیچیان خوري.

ښه نو دغښې ځاله دِبنا دضعیفوالي سربیره په داخل کي،په ټولنیزو اړیکو او کورني ترتیب او اړیکو کي هم ډېره ضعیفه ده او دوه ضعیفوالي په یوه ځای کي یوځای سوي دي.
دجولاګي ځاله دجولاګي څخه دغښو حشرو پر وړاندې مقاومت نه سي کولی همدا ډول دغښې په کورني ژوند کي ډېرې ستونزې دي،کورنی ژوند یې ډېر کمزوری او ضعیف دئ. که دجولاګي دځالي تارونه کلک هم وي دیاد ایات شریف اشاره ثابته ده! والله اعلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مچان

الله جل جلالـه فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] (يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، پـه غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان لـه خدايـه پرتـه بلـئ؛ کـه هغوی ټول پـه لاس يو کولو د يـو مـچ پيدا کـول وغواړي، نو نـه يې شي پيدا کولای. بلکی کـه مچ لـه هغو څخه کوم شی وتښتوي، نـو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.

*****

دمچ ازار،تکليف رسول وه انسانانو ته او هغه ناروغيو چي مچان يې دخپل ځان سره ليږدوي دوګړو پام خپل ځان ته اړولی دئ, مچ دالله جل جلالـه هيرانـوونـکی مخلـوق دئ. دغه چټلـه او کمزوري حشره په چټکی سره دنسل دېربښت،تکثر کوي. کـه چيري يوځـای دمچـانو څـخـه ډک وي پرهغه ځای حشره وژونکي دوا وپاشو او هلته يوازي يوه ښځينه مـچ پاتـه سـي:دغه مـچ به دهم هغو زهرو سره مقاوم نسل مچان وزيږوي چي بيا به هغه زهر وربانـدي کومـه اغيزه نـه کوي،پـه همدې خـاطر دمچـانو وژونکو زهرو جوړونکو دمچانو دوژنـي پروړانـدې ماتـه خوړلي ده،ياني داچي کوم داسي زهر نـه سي جوړولی چي تـل مچـان ووژنـي. ځکـه مچـان پـه خپلو دقيقو سيستمونو کي دزهرو ضد ماده جوړوي،چي دتکراري زهرو سره مبارزه کوي.

که چيري مچان ديخ لـه کبلـه مړه سي دمچانو داسي نسل بـه پيداسي چي ديخ پروړانـدې مقـاوم وي،ياني پر دويم نسل به يې يخ کومـه بده اغيزه نـه کوي.

که دمچ سترګه دميکروسکوپ په مرسته درخپلې اندازې سل ځله لويه ښکاره کړو وبـه وينـو چي دمچ سترګه دزرګونو عدسيو څخه جوړه سوې ده چي ديوبل سره مبنتي دي او مچ ته يې دبشپړ ليد لار خلاصه کړې ده. مچ ته هر خوځښت په کرار،ورو يا سلوموشن کي مالوميږي.

مچ کولی سي داسي الوتنـه وکړي چي پرمختللي الوتکي هغه سي الوتنـه نـه شي کولی.

مچ دخپل وزن په نسبت ډېر تېز ه الوتنه کوې او دا وړتيا لري چي په ناڅاپي ډول خپل مسير ته 90درجې بدلون ورکړې،دا هغه کړنـه ده چي پرمختللي جنګي الوتکي يې توان نـه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحديث شريف مفهوم:رسوالله فرمايي :هرکله چي ستاسو په خوړوکي مچ ولويدئ په خپل ځښاک کي يې پوره غوټه کړئ او ليري يې وغورځوئ ځکه دمچ په يؤه وزر کي ناروغي ده او په بل کي يې دوا. نوي ځيړنو دا حديث شريف په تجربه ثابت کړی او دامالومه سوي چي دمچ په يؤه وزر کي ميکروبونه او په بل کي يې درمل،دهغه ميکروب ضد ماده شتون لري،چي علمي نوم يې باکتريوفاژدئ.

ښه نو هرکله چي ستاسو په خوړو کي مچ ولويدئ او غوښتل موهغه خواړه بې ځايه نه کړئ يا اسراف ونه کړئ مچ په پوره ډول په هغو خوړو کي غوټه کړئ؛ځکه دمچ په يوه وزر کي ميکروبونه او بل کي يې دميکروب ضد ماده شتون لري. الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَاأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ که هغوی ټول په لاس يو کولو د يو مچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو څخه کوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.

*****

ددې حشرې يوه دنده دنباتاتو او حيواناتو دټوټه سوو غړو لمنځه وړل او ديادو موادو څخه دچاپيريال پاکول دي. مچ دخپل ځان سره 500ميليونه ميکروبونه ليږدوي. ښه نو دمچ شتون په يؤه ځای کي ددې دليل دئ چي هغه ځای پاک نه دئ؛بانې داچي مچ موږ ته ښيي چي کوم ځای پاک او کوم ځای چټل دئ. مچ هغه حشره ده چي په تېزۍ خپل ځای بدلوي؛که نن مچ ستاسو په کوټه کي وي سبا کيدای سي ستاسو څخه لس کيلومتره ليري تللی وي.

دغه حشره ډېر او ژر دنسل دتوليد وړتيا لري داسي چي هر لس ورځي ورسته نوی نسل دونيا ته راوړي. په مچ کي بل دهيرانتيا وړتکی دادئ چي دمچ عصبي سيسټم دانسان عصبي سيسټم ته ورته دئ. دمچ سترګي ډېرې پياوړي دي،شيان په ښه ډول او خوځښتونه په ورو ډول ويني،کله چي هغه ته خطر مخ سي سخت درد ورځي؛عصابني کيږي،دوې دقيقې ياد لري او ددرد احساس کوي؛په داسي حال کي چي دمچ دمغزو وزن يؤميليونيم برخه دګرام ده.مچان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسل زره ډولونو ښځه ډېر ډولونه لري چې ځيني يې ښکاري؛ځيني يې دګلونوشيره ټولوونکي؛ځيني نور يې بيا په خپل منځ کي دالوتني مانورې او مقابلې کوي. ښه نو ددومره علمي پرمختګونو سربيره هم دنړۍ انسانان نه سي کولی يومچ جوړ کړي؛خالق او علم الله جل جلاله فرمايي: الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الحَجّ : 73] يَأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُۥٓ ۚ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُۥ ۖ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ) اې خلکو! يو مثال راوړل کيږي، په غور سره يې واورئ: تاسي چي کوم معبودان له خدايه پرته بلئ؛ که هغوی ټول په لاس يو کولو د يو مچ پيدا کول وغواړي، نو نه يې شي پيدا کولای. بلکی که مچ له هغو ښځه کوم شی وتښتوي، نو هغه هم نشي ورڅخه راخلاصولای. هم مرسته غوښتونکي کمزوري او هم هغه هستی کمزوري دي، چي مرسته ورڅخه غوښتله کيږي.*****

رسول الله ښنګه دمچ دغه حقيقت وپيژندئ ؟ آيا پيغمبر صلی الله عليه وسلم څېرنيز مرکز درلودئ؟يا په هغه وخت کي دتجزيي اوتحليل مرکزونو شتون درلودئ؛آيا هغه وخت مايکروسکوپ شتون درلودئ؟ښه نو بيا ښنګه رسوالله فرمايي: لوړحديث دا بيله الهي وحيو ناشونی کار او دکافرانو داعتراضونو ښه ځواب دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميږيان

ميږيان:ټولنيز اوپرمختللي حشرات دي:چې په هرځای او وخت کي موندل کيږي. ميږيان داسي حشرات دي چې الله جل جلاله ډيرې ځانګړني ورکړي دي او د9زره ډولونو څخه ډېر ډولونه لري. ځيني ميږيان په کلکو،کروړو کورونو کي اوسيږي او ځيني يې يوځای اوبل ځای اوسيږي. ځيني يې خپل خواړه په زيار او زحمت او ځيني يې په ظلم اوزور لاسته راوړي.

ميږيان داسي حشرې دي چې دټولنيز ژوند درلودونکي دې، که ديوبل څخه بيل سي مري که څه هم هغه ته ښه خواړه،ښه ځای او شرايط برابر سوي وي،دانسان په شان که يوه داسي ځای کي چې تياره وي؛ږغ او ږوغ نه وي؛شپه او ورځ نه ورمالوميږي دلسو ورځو ورسته خپل توازون دلاسه ورکوي. ميږيان انسانانو ته دمرستې او ديوبل دلاس نيوي ښه درس ورکوي:کله چې يو وږی ميږی دموړ ميږي سرمخ سي:موړ ميږی دخپل خيټې دذخيره سوو خوړو څخه وږي ميږي ته خواړه ورکوي،ځکه دميږي هضمي سيستم داسي جوړ دئ چې دخپل خيټې خواړه دځانګړي پيپ دلارې ديوبل سره شريکوای سي. راسئ چې درسول الله صلى الله عليه وسلم په دي حديث شريف کي فکروکړ ليس المومن الذي يبيت شعبان وجاره جائع.) دحديث شريف مفهوم:مومن نه دئ هغه څوک چې موړ بيده سي په داسي حال کي چې ګاونډی يې وږی وي.

پوهانو دميږيانو دژوند اړخونه څيړلي چې انسان په تعجب کي کوي:ميږيان ديوبل سره مرسته کوي،کارونه په ترتيب او جديت سرته رسوي،ميږيان يوه لويه ملکه لري چې دنده يې دهګيو اچول او نورو ميږيانو ته دکارونو ويشل دي.

ملکه يې دميږيانو په ښارکي په يوه خوندي ځای کي اوسيږي،چې دخپل ښار دټولو ميږيانو سره په پرلپسې اړيکه کي وي. دښځينه ميږيانو دنده دکوچنيو ميږيانو پالنه او روزنه ده،ساتونکي ميږيان لوی سرونه لري داسي لکه خول چې يې پرسروي،دنده يې دښار او ملکې ساتنه ده،نور ميږيان سته چې دنده يې دښار پاکي ده،دهغوئ بله دنده دمړو ميږيانو دښاره ايستل او ښخول دي،ځيني نور ميږيان د دباندي څخه ښار ته خواړه راوړي همدارنګه ياد ميږيان د کښت کولو او دنورو حشراتو دپالني دنده هم پرغاړه لري،ميږيان دشاتو دتوليد لپاره نور حشرات دخپل ښارپه ځانګړو کوټو کي ساتي ترڅو دهغوئ دشاتو څخه ګټه واخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميږيان په خپل ژوند کي دقيق نظم لرونکي دي:يؤه ملکه لري چي پر هغوی امرکوي،کورونه لري چي داړتيا وړ کوټې په کښې شتون لري،ځيني ځانګړي خوني لري چي کړې وړې جوړې سوي،دهغو څخه دګودامونو يا دخوړکي مواد دساتني لپاره کاراخلي؛پر يادو خونو،ګودامونو ساتونکي ولاړوي او نوبت واره پري پيره کوي دميږيانو کور ديؤه ښار په شان دئ: چي بيلا بيل کورونه او کوټې لري،لارې لري چي هغه دمځکې دمخ سره وصل سوي دي. ميږيان دخپل اوسيدو په ځای کي دغټ سرو ميږيانو درنظر لاندي په پورنظم او قانوني ډول ژوند کوي. ميږيان کورونه،لارې،تونلونه،او دخوړو دساتني ګودامونه جوړوي،ښه نو ځيني ميږيان کښت کوي،ځيني حشرات ساتي او ځيني بيا دنورو قبيلو پروړاندي ديؤه منظم پوځ په شان جنګيږي. الله جل جلاله فرمايي:[سُوْرَةُ الأنعَام : 38]
(وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا طَٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ مَّا فَرَّطْنَا فِى الْكِتَٰبِ مِن شَىْءٍ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ)
په ځمکه کښې خوځېدونکي کوم ساکښ او په هوا کښې په وزرونو سره الوتونکي کوم مارغه ته وګورئ! دا ټول همدا ستاسي په څېر انواع او ډولونه دي. موږ د هغو د تقدير په ليکنه کښې څه نيمګړتيا نه ده پرېښې. بيا دا ټول د خپل رب لوري ته ورغونديږي.

****

ځيني داسي ميږيان سته چي خپل کورنه دمځکې پر سر دونو دپاڼو او ښاخونوڅخه جوړوي؛يادا چي په زړو ونو او لرګيو کي کورونه جوړوي داسي لکه انسانان چي غرونه توږي او کورونه په کښې جوړوي. که څه هم ميږيان دکار لپاره پياوړي غړي او وسايل نه لري مګر خپل کورونه په دقت او کروړ ډول جوړوي، دياد کار لپاره دخپلي خولي دغچي څخه کار اخلي،هغه شيان چي دوئ يې ژولی سي ژؤي بې ترڅو خميرې ته ورته مواد تري جوړ سي اوبيا هغه دخپلو کورنو دجوړولو لپاره وکاروي،کيدای سي پخوانيو مصريانو هم دخپلو کورونو او اهرامونو دجوړلو کي دميږيانو څخه تقليد کړی وي. کوچني ميږيان په ښار کي دننه پاتيږي د استادانو درڅارني لاندي تېږي توږي او لارې جوړوي ،ترڅو هلته ښه روزنه ووينې اولوی سې. پوهان وايي:ميږيان دخپل تګ په وخت کي دلارې دمالومولو په پار يؤه کيمياوي ماده ترشح کوي ترڅو خپله لاره ورکه نه کړې،که تاسو ياده ماده پاکه کړئ ميږيان بيا دخپل کور لاره نه سي پيداکولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي ميږيان دخورک کوم ځه پيداکوي دهغه پرشاوخوا ځانګړې بوئ خپروي او لږ دهغه خورک ځخه دخپل ځان سره وړي او نورو ميږيانو ته يې ښکاره کوي؛ترڅوهغوئ دهغه خورک په ډول خبر سي،ځه وخت ورسته دهغو خوړو پر شاوخوا ډېر ميږيان راغونډېږي او خواړه ديوبل په مرسته دځان سره وړې. ميږيان دخپل حجم په نسبت ډېرې پياوړي عضلې لري،داسي لکه ديؤه مسلکي لوبغاړي عضلې.

ميږيان دخپل وزن دوه برا بره وزن په آسانی سره وړلی سي. څيرونکو داهم موندلي:کله چي يؤ ميږی مرې ځانګړی بوی خپل شاوخوا ته خپروې ترڅو نور ميږيان دهغه په مرګ خبر سي او مخکي له دې چي نور حشرات دهغه جسد دځان سر يو شي ملګري يې هغه ښخ کړې:يؤه څيرونکي ياده ماده پر يؤه ژوندي ميږي ومښل نور ملګري يې په چټکی سره راغلل اوهغه يې ژوندی ښخ کړ. ميږيان دهغو لږو حشرو دډلې ځخه دي چي الله جل جلاله هغوئ ته دخوړو ذخيره کولو وړتيا ورکړي ده. ميږيان کولی سي حبوبات په خپلو کورونو کي چي ډېروخت مرطوب او ګرم وي په ښه ډول وساتي همدارنګه ميږيان غنم پر منځ نيمی کوي پوست يې تري ليري کوي ترڅو هغوی دبيا زرغونيدلو وړتيا دلاسه ورکړي.

يادا سي چي دغنمو او يا نورو نباتاتو تخمون څو اونۍ په مالومه اندازه تودوخه کي ساتي ترڅوهغوئ شنه سي:کله چي نبات شين سي ريښې او ساقه وکړې هغه تري پري کوي ترڅو دژمنيو خوړو په ډول تري کار واخلي،همداډول ديؤ ډول پتنګ يا کمپلی غايطه مواد پرځينو پانو اچوي ترڅو پرهغوئ يؤ ډول مرخيړي يا پوڅکۍ وده وکړې او دخوړو په ډول يې وکاروي؛ځيني نورميږيان دځينو حشراتو هګی وړې دهغو هګيو ځخه در حشراتو را وتو ورسته دهګی پوستکي دبانډي غورځوې،ياد حشرات درلويدو پوري ساتي بيايي يې دهغو نباتاتو پر پانو ږدي چي دهغو ځخه شات په لاس راځي،ياد حشرات کولی سي په څو ساعتونو کي څو ځاځکي شيره جوړه او ميږيانو ته يې ورکړي،ميږيان ددغو حشراتو دساتني لپاره ځانګړي کوټې لري. الله جل جلاله فرمايي: [سُوۡرَةُ النَّمل : 18](حَتّٰىٓ إِذَآ أَتَوۡا عَلٰى وَادِ النَّمۡلِ قَالَتۡ نَمۡلَةٌ يّٰٓأَيُّهَا النَّمۡلُ ادۡخُلُوا مَسٰكِنَكُمۡ لَا يَحۡطِمَنَّكُمۡ سُلَيۡمٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ) (يو ځل يې له هغو سره سفر کاوه) تر دې پوري چي کله دوی ټول د مېږيانو ناو (دښت) ته ورسېدل، نو يو مېږي وويل: "اې مېږيانو! پخپلو غارونو کښي ننوځئ، چيري داسي ونه شي چي سليمان (ع) او د هغه لښکري مو چيت کړي او هغوی به خبر هم نه وي.****

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرآنکريم کي دميږيانو خبرې کول ثابت سوي دي. آيا پوهانو دميږيانو خبري کول کشف کړي دي. هو! پوهان وايي دميږيانو په سر او خيټه،نس کي ځيني غدې شتون لري:يادي غودي دکيمياوي پيغامونو ليږد پر غاړه لري،داد ميږيانو ژبه ده او يوبل ته په همدې ژبه خبرې کوي.

دميږيانو په منځ کي بيلا بيلي تګلارې دخبرکولو لپاره شتون لري؛چي عبارت دي:ږغيزې ژبه،اشاروي ژبه،دليد ژبه،دحرکاتو ژبه،دبوى ژبه،هغه ژبه چي دميږيانو په منځ کي ډيره کاريږي هغه کيمياوي ژبه ده. ميږيان دبويايي حس په مرسته چي دهغوئ په ښکرونو کي ځاى لري کيمياوي اشارې درک کوي.

خداى جل جلاله په لوړ ايات شريف کي دميږيانو ترمنځ دپيژندني او ټولنيزه روحيه څرګنده کړي ده. ميږيان دکوچني مغز او عصبي حجراتو لرونکي دي،چي دمالوماتو پروسيس او تحليل کولى سي. ميږيان يو سر،يوبدن،يوه استوانه شکله لکى لري همدارنګه شپږ پښي لري چي دهغو په مرسته ګړندى تګ کوي.ځيني ميږيان دالوتلو لپاره وزرونه لري.

ميږيان پنځه سترګي لري چي دوې سترګي يې مرکبې او دسرپه دواړو خواو کي ځاى پرځاى سوي او دسلګونو عدسيويا ساده سترګو څخه ترکيب سوي چي ديوې سترګې په شان کارکوي،درې نوري سترګي يې غيري مرکبي مثلثي شکل لرونکي دي او دمرکبو سترګو لوړ ځاى لري، ديادوني وړده چي دنارينه ميږيانو سترګي دښځينه ميږيانو دسترګو څخه غټې دي.هر ميږى دوه دوربينته په شان ښکرونه لري چي دهغوئ په مرسته شيان حس کوي دانسان دلاسونو او ګوتو په شان. ميږيان دهوښيارو حشراتو دډلي څخه دي. ميږيان ځيني وړانګي چي انسان يې نه سي ليداى ويني لکه دماورأبنفش وړانګې.

ميږيان عجيبه هضمي سيستم لري چي په هغه کي خوله،مرى،معده،او کلمى شامل دي.

ښځينه ميږيان خپلي هګى دلويو ميږيانو کورونو ته نژدې اچوې.

يادې هګى دساتونکو ميږيانو دخوا ساتل کيږي؛مناسيبه تودوخه دهګيو لپاره برابروي ترڅو دميږي چيچيان دکوچني چينجي په شان بيله پښو دهګى څخه راووزي ساتونکي دهغو پالته کوي او هغوئ ته خواړه برابروي. دميږي چيچيان 7اونى خواړه خوري ورسته ترهغه يو وريښمين توپ دخپل ځان لپاره اوبدي په هغه کي بيديږي دڅو ورځو دتيريدو ورسته دخوبه راکښيني؛ياد توپ پرې کوي او دهغه څخه دباندې راوزې په دې کار کي پالونکي ميږيان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغوئ سره مرسته کوي. پالونکي ميږيان دکوچنيو ميږيانو سره په پاکۍ کي مرسته کوي درهغو چي دهغوئ پښې پيداکيږي. دميږيانو ددوو ښارونو ترمنځ کله کله جګړه کيږي:لښکر په منظمو صفونو کي دريږي؛په جنګ کي زخميان اومړي کيږي،مړي دښار څخه دباندي باسي او نيول سوي ميږيان دمريانو په شان په خپل ښار کي دخدمت لپاره ساتي. دميږيانو کارونه ډېر انسانانو ته ورته دي.ځيني وخت ميږيان دانسان لپاره هم خطر پيښوي؛دبيلګې په ډول دچت لرګي او دکتابونو پاڼې خوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حشراتو کي حسي ښکرونه يا انتنونه

انسانانو دستور کتنځايونه دستورو دغوځښت ليدلو او دهوا دحالاتو دمالومولو لپاره جوړ کړي دي. څوک باور کولی سي چي په ژونديو موجوداتو کي حسي ښکرونه يا انتنونه شتون لري چي انسانان دهغوئ دسرته رسوونکو کارونو دسرته رسولو څخه ناتونه دي. حشراتو کي چي موږ يې بې ګټې او بې ارزښته بولو داسي آلي شتون لري:چي دانسانانو د دقيقترينو آلو،وسايلو سره يؤ ډول يا پر خپل ځای ورڅخه پياوړي دي.پوهان وايي په ځينو حشراتو کي داسي حسي ښکرونه شتون لري چي په هغوئ کي کيمياوي پيداکوونکي ځای پرځای سوي دي چي دموادو بوی تشخيصوي او دحشراتو حرکت او پلټنه دهمدي مالوماتو پر اساس صورت نيسي؛ياني حشرات ددي کوچني رادار دمعلوماتو دتحليل ورسته خوځښت او پلټنه کوي.په ځينو حشراتو کي حسي ښکرونه شتون لري چي دميخانيکي حسوونکو لرونکي دي،ياد انتنونه غږونه او دباد حرکت احساسولو وړتيا لري،لکه ځيني مچان چي ياد کارکوي. ياد حس کوونکي دحرماتو څخه اغيزمن کيږي. مګر کيمياوي حس کوونکي دکيمياوي ترکيبونو څخه اغيزمن کيږي. يؤبل ديادولو ټکی دادئ چي ځيني حشرات چي کوم ځای خوړه ولويږي ډېر ژر هلته راځي دا حشرات څنګه دومره ژر خبريږي،دوئ ديادو سو حس کوونکو دمالوماتو څخه کار اخلي. دغه خرمچان څنګه يؤ چټل ځای ته ژر ځان رسوي؛ځکه چي دوئ دخپلو حس کوونکو ښکرونو يا انتنونو په مرسته ديادې مادې بوی چي په هوا کي خپور سوی احساس کړی.ځيني حشرات حرارت،تودوخه مالومونکي حسي ښکرونه لري؛دغه حس کوونکي په غوماشو کي هم شتون لري . دبيلګې په ډول که دو وګړي په يؤه کوټه کي بيده وي اويؤ دهغوڅخه تبه ولري؛دبدن تودوخه يې ډېره وي:غوماشي ددري متری څخه هغه احساسوي ځکه غوماشو کي تودوخه مالومووونکي انتنونه يا رادارونه شتون لري نوځکه به هغه وګړی چي تبه ولري ډېر وچيچې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهوا او چاپيريال ککړتيا

هغه څه چي انسانان يې نن په خپل ژوند کي سرته رسوي دهغوئ پر روغتيا ډېره منفي اغيزه لري. که څه هم دانسانانو په ژوند کي ډېر پرمختګونه سوي خو دبله اړخه يې دانسانانو ژوند تبا کړی دئ. ترڅو چي الوتکي ،موټرونه،لويي کارخونې او ماشينونه شتون ولري دچاپيريال ککړتيا به دکاربن ډای اوکسيډ غاز په واسطه دوام لري.دغه ګاز څه کوي؟ ياد غاز دويني هيمو ګلوبين ته ننوزې او دهغوئ سره ګډېږي.

ياد غاز دمايع سوځونکو وسايلو،الوتکو او ماشينونو په واسطه خپرېږي دهيمو ګلوبين سره ګډېږي او دانسانانو په حجراتو کي داکسيجن دکمښت لامل کيږي،ځکه يادګاز داکسيجن په نسبت دويني دهموګلوبين سره 250 واري په پياوړي ډول ګډېږي.
مګر ددې کمښت زيان څه شي دئ؟ کله چي حجري داکسيجن دکموالي سره مخ سي دزړه ضربان کمېږي،زړه او تنفسي سيستم داکسيجن دپوره والي لپاره دډېر فشار لاندي راځي؛په پايله کي همدغه ډېر فشار دزړه او تنفسي سيستم دبيلا بيلو ناروغيو لامل کيږي. که چيري يوڅوک د اتو ساعتونو لپاره په هغه هوا کي تنفس وکړې چي په هغې کي 1پر 1000000دکاربن ډای اوکسيډ غاز وي دنفستنګی احساس کوي.

که تاسو په ګڼ ميشتي سيمه کي ژوندکوئ او هلته ماشينونه،موټرونه د8ساعتو لپاره کاربن ډای اوکسيډګاز هوا ته خپروي او تاسو 80پر1000000څخه کم دغه غاز تنفس کړئ داکسيجن دانتقال سرعت ستاسو په وينه کي لس سلنه کمېږي او وينه خپل بنسټيزه ځانګړنه دلاسه ورکوي؛په همدي خاطر دموټرونو او نورو کاربن غاز خپرونو وسايلو څخه په ډکو سيموکي وګړي دسردرد؛لنډو مسموميتونو،دليدضعيفوالی،تنفسي،زړه او نورداخلي ناروغيو اخته کيږي.
دياد غاز په هوا کي ډېريدل يو دهغو عواملو څخه دی چي دبيلابيلو ناروغيو لامل کيږي.
الله جل جلاله هوا پاکه پيدا کړي مګر موږ هوا او چاپيريال ککړ کړل هم په خپلو وسايلو اوماشينونو او هم په فساد او خپلو اخلاقو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاپير يال ککړوالی دانسان دبدن دبيلا بيلو ناروغيو،زياتي تودوخي دسمندري څپو دراپورته کيدو ،اوشديدو اوربښتونو لامل کيږي.

دماشينونو او نوروسيلو لوږ.غونه هم دانسان روغتيا ته زيان رسوی او يوډول دچا پيريال ککړوالی دی.موږ بايد درخپل توانه چاپيريال ته دزيان رسوونکو غازونو دخپريد مخه ونيسو،ونې کښيږدو او شته ونو دغوځولو څخه ډډه وکړو.

..

پای ستاسو درنولوستونکو ددعا په هيله:ژباړن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژباړن خپاره سوي کتابونه:

په (سمندرکي دملغرولټون) ويبنونکي اوټولنيزي مقالې.

د (الماسو پنډ) دپښتو متلونودويلوځايون اوعلتونه يې.

(روڼ سيند)شعري ټولګه

(ژور اندونه)شعري ټولګه

په (کايناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library